Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

Ald. 2/6

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE - FIRENZE
ALDINI
II
6
6
RACCOLTA NENCINI

Ex Libris Ioannis Nencini
1874

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

PALLADII DIVI EVAGRII DISCIPVLI LAVSIAca quæ dicitur historia,

ET

THEODORETI EPISCOPI CYRI ΘΕΟΦΙΛΗ`Σ, ID

est religiosa historia. Quorum vtérque continet instituta, res gestas, & miracula piorum virorum sui temporis.

Gentiano Herueto Aurelio interprete.

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE FIRENZE

AL DVS

PARISIIS,
Apud Bernardum Turrisanum, via Iacobæa, in Aldina bibliotheca.
1555.
CVM PRIVILEGIO.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

LE trentiesme d'Aoust, mil cinq cens cinquante & cinq, Reuerend pere en Dieu mesſire Iehan du Tilet Euesque de sainct Brieu, a permis à Martin le Ieune Libraire & Imprimeur, suyuant le priuilege du Roy, l'impreſsion & vente d'vn liure intitulé, PALLADII *diui Euagrij discipuli Lausiaca quæ dicitur historia, & THEODORETI Episcopi Cyri* θεοφιλὴς, *id est religiosa historia. Quorum vterque continet instituta, res gestas, & miracula piorum virorum sui temporis.* Auec defense à tous autres d'y attenter ou cõtreuenir, sur les peines contenues es lettres patentes dudict Seigneur. Données à Paris le dixneufiesme iour de Ianuier, mil cinq cens cinquãte & deux. Enterinées en Parlement le trosiesme iour de Mars, audict An.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

RENALDO POLO CARDINALI AMPLISSIMO, & sanctæ Rom. ecclesiæ in Anglia Legato, Gentianus Heruetus S. D. P.

CVm sit omnis historia, plurimis & iustissimis de causis, vitæ humanæ in primis necessaria, Antistes excellentissime, nulla certè Christianis hominibus ea potest esse cõducibilior, quę illorum qui cùm Christo nomen dedissent, integrè, innocenter & sanctè vitam egerunt, refert mores & instituta & res pręclarè gestas. Nam cùm Christiani hic vnus debeat esse scopus ad quem omnia sua consilia & actiones dirigat, vt Christum Ducem sequens, vitam æternam possideat: quem quidem nunquã attinget qui non eius præceptis parens, & eius adiutus gratia, difficultates omnes forti animo superauerit: dici nõ potest quãtum ad eam rem incitamenti & adiumẽti afferant bonorum virorũ exempla nobis proposita ad imitandum. Quis enim est qui ea legens quæ ab illis admirabiliter gesta sunt, & considerans eos non ex aliis quàm cæteros cõstitisse elementis, nec aliis fretos præsidiis, quàm quæ nobis, si velimus, minimè sint defutura, illa gessisse: non erubescat, si cùm ij tanta fecerint, ipse non præstet saltem mediocria? Atque non defuerunt quidem ex omnibus hominum generibus & ordinibus, qui per Christũ, qui

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

ſolus eſt vera via, ſibi viam in cœlum munientes, eò tandem peruenerunt: nulli autem maiori laude & admiratione digni ſunt, iis qui ad perfectionẽ Euãgelicã omni animi ſtudio contendentes, rebus omnibus mundanis ſua ſponte abiectis & repudiatis, ita in terra vixerũt, vt eorum animus ſemper in cœlis verſaretur. Quorum qui pulcherrimã legerit hiſtoriam, facilè intelliget etiam in terris aliquid eſſe præter naturam: Deúmque iis qui ipſo per ſuã gratiam digni ſunt hominibus ea concedere, quæ homo animalis & qui ſolius naturæ ductũ ſequitur, fieri non poſſe arbitratur. Neque enim animalis homo percipit ea quæ Dei ſunt. Quorum enim Deus venter eſt, & qui non poſſunt inſatiabilem explere ingluuiem, cùm veterum monachorum audierint tantã fuiſſe abſtinentiã, vt alij ſolùm tertio, alij non niſi ſexto quoque die cibum caperent: nec defuiſſe aliquos qui totã quadrageſimã ſine cibo & potu ſæpius tranſegerint, iis ea res videbitur adeò incredibilis vt etiam irrideant. Qui verò ſunt adeò molles & delicati, vt ne minimam quidẽ ferre poſsint aëris iniuriã, ij vt aliquos ſine tecto atque adeò ſub dio plurimos annos perpetuò vitã egiſſe credant, quî poterunt in animũ inducere? Metiuntur enim ex ſua aliorum tolerantiã. Qui autẽ in libidinibus totos dies & noctes volutãtur, poterúnt ne ſibi perſuadere fieri poſſe vt aliquis ſibi perpetuam indicat continentiã? Qui verò accumulandis inhiant pecuniis, quorum auaritię ne totus quidem mundus ſuffecerit, cùm audierint plurimos ex antiquis monachis

nachis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

nachis, postquã omnes suas facultates pauperibus distribuissent, manuũ suarum laboribus sibi tenuẽ victum suppeditasse, & quæ supererãt pauperibus erogasse, ij aut nullos vnquã tales extitisse, aut stultos fuisse pronunciabũt. Quasi verò propter Christum esse stultum, vt mundus putat, non sit summa sapientia. Iam verò qui honores ambiunt ecclesiasticos, & specie quidem pulchros, sed iis qui illis malè vtuntur perniciosos, quouis modo cupiunt habere titulos, cùm audierint hos viros planè diuinos, non nisi reluctantes & inuitos, vt sibi mandatum Episcopatum susciperent fuisse inductos, ridentes dicent hæc esse vetera & à nostri temporis moribus aliena. Rursus cùm eosdem legent, postquam inuiti creati fuerant Episcopi, sui officij memores, relicta solitudine & quæ eis erat gratissima contemplatione, ad suum gregem verbo & exemplo pascendum totos se contulisse, multi, ni fallor, cuiusmodi sunt hæc nostra tempora, non tam sibi eos proponent imitandos, quàm eos ducent audiendos qui illos à grege pascendo quouis prætextu auocant. Quorum autẽ intelligentia non altius extollitur, quàm quantum potest sensus apprehendere, cùm ea audierint facta esse miracula, quibus maiora ne Christus quidem ipse cùm in terris esset aspectabilis, imo verò quæ ipse Christus per eos fecit, quàm est verisimile eos illis fidem non esse habituros? Verum enimuerò non est spectandũ quid natura per se posit, quæ eũ sequi solet cursum quẽ ei suus Architectus constituit: sed quid in diuinis

hominibus, Dei cui ſerua paret natura poſsit virtus efficere. De monachorum autem vita, moribus & inſtitutis cùm multi multa ſparſim ſcripſerint, duo celeberrimi & magni nominis authores, Palladius & Theodoretus, ea literarum monimentis mandauerunt, quæ cùm ij de quibus ſcribunt, vel illorum temporibus, vel paulò ante eorũ tempora vixerint, aut à viris fide dignis qui ea viderant accepere, aut ipſi ſuis oculis præſentes aſpexere. Quorũ alter quidẽ, nempe Palladius, anteà Latine verſus, ſub Heraclidis nomine in lucem exiit, ſed non integer, cùm in eo plus quàm triginta patrum vita deſideretur. Theodoreti autem θεοφιλὴς, id eſt religioſa hiſtoria, cuius ipſe ſæpius meminit in hiſtoria eccleſiaſtica, cùm chriſtianæ reip. vtilem cenſerem me nauare operam ſi mea opera in lucem prodiret, eam verti Latinè: & cùm, vt dixi, mancus ac mutilus fuiſſet antea editus Palladius, non ſatis habui id quod ei deerat ſupplere, niſi eũ denuo à capite verterem. Quos ambos multa me mouerunt vt ſacroſancto tuo nomini dedicatos vellem in lucẽ exire. Primùm quidem, quòd ij qui de monachis ſcribũt auctores, neſcio ad quem mitti debeant conueniẽtius, quàm ad eum, qui, quod vt difficillimum, ita eſt in primis admirandum, vel in mediis grauiſsimarum rerum agendarum occupationibus, antiquam illam vitam propè agit monaſticam. Accedit his, quod cùm multis iam ſeculis lapſam veterẽ eccleſiaſticam diſciplinam in integrum reſtitui cupere, magnopere ſemper præ te tuleris, & vt fieret,

quantum

quantum licuit, pro viribus contenderis, Palladij & Theodoreti historia non parùm adiumenti ad id sit allatura, quæ præstantissimorum virorum pulcherrima quæ sequamur adducit exēpla. Quæ etsi non dubito tibi satis esse cognita, vt qui ea ex ipso Græco fonte hauseris, mihi tamen persuadeo non fore tibi iniucundum si ea Latinè quoque versa relegas, quæ nunc tuis felicibus auspiciis in publicum prodeunt. Quod quidem vt facerem eo lubentius sum adductus, quòd Ioannes Moruillerius Aureliæ Episcopus, vir, vt scis, & doctissimus & longè humanissimus, & tui obseruantissimus qui me iampridem in suā asciuit familiam, tuis potissimùm auspiciis hoc opus in lucē emittendum censuerit. Quod vt grata manu sumas, & meam in te obseruantiam, quam quomodo possum significo, non auerseris, etiam atque etiam rogo. Vale. Lutetiæ Parisiorum Idibus Augusti 1555.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

AD LECTOREM.

HAnc Theodoreti historiā, quæ Θεοφιλὴς id est religiosa dicitur, sua auctoritate, eā citādo, cōprobat & cōfirmat synodus septima quæ fuit secunda Nicęna: & Ioannes Damascenus in libro qui inscribitur aduersus vituperatores imaginum.

Hoc autem esse opus Palladij nemo dubitauerit qui vicesimum tertium caput legerit historiæ ecclesiasticæ Socratis scholastici: qui loquens de sanctis de quibus paulò antè scripserat, hæc dicit.
» Si quis autem velit scire ea quæ ipsi egerint & fece-
» rint, & quæ ad eorum qui audierūt locuti sint vti-
» litatem, & quemadmodum eis obedirent bestiæ, à
» Palladio Monacho scriptus est liber vnus, qui Eua
» grij quidem erat discipulus, de iis autem omnia
» accuratè pertractauit. In quo etiam meminit mu-
» lierum quæ par vitæ institutum cum viris prius di-
» ctis susceperunt. Quòd autem hic liber scriptus sit ad Lausum, probatur testimonio Ioannis Damasceni in libro qui inscribitur, De iis qui in fide dormierunt. Quòd si quis dixerit id quod Macario ab eo ascribitur, non inueniri in hoc nostro opere, duorum alterū necesse est, vel id fuisse in hoc opere tēpore Damasceni, & fuisse postea ab Hęretico aliquo malitiosè sublatum, vel eum librum qui inscribitur, De doctrina patrum, fuisse etiam à Palladio conscriptum, quem constat fuisse è Græco conuersum: cùm de capite mortui miraculum quod Ma-

cario

cario aſcribit Damaſcenus,iiſdem verbis in eo opere referatur,libro quarto, capite de exemplis & doctrinis vitæ ſpiritualis.

Non eſt autem quòd à Palladio noſtro Ciceroniana expectetur eloquentia. Nam cùm ipſe nullo adhibito orationis ornamento, humilíque ac planè plebeio ſtilo ſcripſerit, viſus ſum mihi fidelis interpretis non functurus officio, ſi aliter vertiſſem quàm ſcripſiſſet. Leges ergo non vt ex eius lectione ſit eloquẽtior,ſed vt melior, & in iis quæ ad pietatem & pulcherrimæ hiſtoriæ cognitionem pertinent, eruditior. Theodoretus autem eſt huiuſmodi,vt præter res præclaras & admirabiles quas narrat, ſtilus ipſe facilè arguat eloquentiſsimi magiſtri,Ioannis,inquam,Chryſoſtomi,egregium fuiſſe diſcipulũ. Vixit autẽ Palladius imperante Theodoſio maiore,quo tempore vixit etiam Diuus Hieronymus. Theodoretus verò imperante Martiano, quo tempore Romæ pontificatum gerebat Leo primus, ad quem etiam elegantiſsimam epiſtolam ſcripſit idem Theodoretus, quã Romæ vertimus, & eiuſdem in epiſtolas Pauli commẽtario à nobis verſo & in lucem edito adiunximus. Vale.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

CATALOGVS TAM VIrorum, quàm mulierum quorum vita narratur in hoc opere.

A

ABramius. 207
Abraames. 380
Acepsemas. 375
Adolius abbas. 206
Adolia. 228
Aenesius abbas. 209
Alexandra. 20
Albina. 226
Amon & eius coniux. 27
Ammona abbas. 133
Ammonius & fratres simul cum sororibus. 37
Ammonius abbas. 175
Ammona abbas presbyter. 177
Amun abbas. 53
Anuph abbas. 158
Anachoreta quiilludebatur. 203
Apelles abbas. 162
Aphrates. 330
Apollo abbas. 136
Apollonius ἀπὸ πραγματευτῶν. 40
Apollonius abbas. 170
Aphtonius abbas. 104
Arsacius abbas. 25
Asclepius. 423
Asella. 228
Auita. ibidem

B

BAradatus. 443
Basanilla. 228
Be abbas. 133
Beniamin abbas. 38
Bisarion abbas. 217

C

CAndida. 243
Cheremon. 196
Chronius abbas. 195
Copre abbas presbyter. 154
Constantius. 227
Chronius presbyter. 73

D

DIdymus orbus. 19
Diocles abbas. 203
Dioscurus abbas presbyter. 173
Domnion abbas. 185
Domnina. 451
Dorotheus. 16
Dorotheus abbas. 201
Dorotheus abbas. 100

E

ELias abbas. 211
Elia Abbas. 135
Eleemon monachus. 216
Elpidius abbas. 208
Ero. 94
Esaia abbas. 157
Euagrius diaconus. 187
Eulogius Alexandrinus. 74
Eulogius presbyter. 179
Eusebius. 386
Eusebius. 303
Eustathius abbas. 209
Eustochium. 228

F

FIlia presbyteri & Eustathius diaconus. 234
Fœmina nobilissima quę fuit semper virgo. 245

Frater

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

Frater qui cum Palladio versabatur. 250
G
GAddana abbas. 210
Gelasia. 244
H
HEllen abbas. 159
Hieronymus. 181
I
IAcobus Nisibita. 262
Iacobus. 392
Innocentius abbas. 205
Ioannes abbas. 177
Ioannes abbas vrbis Lyco. 111
Ioannes monachus. 163
Ioannes. 416
Isidorus presbyter & Xenodochus. 14
Isidorus abbas. 176
Iubinus. 239
Iuliana. 245
Iulianus Saba. 271
Iulianus abbas. 205
M
MAcarius iunior. 43
Macarius Aegyptius & Macarius Alexandrinus. 47
Macarius ex vicaria. 227
Macedonius. 361
Mæsymas. 372
Magna. 228
Marcus abbas. 66
Maro. 378
Marana & Cyra. 448
Marcianus. 288
Maris. 390
Melania Romana. 119
Melania parua. 225
Mercator. 169
Moses abbas Libycus. 194
Moses abbas. 67
N
NAthanael abbas. 44
O
OR abbas. 31
Opianus. 227
Olympia. 240
P
PAchomius abbas. 101
Pachon abbas. 87
Pæsius & Esaias. 40
Palladius. 327
Pambo abbas. 34
Pammachius. 227
Paphnutius Cephala. 195
Paphnutius abbas. 165
Paulus simplex. 81
Paulus abbas. 157
Paulus abbas. 72
Paula Romana. 227
Petrus Galata. 340
Philemon martyr. 171
Philoromus presbyter. 212
Photina. 228
Piamun Amma. 100
Pior abbas. 193
Pityrion abbas. 177
Pityrum anachoreta. 107
Pœmanie. 132
Posidonius abbas. 181
Potamiæna. 18
Protocomes. 167
Ptolemæus qui excidit. 95
Publius. 314
R
ROmanus. 355
Rufinus presbyter. 221
S
SAbbatius. 212
Salamanus. 388

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

Serapion sindonites. 182
Seuerianus & eius vxor. 214
Siluania. 239
Sisinus abbas. 210
Solomon abbas. 201
Stephanus abbas. 90
Stephanus lapsus. 196
Symeones priscus. 320
Symeones stelites. 424
Sur abbas. 157

T

Talida. 231
Taor Amma. 232
Thalassius aut Limnæus. 412
Thalelæus. 446
Theona abbas. 134
Theodosius. 350
Theodora. 228
Tibicen. 165

V

Valens qui excidit. 92
Venerea. 228
Virgo quædam quæ laborabat amore diuitiarum. 22
Virgo de qua fuerat dictũ falsum testimonium. 106
Virgo quæ renunciauerat. 232
Virgo quæ excepit Athanasiũ episcopum. 231
Virgo lapsa q̃ egit pœnitentiã. 233
Virgo quæ faciebat septingentas orationes. 73
Virgo lapsa. 97
Vsia. 228
Vxor viri Senatorij. 247

Z

Zebinas & Polychronius. 417
Zeno. 357

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

INDEX EORVM QVAE IN HOC LIBRO VIDENTVR NOtatu digna, & quæ vel ad mores pertinent, vel ad dogmata ecclesiastica.

A

ABstinentia à carne & vino quomodo vtendum. pag. 10
Adorare oportet fratres. 149
Aegyptij cur animalia alliúmque & cepe adorabant. 141
Angelorum ordines à quibus discant. 4
Animam in vano accipit qui eam putat dissolui cum corpore. 23
Anima eius qui rectè in virtute exercetur, vel discit, vel docet. 5
Aqua benedicta capiti infusa mulierem curauit Macarius. 51
Aqua benedicta expelluntur locustæ. 339
Aqua benedicta. 366.369.400
Ab aqua omnino abstinuit Abrames. 383
Aquã bibebant Pythagoras, Diogenes, Plato, & Manichæi. 10
Arrogantiæ mater est ignorãtia. 5
Aures sunt minus fideles oculis. 120.253

B

BAlsamum quomodo plãtetur & colatur. 28
Basilius episcopus Cęsariẽsis promouit in lectorẽ Euagrium diaconum. 188
Bellum aduersus dæmones. 256

C

CAput serpentis conterere, significat malas cogitationes ab initio vincere. 139
Carnis esus & vini potus quouis foco melius corpus calefaciunt. 457
Casu omnia fieri sentire oritur à vana gloria. 96
Calumnia cauenda & patienter ferenda. 238.& 239
Charitas est ieiunio præstantior. 298.
Charitas in Deum in quo maximè consistat. 305
Charitas in Deum quanta efficiat. 459
Charitatis in Deum euidens signum est eius mandatorum obseruatio. 477
Cibi aut potus materia nõ est vituperanda vel laudãda, sed mens eorum qui rectè vel malè vtuntur. 10
Cogitationibus est in principio repugnandum. 139
Cogitationibus quomodo resistendum. 66
Communicare bona an iis renunciare vtrum melius. 41
Cognatorum amoris prętextus efficit vt nascatur auaritia. 22

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

Contẽplatiua vita est melior actiua. 130
Corpus affligendum quod nos affligit. 64
Crucis signo munita virgo quædam euasit incorrupta. 247
Crucis trophæum digito ostendere. 277
Crucis figura digito expressa quid fecerit. 292
Crucis signum aquæ impositum qua curatus fuit equus. 338
Crucis signo curata mater Theodoreti, quæ laborabat dolore oculorum. 343.345
Crucis signo facto curatur morbus ingluuiei. 366
Crucis signo curatur dęmoniaca. 369
Crucis signo curatus morbuscholicus. 414
Crucis signo curatus morsus viperæ. ibidem
Crucis signaculo se muniit Dorotheus aquam bibiturus in qua fuerat Aspis. 17
Crucis figura imponebatur cucullis monachorum Tabennesiotarum. 102
Crucis signo signatus Copres, flãmam ingressus abiit illæsus. 156

D

DAemonum differentiæ. 52
Dæmon principalis. 85. & 86.
Dæmon superbiæ. 137
Dæmon fornicationis. 191
Dæmon blasphemiæ. ibidem
Dæmones ignorantes vt qui aufugerint à magistris. 5
Dæmonum multitudo per totum orbem dispersa. 408
Dæmones expelluntur vincendo animi affectiones. 178
Dei placito vel Dei permissione fiunt quæcunque fiunt. 197
Deo sunt adscribenda omnia nostra bona opera. 198
Deus cur sanctos quandóque derelinquit. 200
Desertum plures habebat qui seruabantur quã terra habitata. 141
Deus solus non potest doceri. 4
Diaboli fraude prætexitur cognatorum amor ad inducendã auaritiam. 22
Diaboli tela sunt membra nostra. 257
Doctrina non consistit in syllabis aut verbis, sed in moribus. 5
Doctrinæ diuinæ non est ornata vti oratione, sed verbis persuadere veritatis. 8
Dona spiritus sancti sunt varia, & Deus maiora largitur perfectioribus. 260

E

ECclesia ædificata in illa petra sub qua Moses Deũ vidit. 281
Elatione animi tanquam cane & accipitr evtendũ in stolidos. 221
Eleemosynæ admirabiles. 216. 217.220.222.226.229.241. 415
Episcopus eligi potest etiam qui est truncatus naribus, si modo sit præditus bonis moribus. 37
Episcopi quales esse debeant solicitudines. 266
Episcopatus repudiat⁹ ab abbate Ammonio. 37

Eucharistia

Euchariſtia à viris ſpiritalibus olim ſumebatur priuſquã aliquod aliud alimentum acciperent. 33
ab Euchariſtiæ participatione diu ceſſare eſt periculoſum. 51.177
Euchariſtia ex altari Marco data ab angelo, quæ etiã ibidem vocatur oblatio. 66
ab Euchariſtia abſtinebatur propter turpia ſomnia. 71
Euchariſtiæ communicabãt prius quã aliud alimentũ ſumerẽt. 148
Euchariſtiæ ſacramento cõſequimur remiſsionem peccatorũ. 150
Euchariſtiæ communicet monachus qui phantaſiã habuit mulieris. 173
ad Euchariſtiæ ſacramentum non accedẽdum ei qui malas habuit cogitationes nocte præcedente. 178

F

Fides conſecuta actionem, facit vt non condemnetur qui comedit & bibit, propter fidem. 12
Fiduciam in ſe & operibus ſuis habere non oportet. 121.198
Fornicatus presbyter iubetur eſſe laicus à Macario. 62
Fornicationi ſolitæ quàm ſit difficile reſiſtere. 69
ad Fornicationem tripliciter impellimur. 88
Fornicationi difficile reſiſtere. 89
Fumo oculos præſtringere. 221
Fucari cur non debeant mulieres. 344

H

Hermipolim ingreſſo Seruatore cum Maria corruerunt omnia idola. 136
Homicidiũ eſt aliquando virtutis occaſio. 43
Hoſpites quomodo exciperẽtur in monaſteriis Netriæ. 26
Humilitas quantopere ſit amplectenda. 121.198

I

Ianne & Mambre ſepulchrum adiit Macarius. 56
Idola ceciderunt in Aegypto Hermipolim ingreſſo Seruatore. 136
Ignorantia eſt mater arrogãtiæ. 5
Ieiunium & abſtinẽtia à cibis admirabilis. 16.55.60.69.82.83.84
Ieiunio & abſtinentia à cibis domatur libido. 69
Ieiunium admirabile. 94.136.138.159.181.184.192.207.208.272.290.297.302.307.342.360.362.388.427.
Ieiunium eſt poſtponendum charitati. 298
Ieiuniũ quartæ & ſextæ feriæ non eſſe ſoluendum. 150
Imagines Symeonis Romæ erant poſitæ ante fores cuiuſlibet. 432
Intercedunt ſancti pro nobis. 403
Ira nunquam motus Dauides ſpacio quadraginta quinque annorum. 310
Ira eſt motus naturæ non noſtri arbitrij. 312
Iuſtorum & peccatorũ locus reuelatus Antonio. 80

L

Lectus Domnionis curauit ægrotos poſt mortem. 186
Lucas & Marcus qui audierunt, fide digni ſicut Matthęus & Ioãnes

nes qui viderunt. 261

M

MAledictio sanctorum virorũ tam in res inanimatas quã animatas quantam vim habeat. 264.265.377

Marcus & Lucas qui audierunt, sunt fide digni, sicut Matthęus & Ioannes qui viderunt. 261

Mansuetudo quid efficiat. 356

Matutinorum & vespertinorum hymnorum cantatio. 317

Membra nostra sunt tela diaboli 257

Membrũ quodlibet docebat virtutem Ammianus. 309

Mens non natura consequitur victoriam aduersus dæmones. 256

Mens quæ recedit à Dei contemplatione, fit vel dæmon vel bestia. 202

Monachi in monte Netrię victum sibi parabant faciendo vestem lineam. 26

Monachi operabantur suis manibus. 82.91.102.105.195.214.351. 454

Monachorum Tabennesiotarum quale fuerit institutum. 38

Monachi memoriter sciebant scri pturas. 105

Monachi quomodo procedebant obuiam venientibus. 148

ad Monasterium fœminarũ nullus transibat præter presbyterũ & diaconum, ídque die dominico. 105

Monachæ erant tonsæ & cucullis indutæ. 107

Mortem virgo sibi consciscit ad cõseruandam virginitatem. 248

Mortis perpetua meditatio efficit vt in magnis non peccemus. 7

Mortuum esse mundo, significat impatibilitatem. 186

Moses splendore gratiæ accepto scripsit res gestas sanctorum. 262

N

NEgotij gerendi cupiditatem quæ mala consequantur. 9

Netriæ montis monasteria cuiusmodi. 25

Nona hora canebantur psalmi & hymni. 27

Nonæ peragere officium. 297

O

OBlatio dicitur fieri à presbytero. 27

Oblatio non fit pro eo qui sibi mortem consciuit. 106

Obliuionis remedium sunt scripta. 254

Oleo benedicto morbi curantur ab abbate Beniamin. 39

Oleo sancto à Macario curata paralytica. 63

& Oleo sancto vngitur ab eo curatus dæmoniacus. 64

Oleo benedicto vngens multos curauit Ioannes. 117

Oleum benedictum. 338

Oleum sanctificatum. 339

Olei martyrum lecythus. 403

Oleũ benedictũ à Symeone. 439

per Opera bona omnes qui Christum diligunt, Deo vniri properant. 7

Oratio incantationis abolet operationem. 339

Oratio sanctorum est commune

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

omnium morborum remediũ. 379
Oratio non debet interrumpi, sed esse perpetua 411
Orationes numeratę calculis. 73
Orationes fiebãt in ingressu cellę eremitarum. 20
Oratio pro messe. 155
Orationes absque vita honesta, sunt spicæ quæ à vento intereunt. 199
Oratoria ædificata vt in ea sanctorum transferrentur reliquiæ. 300
Ordo presbyteri impositione manuum conferebatur ab episcopo. 377
Ordo sacerdotalis conferebatur ab episcopis impositione manuum. 296.364

P

PAtrum vitæ cur narrentur. 9
Peregrinatio ex voto Romam & Alexandriam & Hierosolyma. 214
Peregrinationis Hierosolymitanę quænam sit causa. 324.341
Petrus rogauit carnifices ne crucifigeretur eo modo quo dominus. 469
Philosophus quisnã verè sit. 470
Piorum hominum varia sunt vitæ instituta. 443
Pœnitẽtia potest esse tãta vt propter eam Deo plus placeat qui peccauit, quàm si perpetuã exercuisset virginitatem 234
Pœnæ quibus afficiebantur delinquẽtes in monasteriis Netrię. 26
Presbyter fornicator peccatũ confessus curatur à Macario, sed prohibitus ne sacrum amplius celebraret. 62
Presbyter dicitur offerre oblationem. 27
Presbyteri octo erant in ecclesia monasterij montis Netriæ, sed vnus solus offerebat. 26
Profectus virtutum quodnam sit argumentum. 140
Proposito bono agẽs non incidit in imposturam dæmonum, contrà qui malo agit. 197

Q

QVadragesima variè ieiunabatur à Tabennesiotis, & quomodo eam ieiunauit Macarius 60
Quadraginta totos dies ieiunus permanebat Symeones. 429.430

R

REliquiæ Abramis. 385
Reliquiæ Ioannis Baptistæ. 403
Reliquiæ Symeonis 443
Reliquiæ Ioãnis Baptistæ in quodam martyrio. 206
Reliquiarum sanctorũ causa extructa oratoria. 300.301
Reliquiæ Theodosij. 354
Renunciare mundo quid sit. 315
Renunciare bonis an ea communicare, vtrum melius. 41

S

SAbbato & die dominico conueniebant monachi in ecclesiam. 27.177
Sabbato & dominica accedebãt monachi ad communionẽ. 103
Sanctorũ preces inuocandæ. 262

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

Sãctorum benedictionẽ & intercessionem implorat Theodoretus in fine vniuscuiusque vitæ.
Sancti pro nobis intercedũt. 403
Sacrificare dicitur presbyter. 62
Sacrificium diuinum & mysticũ offertur à Theodoreto. 391
Sepeliendi monachas ritus. 105
Sciẽtia absque bonitate est inutilis. 199
Serpẽtis caput conterere quid significet. 139
Scripta sunt medicamenta aduersus obliuionem. 254
Spiritus sancti dona varia. 260
Spiritus sanctus maiora dona largitur perfectioribus. ibid.
Superbia sanctis viris est valde cauenda. 140

T

Theodoretus cur sic appellatus. 370
Theodoretus quantum laborauit aduersus Marcionistas. 401. 403
Theologia consequitur naturalẽ cognitionem, theologiã autem beatitudo. 203
Tricesimus dies obitus Palladij tempore celebrabatur. 79

V

Vanæ gloriæ tẽtationi quàm fortiter restiterit Macarius. 64
Vana gloria quãtę impietatis causa fuerit Valenti. 92
Vana gloria Eronis qui nullum alium attendi volebat magistrũ præter Christum. 94
Vana gloria in quantum errorem impulerit Ptolemeũ. 95. & 96
vanæ gloriæ seruiens in peccata grauia facile prolabitur. 97
Vespertinorum hymnorum cantatio. 275. 317
Virginitatis honor. 453
Virtus quãdoque fit occasio prolapsionis. 93
Virtutum profectus quodnam sit argumentum. 140
Virtutes, aliæ ex instituto, aliæ ex casu nascuntur. 44
Virtus est bonum constans & stabile. 470
Vita verborũ veritati non respondens, est panis sine sale. 199
Voti causa veniebatur Romam, Alexandriã, Hierosolyma. 214. 221
Votũ ab Ismaëlita factum quòd nihil animatum comederet, violatum, & à Deo punitum. 437

FINIS.

Errata inter relegendum animaduersa.

Pag.33.lin.25. Melaniun leg. Melanium. pag.34.lin.10. Melanian leg. Melanium pag.64.lin.10. In eum leg.in eo.pag.84.lin.16.nachus. & mihi sufficit leg.nachus. Deinde dicit Paulus. Et mihi sufficit pag. 133.lin.8.inclinantes leg.inclinarent.pag.153.lin.25.dedcunt leg.deducunt.pag.104.lin.16. In fixis leg.infixis pag.220.lin.4.vxor cuiusdam leg.vxor verò cuiusdam.pag.242.lin.18.ratione leg.ratio ne pag. 283. lin.25. Acacio leg. Asterio. pag.308.lin.18. eam leg. meam pag.309. lin.8.perfecti leg. præfecti. pag.322. lin.1.annueus leg. annuens. lin.2. ab er leg.aber.lin.20.ídque quod olim erat refertum leg.cúmque qui olim erat refertus.pag.351.lin.5.in erudita leg.inerudita pag.335.lin.9. prosiluit leg.prosiliit pag.337.lin.1.insiluit leg.insiliit. pag.414.lin.10. tant,ur leg.tantur,.pag.447.lin.26. Celix leg. Cilix.pag.452.lin.27.ad ipsum leg.ad ipsam.pag.456.lin.30.& domos leg.& in domos.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

PROOEMIVM HISTORIAE SANCTORVM Patrum, quæ dicitur Lausiaca.

IN hoc libro scripta est qua in virtute vtebãtur exercitatio, & admirabilis vitę agẽdę ratio, beatorum & sanctorum patrũ, qui degebant in solitudine. vt eos æmulentur ac imitentur, qui cœlestẽ volunt vitam agere, & quæ ad regnum cœlorum deducit, vitam ingredi. anuúmque mulierum memoria, & inclitarum matrum à Deo inspiratarũ, quæ magno & forti animo virtutis exercitationis peregere certamina. vt exemplar proponatur, & amor excitetur iis quæ continentiæ ac castitatis volunt coronam redimire. ex sententia & voluntate viri qui est varia ac multiplici doctrina præditus, moribus pacificus, & corde pius, mentéque religiosus, & in iis quæ sunt opus egentibus cõmuni-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

candis liberalis, & propter morum bonitatē multis viris eximiis est in summis honoribus præpositus, & omnino custoditur virtute diuini spiritus. Qui quidem nobis iussit, vel si verum potius dicere oporteat, ad eorum quæ sunt meliora contemplationem, hebes nostrum & obtusum excitauit ingenium, vt ad proponendam ad imitandum virtutum exercitationis decertationē sanctorum & immortalium & spiritalium patrum nostrorum, qui vt Deo placerent, in dura & aspera tractatione corporis vitam egerunt, præclarorum athletarum vitam à nobis descriptam ad eum mitteremus, vniuscuiusque ex magnis euidentes prædicādo virtutes. Diuini autem huius & spiritalis desiderij amator est Lausus, cui post diuinū auxilium, mandata est custodia diuinitus afflati & religiosi imperij. Ego igitur qui & lingua sum ineruditus, & spiritalem cognitionem summis quodam modo labris attigi, & indignus sum qui recenseam spiritalem vitam sanctorum patrum, etsi reformidem præcepti magnitudinem quod meas vires superat, & iussum ægrè feram, qui & magnam externam sapientiam, & spiritalem requirit intelligentiam, reueritus tamen primum, & eius qui ad hoc exequendum nos excitauit, virtutem, & reputans eorum qui hæc legent vtilitatem, & extimescens periculum quod essem aditurus etsi iure parere recusarem, cùm egregium primùm iussum diuinæ adscripsissem prouidentiæ, magnáque vsus essem diligētia, sanctorum patrū intercessione erectus, ad

ea ſum aggreſſus, veluti quodã compẽdio præclarorum athletarũ & magnorum virorũ ſumma ſolùm certamina & ſigna deſcribẽs. Nec ſolummodo clarorum virorum, qui optimam ac præſtantiſsimam ex virtute vitam egere: ſed etiam beatarum mulierum quæ in excellentiſsimæ vitæ genere ſe honeſtè exercuere. Et aliquorum quidem ex iis ſacros vultus vt ipſe coram viderẽ ſum dignatus, qui iam antè ſunt conſummati in certamine pietatis. aliquorum autem cœleſtem vitæ inſtitutionem didici à diuinis athletis. Multas autem vrbes & multos vicos, & omnem ſpeluncam, & omnia tabernacula deſerti monachorum pedeſtri itinere obiens, diligentiſsimè conſideraui eorum pietatem ac religionem. Atque cùm quæ partim quidem ipſe vidi ſcripſiſsem, partim autem quæ à ſanctis Patribus audiui, magnorum virorum certamina, & mulierum, quæ propter ſpem in Chriſtum erant fortiores quàm earum ferebat natura, huius libri ſcriptis mandaſſem, miſi ad tuas aures amicas diuinorum eloquiorum, optimorum virorum & religioſorum decus, fideliſsimíque & religioſi imperij ſplẽdor, germane & Chriſti amice ſerue Dei Lauſe, pro ea quæ mihi ineſt exiguitate, vniuſcuiuſque ex Chriſti athletis tam maſculis quam fœminis inſigne nomen exprimens, & ex multis & magnis vniuſcuiuſq; certaminibus pauca breuiter exponens. Plurimorum quoque genus etiam adiiciens, & vrbem, & locum manſionis. Meminimus autem virorum & mulierum, qui ex

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

virtute quidem vitam perfectè instituerunt, propter arrogantiæ autem matrem inanem quæ vocatur gloriam, in infimum inferorum barathrum & fundum præcipitati fuerant, & quæ longo tempore & plurimo labore sibi pepererãt, amplectenda, & acerrimo studio comparanda exercitationis benefacta, vno temporis momento arrogantia & vana de se persuasione amiserant. gratia autem nostri Seruatoris, & sanctorum patrum prouidentia, & viscerum miseratione, erepti sunt à spiritalibus diaboli laqueis, & sanctorum precibus recuperauerunt priorem vitam quam agebant ex virtute.

EXEMPLAR EPISTOLAE scriptæ ad Lausum præpositum, ab Heraclide Episcopo Cappadociæ.

BEatum censeo tuum esse institutum. Par est enim vt incipiat epistola à beatitudine, quòd cũ omnes vanis rebus inhient, & lapides ædificent, ex quibus nullam capient vtilitatem, ipse velis doceri rationes ædificij. Solus enim est vniuersorum Deus qui nequit doceri. quandoquidem & ipse per se est, & ante se non habet alium. Alia autẽ omnia doceri possunt, quoniam sunt & facta & creata. Atque primi quidem ordines magistram habent summam trinitatem. Secundi autem discunt à primis. Tertij autem à secundis. Et sic deinceps, & per ordinem, vsque ad extremos. Qui enim sunt præstantiores honore &

Forte dicendũ, verbi ædificiũ. vt sit Græce λόγου οἰκοδομὴν.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

re & virtute, docent eos qui sunt inferiores cognitione. Qui ergo existimant se non egere magistris, aut non parent iis qui docent in charitate, laborant morbo ignorationis, quæ est mater arrogantiæ. Inter quos primas partes tenent ad interitum, qui eodem vitio exciderunt à cœlesti habitatione in aëre volantes dæmones, vt qui aufugerint ab iis qui erant in cœlo magistris. Non enim dictiones aut syllabæ sunt doctrinæ, quas nonnunquam habent etiam qui sunt pessimi: sed mores rectè compositi, & molestiæ, & terroris, metus, & iræ vacuitas, & in rebus omnibus fiducia ac dicendi libertas, & quæ rationes non secus gignit quàm ignis flammam, mansuetudo. Nam si ita non esset, non diceret magnus magister suis discipulis. Discite à me, quoniam mitis sum & humilis corde. non verborum ornatu instituens & dirigens apostolos, sed morum bonitate neminem molestia afficiens, præter eos qui verbum habent odio, & oderunt magistros. Oportet enim animam quæ Deo conuenienter exercetur, vel fideliter discere ea quę non nouit, vel apertè docere ea quæ scit. Si enim alterutrum horum nolit, laborat insania. Defectionis enim principium est doctrinæ satietas, & verbi fastidium, quod semper esurit anima eius qui Deum diligit. Vale ergo, & sis sanus, & fortis. & tibi Deus concedet vt persequaris Christi cognitionem.

Matth. 11.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

EXEMPLAR EPISTOLAE ſcriptæ ad Lauſum Præpoſitum, à Palladio Epiſcopo Cappadociæ.

CVm multi multa & varia diuerſis temporibus ſcripta vitæ reliquerint, quorum alia quidem, ex Dei ſupernæ gratiæ inſpiratione, ſunt ad ædificationem & ſecuritatem eorum qui fideli propoſito ſequuntur dogmata ſeruatoris: alia autem, ex corrupto & quod hominibus placere cupit propoſito, luxuriant ad eorum conſolationem qui inanis gloriæ morbo laborant: alia autem ex importuna quadam inſania, & dæmonis, qui quæ ſunt honeſta habet odio, impulſione, ad leuium hominum perniciem, & intemeratę catholicæ eccleſiæ labem, ira & arrogantia irruperunt in mentes ſtultorum, vt vitam honeſtam & puram obſcurarent: viſum eſt mihi quoque humili propter ſpem in Chriſtum, magnificentiæ tuæ iuſſum reuerenti, vir ſtudioſiſsime, primum omnium narrare ea quæ ad me pertinent, & ætatem, & mentis meæ ad virtutem in Deum profectum, incipiendo à iuuenili ætate. Cùm triceſimum quidem & tertium annum agerem in conuerſatione cum fratribus & vita ſolitaria, viceſimum autem epiſcopatus, totius autem vitæ meæ quinquageſimum tertium: neceſſariũ exiſtimaui, ſpiritalis vtilitatis gratia, tibi cupienti in ſcriptis narrare, quæ à ſanctis patribus rectè & ex virtute geſta ſunt, tam maſculis quàm fœminis, quos & ipſe vidi, & de

quibus audiui ab animis fidelissimis, cum quibus versatus sum in Aegypti solitudine, & in Libya, & Thebaide, & Syene, sub qua sunt etiam qui dicuntur Tabennesiotæ. deinde in Mesopotamia, Palæstina, & Syria, & in partibus Occidentis, & Romæ, & in Campania, & in iis quæ sunt circa eas partibus: vt tibi ab initio accuratissime in hoc libro exponam instar narrationis. Vt cùm habeas honestum & animæ vtile monimentum, perpetuum & non intermittendum pietatis & religionis medicamentum, omnem quidem obliuionis dormitationem, quæ ex cupiditate rationis experte in anima ingeneratur, omnem autem in fide dubitationem, omnésque in rerum vsu sordes & parcitatem, omnémque dubitationem pusillíque & abiecti animi vitium, & nimiam ad iram propensionem, perturbationémque, & ægritudinem rationis expertem, & intempestiuum timorem per id expellas. & ne à corrupti mundi vana spe pendeas, effugias: perpetuo autem desiderio in spe ad Deum proficias, & in proposito pietatis, sis & in via dux tuus, & eorum qui tecum sunt, & eorum qui tibi subiiciuntur, & maximè piorum Imperatorum. Per quæ quidẽ benefacta omnes qui Christum diligunt, Deo vniri properant, expectantes scilicet quotidie resolutionem animæ à corpore, prout scriptum est.
„ Coarctor cupiens dissolui & *Philip.1.*
„ esse cum Christo. est enim multo melius. Et illud,
„ Para in exitum opera tua, & præpara te in agrum. *Prouerb.24.*
Qui enim semper mortis meminit, quæ necessariò

omnino

omnino veniet, & non tardabit, in magnis non of-
Eccle. 7. „ fendet, ſicut ſcriptum eſt. In omnibus operibus
tuis, memento nouiſsima, & in æternum non peccabis. Neque verò præter alia omnia hæc te fallat breuis admonitio narrationum: neque reſpuas rudem & inornatam dictionem. Non eſt enim diuinæ doctrinę, ornata, & ad oſtēdendam ſapientiam compoſita vti oratione, ſed verbis perſuadere veri-
Prouer. 31. „ tatis, vt ſcriptum eſt. Aperi os tuum verbo Dei, &
Eccle. 8. „ iudica omnia ſanè. Et Rurſus. Ne declines à narratione ſenum. Ipſi enim didicerunt à patribus eorū. Ego itaque, vir cognitionis Dei ſtudioſiſsime, aliqua ex parte ſequens hoc dictum, multos conueni ſanctos. Neque verò ea cogitatio mihi aliud agenti in mētem venit. ſed cùm triginta atque adeo bis totidem dierum viam confeciſſem, & Dei gratia pedeſtri itinere, omnem Romanorum regionē peruaſiſſem, viæ moleſtiam nihili feci ſi conuenire poſſem virum pium ac Dei amicum, vt lucrifacerē quod non habebam. Si enim qui me eſt longè prę-ſtantior, atque adeò forte etiam vniuerſo mundo, multóſque ſuperauit & vitæ agendæ ratione, & cognitione, & ſpiritali intelligentia, & fide in Chriſtum, beatus apoſtolus Paulus, Tarſo in Iudæam profectus eſt, vt conueniret Petrum & Ioannem & Iacobum: & ideo veluti glorians id narrat, referens ſuos labores, ad eos incitandos qui in ſocordia &
Galat. 2. „ ocio vitam tranſigunt, dicendo, Aſcendi Hieruſalem vt viderem Cepham, non contentus ſola fama illius virtutis, ſed deſiderans eius quoque intueri faciem:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

faciem: quanto magis ego qui ſum innumerabiliũ talentorũ debitor, debui hoc facere, non illos ſanctos beneficio afficiens, ſed mihi peccatori vtilitatem afferens. Nam ij quoque qui patrum vitas conſcripſerunt, Abrahæ, & Iſaac, & Iacob, & Moſis, & Heliæ, & Ioannis, & eorum qui deinceps conſequuntur, non narrarunt vt eorum illuſtraretur gloria, ſed vt prodeſſent iis qui eas legerent. Hæc ergo cùm ſcias fideliſsime & in primis venerande Chriſti ſerue Lauſe, teipſum ſæpe admonens, feras patienter noſtras ineptias, vt piam tuam mentem cuſtodias, cui natura eſt inſitum vt diuerſis vitiis quæ ſub aſpectum cadunt & quę non cadunt, tanquàm vndis agitetur, poteſt autem ſedari ſola perpetua oratione & propria tui ipſius cura. Multi enim etiam ex fratribus paulo religioſioribus, qui & de exercitationis & eleemoſynæ laboribus ſibi placebant, & de cœlibatu perfectáque & abſoluta virginitate ſe iactabãt, & in diuinorum eloquiorũ meditatione animũ vehemẽter intẽdebant, & rerũ bonarũ diſciplina freti erãt, aberrarũt ab impatibilitate temerarię ſuæ ſentẽtiæ, ſeruiẽtes. vt qui alicuius ſcilicet pietatis prętextu negocij gerẽdi cupiditate laborarẽt. ex qua oriũtur & gerendi negocij nimię ſolicitudines, & ad mala negocia animi applicationes. quas conſequuntur curæ alienorũ negociorũm, quæ honeſtorum negociorũ curam euellunt radicitus, quæ eſt mater propriæ ſuipſius curæ. Eſto ergo rogo te fortis in omni intelligentia, non pingues & nitidas efficiẽs diuitias. quod qui-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

dem certe fecisti, eas satis minuens, impertiendo iis qui indigent. eæque ad exercendam virtutem tibi fuere ministerio, cùm nec impetu aliquo, nec vlla quæ ratione careret anticipatione, neque vllo prætextu quo placeres hominibus, iureiurando obligasses tuam liberã eligendi voluntatem, sicut multis euenit hominibus, qui cùm non comedendi vel bibendi contentiosæ vanæ gloriæ seruire fecissent liberum arbitrium, necessitate iurisiurandi, ei rursus miserabiliter succubuerunt, vel vitæ amore & ignauia, vel imbecillitate corporis, vel cupiditate alicuius voluptatis periurium parientes. Si ergo & ratione participes, & ratione abstineas, nunquam peccabis. Diuina est enim in nobis ratio, quæ ab iis quæ sunt in nobis motionibus exterminat quidẽ ea quæ sunt noxia, assumit autẽ ea quæ sunt vtilia.

1.Tim.1. „ Iusto enim, inquit, lex non est posita. Melius est ergo vinum bibere cum ratione, quàm aquam cum fastu & superbia. Atque mihi quidem aspice, eos qui cum ratione pietatis ac religionis vinũ bibunt, esse viros sanctos: eos autem qui inconsideratè & citra rationem cum arrogantia aquam biberunt, esse homines prophanos & corruptos. & nec amplius vituperes aut laudes materiã cibi aut potus: sed beatam vel miseram iudices mentẽ eorum qui rectè vel malè vtuntur materia. Bibit aliquãdo Ioseph vinum apud Aegyptios: sed non fuit mente lęsus. erat enim animo munitus. Aquam autem biberunt Pythagoras & Diogenes & Plato, inter quos etiam Manichæi, & reliquus cœtus Theologorum

gorum Philoſophorum, & eo vanæ eos perduxit
opinionis intemperantia, vt ipſum Deum vniuer-
ſorum effectorem ignorarent, & inanima ſimula-
chra adorarent. Vſum vini tetigerũt ij quoque qui
cum beato Petro apoſtolo erant diſcipuli, adeò vt
ipſi Domino, & eorum magiſtro, omnium autem
Seruatori, id probro daretur, ob participationem
„ increpantibus Iudæis & dicentibus, Quare diſci- *Matth.11.*
„ puli tui non ieiunant, ſicut Ioãnis diſcipuli? Et rur- *Matth.6.* *Marc.2.*
ſus inſultabant diſcipulis, & exprobrantes dicebãt *Luc.5.*
„ infideles. Magiſter veſter cum publicanis & pec-
„ catoribus comedit & bibit. De pane autẽ & aqua
non reprehendiſſent, niſi de obſonio & vino ſcili-
cet, ij qui vini quidem potionem vituperant, aquæ
verò laudant & admirantur. Reſpondet autẽ Ser-
„ uator pulchrè dicens. Venit Ioannes in via iuſtitię, *Matth.11.*
„ neque comedens, nec bibens. carnem ſcilicet & vi-
num. nam abſque aliis non potuiſſet viuere. & di-
„ cunt, dæmonium habet. Venit filius hominis co-
„ medens & bibens. & dicunt. Ecce homo vorax &
„ vini potor, amicus publicanorum & peccatorum,
propterea quòd comedat & bibat. Quid nos ergo
faciemus? Nec eos qui vituperant ſequamur: nec
eos qui laudant. Sed vel cum Ioanne ratione ieiu-
nemus, etiamſi nobis dicant Iudæi, Dæmoniũ ha-
betis. vel cum ſapientia Ieſu vinum bibamus, ſi cor
„ pus indigeat, etiãſi nobis dixerint, Ecce homines
„ voraces & vini potores. Neque enim re vera eſca
eſt aliquid, nec potus, ſed fides quæ per charitatem
extenditur operibus. Cum enim omnẽ actionem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

fides fuerit consecuta, condemnari non potest qui
Rom.16. „ comedit & bibit, propter fidem. Quidquid enim non est ex fide, peccatum est. Sed quãdo aliquis ex voluptariis, vel ex iis qui quodlibet aliud peccant, dicit, Fide participo, vel aliquid aliud ago, à ratione aliena cupiditate, vel corrupta conscientia innitens fidei, labitur. Seruator enim distinxit, dicens.
Matth.7. „ A fructibus ipsorum cognoscetis eos. Quòd autẽ fructus eorum qui diuina ratione vitam instituunt & spiritali intelligentia, sit ex diuini Apostoli sententia, charitas & gaudiũ & pax, & longanimitas, benignitas, bonitas, fides, mansuetudo, cõtinentia, castitas, est extra controuersiã. Ipse enim dixit bea-
Galat.5. „ tus Paulus. Fructus autem spiritus est hoc & hoc. Quòd autem qui studet tales habere fructus, citra rationem, aut inconsideratè, aut intempestiuè non comedet carnes, nec bibet vinum, neque cum vlla mala cohabitabit conscientia, rursus dixit idẽ bea-
1.Cor.9. „ tus Paulus. Omnis qui certat, ab omnibus abstinet. cùm sana quidem est caro, abstinens ab iis quæ pinguefaciunt. Quòd si sit ægra, vel mœrore confecta, vel aliquo casu afflicta, tunc vtetur quidem vel cibo vel potione tanquam medicamento, ad ea curanda quę molestiam afferunt. abstinebit autem ab iis quæ sunt animo noxia, ira & inuidia, vana gloria, tristitia, & detractione, superbia & elatione, Deo agens gratias. Cùm de his itaque satis disseruerim, tuæ rursus pietati aliã affero adhortationem. Fuge pro viribus eorum virorum cõgressiones qui nullam habent vtilitatem, & pellem exornant.

nant

nant aliter quàm conueniat. etiamſi ſint orthodoxi, non ſolum hæretici: & lædūt hypocriſi, etiamſi cano capite & corrugata fronte præ ſe ferant longitudinem temporis. Nam vt propter mores generoſos ab eis nihil lædaris: id certè quod videtur eſſe minimum, te ſauciabit. Inſolēs enim redditus, animo effereris, eos irridēs. Quod quidem tibi detrimentum afferet, vt qui in ſuperbiam incideris. Super lucidam autem feneſtram perſequere & virorū & mulierum ſanctas congreſsiones. vt per eorum veluti ſubtiliter ſcriptum librum, poſsis tuum cor apertè videre, & per collationem probare ſocordiā tuam vel diligentiam. Multa enim ſunt quæ probitati ferunt teſtimoniū. color vultus qui in ea vita quæ degitur effloreſcit, & veſtium ornatus, & mores compoſiti, & modeſtia orationis, & verba non exquiſita & affectata, elegans ſententia, cogitata ſenſaque ſapiētia. Dominus autem vires dabit tuæ manſuetudini, & omnibus qui ſequuntur ſcopum pietatis, etiamſi vel deſidia vel caſus aliquis acciderit. Amictus enim, & greſſus pedis, & riſus dētium annunciabit de ipſo, vt ait Prouerbium. Eccl. 10. Incipiēs itaque tibi narrare vitam ſanctorum patrum, neque eos, qui ſunt in vrbibus, vel vicis, vel ſpeluncis, vel ſolitudinibus tibi ignoti, prætermittam oratione. adiiciens eos etiam qui ſunt in cœnobiis. Neque enim locus quæritur in quo ſe rectè & ex virtute geſſerunt, ſed modus rectæ eorum inſtitutionis, per quam Chriſti auxilio vitam egerunt angelicam.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

VITA ISIDORI PRESBYteri & Xenodochi.

1. CVm ergo primum venissem in Alexandrinam ciuitatem, secundo consulatu magni Theodosij magni imperatoris, qui propter suam rectam in Christũ fidem nunc est cum angelis: in ipsa ciuitate incidi in quendam virum admirandum, & omni ex parte ornatum, sermone, moribus, & cognitione, nempe Isidorum, qui erat & presbyter & Xenodochus Alexandrinæ ecclesiæ. Is dicebatur prima quidẽ iuuentute versans in solitudine, peregisse certamina exercitationis. Cuius etiã cellam vidi ego in monte Nitriæ. Offendi autem eũ senem septuaginta annos natum. qui cùm vixisset alios quindecim annos, in pace obiit. Hic sanctus vsque ad horam obitus nihil lineum gestauit extra vittã. non balneo est vsus. non tetigit carnes. nunquam à mensa recessit repletus ad satietatem. Erat autem corpore à Dei gratia tam bene cõtemperato, vt omnes qui ignorabãt eius victus rationem, persuasum haberent eum lautè viuere & opipare. Huius virtutes animæ si velim sigillatim narrare, narrantem me tẽpus deficiet. qui erat adeò mitis benignus & pacificus, vt etiam infideles eius inimici, propter rectam in Christum fidẽ, vel eius vmbram reuererẽtur ob insignem viri bonitatem. Tantam autem habuit spiritalem gratiã & cognitionem sanctarum scripturarum, & comprehensionem diuinorum dogmatum, vt etiam in ipso

conuiuio hora ſolita refectionis fratrum, ſancti huius fieret mentis exceſſus, mutúſque euaderet ipſe & obſtupeſceret, & cum rogaretur vt quæ in exceſſu euenerant narraret, diceret. Mente ſum peregrinatus ab aliqua raptus contemplatione. Scio ego eum ſæpe in mẽſa fuiſſe lachrymatum. & cùm rogaretur cauſam cur eſſet lachrymatus, audiui eũ dicẽtem. Pudet me veſci cibo à ratione alieno, cùm ſim ratione præditus: & ſim futurus in paradiſo deliciarum, & replendus ambroſiæ nutrimento, propter eam quæ nobis à Domino data eſt poteſtatem. Is erat Romæ notus cuncto ſenatui & procerum vxoribus, quo tempore cum beato Athanaſio epiſcopo prius receſſerat, deinde cum ſancto Demetrio epiſcopo. Is cum abundaret opibus & iis quæ ſunt ad vſum neceſſaria, non ſcripſit teſtamentum decedens, non pecuniã reliquit, non rem vllã ſuis ſororibus quæ erant virgines: ſed eas Chriſto commendauit, dicens. Deus qui nos creauit, vobis quoque victum prouidebit ſicut & mihi. Erat autem conuentus virginum quæ erant cum ſororibus eius, ſeptuaginta. Is, cũ ad eum veniſſem adoleſcens, & rogarem vt ad vitam cooptarer monaſticam, mea adhuc ætate laſciuiente, & nõ opus habente ſermonibus, ſed laboribus qui carnẽ ſubigerẽt, duráq; & aſpera viuẽdi ratione quæ corpus compeſceret: is, inquã, tanquàm bonus domitor pullorũ, duxit me extra ciuitatẽ ad eas quæ dicuntur cellæ eremiticæ circiter quinto ab vrbe lapide. & me tradit cuidam Dorotheo exercitatori Thebano

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

bano ſexageſimum annum agenti in ſpelunca, & iubet me implere apud ipſum tres annos ad domādas animi perturbationes. Sciebat enim ſenē agere vitam admodum duram & aſperam. & poſtquàm annorum numerum impleſſem, rurſus ad eum reuerterer mandauit ob reliquam doctrinam ſpiritalem. Cùm autem non potuiſſem apud eum implere numerum trium annorū, eo quòd in morbum incidiſſem vehementem, ab eo receſsi ante tēpus præſtitutum. Erat enim eius vitæ ratio longè aſperrima, ſquallida, & planè arida. Toto enim die, atque adeo in ipſo æſtu meridiei, in ſolitudine quæ eſt propter mare, colligebat lapides, & ex eis ſemper ædificans, & cellas faciens, eas cedebat iis qui non poterant ædificare, ſingulis annis cellam faciens. Cùm autem ego aliquando huic ſancto dixiſſem, Quid agis pater, in tāta ſenectute corpuſculum tuum occidens caloribus intolerabilibus, reſpondit mihi, dicēs. Illud me occidit, ego quoque ipſum occidam. Comedebat autem ſingulis diebus ſex vncias panis, & minutorum olerum decē. Aquæ autem bibebat quantum ſufficiebat. Deum autem teſtor me nunquam eum cognouiſſe pedes extendiſſe. non dedita opera dormiiſſe, aut ſuper lectum. ſed per totam noctem ſedens, contexebat catenam ex ramis palmarum vt ex eo ſibi victum pararet. Cùm autem ſuſpicarer, eum, cùm adeſſem ſolummodo, tam extrema vſum eſſe exercitatione, ſciſcitatus ſum vt ſcirem à compluribus eius diſcipulis, an perpetuò vteretur tam accurata exactáq; exercitatione.

Vita Abbatis Dorothei. 11.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

exercitatione. qui quidem manebant ipsi quoque deinceps seorsum, se rectè & ex virtute gerentes. Hi mihi dixerunt quòd à iuuentute vitam suam ita instituit, nunquàm dedita opera dormiens, nisi quod inter operandum vel comedendum aliquãdo cõniuebat oculis deiectis. adeò vt sæpe frustum quoque ex eius ore excideret esus tempore propter nimiam dormitationem. Cùm autem ego aliquãdo cogerem hunc sanctum paululum iacere super stoream, ægrè ferens mihi dixit. Si quando persuaseris angelis vt dormiant, tum virtutis studioso quoque persuaseris. Quodam autem die, ad puteũ suum me misit circa horam nonam, vt implerem cadũ, quò eo in refectione vteretur cũ instaret hora cibi capiendi. Accidit autem vt cùm accessissem, infrà in puteo viderem aspidem, & præ metu aquã minimè haurirem, sed currendo reuersus ei nunciarem, dicens. Periimus Aba, vidi enim aspidem inferius in puteo. Ille autem honestè subridẽs, quoniam mei magnã habebat rationem, & caput quatiens, dixit. Si visum fuerit diabolo in omnem puteum iniicere serpentes, & aspides, vel testudines, aut alia venenata animalia, in omnes fontes aquarum: tu manebis nunquam bibens. Ipse autẽ è cella egressus, cùm per se hausisset, bibit ieiunus, cùm prius signaculo muniisset, & dixisset, Quo venit Seruator, illic viribus caret diaboli improbitas.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

ACTA ET TEMPERANTIA Potamiænæ.

III. BEatus ergo Iſidorus Xenodochus, qui beatum Antonium conuenerat, narrauit mihi ſe ab eo audiuiſſe rem dignam quæ mandetur litteris. Potamiæna quædam puella formoſiſsima, tempore Maximini perſecutoris, fuit ancilla cuiuſdã intemperantis & libidinoſi. Quam cùm multum rogaſſet, & ei varia promiſiſſet eius Dominus, eam non potuit decipere. Quo factum eſt vt is tandem furore percitus, eam traderet præſidi Alexandrino qui erat eo tempore, tanquã Chriſtianam, & quæ tempora & imperatores inſectaretur maledictis propter perſecutiones. pollicitus ſe ei magnam pecuniæ vim daturũ ob eius calamitatem, dicens. Si ei perſuaſeris vt meo deſiderio aſſentiatur, eam cuſtodi nullo affectam ſupplicio. Quòd ſi manſiſſet in ea quam ab initio oſtenderat auſteritate, rogauit vt ea ſupplicio affecta moreretur: ne, dicens, viua meam irrideat intemperantiã. Producta autem ante tribunal virgo fortis, diuerſis ad pœnas ſumendas comparatis inſtrumentis corpore fuit excruciata. & aduerſus multas ac varias rationes mente tanquam turris firma ac ſtabilis reſiſtebat. Inter inſtrumenta autem ſuppliciorum, crudelius quoddam cæteris tormentum ab eo qui tunc erat iudex inuentũ eſt. Iubet enim magnum lebetem pice repletum vehementiſsimo igne accendi. Cum bulliret ergo pix & valde arderet,

ret,

ret, conuerſus ad illam beatam ſæuus præſes, dixit. Abi, pare voluntati Domini tui. alioqui, vt intelligas, iubeo te deuolui in lebetē. Illa verò reſpondit, dicens. Abſit vt ſit iudex adeò iniquus, qui me iubeat parere libidini & intēperantiæ. Ille itaque furore percitus, iubet eā exui, & in lebetem iniici. Illa verò vocem emittit, dicens. Per caput imperatoris quem tu times, ſi ſtatuiſti ſic me ſupplicio afficere, ne iuſſeris me exui. ſed iube me paulatim in picem feruentē demitti. vt videas quantam mihi largitus eſt patientiam Chriſtus quem tu ignoras. Quæ ſic paulatim demiſſa, ſpacio trium horarū, emiſit ſpiritum, cùm pix perueniſſet ad eius collum.

VITA DIDYMI ORBI.

PLurimus ergo cœtus ſanctorum virorū & IIII.
mulierū, tunc fuit conſummatus in eccleſia Alexandrina, qui ſunt inuenti digni terra mitium. Inter quos conſummatur etiam beatus ſcriptor Didymus qui fuit orbus. Cum quo fuit mihi quater congreſsio, cùm decem annorū interiecto interuallo ad eum proficiſcerer. Is autem conſummatur natus annos octoginta quinque. Fuit autem is orbus, vt qui cū eſſet quatuor annos natus, oculos amiſerit, vt ipſe mihi narrauit. & neque literas didicit, neque ventitauit ad præceptores. Habebat enim ſecūdū naturam magiſtram, firmā ac validam propriam conſcientiam. Tanta autem ſpiritalis cognitionis fuit exornatus gratia, vt re vera impleretur in eo quod ſcriptum eſt. Dominus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

Psalm.145. Græce est σοφίζει. sed lego φωτίζει.

„ illuminat cæcos. Vetus enim & nouum testamentum interpretabatur ad verbum. Dogmata autem tam subtiliter & tam strenuè exponebat, vt omnes veteres superarit cognitione. Is cùm aliquando me cogeret in cella facere orationem, ego autem nollē, mihi dixit narrans. Ter in hanc cellā ingressus est beatus Antonius vt me viseret. qui à me rogatus vt faceret orationē, statim genu flexit in hac cella, neque commisit vt quod dixeram iterum repeterem, re ipsa quidem docens in obedientia. Quare si tu quoque eius vitæ vestigia sequeris, vt qui sis monachus & hospes ob virtutem, omnē depone contentionē. Hic ipse hoc quoque mihi narrauit. Cùm quodam die, aiebat, de vita miseri Iuliani imperatoris, vtpote persecutoris, essem sollicitus, & animo angerer: accidit vt propter hanc sollicitudinem ad vesperam vsque seram nihil comederem, & cùm in sedili sederē, me somnus opprimeret, & viderem in extasi equos albos cū insessoribus percurrentes, & annūciantes. Dicite Didymo. Hodie hora septima mortuus est Iulianus. Surge ergo & comede: & quod tu scis domū mitte ad episcopū Athanasiū, vt ille quoque hoc sciat. Notaui autem, inquit, & horā & diem & hebdomadem & mensem. & sic inueni.

ALEXANDRAE VITA.

v. NArrauit autem mihi quoque hic beatus de quadam ancilla nomine Alexandra, quæ relicta ciuitate in monimento se inclusit,

clusit, per foramen accipiens quæ erant necessaria, neque in virorum neque in mulierum conspectũ veniens spacio duodecim annorum. Duodecimo autem anno aiunt beatam cum dormiisset, seipsam composuisse. adeò vt quæ solita erat ad eam venire, cùm ea illi non respondisset, nobis renunciauerit. Cùm nos ergo accessissemus, & monimenti ostiũ amouissemus: ingressi sumus, & inuenimus eã obdormiisse. De ea autem dicebat etiam beatissima Melania Romana, cuius vitam narrabo tempore & loco conuenienti. Huius, inquit, beatæ faciem non potui intueri. stans autem ego circa foramen, eam rogaui vt mihi diceret causam propter quam secessit quidem à ciuitate, seipsam autem inclusit monimento. Illa autem, inquit, per foramen me est allocuta, dicens. Quidã, inquit, insano mei amore tenebatur. & ne eum viderer molestia afficere, vel in inuidiam vocare, malui me viuam in hoc monimentum inferre, quàm offendere animã quæ facta est ad Dei imaginem. Cùm autem ego ei dixissem, Quomodo ferre potes serua Christi Dei, cũ nullo omnino colloqui, sed sola pugnare cum desidia & cogitationibus? mihi respondit, dicens. A mane vsque ad horam nonam oro, per horam nens linũ. Reliquis autem horis mente reuoluo vitã sanctorum patrum & patriarcharum, & certamina beatorum apostolorum & prophetarũ & martyrum. Postquam autem aduentarit vespera, cùm Dominum meum glorificauero, cibum capio. plurimas horas noctis perseuerans in oratione, & finem ex-

pectans quando hinc dissoluar cũ spe bona, & apparebo ante faciem Christi Dei. Non prætermittã autem in narratione eos quoque qui ita vixerunt, vt speciem quidem præ se ferrent pietatis ac religionis, sed eam contemnerent. ad laudem quidem eorum qui rectè & ex virtute se gerunt, & vt cauti sint & attenti ij qui legunt.

DE QVADAM VIRGINE QVAE laborabat amore diuitiarum.

VI. ERat quædam Alexandriç virgo solùm nomine, habitu quidem humilis, animi autẽ instituto parca, gloriosa & insolens & laborans auaritia, auri potius quàm Dei amans. ex rebus suis nulli vnquã exhibens, non hospiti, non pauperi aut afflicto, non monacho, non virgini, nõ ecclesiæ vel obolum vnum. Ea multis sanctorum patrum admonitionibus incitata, non repellebat graue pondus diuitiarum. Erat autem ei quoque genus, ex quo sororis suæ filiam in filiam adoptauerat. cui noctu & diu sua pollicebatur, cùm ipsa excidisset ab opibus cœlestibus. Nam hæc quoque est vna species fraudis diaboli, qui prætextu amoris in cognatos, efficit vt nascatur auaritia. Nam quòd ei nulla sit cura generis, hinc patet. Ipse enim docuit & fratrem & matrem & patrem occidere.
Deut. cap. 12. d Idque est ex scripturis extra controuersiã. Sed etsi videatur nonnullis curam cognatorũ inserere, non hoc facit quòd illis bene velit, sed vt eorum qui ei parent

parent animam aperte exerceat ad iniustitiã, cùm
,, ipse sciat latam sententiã, quæ dicit, Iniusti regnũ 1.Cor.6.
,, Dei non possidebunt. Potest autem aliquis & spiritali motus intelligentia, & diuino desiderio, neque suam negligere animã, & cognatis opem ferre, si quid eis defuerit. Quando autem quis ita totam suam instituit animã, vt ea despiciatur & obruatur præ cura cognatorũ, is incidit in legem, vt qui suam pro vano æstimet animam. Canit autem Dauid quoque psalmographus de iis qui animæ
,, curã gerunt, dicens in timore Dei, Quis ascendet Psalm.23.
,, in montem Domini? Pro eo quod est, Raro. Aut
,, quis stabit in loco sancto eius? Innocens manibus
,, & mundo corde. qui non accepit in vano animam suam. Illi enim animam suã in vano accipiunt, qui existimant eã dissolui vnà cum hac caruncula. qui virtutes spiritales negligunt. Huic virgini quæ solo nomine sibi parauerat appellationem, moribus autem erat aliena ab exercitatione, cùm venam, vt dicitur, vellet incidere ad leuandam auaritiã, sanctissimus Macarius presbyter & præfectus Ptochotrophij eorũ qui sunt corpore mutilati, talem actum excogitat. Erat enim ei à iuuentute lapidarius. Ad eam autẽ accedens dixit. In me inciderunt pulchræ gẽmæ, smaragdi & hiacinthi. nec scio an sint furtiui, an alicuius mercatoris. Non constituitur enim eis pretiũ, cùm æstimationem superent. Qui habet autem, vendit eas quingentis nummis. Si ergo tibi visum fuerit eas accipere, da quingentos nummos. potes ex vna gemma accipere quingentos,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

gentos, reliquis autem vti ad variandũ mundum filiæ tuæ sororis. Cùm autem quę dicebatur virgo, tota penderet à puella: inescatur eius ornandæ cupiditate: & procidit ad eius pedes, & dicit. Rogo te ne quis alius eas accipiat. Eam ergo adhortatur sanctus dicens. Veni vsque ad domum meam, & eas aspice. Illa autẽ noluit. sed ei prębet quingentos denarios, dicens. Rogo te, ipse eas vt vis cape. Nolo enim videre hominem qui eas vendit. Cùm autem quingentos denarios ab ea accepisset sanctus Macarius, dat eas ad vsum Ptochotrophij. Cùm autẽ multum tempus præteriisset, quoniam existimabatur Alexãdriæ senex vir esse summè pius ac misericors, vixit autem ad centum vsque annos, cuius tẽpore nos quoque fuimus, verebatur eum admonere. Tandem cùm eum inuenisset in ecclesia, dicit ei. Rogo te, quid iubes de lapidibus, pro quibus dedimus nummos quingentos? Ille ei respondit, dicens. A quo die mihi dedisti aurum, eos impendi in precium gemmarum. etsi velis eas videre, veni in hospitium. illic enim sitæ sunt gemmæ, & vide. Quòd si tibi non placeant, tolle aurum tuum. Venit autem illa lubentissime. Habebat autem Ptochotrophium, in superiori quidem parte mulieres, in inferiori autem viros. Cùm ea autem accessisset, introducit eam in vestibulum, & dicit ei sanctus Macarius, Quid vis primum videre, hyacinthos, an smaragdos? Ea verò illi dicit, Quod tibi videtur. Ille verò eam ducit in partem superiorem, & ostendit ei mulieres mancas ac mutilatas & orbatas

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

tas oculis. & dici ei, Ecce hyacinthi. Deinde deducit eam in partem inferiorem, & ostendit ei viros, dicens. Ecce smaragdi. & existimo nõ inueniri his preciosiores. Quòd si tibi non placeant, accipe aurum tuũ. His ergo sic gestis, pudore affecta virgo exiit, & domum reuersa magnum accepit dolorẽ, quòd hanc rem ex Deo non fecisset, sed adducta necessitate. Postea autem gratias egit presbytero, cùm puella cuius curã gerebat, post nuptias mortua esset sine liberis. ipsáque deinceps vitam suam rectè instituit.

VITA ABBATIS ARSACII, & eorum qui cum eo erant.

Cum ego cum multis sanctis essem congressus, & versatus tres annos in monasteriis quæ sunt Alexandriæ, & mansissem cum magnis studiosissimísque & optimis viris circiter bis mille, omni virtute ornatis: illinc recedens veni in montem Netriæ. Inter hunc montem autẽ & Alexandriam positus est lacus, qui dicitur Maria. Is autem cõtinet ad millia septuaginta. Quem cùm transmisissem, per diem vnum & dimidium, veni in montem ad partem meridionalem. In quo monte sita est ingens solitudo quæ pertinet vsque ad Aethiopiam & Mazicos & Mauritaniã. In eo autẽ habitant ad quinque milia virorũ, qui vtuntur vario vitæ genere, vnusquisq; vt potest & vult. adeò vt liceat & solum manere, & cum duobus, & VII.

 tribus,

tribus, & cũ quo velit numero. In hoc monte ſunt ſeptem piſtrinæ, quæ & illis ſeruiunt, & Anachoretis qui ſunt in vaſta ſolitudine, viris perfectis, numero ſexcentis. Cùm ergo toto anno in monte habitaſſem apud beatos & ſanctos patres, magnum Arſaſiũ, & Putuphaſtum, & Hagionem & Cronium, & Serapionẽ: & multis antiquiorũ patrum ſpiritalibus narrationibus, ab ipſis eſſem ſtimulatus: veni in intimã ſolitudinẽ. In hoc monte Netrię vna eſt maxima eccleſia. & in ipſa eccleſia ſunt tres palmæ. ex quibus vnaquæq; habet flagellũ ſuſpenſum. Et eſt vnũ quidem ad caſtigandos monachos qui delinquunt. Alterũ verò ad puniendos latrones, ſi quando inciderint. Tertiũ verò ad corrigendos eos qui forte veniunt, & in aliqua delicta incidunt. Adeò vt quicunque delinquunt & conuincuntur meruiſſe vt dent pœnas, palmã amplectantur, & tergo plagas præfinitas accipiant, & ſic dimittantur. Prope eccleſiã autem poſitũ eſt Xenodochium. in quo venientem hoſpitem toto tẽpore accipiunt, etiamſi biennium aut trienniũ voluerit manere, donec velit ſua ſponte recedere. permittentes ei vna hebdomada manere in ocio. Aliis autem diebus ipſum deinceps attrahunt ad opera, aut in orto, aut in piſtrino, aut in coquina. Quòd ſi fuerit quiſpiam cuius ſit habenda ratio, dant ei librũ legendũ, non permittentes ei vt cum vllo colloquatur vſque ad horam ſextam. In hoc monte degunt etiam medici & placentarij. Vtuntur etiam vino, & vinum illic venditur. Hi autem omnes ſuis manibus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

nibus faciunt vestem lineã, adeò vt sint omnes minime egentes. Circa horã autem nonam licet stare, & audire in vnoquoque monasterio hymnos & psalmos Christo canentes, & preces ad hymnos emittentes, adeò vt existimet quispiam se sublime elatum transmigrasse in paradisum deliciarum. veniunt autem ad ecclesiã sabbato solum & die dominico. Sunt autem octo presbyteri qui præsunt huic ecclesiæ. in qua quandiu viuit primus presbyter huius ecclesiæ, nullus alius offert, nec iudicat, nec habet sermonem: sed tacitè solum cum eo sedent. Hic magnus Arsisius, & alij multi cum eo senes, quos nos vidimus, fuerunt æquales tempore magno Antonio. Atque mihi quidẽ narrauit hic magnus Arsisius se Amon quoque vidisse Netriotem, cuius animã vidit assumi Antonius, & deduci ab angelis. Is dicebat se etiã Pachomium vidisse Tabennesiotem, virum prophetã, ter mille virorũ Archimandritam. cuius narrabo postea virtutes.

DE SANCTO AMON & eius coniuge.

DIcebat autẽ Amon hoc modo vixisse. Cùm VIII. esset, inquit, parentibus orbatus adolescens circiter viginti duos annos natus, vi à suo patruo mulieri iunctus est matrimonio. & cũ non posset resistere necessitati quã ei afferebat patruus, visum est ei & corona redimiri, & sedere in thalamo, & omnia sustinere quæ fiunt in matrimonio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

Postquam autem omnes essent egressi, qui in thalamo & lecto dormituros collocauerãt, surgit beatus Amon, & claudit fores: & sedens vocat beatã & germanam suam coniugem, & ei dicit. Adesdũ domina soror. Deinde rem tibi narrabo. Hoc quo coniuncti sumus matrimoniũ, nihil habet eximiũ. Rectè ergo faciemus si abhinc vnusquisque nostrũ seorsum dormierit. vt Deo placeamus, intactam nostram reddentes virginitatem. Et cùm è sinu suo paruum libellum protulisset, tanquam ex persona Apostoli & Seruatoris, legebat puellæ quæ erat ignara literarum, plurimam lectionis partem adiiciens ex sua diuinitus inspirata doctrina, & in vita in virginitate & castitate degenda eam instituens. Quo factum est vt illa Christi gratia repleta, diceret. Ego quoque Domine mi persuasum habeo fore vt castam vitam libenter agam. etsi quid iubes, hoc deinceps faciam. Ille verò, Ego, inquit, iubeo & rogo vt vnusquisque nostrum seorsum maneat. Ea verò hoc non tulit, dicens. Maneamus in eadem domo, sed in diuersis lectis. Viuens ergo cũ ea decẽ & octo annos in iisdem ædibus, toto die vacabat orto & balsameto. Operabatur enim balsamũ. quæ balsamus instar vitis plãtatur, vt in qua colenda & putanda multũ laboris ponatur. Vespere ergo domum ingrediens, & faciens orationes, cum ea comedebat. Et rursus nocturnas preces fundens & synaxim peragẽs, summo mane ibat in ortũ. Cùm hæc sic fierent, & peruenisset vterque ad impatibilitatem, vim & efficaciã habuere preces Amonis.

Postremo

Postremo autẽ ei dicit illa beata. Est aliquid quod tibi dicam Domine mi. vt si me audieris, mihi planè constabit, quòd verè ex Deo me diligas. Is verò ei dicit, Dic quod velis. Ea verò dicit illi. Aequum est vt tu qui es vir pius & religiosus, & exerces iustitiam, & similiter ego qui eandẽ viã instituti sum secuta, seorsum maneamus, & multi ex eo capiant vtilitatẽ. Non par est enim vt propter me tanta & talis occultetur tua virtus philosophiæ, qui mecũ propter Christũ cohabitas in castitate. Is verò cùm ei gratias egisset, & gloriam Deo dedisset, ei dicit. Rectè tibi visum est domina soror. etsi hoc tibi placet, tu habeto hanc domũ. ego verò abibo, & aliam mihi domũ faciam. Qui cùm ab ea esset egressus, ingressus est in interiora montis Netriæ. Nondum enim tunc illic erant frequentia monasteria, & sibi fecit duos cellarum tholos. Et cùm vixisset alios viginti duos annos, & rectè summam exercitationis virtutẽ exercuisset, in vita obiit monastica, vel potius translatus est sanctus Amon, natus sexaginta duos annos, bis in anno videns beatã vitæ suæ consortẽ. Cùm is ergo solus esset in Netriis, ferunt ad eum puerum rabie exagitatum, vinctum catenis. Canis enim rabiosus mordendo illi rabiẽ dederat. Seipsum ergo totũ laniabat, vt qui intolerabilem morbũ ferre non posset. Postquam ergo vidit eius parentes ad supplicandũ procedentes, Quid mihi, inquit, labores exhibetis ò homines. ea petẽtes quę mea merita superant, cùm in vestris manibus præsto sit auxilium. Reddite enim viduæ bouem quẽ

clanculũ occidiſtis: & ſanus reddetur vobis puer. Illi verò cũ conuicti eſſent, læti fecerunt quæ iuſſa fuerant: & eo orante puer ſanus euaſit. Acceſſerunt autẽ alij eius viſendi gratia. Ad quos dixit vir ſanctus, tentandi eorum animi gratia. Afferte ad me dolium vnum, vt habeam ſatis aquæ ad eos qui veniunt excipiendos. Ij autẽ promiſerunt ſeipſos allaturos. Cùm autem alterum pœnituiſſet, vbi in vicum veniſſet, dicit alteri. Nolo occidere camelum, neque ei doliũ imponere, ne moriatur. His auditis, alius, ſuis iunctis aſinis, magno labore dolium ſurſum portauit. Præueniens autem Amon ei dixit, Quid, quòd ſocij tui camelus eſt mortuus, interim dum huc veniſti? Is autem reuerſus inuenit eũ à lupis deuoratũ. Multa quoque alia hic vir fecit. Hoc autẽ miraculum narrauit beatus Athanaſius Alexandriæ epiſcopus, ſcribens in vita Antonij, quòd cùm aliquando monachi ad ipſum miſsi eſſent ab Antonio, erat enim in interiori ſolitudine Antonius, cùm ad ipſum veniſſent, ſurrexit ſenex, & ambulabat cũ eis. & cùm eſſet tranſiturus Lycum fluuium, cũ eius diſcipulo Theodoro, verebatur exui, ne ſe ipſum videret aliquando nudũ. & interea dũ de ea re diſſereret, inuentus eſt trans fluuium. vt qui abſque cymba in ecſtaſi traieciſſet, trãſlatus ab angelo. Fratres autem natatu tranſmiſerunt. Poſtquã autem acceſsit ad Antonium, primus ei dixit Antonius. Cùm Deus mihi multa de te reuelaſſet, & tuã tranſlationem mihi ſignificaſſet, te ad me acceꝛſiui neceſſariò, vt cùm nobis inuicem frui licuiſſet,

pro nobis inuicē intercederemus. Cùm autē eum collocasset in quodā loco longè separato, hortatus est ne recederet ante translationem. Cùm autē ipse seorsum fuisset cōsummatus, vidit Antonius eius animā in cœlum assumptam ab angelis. Hic est ergo Amon qui sic vixit & sic obiit. Hunc Lycum fluuium ego cum metu pontone aliquando transmisi. est enim fossa magni Nili.

VITA ABBATIS OR.

IN hoc monte Netriæ fuit vir admirabilis Abbas Or nomine, habens monasteria mille fratrū, habitu Angelico præditus. vt qui cùm esset nonaginta annos natus, nihil amisisset de corpore. erat enim vultu nitido & alacri. adeò vt cùm vel solū videretur vir esset reuerendus. Is cùm longè antè se in vlteriore exercuisset solitudine; postea in propiori solitudine cōgregauit monasteria, palude propriis plantata manibus, cùm ligna non essent in eo loco, adeò vt esset densa sylua in solitudine. Dixerunt enim nobis qui cū eo erant patres, quod ne germen quidē illic erat, quando vir ille venit ex solitudine. Ipsam autem plantauit, ne propter res necessarias, qui ad ipsum conueniebant fratres, cogerentur circuire. sed eorū omnē gerebat curam, Deum orans, & pro eorū salute decertans, vt nihil eis deesset necessarium: nec esset eis vllus socordiæ prætextus. Is primum quidē degens in solitudine, vescebatur herbis & dulcibus radicibus.

aquam

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

aquã quoque bibebat quando inueniebat.in precibus & hymnis toto tempore perseuerans. Postquã autem peruenit ad perfectã ætatem senectutis, angelus ei apparuit in somnis, dicens in solitudine. Eris in gentem magnã, & magnus tuæ fidei credetur populus. Qui per te autem salui fient, erunt decies mille. quos si hic lucrifeceris, totidem tibi parebunt in futuro seculo. Neque quidquam dubitaueris, ait ei angelus. Nihil enim tibi deficiet eorũ quæ sunt ad vsum necessaria vsque ad mortem tuã, quoties Deũ inuocaueris. Hæc cùm audiisset, venit ad propinquã solitudinem, seorsum primum degens, sibi quodam paruo constructo tuguriolo, solum cõpositis contentus oleribus. sæpe etiã semel solum vescens in hebdomada. Atque erat quidem primum illiteratus. Postquam autem venit ex solitudine in terram habitatam, ei gratia fuit data diuinitus, & scripturas expromebat memoriter. Ei enim libro dato à fratribus, ita deinceps legebat tanquã peritus literarũ. Aliam quoque acceperat gratiam, nempe dæmonum expellendorum, adeò vt multi ex iis qui laborabant, etiã eo nolente, clamantes eius vitam ostenderent. Alias quoque curationes non cessabat peragere. Quo factum est vt ad eum conuenirent tria milia monachorũ. Cùm eos autem vir ille vidisset, lætitia affectus eos salutauit & cõplexus est. Cùm verò pedes eorum propriis lauasset manibus, conuersus est ad doctrinã. erat enim valde peritus literarum, vt qui hanc gratiam accepisset diuinitus. Cùm autem scripturarũ

multa

multa soluisset capita, & fidem tradidisset orthodoxã, adhortatus est ad preces. Viris enim magnis mos est, nihil carnis admittere, priusquam spiritale alimentum animæ tradiderint. Hæc autẽ est Christi cõmunio. Cùm eius ergo fuissent participes, & egissent gratias, hortatus est ad mensam. ipse semper inter sedendum eos admonens eorũ quæ sunt bona & honesta, & dicens eis ea quæ pertinent ad salutẽ. Fuit ergo hic vir clarus inter multos patres, adeò vt cùm multi ad eũ venirent monachi, omnes præsentes fratres conuocans, in vno die eis cellas faceret. vno quidem subministrante lutum, altero verò laterem, alio autem hauriente aquã. Perfectis autem cellis, ipse præbebat venientibus quæ erant necessaria. Is falsum fratrem qui ad eũ aliquando venerat, & vestes suas occultauerat, cùm corã omnibus arguisset, in mediũ produxit. Quo factum est vt nemo auderet deinceps apud eum mentiri, cùm tantam haberet gratiam, quam per honestam suam vitã sibi collegerat. licebat autẽ videre multitudinem eorum qui cum ipso erant monachorũ in ecclesia, tanquam angelorũ choros Deum laudantium. Magnam huic sancto, suo testimonio tribuit virtutem vniuersa fraternitas. præcipuè autẽ homo Dei Melaniun, quæ hunc montem ante me est ingressa. Ego enim eum non offendi viuũ. Hæc autẽ præclara de hoc viro narrabat, quòd nec vnquam sit mentitus: neque iurauerit: neq; vlli malè sit precatus: neque locutus sit nisi opus esset.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

VITA ABBATIS PAMBO.

X. HVius montis accola fuit etiam Abbas Pambo, qui fuit magister Dioscuri episcopi, & Ammonis, & Ioannis filij fratris Dracontij viri admirabilis. Hic Pambo multa quidem habebat & varia priuilegia. Inter cætera autē quæ rectè & ex virtute ab eo gerebātur, hoc habebat quo erat reliquis superior. quòd scilicet aurū & argentum tantum despiciebat quantum postulat ratio dominica. Vnde mihi narrauit beata Melanian, quòd cùm ab initio Roma venisset Alexandriam, & de eius virtute audiisset à beato Isidoro presbytero & Xenodocho, qui de eo mihi narrauit, & ad ipsum deduxit in solitudinem. Ad eum, aiebat, attuli vasa argentea trecentarum librarum argenti, rogans eū vt rerum mearū esset particeps. Ille autem, inquit, operās & ramos texens mihi bene dixit, voce magna dicens. Deus det tibi mercedem. & dixit suo oeconomo Theodoro, Accipe & ea dispensa vniuersæ fraternitati quæ est in Libya & in insulis. hęc enim monasteria magis indigent. ei præcipiens vt ex eo nihil daret iis qui erāt in Aegypto, propterea quòd sit regio ditior & abundantior. Ego autē, inquit, stans expectabā, vt vel benedictionibus ab eo honorarer, vel verbo saltem laudarer ob tantum donum. Cùm verò nihil omnino ab eo audiissem, ei dixi. Domine, vt scias quantum sit. Sunt trecentę libræ argenti. Is autē rursus cùm ad hoc ne omnino quidem annuisset, & nec ad vasis quidē thecam attendisset,

attendiſſet, reſpondit. Ea à te attuliſti ò fili. Non opus eſt vt à te diſcam quantitatem ponderis. Qui enim montes appendit & ſyluas ſtatera, multo magis ſcit quantitatem tui argenti. Si enim hæc mihi dares, rectè mihi pondus dixiſſes. Sed ſi Deo ea obtuliſti, qui ne duos quidẽ obolos deſpexit, ſed eos plus quàm omnia æſtimauit, tace. Sic ergo, inquit, diſpenſauit gratia Domini, dum ingreſſa ſum in hunc montem. Breui autem pòſt tempore dormiit homo Dei, nec ægrotans, nec in vlla parte corporis dolorem ſentiens. ſed ſportam cõtexens me accerſiit, & cum adeſſet iam extremus ſtimulus, dicit mihi. Cape hanc ſportam à meis manibus, vt mei memineris. Nihil enim habeo aliud quod tibi relinquã. Et cùm hoc dixiſſet, excedit ſine febre cùm eſſet annorum ſeptuaginta, Domino cõmendans ſpiritũ. Quem cùm ego ſepeliſſem, & linteis ſancti corpus inuoluiſſem & depoſuiſſem, receſsi à ſolitudine, vſque ad diem mortis mecum habens illã ſportam. Hic Pambo cum eſſet moriturus, in ipſa hora exceſſus, eũ circunſtantibus beatò presbytero & Ammonio, viris inclitis, & reliquis fratribus, dicitur hoc dixiſſe. Ex quo veni in hunc locũ ſolitudinis, & meã ædificaui cellam, & hic habitaui, nullus fuit dies quo non aliquid operis fecerim meis manibus. nec memini me ab aliquo panem gratis datum comediſſe. nec me in hanc horã pœnitet alicuius ſermonis quẽ dixerim. & ſic ad Deũ recedo, vt qui nec pius quidem ac religioſus eſſe cœperim. Hoc quoq; de eo ferebant teſtimoniũ Chriſti ſer-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

ui: Origenes & Ammonius, quòd nunquã de re aliqua interrogatus, quæ vel ad scripturam vel ad actionẽ negociumúe aliquod pertineret, statim responderit, sed dixerit. Nondũ inueni quod respondeam. sæpe autem hoc quoque adiecit. Præteribant enim tres menses, & non dabat responsum, dicens. Nondum cõprehendi. Tam considerate quidẽ ex Deo dabat respõsa, vt à Deo cũ omni metu omnes acciperent. Dicebatur enim hanc virtutẽ etiam supra magnum Antonium, & super omnes sanctos exercuisse, nempe vt esset in loquendo accuratus & perfectus.

VITA ABBATIS PIOR.

XI. FErtur autem præter alia hæc quoque actio sancti Pambon, quòd Pior qui se in vita exercebat monastica, ad eius cellam aliquando accedens, proprium panem detulit. Cùm eum autem Pambon reprehendisset, dicens, Cur hoc fecisti? respondit Pior, Ne te grauarem. Itaque tacitus eum dimisit. Post aliquantum autem temporis accedens magnus Pambon ad cellam Pior, panẽ suũ secum madefactum attulit. Ab eo autem rogatus quánam de causa panem attulisset madefactum, respondit Pambon. Ideo madefeci ne ego quoque te grauarem.

VITA

VITA ABBATIS AMMONII & fratrum simul cum sororibus.

AMmonius qui fuit magni Pambo discipulus, simul cũ tribus fratribus & duabus sororibus, cum peruenissent ad summũ pietatis ac religionis, venerunt in solitudinẽ, & seorsum fecerunt vtrunque monasterium, virorũ scilicet & mulierum, ita vt satis magnũ intercederet spaciũ. Quoniam autem insigniter doctus erat virorum optimus Ammonius, quædam ciuitas desiderauit eum habere episcopum. Qui cùm accessissent ad beatum Timotheum episcopũ, rogarũt eum vt eis episcopum ordinaret Ammonium. Ille autẽ dicit, Adducite eum ad me. & ego eum vobis ordinabo. Cùm ergo cum magno auxilio iuissent ad eum cõprehendendum, is conuersus est in fugã. Cùm vidisset autem se iam esse cõprehensum, stans eos rogabat. Cùm ij autem non parerent, iurauit senex se rem non suscipere, neque posse egredi è solitudine. Vbi autem non cedebant, ipsis videntibus, arrepto forfice sinistrã aurem sibi abscidit ad imum vsque, eis dicens. Nũc intelligite fieri non posse vt ego fiã quod me cogitis, cùm lex prohibeat ne ad sacerdotium prouehatur is cui sunt aures amputatæ. Cùm sic ergo eum dimisissent, recesserunt, & ad episcopum venientes hæc ei renũciarunt. Is autem eis dicit. Hæc lex in vsu sit apud Iudæos. Mihi autem si vel truncatum naribus adduxeritis qui sit bonis moribus, ego eũ ordinabo. Eũtes ergo eum rursus XII.

rogabant. Cùm ipse autē non pareret, aggressi sunt eum vel vi adducere. Is autem eis iurauit, dicens. Si me coëgeritis, etiam linguā meam exscindam. Eo itaque post hæc dimisso, recesserunt. Huius Ammonij fertur hoc miraculū. Nunquam, inquiunt, turpis voluptatis carūculæ suæ insurrectio eius corpus inuasit: sed ferrū candens suis membris admouebat adeò vt esset totus vlceratus. Eius autē mensa talis fuit à iuuentute vsque ad mortē. quòd crudis scilicet vesceretur. Nihil enim vnquam comedebat quod igni fuisset admotū præter panem. Vetus autem & nouū testamentū dicebat memoriter: & in doctorum virorum Athanasij & Basilij scriptis ita erat versatus, vt decies mille & sexcētos versus proferret: vt de eo ferunt testimoniū magni quoque patres in solitudine. Huius autem feruntur etiā prophetiæ. Tantum autē valebat in consolandis fratribus qui erant in solitudine, quantū vllus alius. Hoc ei suo suffragio tribuebat Euagrius, qui erat vir discernendi vi præditus, se nullum hominem vidisse qui esset magis impatibilis, & alienus ab omnibus animi perturbationibus.

VITA ABBATIS BENIAMIN.

XIII. IN hoc monte Netriæ fuit vir admirabilis, qui vocabatur Beniamin. qui rectè & ex virtute vitam egit annis octoginta. Qui cum summè virtutem exercuisset, dignatus fuit gratia curationū. adeò vt cuicunque manus imposuisset,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

aut quod benedixerat oleum dedisset, qui laborabat, liberaretur ab omni ægritudine. Hic qui tanta gratia dignus fuerat habitus, octo mensibus ante obitũ fuit hydropicus. & eius corpus vsque adeo intumuit, vt propter dolores inueniretur alius Iob nostris temporibus. Cùm nos autem assumpsisset Dioscorus episcopus, qui tunc erat presbyter mõtis Netriæ, me, inquam, & beatũ Euagrium, dicit nobis. Adeste, videte nouum Iob qui in tanto corporis morbo & tanto tumore, immensam habet patientiã cum gratiarum actione. Accedentes ergo vidimus tantã molem eius corporis, vt paruũ eius digitum non possemus cõplecti digitis duarũ manuum. Cùm autẽ morbi grauitatem nõ possemus fixis oculis intueri, nostros oculos auertebamus. Tũc dicit nobis beatus ille Beniamin. Orate fili ne meus internus homo sit hydropicus. Hoc enim corpus neque cùm bene se haberet, mihi quidquã profuit, neque cum male, me læsit. Illis ergo octo mẽsibus factus est illi currus latissimus, in quo sedebat assiduè, vt qui nõ posset in lecto accumbere, propter ea quæ sunt corpori necessaria. Cùm autẽ laboraret hoc morbo immedicabili, medebatur aliis qui tenebantur quibusuis ægritudinibus. Necessarium itaque duxi morbum huius sancti exponere, ne nobis alienum videatur si viris iustis aliquis casus accidat. Egregio ergo illo viro mortuo, sublatum est limen ostij & postes, vt posset corpus efferri ex cella. Tanta erat moles corporis beati & incliti patris Beniamin.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

VITA APOLLONII QVI cognominabatur ἀπὸ πραγματευτῶν, id est, à negociatoribus.

XIIII. QVidam Apollonius nomine ἀπὸ πραγματευτῶν, id est, à negociatoribus, cùm mũdo renunciasset, & montem Netriæ habitasset, & nec artem discere posset, nec literas, quòd ætate esset prouectus: viginti annis quibus vixit in monte, hanc habuit exercitationẽ. Suis pecuniis & suis laboribus emens Alexandrię vasa medica omne genus, vniuersæ fraternitati ea suppeditabat ad morbos. & licebat eum videre vsque ad horam nonam discurrentem obeundo monasteria, & ostium ingredientẽ, & visentem num quis decũberet. Portabat autem vuam passam, mala punica, oua, panem siligineũ & ea quibus opus habent ægroti. Hanc sibi conferentem inuenit vitę rationem vsque ad senium Christi seruus. Qui cũ esset moriturus, alteri sibi simili sua reliquit friuola, rogans eum vt idem obiret ministerium. Nam cùm quinque milia monachorum illum montem habitent, tali quoque opus est curatione, quòd sit locus desertus.

VITA PAEESII ET ESAIAE.

XV. & XVI. ALij Pæsius & Esaias nomine, fuerunt fratres patre mercatore, qui quidem cùm pater corũ esset mortuus, diuiserunt facultates

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

tates quas habebant in mobilibus. in nummis quidem quinque milia. in vestibus autē & seruis quæ inuenta fuerant. Ij inter se deliberarunt, & sibi consulentes, dicebant. Quódnam vitæ iter ingrediemur, ò frater. Si exerceamus mercaturam quam pater noster exercuit, nos relinquemus aliis nostros labores: & forte incidemus in pericula vel latronū vel maris. Age ergo frater, vitam aggrediamur monasticam. vt & patris nostri lucremur facultates, & nostras animas non perdamus. Placuit ergo vtrisq; scopus vitæ solitariæ. Sed inuenti sunt alius in alio discrepātes. Cùm itaque pecunias diuisissent & reliqua omnia, hunc quidem sibi scopū proposuerūt vt Deo placerent, sed diuerso vitæ instituto. Vnus enim omnia dispergens, dedit monasteriis & ecclesiis & custodiis. & cùm artem didicisset ex qua sibi panem pararet, exercitationi operam dabat & orationi. Alter autem eius nihil dispersit, sed facto sibi monasterio, & paucis assumptis fratribus, quemlibet excipiebat hospitem. quemlibet curabat ægrotum. quēuis senem retinebat. cuiuis pauperi dabat. Sabbato & dominica, tres aut quatuor mensas statuens, eos qui erāt egeni excipiebat. Hoc modo vitam suam consumpsit. Ambobus autem mortuis, diuersæ beatitudines vtrisque dabātur à fratribus, vtpote quòd essent inuenti ambo virtute perfecti. & aliis quidē placebat vita eius qui renunciauerat. aliis verò, ea quæ communicabat omnibus egentibus. Cum ergo inter fratres incidisset contentio, propter horum beatorū diuersum vitę institutum,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

& maximè propter laudes diuersas, vadunt ad beatum Pambo, & ad eum referunt vt de hac re respōdeat, volentes scire vtrânam sit melior vitæ ratio. Is autem eis dicit. vtrique sunt perfecti apud Deum. Alter quidē functus est munere Abrahæ, qui omnes excipiebat. Alter verò suscepit firmissimum & constantissimum Zelum Eliæ prophetæ, vt Deo placeret. Et cùm alij quidem ei dicerent, Quo modo fieri potest vt ex tuis pedibus hi sint æquales? vt qui exercitatorē præferrent, & dicerent, Præceptū impleuit euangelicum, vt qui omnia vendiderit & dederit pauperibus, noctu & diu perseuerans in orationibus, crucem ferens & sequens Seruatorem: contrà autem alij de altero contenderent, dicentes. Hic ex tuis pedibus, tot & talia viscera ostendit in omnes egentes, vt exiret & sederet in viis regiis, & qui erant afflicti colligeret & opem ferret. neque solùm suam recreauit animam, sed etiam aliorum, ægrotos curans & eis dans auxilium: eis dicit beatus Pambo. Rursus vobis dicam. Ambo sunt apud Dominum. vnicuique autem vestrum de iis satis faciam. Hic si non vsque adeò se exercuisset, non fuisset dignus illud bonum consequi. Ille rursus qui recreabat ac reficiebat hospites, & egenis ministrabat, ostensus est Domino pro viribus æqualis.

Matth. 20. „ Ipse enim dixit. Ego non veni ministrari, sed ministrare. Hic ergo minister etsi videbatur habere onus ex labore, attamen ex ipso quoque habuit recreationem. Expectate autem vt à Deo quoque de his habeam reuelationem. & post ea scietis cum veneritis.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

veneritis. Intermiſsis ergo aliquot diebus redierũt, de his magnum illum rogantes. Senex autem reſpondit illis dicens. Apud Deum vidi vtroſque ſimul ſtantes in paradiſo.

VITA MACARII, IVNIORIS.

QVidam ætate iunior, nomine Macarius, XVII.
decem & octo annos natus, cùm luderet cum ſuis æqualibus ad lacũ qui dicitur Mariam, paſcens pecora, cædem fecit inuoluntariam. Is cùm nemini hoc dixiſſet, venit in ſolitudinẽ, & eò proceſsit metus & Dei & hominum, vt non ſenſerit ſe tribus annis manſiſſe ſine tecto in ſolitudine. Eſt autem illa terra arida, ídque ſciunt omnes, tam qui auditione acceperunt, quã qui ex ipſa norunt experientia. Hic ipſe Macarius ſibi poſtea ędificauit cellulam: & cùm in ea vixiſſet alios viginti & quinque annos, tãta gratia dignus eſt habitus vt deſpueret dæmones ſolitudini inſultantes. Ego cum eo verſatus longo tempore, ab eo didici quo modo affecta eſſet eius ratio ob peccatũ cædis. Dicebat autem tantum abeſſe vt doleret, vt etiã gratias ageret de crimine cædis. Fuit enim cædes inuolũtaria mihi cauſa ſalutis. Dicebat autem, ex ſcripturis afferens teſtimoniũ cædis quæ à magno Dei ſeruo Moſe facta fuit in Aegypto, quòd niſi propter cædem & metũ Pharaonis nõ dignus habitus fuiſſet Moſes viſione Domini, & tanto dono, & conſcriptione ſanctorum eloquiorũ ſpi-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

ritus. Nam cùm effugisset ex Aegypto, peruenit in montem Sina. Hæc autem dico nō muniens viam ad cædem aliquam: sed potius ostendens esse etiam virtutes quæ oriūtur ex casu, quando nō vult quis sua sponte ad bonum accedere. Ex virtutibus enim aliæ quidem sunt quæ ex voluntate & ex nostro animi instituto proficiscūtur: aliæ verò quæ ex casu nascuntur.

VITA ABBATIS NATHANAEL.

XVIII. EX veteribus sanctis fuit quidā alius, optimus Christi athleta, nomine Nathanaël. Eum ego non offendi in carne. Dormierat enim quindecim annis ante meū aduentū in montem. Cùm autē in eos incidissem qui cum hoc sancto se exercuerant, & fuerant ei tempore æquales: de viri virtute lubenter sum eos sciscitatus. Mihi autem eius quoque cellam ostēderunt. in qua nullus adhuc habitat, quòd sit terræ habitatæ propinquior. Ille enim beatus tunc eam condidit quando rari fuerunt anachoretæ. Narrarunt autem mihi egregiam eius exercitationem: nempe quòd tantam habuerit in cella tolerantiam, vt nūquam dimotus sit à proposito. cùm ab initio fuisset illusus à dæmone qui omnes illudit, qui eum labi fecerat in socordiam & animi mœrorem, & eum è cella exegerat. visus est enim esse tristis & animo angi in prima cella. Illinc itaque recedens, ædificauit aliam propius vicum. Postquam ergo perfecit cellam,

lam, & in ea habitauit tres vel quatuor menses, accedit noctu dæmon taurina pelle indutus sicut lictores, præ se ferens speciem militis pannos induētis, taurina pelle edens strepitus. Cui succēsens, dixit beatus Nathanaël. Quis tu es qui hæc facis in meo hospitio? Dæmon autem respondit. Ego sum qui te ex tua prima cellà exegi. & nunc veni vt te ex hac quoque fugem. Cùm ergo cognouisset beatus Nathanaël se fuisse illusum, reuersus est ad primam cellam: & spacio triginta septem annorum non est egressus extra fores, contendens cum dæmone, qui tot & tanta ei fecerat vt eum cogeret è cella egredi, vt ne ea narrare quidem liceat. Atque inter cætera quidem hoc machinatus est bonorum inimicus, nempe vt eum probro ac dedecore afficeret ad eius abrumpendū institutum. Cùm septē sancti episcopi sanctum inuisissent, aut ex Dei prouidentia, aut ex suggestione illius tentationis, eum propemodum deturbauit à proposito. Cùm enim episcopi postquam eū inuisissent, orassent, & post orationem exirent, ne gressum quidem vnū pedis eos comitatus est vir egregius, ne daret locū inimico bonorum. Ei ergo dicūt diaconi episcoporum. Superbè te geris ò Abbas, qui non deducis episcopos. Is verò dicit eis. Ego & Dominos meos episcopos colo, & omnē clerū honoro. Sūmque ego peccator omniū hominū peripsema. his autē omnibus & toti vitæ, quod in me est, proposito sum mortuꝰ. Ego enim habeo scopū occultū, quē scit Dominꝰ, ꝗ nouit occulta mei cordis, cur eos nō sum comitatꝰ.

Cùm ergo hic quoque actus non successisset dæmoni, rursus talem suscipit figuram. Nouem mensibus ante dormitioné athletæ, transformatus est in puerum duodecim annos natum, tanquã agentem asinum panem in sporta ferenté. Qui puer cũ sero vespere esset prope cellam, simulabat cecidisse asinum, & se clamare. Abba Nathanaël, miserere mei, & porrige mihi manum. Ille auté audiuit vtique vocem pueri: & aperto ostio cellæ, stans intus ei dicebat. Quis es, & quid vis tibi faciam? Respondet Dæmon. Ego sum huius monachi minister: & fero panes. quoniã est agape tui noti fratris: & cras illucescente sabbato opus est oblationibus. Rogo ergo te ne me despicias, ne deuorer ab hyænis. Sunt enim hyænæ in his locis. Stans ergo mutus beatus Nathanaël, præ ingéti eius misericordia caligabat conturbatus visceribus, & reputabat apud se quid faceret, dicens. Aut futurũ est vt transgrediar mandatũ, aut à meo proposito excidã. Postea pia apud se reputans cogitatione, dixit. Melius est ne labefactem tot annorum propositũ, ad ignominia afficiendum & vincendum diabolũ. Cùm itaque Dominum rogasset, dicit puero qui cum eo loquebatur. Audi puer, aut quicunque sis. Credo in Deum quem colo, qui dominatur cuiuis spiritui, quòd si auxilio re vera egeas, Deus tibi mittet auxilium. & neque hyænæ, neque aliquid aliud tibi male faciet. Sin autem es tentatio, hoc quoque Deus mihi exhinc iam reuelabit. & clauso cellæ ostio est ingressus. Pudore autem affectus dæmon quòd sic quoque

que

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

que esset victus, resolutus est in turbinem. onagrísque exultantibus ac fugientibus & strepitũ edentibus assimilatus, sic euânuit. Hoc fuit certamen beati Nathanaël. & hæ sunt virtutes eius exercitationis: & pugna inuicta aduersus aduersarium.

VITA ABBATIS MACARII Aegyptij, & Macarij Alexandrini.

SAnctorum & immortaliũ patrum, Macarij Aegyptij & Macarij Alexandrini, egregiorum & inuictorum athletarum, honestæ vitæ certamina, quę sunt multa & magna, & incre dulis propè incredibilia, & narrare vereor, & scriptis mandare, ne forte mei tanquam mendacis fiat mentio. Quòd autem Deus perdat omnes qui loquuntur mendacium, licet apertè videre sanctum spiritũ pronunciantem. Cùm ego ergo per Dei gratiam non mentiar, hominum fidelissime Lause, ne sis quoque ipse incredulus patrum certaminibus: sed gloriare potius in æmulatione exercitationis eorum qui verè sunt Macarij, hoc est beati. Atque primus quidẽ Christi athleta, nomine Macarius, erat genere Aegyptius. Secundus autem ætate, sed in iis quæ sunt monachorũ præcipua primas partes obtinens, qui ipse quoque vocabatur Macarius, erat Alexandrinus qui vendebat bellaria. Et primũ quidẽ narrabo virtutes Macarij Aegyptij, qui vixit nonaginta annos integros. Ex his in solitudine annos egit sexaginta. Cùm triginta annos natus ascẽdisset,

xix. & xx. *Psalm. 5.*

dixisset, essetque ætate iunior, tam toleranter tulit labores exercitationis totum decennium, vt magna quadam & insigni dignus haberetur distinctione, adeò vt vocaretur παιδαριογέρων, id est, in puerili ætate senex. quoniam citius quã pro ætate profecerat virtutibus. Cùm esset quadraginta annos natus, & potestatem accepit contra spiritus, & gratiam curationũ, & spiritũ futurorũ prædictionis. Dignus quoque est habitus honorando sacerdotio. Cum eo habitarunt duo discipuli in intima solitudine, quæ vocatur Scete. Ex quibus vnus quidem erat ei minister, qui semper prope ipsum inueniebatur, propter eos qui veniebant vt curarentur. Alter autem seorsum secedebat in cellam. Procedẽte autem tempore, cùm sanctus perspicaci oculo prȩuidisset, dicit suo ministro Ioãni nomine, qui postea factus est presbyter in loco sancti Macarij. Presbyteratu enim dignus fuerat habitus magnus Macarius. Audi me frater Ioannes, & fer æquo animo meam admonitionem. eáque tibi proderit. Tẽtaris enim, inquit, & te tentat spiritus auaritiæ. Sic enim vidi: & scio quòd si meã æquo animo tuleris adhortationem, in Dei timore consummaberis & in eius opere, & laudaberis, & in tuum tabernaculum nõ appropinquabit flagellum. Quòd si non audieris,
4. Reg. 5. in te veniet finis Giezi, cuius vitio laboras. Cõtigit autem vt sancto quidẽ non obedierit post eius mortem: sed obedierit ei qui Iudȩ alligauit laqueũ propter auaritiam. & post alios quindecim aut viginti annos, cùm bona pauperũ sibi vsurpasset, ita labo-

rauit

rauit elephantia, vt non inueniretur integer locus in eius corpore, in quo quis posset figere digitum. Hæc est prophetia sancti Macarij. Ac de cibo quidem & potione superuacaneum est dicere, cũ nec apud iis socordiores monachos qui sunt extrà, inueniri posit ingluuies, aut vlla citra delectum & discrimen viuendi ratio alia ab iis qui sunt in illis locis, cùm propter inopiam rerum necessariarum, tum etiam propter zelum virorũ qui est ex Deo, vnoquoque contendente vincere proximũ diuersis vitæ institutis. De alia autẽ exercitatione cœlestis huius viri, Macarij inquam: dicebatur hic sanctus esse asiduè in ecstasi, & maiori tempore, vel cum Deo, vel in rebus versari cœlestibus. cuius etiã feruntur res diuersę. Aegyptius quidam libidinosus captus amore cuiusdã mulieris ingenuæ quæ viro nupserat, cùm non posset eam inescare propter pudicitiam & castitatem erga suũ maritum Parthenicum: cõuenit improbus præstigiatorem, dicens. Aut eã incita vt me amet: aut arte tua effice vt eius maritus eam dimittat. Cùm ergo prestigiator satis ab eo accepisset, vsus est suis præstigiis & incantationibus. & cùm non posset eius animũ mouere vt ei assentiretur, efficit vt videretur equa iis qui eam intuebantur. Cùm ergo foris venisset eius maritus, aspexit vxorem suã in forma equæ. cúmque in suo lecto cubuisset, alienum ei videbatur quòd in suo cubili equa iaceret. Flet ergo eius maritus, & lamentatur quòd rem non inueniat: & quòd existimans se alloqui bestiam, respõsum non assequatur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

prӕterquam quòd solummodo eam videbat irasci. vnde magis angebatur animo, cũ intelligeret eam esse suam vxorem, curiosis autem hominũ artibus esse mutatam in equam. His de causis accersit vici presbyteros, & domũ adducit, & eis eam ostendit. Sed nec ij cognouerunt calamitatem quæ eis acciderat. Tribus ergo diebus neque fœnum comedit vt equa: neque panem, vt homo, vtroque alimento priuata. Tandem vt Deus glorificaretur, & videretur virtus sancti Macarij, ascendit in cor mariti eius ducere eã in solitudinem ad sanctũ virum: & cùm eam capistro ligasset vt equã, duxit in solitudinẽ. Dũ autem appropinquassent, steterũt fratres prope cellam sancti Macarij cũ eius marito cõtendentes, & dicẽtes. Cur huc adduxisti hanc equã? Is autem dicit, Vt misericordiã cõsequatur sancti oratione. Illi verò dicunt ad eum, Quid mali habet? Ille eis dicit. Quam videtis equã, ea misera est vxor mea. neque scio quemadmodum mutata sit in equam. & iam sunt tres dies ex quo nihil comedit. Ij autẽ cùm hæc audiissent, referunt ad seruum Dei Macarium, eo iam intus pro illa orante. Ei enim Deus reuelauerat, ipsis ad eum venientibus. & ideo orabat vt sibi declararetur causa propter quam hoc euenerat. Respondit autẽ sanctus Macarius fratribus qui ei renunciauerant. Adduxít ne aliquis huc equam? dicunt, ita. Is verò eis dicit. Equi vos estis, qui habetis equorum oculos. Illa enim est fœmina ita vt est creata, non transformata, sed sic solum apparens oculis eorum qui sunt decepti. Quæ cum esset ad-

ducta,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

ducta, aquámque benedixiſſet, & in eius nudũ caput infudiſſet, ſuper eius caput eſt precatus: ſtatímque effecit vt omnibus videntibus videretur fœmina. Cùm autẽ iuſsiſſet ei cibũ afferri, fecit eam comedere. & eam ſic curatam dimiſit cũ ſuo marito, Deo agentes gratias. Eam autẽ admonuit vir Dei, ſic dicens. Nunquam eccleſiam deſeras. nunquam abſtineas à communione Chriſti ſacramentorum. Hæc enim tibi acciderũt, quòd iam quinque hebdomadis nõ acceſsiſti ad intemerata noſtri Seruatoris ſacramenta. Alia eſt actio magnæ eius exercitationis. Magno vitæ ſuæ tempore à cella ſua in dimidium vſque ſtadium fodiens cuniculum, ſummam effecit ſpeluncam. etſi quando complures ei eſſent moleſti, occultè è ſua cella egrediens, ibat in ſpeluncã, neque quiſquam eũ inueniebat. Narrauit autem nobis quidam ex ſtudioſis eius diſcipulis, quòd recedens vſque ad ſpeluncam per cuniculũ, dicebat viginti quatuor orationes: & rediens, totidem. De eo exiit fama quòd mortuũ ſuſcitauit: vt perſuaderet hæretico qui non confitebatur eſſe reſurrectionem corporũ. Et fuit cõſtans hæc fama in ſolitudine. Ad hunc ſanctũ adductus eſt aliquãdo à matre propria lamentante adoleſcens qui vexabatur à dæmone, à duobus adoleſcentibus ex vtraque parte conſtrictus. Hunc autem ita vexabat dæmon. Triũ modiorũ panes poſtquam comediſſet, & calicem aquæ bibiſſet, vtraque eructans, cibos reſoluebat in vaporẽ. Ab eo enim, nõ ſecus ac igne. cõſumebantur quę comederat & biberat. Eſt enim

ordo quoque dæmonum qui dicitur igneus. Sunt enim dæmonũ quoque ſicut hominũ differentiæ, non mutata eſſentia, verum mente diuerſa. Hic ergo adoleſcens cùm ei mater non ſuppeditaret, ſæpe ſua comedebat excremẽta, & lotiũ bibebat. Flente ergo eius matre, & alienam ſui filij mœrente calamitatem, & ſanctum valde obteſtante & rogante, illum accipiens inuictus Chriſti athleta Macarius, ſupplex pro eo Deum orauit. Poſt vnũ autem aut alterum diem, remiſit dæmon vexationem. Tunc ergo dicit matri adoleſcentis Dominus Macarius. Quantũ vis vt filius tuus comedat? Illa autem reſpondit, dicens. Rogo te iube eũ ſolum comedere decem libras. Eam autem increpans vt quæ nimiũ dixerat, dixit. O mulier, cur hoc dixiſti? Cúmque ſeptem dies oraſſet cum ieiunio, expulſo ab eo pernicioſo dęmone ingluuiei, conſtituit ei viuendi rationẽ ad tres vſque libras panis, quas deberet ipſe comedere ſi operaretur. Cùm hoc modo Dei gratia puerũ emundaſſet, eum matri reddidit. Has res admirabiles & præter opinionem fecit Deus per ſanctum Macarium. Eum ego non conueni. dormierat enim anno antè quam ego ingrederer in ſolitudinem. Conueni autem eũ qui erat eius ſocius in fidei operibus, & idem venerabile nomen quod ipſe habebat. Dico autem ſanctũ Macarium Alexandrinum, qui erat presbyter earum quæ dicuntur cellarum. In quibus cellis ego nouem annos habitans, ex quibus tres annos mecũ vixit ille Macarius, in quiete ſedens, eius quidẽ optimæ viuẽdi

rationis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

rationis alia quidem vidi opera & signa: alia verò didici ab iis qui cum eo vixerunt. Is cùm apud magnum virum & patrem Antonium electos palmæ ramos vidisset, quos ipse laborauerat, petiit ab eo vnum manipulum ramorũ palmæ. Dixit autem ei
„ Antonius. Scriptum est, Nõ concupisces res proxi *Deut.7.*
mi tui. Et cùm id solũ dixisset, rami omnes statim tanquã ab igne torrefacti sunt. Quod quidem cũ vidisset Antonius, dixit Macario. Ecce spiritus sanctus requieuit super te: erísq; mihi deinceps hæres mearum virtutum. Hinc rursus eum inuenit diabolus in solitudine corpore valde defatigato. & dicit ad eum. Ecce accepisti gratiam Antonij: cur nõ vteris auctoritate, & à Deo petis cibum, & vires ad iter ingrediendum? Is autem dicit ad eum. Virtus mea, & laus mea Dominus. Tu autẽ ne tentaueris seruũ Dei. Facit ergo diabolus vt ei phantasma appareat, camelus onera baiulans & errans per solitudinem, habens omnia ad vsum necessaria. Qui cùm vidisset Macariũ, prope eum assedit. Is autem suspicatus esse phantasma, sicut erat, constitit ad orandũ. Is verò protinus à terra fuit absorptus. Aliquando rursus venit hic Macarius Alexandrinus ad magnum Macarium qui erat in Scete. & cùm ambo essent Nilum transmissuri, accidit vt ipsi maximũ Pontonem ingrederentur: in quem ingressi sunt duo tribuni cum magno fastu & apparatu. vt qui intus haberent rhedam totam æneã, & equos frænis aureis, & quosdam eos stipantes milites satellites, & pueros torquibus & aureis zonis orna-

tos. Postquam ergo Tribuni viderunt ipsos veteribus pannis indutos, & sedentes in angulo: humilẽ illam & tenuem viuendi rationem beatam iudicabant. vnus autem ex ipsis Tribunis, dixit ad ipsos. Beati estis vos qui mundum illuditis. Respondens autẽ Macarius qui erat vrbanus, dixit eis. Nos quidem mundũ illusimus: vos autem illusit mundus. Scias autem te non tua sponte hoc dixisse, sed propheticè. Ambo enim vocamur Macarij, hoc est, beati. Is autem eius sermone cõpunctus cùm domũ venisset, vestes exuens, delegit vitam agere solitariam, multas faciens eleemosynas. Rursus cùm aliquãdo cupiisset vesci vuis recentibus perbellísq; ad se missis, ostendens cõtinentiam, eas misit ad alium fratrem laborantẽ, qui ipse quoque vuas desiderabat. Qui cùm eas accepisset, & magna affectus esset lętitia, suam celare volens continentiam, eas misit ad alium fratrem laborantem, qui ipse quoque eũ cibum appeteret. Cùm ille quoque accepisset, rursus hoc ipsum fecit, etsi ipse valde vesci cuperet. Postquam autẽ ad multos fratres deinde venerunt vuę, cùm nullus eis vesci voluisset, postremus qui eas acceperat, eas rursus misit ad Macarium, tanquam magnum ei donũ largiens. Qui cùm rem curiosè inquisiisset, admiratus, & Deo actis gratiis ob tantam eorum continentiã, ne ipse quidem ex iis tandem comedit. Atque hæc quidem est magni Macarij exercitatio, quam ego & multi accuratè apud ipsum didicimus. Si quod opus exercitationis aliquem vnquam fecisse audiit, omnino id ardenter effecit.

effecit. Cùm ab aliquibus audiisset Tabennesiotas per totam quadragesimam nulla re vesci quæ igni esset admota, statuit hic sanctus septem annis nihil comedere quod per ignem transisset: & toto illo septennio nihil gustauit præter cruda olera vel legumina humectata. Cùm hoc ergo rectè gessisset, aspernatus est hanc viuendi ratione͂. Audiit autem ab aliquo alio hic monachoru͂ optimus, quòd quidam monachus comedat libram panis. Quem æmulatus, fregit quod habebat buccellatum, & immisit in lagenam, statuens solummodo tantum comedere, quantu͂ manus eius sursum ferret. Magna est aute͂ hæc in tractando corpore asperitas. Festiuè enim nobis narrabat. Plura quide͂ frusta apprehendebam: sed non sinebar efferre ob angustiam foraminis. Publicanus enim mihi no͂ permittebat omnino vesci. Totos ergo tres annos hanc exercuit co͂tinentiam, quatuor vel quinque vncias comedens, & aqua͂ quæ eis respo͂deret. Olei autem sextarium toto anno consumebat in alimentum. Alia athletæ exercitatio. Statuit indomitus hic vir somnum superare. Etenim vtilitatis gratia hoc ipse narrauit. Totis viginti diebus & noctibus non sum tectum ingressus, vt somnum vincerem. cùm interdiu quidem æstu ardere͂, noctu verò algore rigere͂. Quòd nisi, inquiebat, tectum citius essem ingressus, & somno vsus essem, ita mihi erat arefactum cerebru͂, vt deinceps agerer in ecstasim. & quod ad me quidem attinet, vici somnum, quod autem ad natura͂ opus habentem, ei cessi. Ei aliquando molestiam

exhibuit

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

exhibuit ſpiritus fornicationis: & tũc condẽnauit ſeipſum ſedere nudũ ſex menſes in palude Scetes, quæ eſt in vaſta ſolitudine, in qua poſſunt culices vel ſauciare pelles aprorũ, vt qui ſint ęquè magni vt veſpæ, adeò vt in toto eius corpore infixerint aculeos: vt nõnulli exiſtimauerint eũ eſſe leproſum. Reuerſus ego in ſuam cellulam poſt ſex menſes, ex voce cognitum eſt eum eſſe Dominum Macariũ. Is cupiit aliquãdo, vt ipſe nobis narrauit, quod in ortis erat, ingredi monimentum quod dicitur κηποτάφιον, Ianne & Iambre, magorum qui erant tẽpore Pharaonis, vt id videret, vel etiam vt conueniret eos qui illic ſunt dæmones. Dicebatur enim plurimos, eóſque ferociſsimos, in eo loco ab illis collocatos eſſe dæmones per infamis artis eorum excellentiã. Hoc autem monimentũ factũ eſt à Ianne & Iambre fratribus, qui propter Magicæ artis excellentiã primas partes habebãt illo tempore apud Pharaonem. Vt qui ergo illo vitæ ſuæ tempore maximã in Aegypto haberent poteſtatem, conſtruxerũt illud opus ex lapidibus quatuor pedũ magnitudine: & ſuum illic fecerunt monimentũ: & cùm multum illic auri depoſuiſſent, & omne genus arbores plãtaſſent, maximũ quoque puteum aquæ foderunt. eſt enim locus qui cedit facile. Hæc autem omnia fecerunt, ſperantes poſt ſuum hinc diſceſſum, frui deliciis in illo paradiſo. Tandem ergo quoniã neſciebat viam quæ ad eum ducit ortum, Dei ſeruus Macarius, coniectura quadam ſequebatur aſtra: & ſicut Nautæ qui tranſmittũt maria, totam peruaſit

Margin: σφονδύλους.

Margin: κηποτάφιον. *in orto ſepulchrum.*

ſanctus

ſanctus ſolitudinem. & cùm aliquot etiam accepiſſet arundines, vnam ſtatuit in vnoquoque milliari, vt per eam rediret. Cùm ergo intra nouem dies totam illam peruaſiſſet ſolitudinem, & eſſet prope illum ortum, ſuccedente nocte parũ dormiit. Immanis verò dęmõ qui ſemper aduerſatur Chriſti athletis, cũ collegiſſet omnes illas arundines dormiente Macario, & circiter ad vnũ lapidem à monimento ad eius caput poſuiſſet, receſsit. Poſtquã ergo ſurrexit, inuenit colligatas arundines quas ipſe fixerat ſigni cauſa. Fortaſſe autẽ hoc quoque fuit Dei permiſsio ad maiorem eius exercitationẽ, vt non ſperaret in arundinibus, ſed in Dei gratia, quæ per columnam nubis deduxit Iſraël quadraginta annis in terribili illa ſolitudine. Dicebat autẽ Macarius, Cùm propius acceſsi ad illud monimentum, ex eo egreſsi mihi occurrerunt ad ſeptuaginta dæmones variis formis præditi. alij quidẽ clamantes: alij verò exilientes: alij verò cum magno fremitu in me ſtridentes dentibus. Alij verò tanquam corui volãtes, audebant meo vultui inſultare, dicentes. Quid vis Macari, tentatio monachorũ? Quid ad nos acceſsiſti? An non nos quoque aliquem ex monachis vexauimus? Quæ noſtra ſũt tu cũ tuis ſimilibus illic habes, nẽpe ſolitudinẽ. & illinc noſtros cognatos fugauiſtis. Nihil eſt nobis tecum commune. Quid loca noſtra inuadis? Tanquã Anachoreta, contentus eſto ſolitudine. Qui hunc locum ædificarunt, eũ nobis aſsignarunt. non potes hic manere. Quid quęris ingredi in hanc poſſeſsionem, in quã nullus

ex viuis hominibus est ingressus, ex quo fratribus qui hoc condiderũt sunt à nobis hic factæ exequię. Et cùm multa adhuc facerent & insultarẽt dæmones, dixit eis sanctus Macarius, Ingrediar tantum, & videbo, & hinc recedam. Dixerunt autẽ dæmones. Hoc nobis promitte in tua conscientia. Dicit autem Christi seruus, Hoc faciam. Dæmones autẽ euanuerunt. Ingrediente autem eo in paradisum, ei occurrit diabolus cum stricta romphæa, ei minitans. Ad quem hanc vocem respondit sanctus Macarius. Tu venis ad me in stricta romphæa: & ego contra te ingrediar in nomine Domini Sabaoth, in acie Dei Israël. Ingressus autem contemplatus sum omnia. In quibus inueni etiam cadũ æneum, catena ferrea pendentem ex puteo, iam tempore consumptum. & fructum malorũ punicorum quæ nihil intus habebant. fuerant enim arefacta à sole. & plurima aurea donaria. Cùm sanctus ergo illinc recessisset absque tumultu & citra vllam perturbationem, reuersus est per viginti dies in suã cellam. Cùm autem defecissent panes & aqua quã portabat, in magna erat afflictione. Viginti enim diebus ingrediens per solitudinẽ, vt existimo nihil omnino gustauit, vt etiam res ostendit. Fortasse autem tentabatur quoque intolerantia. Et cùm iam parũ abesset quin collaberetur, visa est ei quædã puellæ speciem præ se ferens, vt ipse narrabat, munda linea veste induta, & tenens vrnã aqua stillantẽ. quã dicebat Macarius abfuisse ab eo circiter vnũ stadiũ. Qui tres dies ingressus est eã vidẽs cũ vrna tanquã

stantem,

ſtantem,& eũ prouocantem,non valentem eã aſſequi:ſpe autẽ bibendi,triũ dierum laborẽ fortiter ſuſtinuit. Poſt quã apparuit multitudo bufalarũ, ex quibus vna ſtetit ex aduerſo eius habens vitulum. ſunt enim multæ in illis locis. & vt dicebat nobis Macarius,vber eius lacte fluebat.& deſuper ſonuit vox ei dicens.Macari accede ad bufalã, & lactare. Cùm ergo,inquit,ad eã acceſsiſſem & lactatus eſſẽ, mihi ſuffecit.Vt autẽ maiorem gratiam oſtenderet Dominus,docens meã paruitatẽ, iubet bufalã me ſequi vſq; ad cellã.Illa verò parens iuſſui ſecuta eſt, me quidẽ lactans,ſuũ autẽ nolẽs vitulũ. Aliquãdo rurſus cùm puteũ foderet hic vir virtute præditus, ad recreandos Monachos: is autẽ erat prope folia & ſarmẽta illic poſita: morſus eſt ab aſpide: eſt autẽ venenatũ & exitioſum animal: aſpidẽ apprehẽdẽs ſanctus ambabus manibus,eã diſcerpſit, dicẽs. Cùm te non miſiſſet Deus meus,quomodo ad me auſus es accedere? Cùm ipſe rurſus magnus audiiſſet Macarius,quòd haberent præclarũ vitæ inſtitutum Tabenneſiotæ,veſte mutata, & aſſumpto mũdano habitu operarij, ſpacio quindecim dierum peruenit Thebaidẽ, ingreſſus per ſolitudinem. Et cùm veniſſet in monaſteriũ Tabenneſiotarũ, quæſiit eorũ Archimandritã, nomine Pachomiũ, virũ probatiſsimũ, & qui gratiã habebat propheticam. Cui quidem ſancto tunc reuelatus fuerat magnus Macarius. Cùm ergo eũ conueniſſet,dicit ei Macarius.Oro te,ſuſcipe me quęſo in tuũ monaſteriũ,vt fiam monachus. Dicit ei magnus Pachomius. Nõ

potes deinceps fieri monachus qui ſis tam prouectus ætate. non potes te exercere. Sunt fratres qui ſe exercent à iuuentute, & laborẽ tolerant. Tu autẽ in hac ætate nõ potes ferre tentationes. offenderis, & exibis, & nobis maledices. Neque eum accepit, nec primo die, nec ſecundo vſque ad ſeptem dies. Ille verò fuit conſtans, manens ieiunus. Poſtea autẽ dicit ei ſenex Macarius. Suſcipe me Abbas. & niſi ieiunauero, & fecero ea quæ ipſi opera, iube me eiici ex monaſterio. Perſuadet fratribus magnus Pachomius vt eum admittãt. Eſt autem vnius monaſterij cõuentus, mille quadringenti viri vſque in hodiernum diẽ. Ingreſſus eſt ergo. Cùm autẽ præteriiſſet aliquãtum tẽporis, aduenit quadrageſima. & vidit ſenex Macarius vnunquenque ſuſcepiſſe diuerſas viuẽdi rationes. alium quidem comedere veſpere, alium verò poſt duos dies: aliũ poſt quinque: alium ſtare per totã noctem, interdiu verò ſedere ad opus. Ipſe autẽ cùm aliquot palmæ ramos ſibi madefeciſſet, ſtetit in vno angulo. & donec quadraginta dies ĩpleti eſſent, & adueniſſet paſcha, non ſumpſit panem, nõ aquã. non genu flexit. non ſedit. nõ accubuit. nihil aliud guſtauit præter pauca cruda crãbes folia, quæ ſumebat die dominico, vt videretur comedere, & nõ incideret in arrogãtẽ de ſe perſuaſionẽ. & ſi quando egrediebatur ad aliquid neceſſariũ, cito rurſus ingrediens, ſtabat ad opus, os non aperiens, ſed ſtans ſilentio, nihil aliud faciens preterquã ſilentiũ in corde exercens, & faciens orationẽ, & ramos palmæ operans quos habebat

bebat in manibus. Cùm autẽ hæc vidissent omnes exercitatores illius Monasterij, seditionem excitarunt aduersus suũ præfectũ. Vndenã nobis adduxisti hũc hominẽ sine carne ad nostri cõdẽnationẽ? Aut eũ hinc eiice, aut, vt scias, nos omnes hinc recedimus. Cùm hæc autẽ à fratribus audiisset magnꝰ Pachomius, de eo est sciscitatꝰ. Et cũ didicisset eius vitæ agendæ rationẽ, Deũ rogauit vt ei reuelaretur quísnã sit. Reuelatũ est autẽ ei eũ esse Macariũ monachũ. Tũc ei manũ prehẽdit magnus Pachomius, & eũ foras educit. & cũ eũ deduxisset in domũ oratorij vbi est ara, & esset amplexus, ei dicit. Adesdũ venerande senex. Tu es Macarius, & me id celasti. Multis abhinc annis cupij te videre cùm de te audirẽ. Ago tibi gratias, quòd filios meos subegeris, ne se iactẽt & magnifice circũspiciãt propter suã exercitationẽ. Rogo ergo te, recede in locũ tuũ. Nos enĩ satis ædificasti. & ora pro nobis. Tũc ab ipso rogatus, & cũ omnibus fratribus orantibus, sic recessit. Aliquando rursus narrauit nobis hic vir ĩpatibilis: Quãdo rectè gessissẽ omnẽ vitæ monasticæ agẽdæ rationẽ, tũc veni ad aliud spiritale desideriũ. Statui enim quinque dies solũ mẽtẽ meã ita cõponere vt à Deo auelli nõ posset, & nihil aliud omnino cogitaret. & cũ id apud me statuissẽ, clausi meã cellã & aulã extrinsecus, vt nulli darem responsum. Et steti incipiens à secunda, & menti præcipiens, & ei dicens. Vide ne descendas de cœlis. Habes Angelos, Archangelos, omnes supernas potestates, Cherubim & Seraphim. Deum horũ omniũ effectorem.

Illic versare: ne sub cœlos descenderis. ne incideris in mundanas cogitationes. Cùm duos autem, inquit, dies & duas noctes perseuerassem, ita irritaui dæmonem, vt ipse fieret flamma ignis, & combureret omnia quæ habebam in cella, adeò vt etiã storea supra quam stabã igne arderet, & sic me quoque existimarem totum conflagrare. Tandem timore affectus tertio die destiti ab hoc proposito: cùm non possem amplius mentem meã tenere indiuulsam: sed descendi ad huius mundi cõtẽplationem. Deo fortasse permittente, ne hoc mihi reputaretur in superbiã. Ego ad eum accessi aliquãdo: & inueni extra eius cellam iacẽtem quendam vici presbyterũ, cuius caput ita erat exesum à morbo qui dicitur cancer, vt etiam ipsum os totum appareret in vertice. Is accessit ad ipsum vt curaretur: nec eum admittebat ad colloquium. Rogaui autẽ eum, dicens. Miserere huius miseri: & saltem da ei responsum. Is vero mihi respondit, dicens. Est indignus qui curetur. amandata est enim eius disciplina. Quòd si velis eum curari, persuade ei vt deinceps abstineat à ministerio sanctorum sacramẽtorum. Ego autem ei dico, Quamobrẽ quæso: is verò dicit: Fornicans sacrum peregit ministeriũ, & ideo castigatur. Nunc ergo si metu desistat ab eo quod ausus est facere per contemptum, Deus ipsum curabit. Postquam ergo dixi ei qui affligebatur, iureiurãdo est pollicitus se nõ amplius sacrificaturum. Tunc eum accepit, & dixit ei. Credís ne esse Deum quem nihil latet? Respondet ille. Maxime. rogo te.

Deinde

Deinde ei dicit Macarius. Nō potuisti Deum illudere. Dicit ille, Non potui domine mi. Dicit ei Macarius. Si agnoscis tuum peccatum, & Dei disciplinam propterquam hæc subiisti, corrigitor in posterum. Qui confessus est peccatum, & spopōdit se non amplius peccaturum, neque altari ministraturum, sed sortem laicam amplexurum. Deinde sic sanctus ei manus imposuit: & paucis diebus fuit curatus: capillíque ei creuerunt: & sanus domum rediit Deū glorificans: egit autem magno quoq; Macario gratias. Hic sanctus habebat diuersas cellas. Vnam quidem in Scete quæ est interior in solitudine: & vnam in Liba: & vnā in celliis: & vnā in monte Netrię. Et aliæ quidē carebant ostio, in quibus dicebatur sedere in quadragesima in tenebris. alia autem erat angustior, in qua nō poterat pedem extendere. alia autem latior, in qua conueniebat eos qui ad ipsum ventitabant. Hic curauit tantam multitudinē eorum qui vexabantur à dæmonibus, vt ea non cadat in numerū. Cùm nos autem illic essemus, virgo nobilis deducta est ad eum è Thessalonica, quæ multis annis laborarat paralysi. Hanc viginti diebus vngens oleo sancto suis manibus, & orans, sanā remisit in suam ciuitatē. Quæ cùm recessisset, ad eum copiosam misit oblationē. Me autem præsente, adductus est ad eum puer qui vexabatur à spiritu. Ei autem manum imponens in capite, & alterā supra cor, tādiu orauit donec fecisset ipsum pēdere ab aëre. Tanquam vter ergo puer inflatus, adeò intumuit, vt esset maximi pōderis. &
cùm

cùm repente exclamasset, per omnes sensus aquam emisit. & cùm rursus desiisset, rediit ad eam in qua prius erat mensuram. & tradidit eum patri, cùm vnxisset oleo sancto: & cùm aquam infudisset, præcepit ne quadraginta diebus carnes tangeret, nec vinum. & sic eum curauit. Eum aliquando subierunt cogitationes vanæ gloriæ, quæ eũ è cella eiiciebant, & suggerebant vt honesto consilio & iusta de causa Romam veniret pro beneficio eorum qui ægrotabant. valde enim in eũ operabatur gratia aduersus spiritus. Postquam autem longo tempore non obediit, valde agitabatur. Cadẽs verò in limine cellæ, foras pedes emisit, & dicit. Trahite & vellite ô dæmones. Ego enim non abeo meis pedibus. iurans fore vt iaceat vsque ad vesperam. & nisi eum excutiant, non esse auditurum. Cùm autẽ diu procubuisset, surrexit. Cùm nox autem aduentasset, ei rursus exhibuere negocium. & cùm duorũ modiorum sportam implesset arena, & imposuisset humeris, peruadebat totam solitudinem. Huic occurrit Theosebius Cosmetor genere Antiochenus, & ei dicit. Quid portas Abba? Cede mihi onus, & ne vexeris. Ille autem dixit, Vexo eum qui me vexat. nam cùm sit remissus & ignauus, suggerit mihi peregrinationes. Cùm autem diu permouisset, ingressus est cellam contrito corpore. Narrauit autem nobis Dei quoque seruus Paphnutius, præclari huius sancti discipulus, quòd cùm quodã die sederet in aula sanctus Macarius, & Deum alloqueretur, hyęna acceptum suum catulum qui erat

cæcus,

cæcus attulit ad ſanctum Macarium: & cùm capite pulſaſſet oſtium aulæ, ingreſſa eſt, eo adhuc ſedente, & proiecit catulum ad eius pedes. Cùm autem accepiſſet catulum ſanctus Macarius, & ſpuiſſet in eius oculos, orauit, & ſtatim vidit. & cùm mater eum lactaſſet & accepiſſet, ita exiit. Die autẽ ſequenti pellem magnæ ouis attulit ad ſanctũ Macarium. & cùm ſanctus vidiſſet pellem, hæc dixit hyænæ. Vndénam hanc habuiſſes, niſi ouem alicuius deuoraſſes? Quod ergo proficiſcitur ab iniuria, ego à te non accipio. Hyæna autem humi inclinato capite, genu flectebat ad pedes ſancti, & ponebat pellem. Ipſe autem ei dicebat. Dixi me non accepturum, niſi iuraueris te non amplius offenſuram pauperes comedendo eorum oues. Illa verò ad hoc quoque capite ſuo annuit, vt quæ ſancto aſſentiretur Macario. Tunc accepit pellem ab hyæna. Beata autẽ Chriſti ancilla Melana dixit mihi ſe illã pellem accepiſſe à Macario illo, quod appellabatur munus hyænæ. Quid verò mirum eſt apud viros mundo crucifixos, ſi hyæna beneficio affecta, ad Dei gloriam & honorem ſeruorũ eius, id ſentiens ad eum munera attulerit? Nã qui in Daniele Propheta manſuefecit leones, huic quoque hyænæ largitus eſt intelligentiam. De eo autem dictum eſt, quòd ex quo fuit baptizatus, humi non ſpuerit, cũ eſſent ſexaginta anni ex quo fuerat baptizatus. Forma autem eius erat huiuſmodi. Oportet enim me quoque tibi hoc ſignificare, Chriſti ſerue, vt qui hoc ſciam optime, cùm mea paruitas ei fuerit tem-

pore æqualis. Erat autem eius forma satis minuta ac mutila & rara, pilos solũ habens in labro. Quin-etiam in suprema parte genæ habebat paucos. Nã propter ingẽtes labores exercitationis, ne pili quidem ei enati sunt in genis. Ad hunc sanctum Macarium cùm quodam die venissem, & essem animo valde anxius, dico illi: Abba Macari, Quid faciam, quoniam me affligũt cogitationes, mihi dicentes. Nihil facis. recede hinc. Respõdet mihi dicens sanctus pater Macarius. Dic tu tuis cogitationibus. Propter christum custodio parietes. Hæc ô studiose & amantissime Christi serue, ex multis & magnis signis & certaminibus incliti & virtute præditi Macarij significaui. Hic Macarius nobis narrauit. erat enim presbyter, se obseruasse tempore cõmunionis Christi sacramentorum, se Marco exercitatori nunquam dedisse oblationem, sed ei Angelum dedisse ex ara: solum autem se vidisse digitũ manus eius qui dabat.

VITA ABBATIS MARCI.

XXI. CVm esset autem hic Marcus iunior, dicebat memoriter vetus & nouum testamentum, erátque insigniter mitis, & summè tẽperãs. Quodã ergo die cùm satis ocij haberẽ in cella mea, in extrema iã eius senectute ad eum venio, & ostio eius cellæ assideo. Quem ego, vt pote qui essem adhuc rudis, existimabam esse supra hominem, sicut erat: & auscultabam quídnam diceret vel faceret.

Is autem

Is autem intus ſolus,cùm iam cẽtum annos tranſegiſſet, & dentes amiſiſſet,ſecũ pugnabat, & cum diabolo, & dicebat. Quid vis deinceps κακόγηρε, id eſt,male ſenex. Ecce iam & vinum bibiſti, & oleũ tetigiſti. Quid vis deinceps πολιόφαγε,id eſt,vorax in canicie, & κοιλιόδουλε,id eſt,vẽtri ſeruiens,probro & contumelia te ipſum afficiens? Et diabolo dicens, Recede à me diabole, cõſenuiſti mecum in diſſenſionibus. Iniecisti mihi imbecillitatem corporis. Feciſti me bibere vinum, & ſumere oleũ, me reddens voluptarium. Adhuc ne tibi aliquid debeo? Apud me nihil inuenis quod velis diripere. Recede à me deinceps inimice hominum. Ac veluti ſe prouocans & irritans,ſecum loquebatur,dicendo. Adeſdum ô nugator,in canicie vorator, & helluo in ſenectute. Quandiu ero tecum!

VITA ABBATIS MOSIS, QVI FVIT EX LATRONIBVS.

FVit quidam Moſes nomine, Aethiops genere,niger,ſeruus cuiuſdã qui gerebat rempublicã.quem propter morum improbitatem & latrocinij crimen proiecit eius Dominus. XXII. Dicebatur enim etiam vſque ad cædes progredi: cogor enim dicere facta eius improbitatis, vt poſtea oſtendam virtutem eius pœnitentiæ. Narrarunt ergo aliqui eum fuiſſe præfectum magnæ cateruæ latronum. Cuius inter cætera latrocinandi opera,hoc quoque fertur, quòd infeſto & vindi-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

ctæ cupido animo erat in pastorem, qui ne rem aliquam effectam redderet, ei fuerat impedimento, dum cum canibus gregis noctu abiret. Quem cũ vellet occidere, obibat locum in quo eius oues habebant stationem. Ei autem significatum est ipsũ esse trans Nilum. & cùm fluuius illo tempore inundaret, & plus quàm mille passus pateret latitudine, ensem tenens mordicus, & tunicam qua erat indutus imponens suo capiti, natando sic transmisit fluuium. Dum autem tranataret, potuit pastor se abscondere alicubi infodiens. Cùm ergo Mosi cœptum nõ successisset, occisis quatuor egregiis arietibus, & catena alligatis, Nilum rursus tranauit: & cùm in paruam quandã villam venisset, excoriauit arietes: & cùm quæ erãt carnis optima comedisset, & pelles pro vino venum dedisset: cùm saitia octodecim ebibisset, illinc ad quinquaginta lapides est profectus, vbi habebat collegium. Hic princeps latronum sero tandem casu aliquo qui ei acciderat compunctus, tradidit seipsum monasterio: & ad tantam processit pœnitentiam quantam res ipsæ indicarunt. Inter cætera autẽ dicitur, quòd cùm quatuor latrones in eum in cella sedentem irruissent, ignorantes eum esse Mosem, beatus Moses eos tanquam saccum paleæ ligatos, & humeris imposuit, & ad fratrum portauit ecclesiam, dicens: Quoniam nõ licet mihi alicui facere iniuriam, inueni autem eos me aggressos, quid de iis iubetis fieri? Hoc modo autem comprehensi à sancto Mose, Deo confessi sunt. Et cùm cognouissent eum esse Mosem,

σαίτιον ab Epiphanio vocatur Saites quem dicit cõtinere sextarios viginti duos

Mosem, qui fuit aliquando insignis princeps latronum, Christum eo nomine glorificantes, illi quoque mundo renunciarunt propter eius pœnitentiam, & euaserunt monachi probatissimi. sic cogitãtes. Si hic qui tãtũ valebat viribus, latrocinia parui faciens, sic Deum timet: quid nos adhuc nostrã salutem differimus? Beatum autem Mosem (sic enim oportet eum vocare) deinceps adorti sunt dæmones, ad fornicatoriæ intemperantiæ impellentes eum consuetudinẽ. qui vsque adeò ab ipsis fuit tẽtatus, sicut ipse narrauit, vt parum abfuerit quin eum ab instituto dimouerent. Cùm autem accessisset ad magnum Isidorum, qui sedebat in Scete, tertio ad eum retulit de bello fornicationis. Cui respõdit sanctus: Ne conturberis ô frater. sunt principia: & ideo te vehementius inuaserũt, priorẽ requirẽtes cõsuetudinẽ. Sicut enĩ canis cũ assueuerit in macello ossa rodere, nõ recedit à cõsuetudine. sed si fuerit clausũ macellũ, & nemo ei dederit, fame enectus non amplius accedit. Sic tu quoque, si permanseris in tuæ continentiæ exercitatione, mortificãs mẽbra tua quæ sũt supra terrã, & excludẽs ab ingressu ingluuiẽ quæ parit intẽperãtiã, ægre ferẽs dæmon, vt qui cibos non habeat qui accendãt, à te recedet. *Col. 3.* Cùm ergo secessisset Cristi seruus Moses, & ab illa hora seipsũ ĩclusisset in cella, maxima in oĩbus exercebatur tolerãtia, maximè autẽ in abstinẽtia à cibis. vt qui nihil aliud sumeret præter panis sicci vncias XII. plurimũ operãs, & quinquaginta orationes quotidie peragẽs. Porrò autẽ quã-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

uis ſuum liqueſeciſſet corpuſculum, permanſit tamen inflãmatus, & præcipuè in ſomnis. Cùm autẽ ſurrexiſſet, conuenit quendam alium monachum ſanctum probatiſsimum, & ei dicit, Quid faciam Abbas? Rationi meæ tenebras offundunt ſomnia animi, vt qui eis ex veteri cõſuetudine delecter. Dicit ei ille ſanctus. Non cohibuiſti mentẽ tuam à viſis quæ in eis verſãtur: ea de cauſa hæc ſuſtines. Fac ergo quod dico. Dede te paulatim vigiliæ, & ora ſobrius: & ab his citò liberaberis. Cùm hoc autẽ monitum audiiſſet vir præclarus, tanquàm ab eo qui erat artifex experientia: in cellam reuerſus, dixit ſe, quod quidem ſua ſciat conſcientia, tota nocte non dormiiſſe: non orationis prætextu genu flexiſſe, vt ſomni fugeret tyrannidem. Cùm annis ergo ſex mãſiſſet in cella, totas noctes ſtans in medio cellæ, & Deum orans aſsidue, & nõ claudens oculos, nõ potuit intemperantem vincere cupiditatẽ. Re vera enim nõ poteſt verè caſtigari cupiditas. Cùm enim ſeipſum liqueſeciſſet laboribus, turpem illam affectionem nõ potuit ſubigere. Poſt hæc aliã ſibi ſuggeſsit rationem aſperæ vitæ agendæ. Egrediens hic pugil Satanæ (variè enim cũ eo decertauit) noctibus abibat ad cellas monachorum qui ſe exercendo conſenuerant in laboribus, & per ſe aquam nõ poterant amplius importare. & accipiens hydrias eis neſcientibus, illas aqua implebat. Habent enim in illis locis aquam certa diſtantem longitudine. Alij quidẽ ad duos lapides: Alij verò ad quinque: Alij verò ad dimidiũ. Vna ergo nocte qua hoc faciebat,

ciebat, dæmon qui eum obſeruauerat,nõ amplius ferens athletæ fortitudinem,cùm ipſe ſe inclinaſſet in puteum, vt vnius monachi impleret hydriam , clauam quandam ei impegit in lumbos: & eum in eo loco reliquit iacentem mortuum,nihil omnino ſentientem,neque quid, neque à quo id paſſus ſit. Cùm ergo alio die veniſſet quidam monachus ad aquam hauriendam,eum illic inuenit iacentẽ,linqui animo.Is autem id renunciauit magno Iſidoro presbytero Scetæ.Qui abiens cum aliquot aliis,eũ accepit,& tulit in eccleſiam.Ille verò anno toto ægrotauit,vt vix corpus eius & anima conualuerit. Tunc dicit illi magnus Chriſti Sacerdos Iſidorus. Ceſſa deinceps frater Moſes,contendere cum Dæmonibus:& ne ſic eis inſultaueris.Eſt enim modus quoque fortitudinis in exercitatione. Is autem illi dicit.Nõ ceſſabo cum eis pugnare, donec mihi ceſſauerit phantaſia ſomniorum. Tunc ei dicit ſãctus Iſidorus Presbyter.In nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti. ab hoc temporis articulo ceſſarunt turpia tua ſomnia. Bono deinceps & fidenti animo communica ſacramẽtis.Ne enim gloriareris,vt qui tua exercitatione viciſſes affectionem , ideo vehemẽter in te ſuã exercuit poteſtatem , ad tuam vtilitatem , ne incideres in animi elationem.His auditis reuerſus eſt in cellam,quietè deinceps attendens moderato inſtituto exercitationis. Poſt duos autem vel tres menſes rogatus à beato Iſidoro preſbytero exercitator Moſes, Nunquid amplius ei moleſtiam exhibuiſſet ſpiritus,reſpõdit. Ab illa hora qua mihi precatus

hi precatus est Christi seruus, nihil mihi accidit eiusmodi. Dignatus est autem hic sanctus gratia aduersus dæmones: adeò vt sicut nos muscas hyeme contemnimus: ita, atque adeò amplius, hic magnus Moses contemneret dæmones. Hæc est vita quam egit Moses Aethiops, qui ipse quoque numerabatur inter magnos. Obit ante septuaginta quinque annos natus in Scete, cũ factus esset presbyter, relictis septuaginta quinque discipulis.

VITA ABBATIS PAVLI.

XXIII. MOns est in Aegypto, abducens in vastã Scetes solitudinem, qui appellatur Pherme. In hoc monte sedent circiter quingenti homines qui exercentur. Inter quos fuit etiam quidam nomine Paulus, monachus optimus, qui toto suo tempore hãc egit vitã. Nũquã opus attigit. nec vllum suscepit negocium. nil vnquam accepit ab aliquo, præterquam quod posset in ipso die comedere. Fuit autem eius opus & exercitatio orare perpetuò. Hic habebat trecentas preces expressas & præstitutas, totidem habens in sinu calculos, & in vnaquaque oratione iaciẽs vnum calculum. Is cùm accessisset ad sãctũ Macariũ qui dicitur politicus, eius couueniẽdi gratia, & propter spiritalem vtilitatẽ, ei dicit. Abba Macari, valde affligor. coègit eũ Christi seruus dicere causam propter quã molestia afficiebatur. Is verò ei dicit.

DE

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

DE VIRGINE QVAE FACIEBAT ſeptingentas orationes.

IN quodam vico habitat quædã virgo, quæ XXIIII.
tricesimum annum iam exercetur. De qua multi mihi narrarunt, quòd præter ſabbatũ & dominicam nullo alio die veſcitur. ſed toto tempore trahens hebdomadas, & poſt quinque dies comedens, facit ſeptingentas orationes. Hoc cùm didiciſſem, meipſum reprobaui, quòd vir creatus his viribus corporis, non potuerim facere plusquã trecentas orationes. Ei reſpõdet ſanctus Macarius, dicens. Sexageſimus annus agitur ex quo centum conſtitutas facio orationes, & laborans manibus ea quæ ſunt ad alimentum neceſſaria, & fratribus vtilitatem reddens congreſsionis. nec mea me iudicat ratio quòd fuerim negligens. Si tu autem cùm trecentas facias orationes, iudicaris à conſcientia: apertè oſtendis te non purè orare, vel poſſe plures orationes facere quàm facias.

DE CRONIO PRESBYTERO.

CRonius quidam mihi narrauit presbyter XXV.
Netriæ. Cùm eſſem, inquit, iunior ab initio, & propter animi angorem & triſtitiam fugerem ex monaſterio mei Archimandritæ, errans perueni ad montem ſancti Antonij. Sedebat autẽ beatus Antonius inter Babylonem & Herculeas in vaſta ſolitudine, quæ fert ad mare rubrum, circi-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

ter triginta milliaribus à fluuio. Cùm ergo venissem ad eius monasterium quod est propter fluuiũ, in quo sedebãt eius discipuli Macarius & Amatas, qui eum etiam cùm dormiisset sepelierunt: expectaui quinque dies vt conuenirem sanctum Antonium. Dicebatur autem accedere ad hoc monasterium, aliquando quidem post decem dies, aliquãdo verò post viginti, aliquãdo verò post quinque, prout expediebat pro beneficio eorum qui veniebant ad monasterium. Conueneramus ergo diuersi fratres diuersis de causis. Inter quos fuit etiam Eulogius Alexandrinus monachus, & cũ eo alius membris mancus. qui quidem propter talem causam accesserunt.

DE EVLOGIO ALEXANDRINO, & eo qui erat membris mancus.

XXVI. HIc Eulogius fuit disciplinarum liberalium scholasticus, qui diuino amore sauciatus, propter desiderium immortalitatis, renunciauit tumultibus. & cùm omnes suas dispersisset facultates, sibi reliquit paucos nummos, cùm non posset operari. Cùm ergo per se angeretur animo & esset tristis, & neque vellet cũ aliis congredi, neque vt solus esset satis sibi persuaderet: inuenit quẽdam mancum ac mutilatum in foro proiectum, qui nec manus habebat nec pedes. Ei solum lingua remanserat integra ad alloquendum eos qui incidebant. Eulogius autem stans, eum fixis intuetur

oculis,

oculis, & deum rogat: & cum Deo hoc modo paciſcitur, dicens. Domine propter nomen tuum accipio hunc mutilatum, & eum me recreaturum ac refecturum ſpõdeo vſque ad horam mortis eius: vt ego quoque per eum ſaluus fiam. Largire ergo mihi Chriſte patientiam vt ei inſeruiam. Et ad eũ accedens, dicit ei. Vis ego te domo accipiam, & te recreem ac reficiam? Ille ei dicit. Vtinam dignareris, ſed ego ſum indignus. Vado ergo, inquit, & adducam aſinum, & te hinc auferam. Cum magno autem gaudio eſt aſſenſus is qui erat mutilatus. Eum ergo ſuſtulit & portauit in ſuum hoſpitiolũ: eiúſque curam geſsit in omnibus quibus opus habuit. Perpetuis ergo quindecim annis, is qui erat mutilatus, beneuolè ab eo curabatur tanquam pater, vt qui lauaretur, vngeretur, foueretur, & portaretur manibus Eulogij, & ſupra ſuam dignitatem quidem cuſtodiretur, morbo autem conuenienter reficeretur. Poſt quindecim autem annos inuaſit dæmon eum qui erat mutilatus, volens priuare Eulogium mandato & propoſito, & mutilatum à refectione, & Dei gratiarum actione. ſeditionéque excitat in Eulogium. multíſque eum probris cœpit inſequi, adeò vt eum etiã appeteret maledictis, dicens deinceps. Abi hinc ſcelerate fugitiue. Suffuratus es alienas pecunias: & dominum ſpoliaſti: & meo prætextu vis latere, vt qui prætextu bene faciẽdi me acceperis in tuum hoſpitiolum. & propter me vis eſſe ſaluus. Eulogius autem cor eius lenibat, dicens. Ne Domine, ne hæc dixeris. ſed dicas quá-

nam in re tibi fuerim molestus, & eam corrigam. Mancus autem dicebat arroganter. Non fero has assẽtationes: aufer me hinc, & proiice in foro. recuso tuam curationẽ. Dicebat autem Eulogius. Rogo te, patere tui curã geri, & dic si quid sit tibi graue Domine mi. Mutilatus autem magis incensus, ei dicebat. Nõ possum amplius ferre tuam subdolam & ironicam adulationem. Non placet mihi hæc vita parca & sordida. ego volo vesci carnibus. Patiens autem Eulogius carnes ad eũ attulit. Cùm eas autem vidisset qui vexabatur, Non satis est mihi tecum esse solum. turbas volo. Ei autem dicit Eulogius. Ego ad te iam adducam monachorum multitudinem. Ille autem rursus ægre ferens, dicit, Væ mihi misero. Tuum aspectum ferre non possum: & tu ad me adducis tui similes, qui cùm sint ociosi, comedunt. Et insolenti voce seipsum lanians, vociferabatur, dicens. Nolo. nolo. in forum deduci volo. O violẽtia. abiice me vbi ĩuenisti. Dico quòd si habuisset manus, in animũ induxisset vel se suffocare, vel sibi ense manus afferre. Cùm dæmon sic eum efferasset, postea se confert Eulogius ad propinquos monachos: & dicit eis. Quid faciam? Ad desperationem me deduxit mutilatus. Dicunt ei, Quãobrẽ? Ille autẽ, Me, inquit, grauiter afficit. nec scio quid faciã. Abiiciã ipsũ. sed Deo dedi dexterã: & timeo. Nõ abiiciã. me dies noctésque malè habet. Nescio quid faciã Ei dicũt illi absolutè. Adhuc viuit magnus ille. Sic enim vocabãt sãctũ Antoniũ. Ascẽde ad ipsũ, mutilatũ ĩponẽs ĩ nauigiũ: & defer eum in

eũ in monaſteriũ: & expecta donec magnus venerit è ſpelunca, & ad eũ refer iudiciũ. & quod tibi dixerit, ſta illius ſẽtẽtiæ. Deus enim tibi dicit per ipſum. Verbis eorũ morẽ geſsit Eulogius, & mutilato blã diẽs, cùm eũ immiſiſſet in cymbã paſtoralẽ, noctu egreſſus eſt ex vrbe, & tulit eũ in monaſteriũ diſcipulorũ magni Antonij. Accidit autẽ vt alio die veniret magnus ſero veſpere, vt narrauit Cronius, amictus chlamyde pellicea. Ingreſſus eſt ergo in ſuũ monaſteriũ. Erat autẽ hæc eius cõſuetudo vt alloqueretur Macariũ, & eũ interrogaret. Frater Macari, venerũt ne huc aliqui? Reſpõdebat Macarius, Venerũt. Dicebat autem magnus, Sũt ne Aegyptij, an Hieroſolymitani? Dederat autẽ magnus ei ſignũ, dicẽs, Cũ videris veniſſe aliquos quibus eſt minus negocij, dic, Adſũt Aegyptij. Quãdo autẽ videris veniſſe aliquos religioſiores & paulò conſiderationes, dic, Sũt Hieroſolymitani. Rogabat ergo magnus pro more, dicẽs fratri Macario, Sũt Aegyptij fratres, an Hieroſolymitani? reſpõdet Macarius dicẽs, Eſt mixtura. Quando ergo dicebat Macarius, Sũt Aegyptij, dicebat ei magnus. Para eis lentẽ, & da eis quod comedãt. & faciebat eis vnã orationẽ, & dimittebat eos. Quãdo autẽ dicebat, Sũt Hieroſolymitani, ſedebat per totã noctẽ, & eis dicebat ea quæ pertinent ad ſalutẽ. Sedens ergo illo veſpere, dicit. Vos omnes accerſit magnus. cúmque nullus ei dixiſſet quod nomen haberet ſcholaſticus, cùm ſerũ eſſet veſper, vocat eũ dicens, Eulogi, Eulogi. & cùm ter proclamaſſet, & ſcholaſticus Eulogius nõ

 reſpondiſſet,

respõdisset, putans aliquẽ aliũ vocari hoc nomine, dicit ei magnus. Tibi dico Eulogi, qui venisti ab Alexandria. Tunc ei dicit Eulogius, Quid iubes quæso? Dicit ei magnus. Quid huc venisti? Respõdit ei Eulogius, dicens. Qui tibi reuelauit nomen meũ, rẽ quoque propter quã veni reuelauit. Dicit ei sanctus Antonius. Didici quare venisti. Sed dic coram fratribus, vt ipsi quoque audiant. Iussus autem à magno Eulogius, dixit corã omnibus. Hũc mutilatum inueni ego in foro proiectũ & neglectui habitum. Eius autem misertus, Deum sũ precatus vt daret mihi gratiam in ipsum tolerantiæ. Dexteram quoque dedi Deo, quòd in morbo eius curã gerã, vt & ego per ipsum saluus fiam, & ipse à me recreetur. Sunt autẽ quindecim anni ex quo simul versamur: sicut etiã tuæ sanctitati reuelata sũt omnia. Sed nescio quídnam mali à me passus, post tot annos me summè vexat. & in animo habui ipsum eiicere, ipso me ad hoc cogente. Ea de causa veni ad tuã sanctitatẽ, vt mihi consulas quidnã debeã facere, & ores pro me. me enim vexat grauiter. Dicit ei magnus Antonius graui & austera voce, Abiicias tu eũ Eulogi. At qui eũ creauit, non abiicit. Si tu eũ abiicis, Deus ei excitabit te meliorẽ qui eũ colligat. Conticuit Eulogius, & extimuit cùm hæc audiisset. Relicto autẽ Eulogio magnus Antonius incipit lingua flagellare mutilatũ, & ad eum exclamare. Mutilate, maculate, cœlo & terra indigne, Non cessas cũ Deo pugnare, & tuũ fratrẽ irritare? Nescis esse Christũ qui tibi ministrat? Quomodo audes

audes hæc loqui aduersus Christum? Non propter Cristũ se tuo mancipauit seruitio? Cùm ergo eum quoque verbis coercuisset increpãtibus, eos dimittit. & cùm disseruisset cum fratribus de iis quæ erant vnicuique necessaria, rursus accedit ad Eulogiũ & mutilatũ, & dicit eis. Ne vsquã immoremini ô fratres, sed abite in pace, & ne inuicẽ separemini, deposita omni molestia quã vobis iniecit dæmon: & cũ bona dilectione reuertimini in cellam in qua longo tempore versati estis. Iam enim Deus mittet ad vos. Hæc enim tentatio in vos excitata est à Satana, quóniã scit vos iam ad finẽ peruenisse, & futurũ esse vt coronas à Christo accipiatis, ipsũ per te, & te per eũ. Nihil ergo aliud cogitaueritis. Quòd si veniens Angelus non inuenerit vos in eodẽ loco, futurũ est vt coronis priuemini. Citò ergo festinãtes ingressi sunt, & venerũt in suã cellã in fine agapes. & intra viginti quatuor dies, obit beatus Eulogius resolutus ad Dominũ, & ĩtra tres alios obit is qui erat corpore mutilatus, sed anima firmus ac robustus, qui ipse quoque in manus Dei suũ commendauit spiritũ. Cùm ergo aliquanto tẽpore versatus esset Cronius circa loca Thebaidis, descendit in monasteriũ Alexandriæ, & accidit vt beati quidem Eulogij obitus à fraternitate celebraretur tricesimus dies, manci autẽ tertius. Cũ hoc ergo didicisset Cronius, obstupuit: & acceptũ Euãgelium, vt fidẽ haberent audientes, posuit in medio fratrũ: & eis iurauit, narrans magni Antonij de his præscientiã, & de omnibus quæ acciderunt, & dicens.

Agape, conuiuium ad quod conueniebant pauperes christiani.

Horum

Horum ergo verborum fui interpres cùm beatus Antonius Græcè nesciret. ego verò sciebam vtranque linguam, & eis sum interpretatus. iis quidem qui Græcè, quæ à magno dicta sunt: ipsi autem sancto Aegyptiacè, quæ dicta sunt ab Eulogio.

DE CONTEMPLATIONE quam vidit Abbas Antonius.

XXVII. HOc quoque narrauit Cronius illa nocte magnum eis narrasse Antoniũ. Ego, aiebat, anno integro oraueram vt reuelaretur mihi locus iustorum & peccatorum. Vidi autem Gigãtem nigrũ altissimũ, qui ad nubes vsque pertingebat, habebat autem manus ad cœlũ vsque extensas. infra autem erat lacus qui mare æquabat magnitudine. Vidi quoque animas tanquã aues sursum volantes. Et quæcunque quidẽ eius manus & caput superuolabant, seruabantur ab Angelis. Quæ autem à manibus eius verberabantur, incidebant in lacum. Ad me itaque vox peruenit quæ dicebat. Quas vides animas superuolasse caput gigantis & eius manus, eæ sunt animæ iustorum, quæ quidem ab Angelis seruantur in paradiso. Quæ autem à manibus eius percutiuntur, eæ in inferno demerguntur. quæ quidem attractæ fuerunt à voluntate carnis, & odium secutæ sunt, & referendæ iniuriæ cupiditatem.

VITA

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

VITA ABBATIS PAVLI Simplicis.

NArrauit autem ſanctus Dei Hierax, & Cro- XXVIII.
nius, & plures alii ex fratribus de quibus ſũ dicturus, quòd quidã Paulus agreſtis agricola, inſigniter innocens, & vita ſimplex, vxorem duxerat mulierem formoſiſsimam, ſed moribus improbã. quæ longiſsimo tẽpore peccans eũ latuit. Aliquando autẽ de improuiſo ingreſſus domum ſuã, inuenit eos turpia perpetrantes, deducẽte Paulum prouidentia ad id quod erat ſibi conducibile. eámque cùm vidiſſet cum eo cũ quo habebat ſtupri conſuetudinẽ, honeſtè ac decorè riſit, & eis exclamauit, dicens: Bene eſt, bene eſt. reuera non eſt mihi curæ. Per Ieſum, ego eã non accipiã amplius. abi. eam tibi habe & eius filios. ego enim recedo, & efficior monachus. Cũ nulli autẽ dixiſſet aliquid, pertranſit octo monaſteria, & abit ad ſanctũ Antonium, & pulſat oſtium. Egreſſus autem ſanctus Antonius, eum interrogat. Quid vis? Ei dicit Paulus. Volo fieri monachus. Reſpondet ei Antonius. Senex ſexagenarius non poteſt hic fieri monachus. ſed potius abi in vicum, & operare, & vitam dege operariam, Deo agens gratias. Non potes enim ſuſtinere afflictiones ſolitudinis. Reſpondet ſenex, & dicit. Si quid me docueris, illud faciã. Dicit ei Antonius. Dixi tibi te eſſe ſenẽ, & nõ poſſe eſſe monachum. abi. Si enim vis eſſe monachus, ingredere cœnobiũ vbi ſunt complures fratres qui

possunt tuã ferre imbecillitatẽ. Ego enim solus hîc sedeo. quinque dierũ spacio ĩteriecto comedẽs, idq; esuriẽs. His ergo verbis Paulũ abigit. Postquã autẽ eũ non admisit, clauso ostio Antonius tribus dieb⁹ foras nõ est egressus, propter se, nec propter ea quæ essent sibi vsui. Senex autẽ permansit non recedẽs. Quarto verò die cùm eũ premeret necessitas, aperto ostio egressus est. & cùm rursus vidisset Paulũ, ei dicit. Abi hinc senex. Quid mihi es molest⁹? nõ potes hic manere. Dicit ei Paulus. Fieri non potest vt ego alibi quàm hic moriar. Cùm aspexisset autam Antonius, & vidisset eum non ferre ea quæ sunt ad victum necessaria, non panem, nõ aquam, non aliquid aliud, & iam quartum diem perseuerasse ieiunum, cogitauit apud se, Ne forte moriatur vt qui non sit assuetus ieiunare, & meam maculet animam. Eum ergo admittit. Tunc ei dicit Antonius. Potes esse saluus si habeas obedientiam, & quod à me audieris hoc feceris. Paulus autem respondens dixit. Faciam quæcunque iusseris. Taléque vitæ asperæ agẽdæ rationẽ in illis diebus suscepit Antonius, qualem, quando erat in principio iuuentutis. Eius ergo mentem probans Antonius, ei dixit. Sta, & ora in hoc loco, donec ingrediar, & afferam tibi quod opereris. Ingressus autẽ speluncam, per fenestram animaduertit eum in eo loco totam hebdomadam manere immobilem, cùm ab æstu torreretur. Egressus autẽ post hebdomadam, cùm ex palmis ramos madefecisset, ei dicit. Accipe, & cõtexe catenam, vt me vides. Texit senex ad horam

ram vſque nonam quindecim vlnas magno labore. Cùm autem vidiſſet Antonius id quod contexuerat, id minimè ei placuit, & ipſi dicit. Male contexuiſti, retexe & denuo contexe. cùm iam ſeptimo die ieiunus ageret, ídque cùm eſſet grandis ætate. Tantum autem eum hac de cauſa afflixit, vt ægrè ferens ſenex fugeret Antonium, & vitam monachorum. Is autem eoſdem ramos & retexuit & iterum contexuit cum magno labore, quòd ex cõtextura prima fuiſſent corrugati. Cùm ergo vidiſſet magnus Antonius eum nec murmuraſſe, neque animum abieciſſe, neque vultũ ſuum omnino auertiſſe, & neque vel tantillum ſuccẽſuiſſe, propter eũ eſt compunctus. & ſole occidente ei dicit, Patercule, vis comedamus fragmentum panis? Dicit ei Paulus. Vt tibi videtur, Abbas. Hoc quoque rurſus inflexit Antonium, quòd non ad cibi nunciũ protinus accurrerit, ſed ei poteſtatem permiſerit. Para ergo, inquit, menſam: & obediit. Fert panes Antonius, & imponit mẽſæ quatuor paxamidia, ſex vnciarũ: & ſibi quidẽ vnũ madefecit, erant enim ſicci. Illi autẽ tres. Pſalmũ pſallit Antonius quẽ nouerat: & cùm eum duodecies ceciniſſet, duodecies orauit vt in hoc quoque Paulum probaret. Senex autem ſimul precatus eſt ipſo magno promptius & alacrius. Mallebat enim, vt arbitror, paſcere ſcorpios, quàm vnà viuere cum adultera. Poſt duodecim autem orationes, Paulo dicit magnus Antonius. Sede, inquit, & ne comedas vſque ad veſperam. ſed ſolum attende eſculentis. Cùm autem fuiſſet veſpera,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

& Paulus non comedisset, dixit ei Antonius. Surge, ora, & dormi. Ille autem mensa relicta sic fecit. Media autem nocte excitauit eum ad orationem, & vsque ad horam nonam produxit orationes. Mensa autem rursus apposita, cùm & rursus cecinisset & orasset, sero vespere sederunt ad comedendum. Cùm ergo comedisset magnus Antonius vnum paxamidium, aliud non tetigit. Senex autem comedẽs tardius, adhuc tenebat paxamidiũ quod ceperat. Expectabat ergo Antonius donec perfecisset, & dicit ei. Comede Patercule, etiam aliũ vnũ paxamidiũ. Dicit ei Paul⁹. Si tu comedas ego quoque comedã. te autẽ nõ comedente, nec ego comedã. Dicit ei Antonius. Mihi sufficit. Sum enim monachus. & mihi sufficit. Nã ego quoque volo fieri monachus. Surgit rursus, & facit duodecĩ orationes. & psallit duodecĩ psalmos. Et post orationes primi somni parũ dormiunt. & rursus expergiscũtur ad psallendũ à media nocte ad diẽ vsq;. Deinde misit eũ ad obeundam solitudinem, dicens ei: Veni huc post tres dies. Cùm hoc autem factum esset, & quidam fratres ad eum venissent, obseruabat Paulus Antonium quídnã vellet eum facere. Is autem dixit ei. Tacens ministra fratribus. neque aliquid gustaueris donec fratres fuerint iter ingressi. Postquam autem tertia iam impleta esset hebdómada ex quo non comederat Paulus, fratres eum rogabant, Qua de causa taces? Dicit ei Antonius, Quid taces? colloquere cum fratribus. Ille verò est collocutus. Cùm aliquando ei fuisset allata vrna mellis,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

dixit ei Antonius. Frange vas. & mel effundatur. Sic autē fecit. Et ei rursus dicit, Collige rursus mel concha, ne sordes aliquas inferas. Et rursus iussit eum aquam haurire toto die. Et rursus cùm vestē eius dissoluisset, iussit consuere. Tantam denique hic vir possedit obedientiā, vt ei etiam data sit gratia diuinitus, nempe vt eiiceret dæmones. Postquā ergo vidit senem magnus Antonius, prompte eū esse ad omnia secutum in vitæ exercendæ ratione, ei dicit. Vide frater, si sic indies potes, mane mecū. Dicit ei Paulus. An quid mihi possis amplius ostendere, nescio. Nam ea quæ vidi ego quoque facio facile & citra laborem, Deo mihi opem ferente. Tunc ei dicit Antonius alio die. In nomine Iesu, ecce factus es monachus. Cùm autem satis supérque compertum haberet in omnibus magnus & beatus Antonius, esse admodum perfectam animā Christi seruum, vt qui esset admodū simplex: post certos menses, Dei gratia opem ferente beato Antonio, facit ei deinceps cellam ad tres vel quatuor lapides à sua cella. Et dicit ei. Ecce Christi virtute opem ferente tu factus es monachus. mane deinceps seorsum, vt etiam facias periculum dæmonū. Cùm ergo anno vno per se habitasset Paulus simplicissimus, & gratia dignatus est aduersus dæmones & aduersus omne genus morbos, se perfectè gerens in virtute exercitationis. Quodam ergo die adolescentulus qui supra modum grauiter vexabatur à dæmone, allatus est ad beatū Antoniū, habens principalem sæuissimum dæmonem, qui

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

etiam ipſum cœlũ maledictis & probris inſeque-batur. Cùm igitur adoleſcentem obſeruaſſet magnus Antonius, dicit iis qui eum ducebant. Non eſt hoc meum opus. nã contra hunc ordinem dæmonum, nempe principalem, nondum ſum donatus gratia. ſed hæc eſt Pauli gratia Simplicis. Abiẽs ergo magnus Antonius ad probatiſsimum Paulum, ipſos quoque deduxit, & dicit ei. Abbas Paule, Eiice hunc dæmonem ab hoc homine, vt ſanus ad ſua redeat, & Dominum glorificet. Dicit ei Paulus. Tu verò quid? Dicit ei Antonius. Non eſt mihi ocium. eſt aliud quod agam. & relicto illic puero, reuerſus eſt magnus Antonius in ſuam cellã. Cùm ergo ſurrexiſſet innocens ſenex, & efficacem fudiſſet orationem, dicit prouocans dæmoniacum. Dixit abbas Antonius, Egredere ab homine. Dæmon autem cum probris ac maledictis exclamabat dicens. Non egrediar improbe nugator ſenex. Accepta itaque pelle ſua ouilla, verberabat eum in tergo, dicens. Egredere. dixit Abbas Antonius. Dæmon autem maledictis inſequebatur Paulum & Antonium, Helluones iſti in ſenectute. Veternoſi. inſatiabiles. qui propriis nunquam ſunt contenti. Quid eſt vobis commune nobiſcum? Quid in nos exercetis tyrannidem? Tandẽ dicit ei Paulus. Aut exibis, aut abeo vt id dicam Chriſto. íſque faciet vt ſit tibi væ. At Ieſum quoque probris & maledictis inſectabatur immitis ille dæmõ, clamans, Nõ exibo. Ea de cauſa indignatus Paulus aduerſus dæmonem, egreſſus eſt è ſuo hoſpitio in ipſo puncto meridiei.

ridiei. Aestui autẽ Aegyptiorum intercedit cogna
tio cum fornace Babylonio. Stans ergo sanctus se-
nex tãquam columna super petram, sic orat Chri-
stum, dicens. Tu vides Iesu Christe qui fuisti cru-
cifixus sub Poncio Pilato, me non descensurum ex
hac petra, neque esurum nec bibiturum donec mo
riar, nisi me nunc audieris, & hunc dæmonem ab
homine eieceris, & à spiritu immundo ipsum libe-
raueris. Adhuc cum Iesu loquente simplici & hu-
mili Paulo, priusquam ipse preces perfecisset, excla
mauit dæmon dicens. Recedo, recedo. vi egredior.
& per tyrannidem expellor. discedo ab homine.
non amplius ad eum accedo. Pauli simplicitas &
humilitas me expellit. neque scio quò abeã. Proti-
núsque exiit dæmõ, & mutatus est in maximũ dra
conẽ circiter septuaginta cubitorum. recedítque
reptãs in mare rubrum, vt impleretur quod dictũ *Pro.12.*
,, est per sanctum spiritum. Fidem quæ demonst ra-
,, tur iustus annunciabit. Et rursus alibi. Super quem
,, respiciam, inquit Dominus, nisi super mansuetum *Esai.66.*
,, & humilem & trementem verba mea? Solent enim
humiliores dæmones eiici ab hominibus fide prin
cipalibus: principales rursus dæmones fugari ab
humilibus. Hæc sunt miracula sancti Pauli simpli
cis & humilis, aliáque plura & his maiora. Hic vo
catus est simplex à tota fraternitate.

VITA ABBATIS PACHON.

QVidam Pachon nomine cùm peruenisset ad XXIX.
annum septuagesimum, sedebat in Scete.
Accidit

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.2.6.6

Accidit autem vt ego vexatus ab affectione fœminæ cupiditatis, cogitationibúſque & viſis nocturnis, ferrē difficiliter. Cúmque parum abeſſet quin propter hanc tentationē exirem è ſolitudine, quòd me hæc animi perturbatio ageret vehementiſsime, vicinis quidem meis rem non expoſui. ſed neque meo magiſtro Eulogio. ſed latenter veniens in ſolitudinem, quindecim diebus verſatus ſum cũ Patribus ſeneſcentibus in ſolitudine, qui erāt in Scete. Inter quos incidi etiam in ſanctum virum pachonem. Cùm ergo inueniſſem eum ſinceriorem & magis verſatum in exercitatione, auſus ſum ei meum animum aperire. Dixit autem mihi ille ſanctus. Ne tibi videatur res aliena. Hoc enim non tibi accidit ob delicias ociúmque & negligentiam. Nam & mores tibi ferunt teſtimonium, & penuria eorũ quæ ſunt neceſſaria, & quòd nulla ſit hic tibi conſuetudo cum fœminis. ſed potius hoc tibi accidit ab aduerſario ob ſtudium virtutis. Eſt enim triplex hoſtis qui impellit ad fornicationem. Aliquando enim nos caro inuadit luxurians, & quæ nimis lautè & delicatè eſt curata. Aliquando autē in nos inſurgunt motus animi propter cogitationes. Aliquando autem ipſe quoque dæmon in nos exercet tyrannidem propter inuidiam. Nam ego quoque multa obſeruans, hoc inueni. Ecce me, vt vides, hominem ſenem. Cùm iam quadrageſimum annum degam in hac cella, curā gerens meæ ſalutis, & ad hāc ætatem peruenerim, tentor vſque in hodiernum diem. & iurauit dicens. Iam duo-

decim

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

decim annis poſtquam tranſegi annum quinquageſimũ, nullam diem nec noctem intermiſit qua me nõ inuaſerit. Cùm itaque ſuſpicatus eſſem Deũ à me receſsiſſe, quandoquidẽ tanta in me dæmon vteretur poteſtate, potius delegi mori abſque ratione, quàm vitio affectionéque corporis me turpiter gerere. Egreſſúſque à cella mea, & obiens ſolitudinem, inueni ſpeluncã hyænæ. In quam ſpeluncam me nudum immiſi toto die, vt feræ egreſſæ me deuorarent. Poſtquã autem fuit veſpera, prout ſcriptũ
„ eſt. Sol cognouit occaſum ſuum. Poſuiſti tenebras, *Pſalm.103.*
„ & facta eſt nox. In ipſa tranſibũt omnes beſtiæ ſyl-
„ uæ. Catuli leonum rugientes vt rapiant & quęrant
„ à Deo eſcam ſibi. Egreſſæ ergo feræ in illa hora, & maſculus & fœmina, me à pedibus ad caput vſque odorati ſunt, circunlingentes. Cúmque expectarẽ fore vt deuorarer, à me receſſerunt. Cùm ergo illic tota nocte iacuiſſem, non fui deuoratus. Exiſtimãs ergo Deum omnino mihi parſiſſe, ſurrexi. Rurſus verò in cellam redij. Cùm autẽ ſe paucis diebus cõtinuiſſet dæmon, me eſt adortus vehementius quã antea, vt parum abfuerit quin blaſphemarẽ. Tranſformatus enim cũ eſſet in puellam Aethiopiſſam, quam in mea iuuentute viderã æſtate ſpicas legentem, ea mihi viſa eſt meis inſidere genibus. méque vſque adeo cõmouit vt putarem me cũ ea coiuiſſe. Furore ergo percitus impegi ei colaphũ. eáque ſic euanuit. Hoc autẽ mihi crede dicenti. Biennio non poterã ferre manus meæ fœtorem. Cùm ergo hac de cauſa puſilli & abiecti animi euaſiſſem, & de

me omnẽ ſpem abieciſſem, egreſſus ſum pererrans vaſtam ſolitudinẽ: & inueni paruam aſpidẽ. Quã cùm accepiſſem, eã admoueo meis genitalibus, vt vel ſic morſus morerer. & cùm eius caput virilibus applicaſſem, vt quę mihi fuiſſent cauſa tentationis, ne ſic quidẽ morſus ſum gratiæ prouidentia. Poſt hæc autem audiui vocẽ dicentem mihi in mea cogitatione. Abi Pachon, decerta. Ideo enim permiſi in te tantã exerceri poteſtatẽ, ne tibi eſſet elatior & arrogãtior ſpiritus, perinde ac ipſe poſſes hanc ſuperare affectionẽ: ſed tuã agnoſceres imbecillitatẽ, & in tuæ vitæ inſtituto nunquã haberes fiduciam, ſed recurreres ad Dei auxiliũ. Sic autẽ admonitus & confirmatus, ad cellã ſum reuerſus. & deinceps ſedens cũ fiducia, & nullam belli curã gerens, reliquos dies egi in pace. Dæmon autẽ cũ cognouiſſet meam eius deſpicientiã, pudore deinceps affectus, ad me non acceſsit amplius. His verbis cũ ad luctã aduerſus Satanã me confirmaſſet, & ad bellum inſtruxiſſet, & aduerſum dæmonẽ fornicationis me paraſſet ac docuiſſet, dimiſit, iubens vt forti animo me gererem in omnibus.

VITA ABBATIS STEPHANI.

XXX. STephanus quidam Libs genere, ſedit ſexaginta annos ex trãſuerſo Marmaricę & Mareotæ. Is cùm fuiſſet ſummè verſatus in exercitatione, & eſſet diſcernendi poteſtate præditus, hanc gratiã eſt conſecutus, vt quicunque eum conueniret, à quacunque cruciaretur moleſtia, is moleſtia

leſtia vacuus ab eo recederet. Fuit autem is quoque notus beato Antonio. Peruenit autẽ etiã ad noſtra vſque tempora. Atque ego quidẽ cum eo non ſum verſatus propter viæ longitudinẽ. Sanctus autem Ammonius & Euagrius qui eũ conuenerunt, narrauerunt ſe eũ inueniſſe in talem prolapſum ægritudinem in ipſis locis teſticulorũ, & penis ſummũ vlceraſſe cancrũ, qui φαγέδαινα dicitur. Eum, aiebãt, inuenimus dũ à quodã medico curaretur. & manibus quidẽ operabatur, & palmæ ramos contexebat, & nobiſcũ etiam loquebatur. reliquo autẽ corpori manũ adhibebat chirurgus. Erat autem Dei gratia, ea præditus patientia, vt perinde affectus videretur, ac ſi corpus alterius ſecaretur. & cùm eius membra reſcinderentur, non ſecus ac ſi eſſent pili inſenſiles, ita manſit immutabilis: tã inſigniter & admirabiliter erat à Deo inſtructus. Cùm nos autem, inquit, partim angeremur, partim verò terreremur, quòd tanti viri talis vita in tantum morbũ incidiſſet, & tales medicorũ exectiones, noſtras autem cogitationes ſenſiſſet beatus Stephanus: dicebat nobis. Ne ex hac re offendamini ò filij. Nihil enim quod Deus facit, ad malũ vnquã facit, ſed ad bonum finẽ. Fortaſſe enim membra merentur ſupplicium. & melius eſt ea hic dare pœnas, quã poſt exceſſum ex hoc ſtadio. Cùm nos ergo ſic eſt hortatus, & verbis confirmauit ad tolerantiã, ędificauit ad fortiter ferendas afflictiones. Hæc autẽ narraui, ne videatur nobis alienũ, quando viderimus aliquos ſanctos incidiſſe in tales calamitates.

DE VALENTE QVI EXCIDIT.

XXXI. 1. Cor. 4. FVit quidã Valens, genere quidem Palæstinus, mẽte autẽ Corinthius. Corinthiis enim vitiũ inflationis tribuit sanctus Paulus. Qui cùm venisset in solitudinẽ, ipse quoque plures annos habitauit nobiscũ. Eò autẽ processit superbiæ vt deceptus sit à dęmonibus. Ex eo enim quòd ipse paulatim deciperetur, fecit vt ipse de se magnificè ac præclarè sentiret, tanquã cum eo versarentur angeli. Quodã certè die, vt narrabãt, cùm operaretur in tenebris, acum dimisit qua consuebat sportam. Quam cùm ipse nõ inuenisset, dæmon ei fecit lãpadem, & inuenit acum. Hoc nomine rursus inflatus magnificam de se induit opinionẽ, & vsque adeò elatus est, vt etiã contẽneret ipsam sacramentorum cõmunionem. Cùm autẽ Christus Dominus eius esset misertus, sic prouidit vt eius detrimentum citò fieret manifestũ vniuersæ fraternitati. Accidit vt quidã veniẽtes hospites afferrent ad fraternitatẽ bellaria in ecclesiã. Porrò autem cùm eas accepisset sanctus Macarius presbyter noster, misit ad vnũquenque in cellam circa manipulum. inter quos etiam ad Valentem. Cum autẽ accepisset Valens, eũ qui attulerat contumelia affecit, & verberauit, & ei dicit. Abi & dic Macario. Non sum te deterior, vt tu ad me mittas benedictiones. Cùm cognouisset ergo sanctus Macarius eum esse seductũ, accessit vno die postea ad eũ exhortãdũ. & ei dicit. Valens, illusus es, desine. Postquã autẽ non audiuit

eius admonitiones, recessit. Cũ ergo certò sibi persuasisset dæmon, eũ eius deceptioni maximè fidem habuisse, abit, & figurã Seruatoris induit. & noctu accedit in phantasmate, mille angelis lampadas tenentibus, & rotam igneam, in qua visus est figurã exprimere Seruatoris. vnúsque eũ pręcedit & dicit. Christus dilexit tuũ institutũ, tuámque viuendi libertatem & confidentiã. & venit vt te videat. Egredere ergo è cella. & nihil aliud feceris, nisi cũ procul eũ videris, procũbens eum adora, & ingredere in tuam cellã. Egressus ergo cùm vidisset apparatũ lampadum, circiter à stadio procul Antichristum adorauit. Alio itaque die adeò fuit emotę mẽtis, vt ingrederetur ecclesiã, & fraternitate cõgregata diceret. Ego non habeo opus cõmunione. Christum enim vidi hodie. Tunc patres eũ anno vno vinxerunt, & in ferreos cõpedes coniecerunt, & curarũt. precibus, eiúsque contẽptione, vitáque austeriore detrahentes eius persuasionẽ. nam, vt dicitur, sunt contrariorũ contraria medicamẽta. Necesse est autem eorũ quoque qui sunt tales vitam in hoc libro inserere, ad securitatem eorũ qui incidunt. sicut etiã sanctis plantis accessit lignũ paradisi, nẽpe cognitio boni & mali. vt si quando contigerit eos in aliqua re se rectè gerere, non se efferant & se iactent de virtute. Nam sæpe quoque virtus efficitur occasio prolapsionis, quando non recto scopo facta fuerit. Scriptum est enim, Vidi iustum pereuntem in sua iustificatione. id quoque est vanitas.

Gen. 2.

Eccl. 7.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

DE ERONE.

XXXII. FVit quidam Ero nomine, mihi vicinus, Alexandrinus genere, vrbanus adolescens, bono ingenio, vita mundus. Qui ipse quoque post magnos labores & præclaros sudores, ab arrogantia arreptus & elatione, præcipitauit: & aduersus patres superbus euasit & insolens: & Macariũ quoque presbyterũ affecit contumelia, dicẽs. Qui tuæ doctrinæ parent, decipiũtur. Nõ oportet enim alios magistros attendere præter Christũ. Abusus est autẽ testimonio quoque ad peruersum scopum
Matth.25. » suæ stultitię, dicens. Ne vocaueritis magistrũ super
» terram. Qui ipse quoque mentẽ adeò habuit obtenebratam vana persuasione suæ opinionis, vt fuerit etiam ferro vinctus cùm nollet conuenire ad sacramenta. Amica autem veritas. Fuit is vitæ instituto admodum subtili & accurato, adeò vt multi dicãt quibus cum eo intercessit consuetudo, quòd sæpe non nisi post tres menses comedebat, contentus cõmunione sacramentorum, & sicubi ei apparuisset olus agreste. Accepi autẽ ego quoque eius experiẽtiam cũ beato Albino, cum irẽ in Scetem. Aberat autẽ Scete à nobis quadraginta miliaria. In his quadraginta miliaribus nos bis comedimus, & ter aquam bibimus. Ille verò cùm nihil gustasset, pedes ingrediens, pronunciauit memoriter quindecim psalmos. Deinde magnũ psalmum. Deinde epistolam ad Hebræos. Deinde Esaiam, & partem Hieremię. Deinde Lucam Euangelistam. Deinde Prouerbia.

uerbia. Eum autem ambulanté non poteramus cō- ſequi. Is poſtremò arreptus à mali dæmonis operatione, vt qui ageretur ab igne vehementiſsimo, in ſua quidem cella ſedere non poterat: profectus autem Alexandriā diuino quodam conſilio, clauum clauo extruſit. Sua ſponte enim incidit in promiſcuum & indifferentem rerū vſum, inuenta poſtea ſalute inuoluntaria. Acceſsit enim ad theatra & equeſtria certamina, & verſabatur in cauponis. Is autem cùm gulæ eſſet deditus & ebrietati, incidit in cœnū fœminæ cupiditatis. & cùm peccare conſtituiſſet, cum quadam Mima cōgreſſus, vlcus ſuum aperuit. Cùm hæc ſic fierēt, diuino quodā conſilio enatus eſt ei anthrax in glande: & tēpore ſemeſtri vſque adeò ægrotauit, vt eius virilia membra cōputruerint, & ſua ſponte ceciderint. Cùm poſtea autē conualuiſſet, reuerſus eſt ad hoc vt ea ſentiret quæ Dei ſunt, & venit in ſolitudinem, hæc omnia confitens patribus. & cùm non perueniſſet ad operationem, paucis poſt diebus obdormiit.

DE PTOLEMAEO QVI EXCIDIT.

ALius quidam rurſus nomine Ptolemæus, cū xxxiii.
narratu difficilē, vel potius quæ narrari non poteſt vitam tranſegiſſet, habitauit enim vltra Scetem in ea quæ dicitur κλίμαξ, id eſt ſcalæ. Eſt autē locus qui ſic dicitur, in quo nemo poteſt habitare, propterea quòd puteus fratrum diſtet decē & octo miliaribus. Cùm is ergo multa vaſa fictilia portaſſet,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

portaſſet, & Decembri & Ianuario menſe rorē collegiſſet, eſt enim permultū roris in illis partibus, & ſpongia ex lapidibus expreſsiſſet, perſtitit illic habitās annos quindecim. Qui abalienatus à doctrina & congreſsione virorum ſanctorū, & vtilitate, & cōtinua ſacramentorum cōmunione, à recta via vſque adeò receſsit, vt quod nonnulli dicunt impij caſu omnia fieri, is quoque infelix id fateretur, dæmone erroris deinceps in eum obtinente imperiū. Hic enim inimicus vano huic homini ſuggeſsit, vt diceret res nullam habere eſſentiā: ſed omnino eſſe omnia ex eo quod mundus ferretur ſua ſponte. In huius ergo animā hæc immiſit omniū vitæ hoſtis, dicendo. Cū res ita ſe habeant, quid fruſtrà teipſum foris domas? Quíd nam te iuuabit Ptolemę, ſi nō ſit renumeratio? Quænā autem tibi ſufficeret merces tot & tantorū laborum, etiamſi eſſet qui redderet? Quodnam autē eſt iudicium quod minantur ſcripturæ, ſi nulla ſit prouidētia? His Satanicis circunſeptus cogitationibus miſerrimus Ptolemæus, dicitur eſſe emotæ mentis, & hucuſque errare in Aegypto, & ſeipſum dedidiſſe gulæ & ebrietati. cum nemine conuerſans, ſed mutus forum obiens, miſerabile & lachrymabile ſpectaculum Chriſtianorum oculis, ludibriū autem iis qui vitam noſtrā neſciunt. Hæc autem calamitas immedicabilis miſerum inuaſit Ptolemæum, ex rationis experte ſui perſuaſione, quòd à ſeductore dæmone illuſus, exiſtimaret ſe habere cognitionē ſuper omnes ſanctos patres. Per quam inflatus, ſuiipſius hoſtis, præceps datus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

datus est in profundum interitus. cùm nullum vnquam conuenisset ex sanctis patribus qui sapienter gubernauerāt, nec eorum fuerit fundatus spiritali doctrina, sed inuentus absque gubernatore, in extremum mortis profundum cecidit, & sicut arbor viridibus foliis comata, & fructibus ornata, quæ vno temporis momento omnibus simul est nudata, reddita est arida. Nam vt scriptum est, Quibus Prouer. II.
non est gubernatio, ij cadunt vt folia.

DE VIRGINE LAPSA.

NOui rursus quandam virginem Hierosolymis quæ saccū gestauit sexennio, & fuit inclusa: nec aliquid accepit ex iis quæ tendunt ad voluptatem, sed summam continentiā exercuit inter fœminas. postea autē à diuino deserta auxilio propter summam superbiam, lapsa est, & aperta fenestra admisit eū qui ei inseruiebat, & cum eo fuit cōmixta. eo quòd non diuino proposito & ex charitate se exercuerat, sed vt humanæ scenæ seruiret. quod quidem est vanę glorię & praui instituti. Nā cùm eius cogitationes occupatæ essent in damnādis aliis, incitaretur autē furore à dæmone superbiæ, eóque valde delectaretur: ab ea recessit sanctus angelus custos tēperantiæ. Ideo autem scripsimus ò virorum fidelissime, & vitam eorum qui se rectè & ex virtute gesserunt, & eorum qui post multos labores per ocium & socordiam à summo & perfectissimo vitæ instituto exciderūt, capti à diabolo XXXIIII.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

omne genus laqueis. vt vnusquisque ex suę vitę instituto intelligẽs occulta retia hostis bonorum, fugiat eius laqueos. Cùm sint ergo multi, iíq; magni viri & mulieres, qui ab initio se rectè gesserunt in honesto instituto exercitationis, tandem autẽ fuerunt euersi radicitus ab omnium hominũ aduersario: ex multis facta mentione paucorum, plurimos præteribo silentio. vt qui neque ipsos erigã, neque mihi prosim, dum in iis multum immoror, & eximios Christi athletas negligo, non narrans virtutes diuinæ eorum exercitationis.

VITA ABBATIS ELIAE.

XXXV. ELias quidam optimus exercitator, fuit virginum amantissimus, curam gerens partis imbecillioris. Sunt enim tales animæ, quibus fert finis testimoniũ quòd id faciãt ex virtute. Is cũ misertus esset ordinis fœminarũ quæ se exercent, haberet autem facultates in Athlebe ciuitate, ædificauit magnum monasterium. & illic congregauit omnes quæ errabant virgines. consequenter eorum in omnibus curam gerens. suppeditans eis omnia quæ ad vsum pertinent necessariũ. ortos, & earũ oracula, & vt semel dicam, omnia quæ postulat vita exercitationis. Eæ autẽ ex diuersis vitæ institutis & priuata deductæ consuetudine, inter se depugnabant assiduè. Cùm ergo oporteret hunc sanctum & eas audire, & efficere vt pacem inter se seruarent: collegerat enim ad trecentas: & necesse ei

fuerat

fuerat esse earũ intercessor biennio, licet ætate iuueni. erat enim circiter triginta aut quadraginta annos natus: is tentatus fuit à voluptate. A monasterio autem recedens ieiunus, errauerat per solitudinem duos dies, hoc rogans, & dicens. Aut occide me, ne ipsas videam afflictus. aut meam aufer affectionem, vt earum curam geram vt postulat ratio. Cùm fuisset ergo vespera, eũ somnus oppresit in solitudine. Venientes autem ad eum tres angeli, vt ipse mihi narrauit, eũ retinentes, ei dicũt. Cur exiisti ex monasterio fœminarum? Rem itaque eis narrauit, dicens. Timui ne & illas lędere & meipsum. Dicunt ei angeli. Si te ergo liberauerimus ab hac affectione, redibis, & earum curam geres? His assensus est. Ab eo autem iusiurandum exigũt. narrabat autem iusiurandum. Iura nobis tale iusiurandum. Per eum qui mei curam gerit, earũ curam geram. Hoc eis iurauit. Tunc angeli eum tenuerunt: vnus manus: & alter pedes: tertius autem accepta nouacula, excidit eius testiculos tanquam in ecstasi, non verè, sed quadã visione. Visus est ergo in illa ecstasi veluti excisus fuisse & curatus. Post hoc interrogãt ipsum angeli dicentes. Sensisti vtilitatem aliquam? Eis dicit ille. Valde magnam accepi vtilitatem. valde enim leuatus sum. & persuasum habeo me esse liberatum à labore & affectione. Tunc angeli ei dicunt. Abi ergo ad tuum monasteriũ. Reuersus est autem post quinque dies, eum lugente toto monasterio, quandoquidem cùm esset propè, eas corrigebat asiduè quantũ in illo erat. Cùm autẽ postea

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

vixisset alios quadraginta annos, affirmabat patribus, quòd ab eo tempore nõ ascenderat in cor eius affectio cupiditatis fœminæ. Hæc est gratia sancti viri Eliæ, & hæc exercitatio, & quemadmodum curam gessit monasterij virginum.

VITA ABBATIS DOROTHEI.

XXXVI. QVi successit Dorotheus vir probatissimus, qui in bona vita, & quę in agendo versatur, consenuit. Qui cùm non posset quidem sic curam gerere monasterij vt hic beatus, neque mansisset in illa cella: in ipso monasterio in superiori cœnaculo seipsum inclusit: & fecit fenestram quæ spectabat ad monasterium fœminarũ, quam claudebat & aperiebat. Perpetuò ergo assidebat fenestræ, procurans vt inter eas pugnę cessarent. Sícque in superiori cœnaculo cõsenuit, neque sursum ascẽdentibus fœminis, neque illo potente descendere. Non enim stabant scalæ.

DE AMMA PIAMVN.

XXXVII. FVit quædam virgo Piamun, quæ annos vitę suæ vixit cum matre propria, sola cum sola vespere comedens, & linum nens. Hæc dignata est gratia prædictionis futurorum inter homines. Accidit aliquando in Aegypto cùm Nilus ascenderet, vt vicus vicum inuaderet. Pugnãt enim pro aquarum diuisione, adeò vt sequãtur cædes & sauciationes.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

ſauciationes. Potentior ergo vicus eius vicũ inuaſit, & venit virorum multitudo cum lanceis & clauis, vt eius vicum excinderet. Adſtitit autem ei angelus reuelans eorum inuaſionem. & accerſitis vici presbyteris, eis dicit. Exite, & ex hoc vico occurrite eis qui veniunt contra vos, ne vos quoque vnà cum vico pereatis. & rogate eos vt deſiſtant à pugna. Territi autem presbyteri ei ad pedes procumbunt, eam rogantes & dicentes. Nos nõ audemus eis ire obuiam. Scimus enim eorũ temulentiam & petulantiam. Sed ſi facis miſericordiam & in totũ vicum & in domũ tuam, ipſa eis egredere obuiam. Illa autem cùm non aſſenſa eſſet, veniens in ſuam domunculam, ſtetit tota nocte orans & genu flectens, Deúmque rogans, dicendo. Domine qui iudicas terrã, cui nihil placet quod eſt iniuſtũ. Cùm hæc ad te venerit oratio, virtus tua eos ſiſtat immobiles tanquam colũnam, vbicunque eos deprehenderit. Ij autem circa horam primam, à tribus miliaribus, in loco fixi tanquam colũna, labefactari non poterant. Illis quoque reuelatum eſt quòd illius interceſsionibus factũ eſt eis impedimentũ. Iíque ad vicũ mittentes pacẽ petierunt, dicentes. Agite Deo gratias, & precibus Piamun quę nos impedierunt.

VITA ABBATIS PACHOMII, & eorum qui cum ipſo erant.

TAbenneſis eſt locus qui ſic vocatur in Thebaide. in quo fuit Pachomius Monachus, vir ex iis qui vixerũt in ſummo & perfecto XXXVIII.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

vitæ instituto. adeò vt is fuerit dignatus & futurorum prędictionibus & angelicis visionibus. Is fuit valde amans pauperum, & magna charitate in homines. Eo ergo sedente in hac spelunca, visus est ei angelus Domini, qui ei dicit. Pachomi. ea quidem quæ ad te pertinent rectè & ex virtute gessisti. Superuacaneè ergo sedes in hoc loco. Age ergo egredere, & congrega omnes iuniores monachos, & habita cũ eis. & sequens formam quam dabo tibi, eis leges constitue. Eíque dedit tabulam æneam, in qua hæc scripta fuerant. Concede vnicuique vt comedat & bibat pro viribus. & pro viribus comedentiũ, eis quoque manda opera quæ proportione conueniant ac respondeant. & neque ieiunare prohibe nec comedere. Sic quidẽ fortibus fortia mãda opera. imbecilla autẽ & leuia iis qui se magis exercent, & sunt imbecilliores. Fac autem diuersas cellas in eadem aula. & tres in cella maneant. Ab omnibus autẽ cibus in vna domo capiatur. Dormiant autem, non recumbentes. sed extructis sibi sedibus paulo supinioribus, & illic suis impositis stragulis dormiant sedentes. Noctu autem gestent lebitones lineos, succincti. Habeat vnusquisque ex his pellẽ ouillam albam laboratã. Absque ea neque comedant, neque dormiãt. Ingredientes autẽ ad Christi cõmunionem, sabbato & dominica zonas soluãt: & pellem ouillam deponant. & cum sola cuculla ingrediantur. Fecit autem eis cucullas molles tanquam pueris: in quibus etiam iussit imponi figurã crucis purpureæ. Iussit autem esse viginti quatuor

ordines

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

ordines fratrũ, ex numero viginti quatuor literarũ. præcepítq; vnicuique ordini imponere nomen elementum Græcũ, ab Α. Β. & quæ deinceps sequuntur, vsque ad Ω. vt dum interrogat Archimandrita de aliquo in tanta multitudine, sciscitetur eum qui est ab eo secũdus, Quomodo se habet ordo A, aut quomodo se habet ordo B. Rursus saluta R, sequẽdo quoddam propriũ nomen literarum: & simplicioribus quidẽ & sincerioribus impones nomẽ Ι. difficilioribus autẽ Ξ. & sic conuenienter institutis eorũ & vitæ & moribus, vnicuique ordini elementum literæ accommodabis. Solis spiritalibus intelligentibus ea quæ significantur. Scriptum autem erat in tabula. Si venerit hospes alterius monasterij quod habet aliam formã, cum eis nec comedat nec bibat, & nec ingrediatur in monasteriũ, nisi fuerit inuentus in via. Porrò eũ qui semel ingreditur, nec potest cum eis ad trienniũ sustinere certamen, non admittes. Sed cùm opera fecerit difficiliora, sic prodeat in stadiũ post trienniũ. Comedẽtes autem velent capita cucullis: ne frater fratrem videat mãdentem. Comedenti non licet loqui, nec extra quadram & mensam vsquam aliò oculos conuertere. Constituit autem vt per totum diem facerent duodecim orationes. & in nocturnis vigiliis duodecim, & in matutino duodecim, & hora nona tres. Quando autem videretur comedendũ esse multitudini, constituit vt vnusquisque ordo in vnaquaque oratione psalmum prius caneret. Cùm autem magnus Pachomius contra angelum diceret, esse

paucas

paucas orationes, ei dicit angelus. Has constitui, vt parui quoque posint procedere ad perficiendá regulam, nec eis sit molestũ. Qui autẽ sunt perfecti, non opus habent vt leges eis ferantur. Nã cùm per se sunt in cellis, totam suam vitam attribuunt contemplationi. His autem legem tuli, qui mentẽ minimè habent intelligentem. vt sicut serui contumaces, metu Domini totum vitæ institutũ implentes, securè & libere degant. Cùm hæc ordinasset angelus, & implesset ministerium, recesit à magno Pachomio. Sunt autem hęc monasteria quæ formam hanc obtinuerunt, habentia virorũ circiter septem millia. Est autem primũ & magnũ monasteriũ, in quo ipse habitat beatus Pachomius, quod alia peperit monasteria, continens numerũ circiter mille quadringentorum virorum.

VITA ABBATIS APHTONII.

XXXIX. INter quos est etiam seruus Dei qui vocatur Aphtonius, qui est mihi germanus ac sincerus amicus, qui nunc obtinet secundum locum in illo monasterio. Quem vt qui sit potens in Christo firmúsque ac stabilis, nec facilè offendi posit, mittunt ad suos vsus Alexandriã. vt vendat quidem eorum opera, emat autem quę sunt eis necessaria. Sunt autem alia quoque monasteria quæ constant ex ducentis & trecentis animabus. Atque in Spaniam quidẽ ingressus sum ciuitatem, in qua monasterium constat ex viris trecentis. Exercent

autem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

autem omnẽ artẽ. & ex iis quæ ſuperſunt, ędificant etiam mulierũ monaſteria, & cuſtodias. Mane ergo ſurgentes ij quibus ſua vice hoc munus obtingit, alij quidẽ ſunt occupati in culina. alij verò verſantur in menſis parandis, menſæ imponentes panes & olera agreſtia, oliuas, caſeos, & comminuta olera. Atque ingrediũtur quidem qui minus ſunt robuſti, hora ſexta, & comedunt, vt qui ſint imbecilliores. Alij nona. Alij ſero veſpere. Alij poſt biduum. Alij poſt triduum. Alij poſt quatriduum. Alij poſt quinque dies. adeò vt vnumquodque elementũ horam propriam ſignificet. Sic autem erant eorum quoque opera. Alius quidẽ laborat in agro colendo. Alius in orto. Alius in piſtrino. Alius in æris officina. Alius in fabricando. Alius in conſuẽdis calceis. Alius in pulchrè ſcribendo. Alius contexebat magnas ſportas. Alius caniſtros & ſportulas. Memoriter autẽ omnes expromunt ſcripturas. Horum eſt mulierum quoque monaſterium circiter quadringentarum, quod habet eandem viuendi formam & idem inſtitutũ, præter pellem ouillam. Et ſunt quidem mulieres trans fluuiũ Nilum. Viri autem ex aduerſo earũ. Si virgo autem obierit, reliquæ virgines cùm eam ad ſepulturam concinnauerint, efferunt, & eam ponunt ad ripam fluuij. Traiicientes autem fratres cũ palmis & ramis oliuæ & pſalmodia, eam tranſmittunt, & in ſuis monimentis ſepeliunt. Præter presbyterum autem & diaconum nullus tranſit ad monaſteriũ fœminarum. ídque die dominico.

O DE

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

DE VIRGINE, DE QVA FVErat dictum falſum teſtimonium.

XLI. IN hoc monaſterio fœminarum hæc res accidit. Sutor ſecularis cũ traiecisſet per ignorantiam, quærebat opus. Egreſſa autem vna iunior quàm eius poſtularet ratio, eſt enim locus deſertus, inuita eum conuenit, dedítque ei reſponſum. Nos habemus noſtros ſutores. Alia auté quæ eius viderat colloquiũ, cùm proceſſu temporis inter eas exorta eſſet contentio, ex diaboli ſuggeſtione, præ ſumma malitia & animi excandeſcentia, eã calumniata eſt apud fraternitatem propter id colloquium. Cum qua concurrerunt paucæ quæ non adeò magna ferebantur malitia. Illa autem dolore confecta, vt quę talem ſubiiſſet calũniam, quę ne in eius quidem menté venerat, nec rem potuiſſet tolerare, ſe clam iecit in fluuiũ, & ſic obiit. Cùm autem id ſenſiſſet ea quæ ipſam fuerat calũniata, & vidiſſet ſe malitioſè eam fuiſſe calũniatam, & fraternitati tantum attuliſſet dolorem, ipſa quoque ſe clam ſuffocauit, cùm factum ęgrè ferret. Cùm autem veniſſet pręsbyter, reliquæ virgines ei rem renunciauerũt. Iuſsit itaque pro nulla harũ fieri oblationem. Eas autem quæ non pacem agebant, vt quæ cõſciæ erant illius quæ fuerat calumniata, & quæ dicta ſunt crediderant, ſeptenniũ ſegregauit, eas excommunicans. In hoc monaſterio fuit alia virgo quæ propter Chriſtũ ſimulabat ſtultitiam, & ſe emotæ eſſe mentis præ ſe ferens, per hæc virtutem optimè

exercuit,

exercuit, se in ea præclarè gerens, séque reddens abiectam & humilem. Hanc vsque adeò reliquę sunt aspernatæ, vt nec cum ea quidem vescerentur, id illa excipiente cum lætitia. Discurrens itaque in culinã, exhibebat aliis omne genus ministeriũ, adeò vt nec horã quidem vnã intermitteret, sed tãquam ancilla seruiret. erátque hæc beata, vt dicitur, spongia monasterij, re vera implens id quod scriptũ est

„ in Euangelio. Qui vult inter vos esse magnus, sit Matth.2.

„ omniũ seruus, & omniũ minister. Et rursus alibi. Si Marc.10.

„ quis videtur esse inter vos sapiens in hoc seculo, sit 1.Cor.3.

„ stultus vt fiat sapiens. Atque aliarũ quidem virginum erat eiusmodi habitus, vt essent tonsæ, & haberẽt cucullos in capite. Ipsa verò panno caput obuoluta, obibat earum omniũ ministerium. Eã nulla ex trecentis vidit mandentem omnibus annis vitæ suę. In mensa nunquã sedit. neque vnquã fragmentum panis comedit. sed micarum mensas spongia colligens, & ollas lauans, his erat contenta. Neque verò ea vnquã induit calceos, neque aliquẽ affecit contumelia. nõ murmurauit. non paruum vel magnum quid est locuta, etsi contumelia afficeretur & pugnis tunderetur, & maledictis appeteretur, & plurimi eam abominarentur.

DE SANCTO PITIRVM.

DE hac sancta, sancto Pitirum Anachoretæ, qui sedebat in Porphyrite, viro probatissimo in virtute exercitationis, adstitit reuelãs XLII.

angelus, qui ei dixit. Cur tibi places & te magnificè circunspicis ob ea quæ à te rectè & ex virtute geruntur, vt qui sis pius & religiosus, & sedeas in hoc loco? Vis videre mulierẽ te magis piam ac religiosam? Abi in monasterium fœminarum Tabennesiotarum. & inuenies illic vnã quæ habet diadema in capite. ea est te melior, quæ cum tanta turba decertans, & omnibus indiscriminatim seruiens, cor nunquam abduxit à Deo, etsi ab omnibus superbè contẽnatur. Tu autem etiamsi hic sedeas, per vrbes tamen vagaris cogitatione, qui orbem habitabilẽ nunquam calcasti pedibus. Surgens autẽ magnus Pityrum, venit vsque ad monasteriũ Tabennesiotarũ: & rogat magistros vt liceat ei trãsire vsque ad monasteriũ fœminarũ. Vt qui esset ergo inter patres magnę existimationis, & consenuisset in exercitatione, bono ac fidenti animo transmisso fluuio eum intro duxerunt. Cùm autẽ orassent, petiit magnus Pitirum vt virgines omnes corã ex facie videret. Cùm omnes ergo in mediũ accessissent, illa non apparuit. Tandem dicit eis sanctus Pitirum. Cunctas ad me adducite. Cùm autẽ dicerent, Adsumus omnes, dicit ei, Deest vna quã ostendit mihi angelus: eæ verò dicunt. Vnã habemus Salem, quæ est in culina. Sic enim vocant illic eas quę non sunt sanę mentis. Dicit ei magnus. Illam quoque adducite. sinite vt eã videam. Iuerunt itaque ad eam vocandam. Illa verò nequaquã obediit, vt quæ rẽ sentiret. Nam forte ipsi quoq; fuerat reuelatum. Eam ergo vi trahũt, ipsi dicentes. Sanctus Pitirum vult te videre.

te videre, erat enim is magni nominis. Ea ergo adducta, vidit magnus eius faciem, & pannum in capite & fronte eius, & cadens ad pedes eius, dicit ei. Benedic anima. Cadẽs autẽ ad pedes eius ipsa quoque dicebat. Tu mihi benedic Domine mi. Cùm hoc autem cunctæ vidissent, obstupuerunt, & ei dixerunt. Ne tibi fiat probrum ac vituperiũ. est enim Sale, eis dicit sanctus Pitirum, Vos estis sale. Hæc enim & me & vobis est melior: est Amma. sic enim vocãt matres spiritales: & quæso vt ea dignus inueniar in hora iudicij. Eæ autem cùm audiissent, ceciderũt ad pedes eius flentes, & cõfitentes omnes quòd beatã diuersis modis afficerent contumelia. alia quidem dicens, Ego hanc semper subsannabã. alia, Ego eius humilem habitũ irridebam. & alia, Ego eam tacentem afficiebã contumelia. & rursus alia, Ego quadræ eluuiem sæpe in eam effudi. alia, Ego ei plagas inflixi. alia rursus, Ego ea sum quæ ei pugnos incussi. alia rursus, Ego sinapio eius nares aspersi. & vt semel dicam, significabant omnes se eam variis affecisse contumeliis. Cùm harũ ergo confesssionẽ accepisset sanctus Pitirum, & pro eis simul cum ipsa orasset, & diu esset cõsolatus venerandam Christi seruã, sic exiit. Paucis autem post diebus cùm ab omnibus valde honoraretur, & ab omnibus obseruaretur, non ferens beata gloriã & honorem quo afficiebatur ab omni fraternitate, & excusationes onus esse arbitrans, clã exiit ex monasterio: & quònã iuerit, aut quem locũ subierit, aut vbi obierit, nemo cognouit in hodiernum diem.

DE ABBATE IOANNE vrbis Lyco.

XLIII. FVit quidã Ioannes in vrbe Lyco, qui à puero quidẽ didicit artem fabrilem, cui fuit frater tinctor. Postea autẽ cùm esset circiter vigintiquinque annos natus: & cùm quinque annos versatus esset in monasterio, secesit solus in montẽ Lyco. & in cacumine montis factis sibi tribus tholis, ingressus, seipsum inædificauit. Atque erat quidem vnus tholus ad vsus carnis. vnus autẽ vbi operabatur. alius verò vbi orabat. Is cùm cõplesset triginta annos, inclusus, & ab eo qui ei ministrabat, per fenestram accipiens quæ erãt ad vsum necessaria, dignus est habitus gratia futurorũ prædictionis. quem donum habere prophetiæ planũ factum est ex operibus. Etenim cuncta quæ à Deo in mundum veniebant, in primis pio imperatori Theodosio prius significauit: & quæ rursus euentura erant prius annunciauit, nempe & tyrannorum in eum insurrectionem, & rursus velocem eorũ interitum, & quæ in eum irruebant gentium deletionẽ. adeò vt cùm quidam dux exercitus, ad eũ venisset sciscitatum, an Aethiopes qui sunt in Syene esset superaturus, quæ quidem est principiũ Thebaidis: ij autẽ tunc irruperant, & eorũ finitimam regionẽ vastauerant: ei autem dixisset Ioannes, Si ascenderis, eos comprehendes, vinces, & subiunges, & clarus eris apud imperatores, id etiam factum est. & quæ acciderunt, confirmarunt eius prædictionẽ. Dicebat

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

autem Christianissimũ imperatorẽ esse morte sua moriturũ. Habuit autem hic vir admirabilẽ quoque & quæ modũ superabat, prophetiam, vt audiuimus ex patribus qui ad eum ventitabant, quorũ vita fuit probata apud omnes qui illic erãt. Quod autem de eo nihil narrarint ad gratiam, sed minus quàm mereretur, hinc facile sciri potest. Nam cùm ad eum venisset quidã tribunus, & supplex peteret vt permitteret vxorẽ suam ad eũ venire, quæ multa passa fuerat, & volebat eũ videre, ventura Syenem, vt pro ipsa prius oraret, & eam data benedictione dimitteret. Is autem qui iam quadraginta annis nõ viderat mulierem in spelũca, cùm esset nonagenarius, & nec ipse vnquam esset egressus, nec sibi permitteret videre mulierẽ, recusabat videre eius vxorem. Sed nec vir vllus ad eũ vnquam est ingressus. Solum enim benedicebat per fenestrã, & salutabat eos qui accedebant, cũ vnoquoque disserens de eo quod volebat. Cùm ergo instaret tribunus, rogãs an iuberet suam venire coniugem, degebat enim in solitudine quinto ab vrbe lapide, is autem non annuisset, dicens id non posse fieri, tristem dimisit hominem. Vxor autem non cessabat die & nocte marito exhibere molestiã, & iureiurando affirmare se nusquã abituram nisi videret prophetã. Postquam autem beato Ioanni à marito renunciatum est iusiurandum vxoris, eius fide intellecta, dicit ad ipsum. Hac nocte ab ea videbor in somnis. nec amplius pergat in carne videre meam faciẽ. Vxori autem renũciauit maritus ea quæ pater dixerat. Videt

autem

autem mulier in somnis prophetam ad ipsam venientem. Cui dicit, Quid tibi mecū rei est mulier? Quid meam cupiisti videre faciem? Num sum ego propheta, aut iusti locū obtineo? Homo sum peccator, & similiter atque vos patibilis: oraui tamen pro te & domo mariti tui, vt fiat vobis secundū fidem vestram. Ite ergo in pace. Et cùm hæc dixisset, recessit. Cùm autem excitata fuisset mulier, renunciauit marito verba prophetæ: & narrauit figuram & habitum: & per maritū ei misit agēdas gratias. Cùm eū autem vidisset beatus Ioannes, occupans ei dixit. Ecce impleui quod postulaueras. Eā enim videns, monui ne me videret amplius. Sed ite in pace. Alterius autē præpositi vxor absente marito ferebat vterum. Cùm autē peperisset, eo ipso die quo eius maritus conuenit patrem Ioannē, animi deliquio venit in periculum. Ei autem sanctus annunciauit, dicens. Si vidisses donum Dei, & quòd tibi natus sit hodie filius, Deum glorificasses. Sed mater eius propemodum venit in periculū. Cùm veneris igitur, inuenies infantem septem dies natum. Ei impone nomen Ioannes. cúmque eū rectè educaueris, & ad annum septimū venerit, mitte eū ad monachos qui sunt in solitudine. Et hæc quidem ostendebat miracula iis qui veniebant ab exteris. Suis autem ciuibus propter suum vsum asiduè ad ipsum venientibus, & præsciebat & prædicebat futura. & quæ ab vnoquoque occultè facta fuerant, & de Nilo, & de futura anni fertilitate eis significabat. Similiter autē Dei quoque minas ad eos venientes

nientes prius annunciabat, & eius auctores arguebat. Atque ipse quidem beatus Ioannes non peragebat apertè curationes. Dans autem oleum, curauit multos ex iis qui laborabant. Senatorij enim cuiusdam viri vxor, quæ oculos amiserat, & habebat pupillas obductas albugine, rogauit maritum suũ vt ad ipsum deduceretur. Cùm is autẽ diceret eum nũquam conuenisse mulierem, ea autẽ rogaret vt ipsi solum significaretur, & pro ipsa id efficeret, ille sic fecit, & misit oleum. Cùm tres autẽ dies solum inunxisset oculos, respexit, & Deo apertè egit gratias. Et quid opus est dicere de aliis eius operibus quæ ipsis oculis accepimus? Eramus enim septẽ fratres in solitudine Netriæ, ego & beatus Euagrius, & Albinius, & Ammonius. Quærebamus autẽ scire accuratè quænã esset huius viri virtus. Dixit autem magnus Euagrius. lubẽter scirẽ ab aliquo qui norit examinare & mentẽ & orationem, cuiúsnam modi sit vir. Si enim ego eũ nõ potuero videre, eius autem vitæ institutũ accuratè audire potuero alio narrante, discam, vt eũ conueniam. Quod si nõ didicero, non ibo vsque ad montem. Cùm hoc autẽ audiissem, & nemini quidquam dixissem, quieui vnũ diem. alio autẽ occlusi cellam. & cùm me Deo & ipsam commendassem, profectus sum vsque ad Thebaidem. Cùm eò autem decem & octo dierũ spacio peruenissem, partim quidẽ pedibus, partim verò nauigando in flumine. erat autẽ tempus ascẽsus, in quo multi ægrotant, quod mihi quoque accidit. Cùm venissem autẽ, inueni clausum eius vesti-

 bulum.

bulum. Fratres enim posterius ædificarunt maximum vestibulũ, quod capiebat viros circiter centũ. Quod claue claudentes, aperiebant sabbato & dominica. Cùm ergo didicissem causam propter quã erat clausum, silentium egi vsque ad sabbatum. Et cùm venissem hora secunda, in congresione eũ inueni asidentem in fenestra, per quã videbatur consolari eos qui accedebant. Cùm me autẽ salutasset, dixit per interpretem. Cuiásnam es, & cur venisti? coniicio enim te esse ex cõuentu Euagrij. Dixi autem me esse hospitem ex Galatia. & confessus sum me esse ex sodalitate Euagrij. Interim autem dũ loqueremur, ingressus est præses regionis, Alypius nomine. Ad quem accurrens, desiit mecũ colloqui. Cùm ergo parum secesisissem, dedi eis locum eminus. Cùm essent autẽ collocuti diutius, tristitia sum affectus, & murmuraui aduersus venerabilem senem, quòd me quidẽ contempsisset, illum autẽ honorasset. & ob id animo conturbatus, in animo habebam eo cõtẽpto recedere. Vocato autẽ interprete Theodoro nomine, dicit ei. Vade: dic illi fratri vt æquo animo ferat. Iam dimitto præsidem. & eũ alloquar. Visum est ergo mihi toleranter ferre, vt qui animaduertissem eũ esse spiritalem. Cùm exiisset autẽ præses, me accersito dicit mihi. Cur contra me fuisti indignatus? Quid inuenisti quod te iure offenderet, quòd illa animo reputasti quæ neque mihi adsunt, neque te decent? An nescis scriptum

Matth. 9. „ esse. Nõ opus habẽt sani medico, sed malè habẽtes.

Marc. 10. *Luc. 5.* „ Te, quando volo, inuenio, & tu me. etsi te nõ fuero

consolatus,

consolatus, alij te consolantur fratres & alij patres. Hic autẽ qui per mũdana negocia erat deditus diabolo, & cùm breui tẽporis spacio respirasset, vt seruus qui aufugit à Domino, accessit vt aliquã caperet vtilitatẽ. Absurdũ ergo fuisset vt eo relicto tecũ versarer, cùm tu assiduè vaces saluti. Cùm eũ ergo rogassem vt pro me oraret, exploratũ habui eũ esse virum spiritalem. Tũc vrbanè mecum iocans, cùm sinistrã maxillam mihi sensim pulsasset, dicit. Multæ te manent afflictiones: & grauia bella passus es vt exires è solitudine: timoréq; affectus es, & distulisti. pios autem prętextus & rationi consentaneos afferens dæmon, te suscitat. Tibi enim suggessit & patris tui desideriũ, & fratris tui & sororis tuæ in vita monastica institutionẽ. Ecce ergo bonum tibi affero nuncium. Ambo salui sunt. mundo enim renunciarũt. & pater tuus est adhuc victurus septem annos. Esto ergo forti & cõstanti animo in solitudine. nec eorũ causa velis abire in patriã. Scriptum
„ est enim, Nemo qui manum admouit aratro & est Luc. 9.
„ conuersus, est aptus regno cœlorũ. Ex his ergo verbis adiutus & satis roboratus, Deo egi gratias, cũ intellexi eos qui me agebant prætextus esse peractos. Deinde rursus mihi dicit vrbanè mecũ iocãs, Vis fieri episcopus? Dixi autem, Nequaquã. Sum enim. Is autem mihi dicit, Vbi? Dixi ego, In coquinis. in penu. in mẽsis. in doliis. Ea diligenter inspicio. etsi vinũ acuerit, id segrego. bonũ autem bibo. Similiter ollam quoque diligenter inspicio. etsi sal defuerit, vel condimenti aliquid, eam cõdio. & sic

eã comedo. Hic eſt meus epiſcopatus, mea, inquã, inſpectio. me enim ad eũ delegit gula. Is verò dixit ſubridens. Mitte ridicula. Futurum eſt vt eligaris epiſcopus, & multum labores, & affligaris. Si ergo fugis afflictiones, ne exeas è ſolitudine. In ſolitudine enim nemo te poteſt ordinare epiſcopũ. Ego autem eius verborum ſum oblitus. Tribus enim poſt annis & ſplene & ſtomacho laboraui. Illinc autem à fratribus miſſus ſum Alexandriã, timens ne fierẽ hydropicus. Ab Alexandria autẽ conſuluerũt medici vt aëris gratia irem in Palæſtinã. habet enim, quod ad meam attinet temperaturã, ſubtilem aërẽ. A Palęſtina autem veni in Bithyniã. & in ea neſcio quomodo, an humano ſtudio, an potentiori volũtate, Deus ſcit, dignus habitus ſum ordinatione, quæ meas vires ſuperat, in eũ caſum incidens quẽ Ioannes prædixerat. Et vndecim menſibus latẽs in cella tenebroſa, recordatus ſum illius beati qui mihi prædixit ea quæ paſſus ſum. Porrò autem hoc quoque mihi narrabat, tanquã profuturus ad hoc vt per narrationẽ me deduceret ad patienter ferendam ſolitudinẽ. Quadraginta annos verſor in hac cella. Non vidi faciem fœminæ. non vllũ nummũ. non vidi aliquẽ mandentem. non comedentẽ nec bibentẽ me vidit aliquis. Cũ ergo ab eo receſsiſſem, veni in ſolitudinẽ in loco conſueto, hæc omnia narrans beatis patribus, qui poſt duos menſes venerũt, & ſunt cum eo collocuti, iíque hæc nobis narrarũt. Cùm ad eũ veniſſemus, læto vultu nos excepit & ſalutauit, ſe hilarẽ vnicuiq; oſtendens. Rogabamus autem eum vt ſtatim pro nobis perageret orationẽ.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

est enim hic mos patribus qui sunt in Aegypto. Is autẽ nos interrogauit num inter nos esset clericus aliquis. Postquã autẽ omnes non esse diximus, nos omnes circunspiciens, agnouit eum qui erat occultus. erat autẽ vnus ex nobis qui dignus fuerat habitus diaconatu, cũ esset vnus frater eius rei cõscius. cui etiã præcepit vt nemini diceret. Qui causa humilitatis, & in taliũ patrum cõparatione, vix se dignum cẽsebat Christiani appellatione, tantũ abest vt alicuius dignitatis. Manu ergo eũ ostendens, dicebat omnibus. Hic est diaconus. Cùm is autẽ assiduè negaret, & latere conaretur, è fenestra eius manum apprehensam osculatus est, & admonẽs eum hortatus est, dicẽs. Ne irritã facias gratiã Dei fili. ne mentiaris donũ Dei inficians. Mendaciũ enim alienũ est à Christianis, & siue sit in re magna, siue in parua, nõ est tamen laudabile, cùm dicat Seruator,
„ Mẽdacium est à malo. Is verò cõuictus tacuit, accipiens paternã eius reprehensionẽ. Cùm preces autẽ cõpleuissemus, vnus frater ex nobis, quẽ iã tertiana febris vehemẽs tenebat, rogabat vt curaretur. Cùm autẽ dixisset frater, ei conferre afflictionem propter exiguam quæ ei inest fidem, tradens tamen oleum iussit eum inungi. Cùm is autem se vnxisset, quidquid intus habebat per os emisit, & à febre omnino liberatus, propriis pedibus recessit ad hospitiũ. Licebat autẽ videre hominẽ nonagenariũ toto corpore ita afflictũ, vt præ exercitatione ne barba q̃dẽ nata esset in facie. Nihil enim aliud comedebat quã fruct⁹. ídq; post solis occasum in summa senectute,

Ioan. 8.

cùm se prius multum exercuisset, & neque panem sumpsisset neque aliquid ex iis quæ igni admota veniūt in vsum. Cùm ipse autē nos iussisset sedere, Deo agimus gratias quòd eius frueremur congressione. Is autē cùm tanquā germanos suos filios longo tempore accepisset, ridenti vultu hæc nobis est locutus. Vndénam ò fili, & ex quánam regione ad hominē abiectū & humilem accessistis? Postquam autem diximus patriā, & adiecimus. Pro vtilitate animarum nostrarū ad vos venimus ab Hierusalē, vt quod auditione acceperamus, id cerneremus oculis. Sunt enim aures minus fideles oculis. & auditionem quidem sæpe consequitur obliuio: rei autem visæ non deletur memoria: sed menti quodā modo imprimitur historia. Ad nos ergo dixit beatus Ioannes. Et quid mirandū visuri ò filij charissimi, tantū itineris & laboris tolerantes huc venistis, homines abiectos & humiles videre cupientes, qui nihil habent spectatu dignū nec admiratu? Vbique autē sunt admirandi & laude digni Dei prophetæ & apostoli, qui leguntur in ecclesiis, quos oportet imitari. Valde autē miror, inquit, vestrum studiū, quemadmodū tot contemptis periculis, ad nos venistis propter vtilitatē, cùm nos præ socordia ne ex ipsa quidem spelunca velimus progredi. Sed age nunc, inquit, etiāsi res vestra sit laude digna, ne tanquam re aliqua prçclarè gesta, vobis sufficere putetis. Sed imitemini virtutes quas patres vestri persequuntur. Quòd si etiam omnes possederitis, quod quidem est rarū, ne sic quidem vobis ipsis credideritis.

ritis. Quidā enim qui ſic confiderunt, & ad ipſum virtutum faſtigiū peruenerunt, tandem ex alto ceciderunt. Sed videte num preces veſtræ ſe rectè habeant: num cōturbata ſit cordis veſtri puritas: num mēs veſtra inter orandū ſit occupata aliis negociis: nū aliqua alia mentē ſubiens cogitatio, auertat ad aliquid aliud: nū aliqua cogitatorū memoria animo exhibeat moleſtiā. Videte nū mūdo verè renūciaſtis: num ingreſsi eſtis tanquā noſtrā ſpeculātes libertatem: num ad vanā gloriā veſtras virtutes venamini, vt ad oſtentationē videamini hominibus noſtra opera imitantes. Videte ne vobis faceſſat negocium animi perturbatio, ne honor & gloria & laus humana: ne rerum ſacrarū curæ ſimulatio, aut amor proprius. Ne putetis vos eſſe iuſtos: neque de iuſtitia gloriemini. ne propter virtutes efferamini. Ne orantibus cognationis memoria animo inſideat. Ne memoria cōmiſerationis, aut alicuius alterius rei, neq; ipſius vniuerſi mundi vobis ſuccurrat. Sin minus: res efficitur vanitas, quādo quis Dominum alloquens, deorſum impellitur ab iis quæ ex aduerſo trahunt cogitationibus. Hęc autē mentis prolapſio vnicuique accidit qui hunc mūdum non omnino abnegauit, ſed venatur vt ei placeat. Per multa enim quæ aggreditur, eius mentem diuidunt curæ corporeæ & terreſtres: & dū deinceps diſputat cum animi perturbationibus, non poteſt Deum videre. Sed nemo ipſam cognitionē debet accuratè & exactè cōtemplari. ne ſi forte fuerit indignus tali poſſeſsione, & eius aliquā partē fuerit

conſecutus,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

consecutus, existimet se totũ cõprehendisse, & omnino labatur in interitum. Sed oportet semper moderatè & piè ad Deum accedere, quantum potest vnusquisque mente progredi, & quãtum possunt homines cõsequi. Oportet ergo mentem eorũ qui

Psal. 45. » Deum quærunt, ociũ agere ab aliis omnibus. Va-
» cate enim & cognoscite, inquit, quòd ego sum
» Deus. Qui ergo Dei cognitionẽ ex parte est consecutus, vniuersam enim nemo potest accipere, consequitur quoque aliorũ omnium cognitionem: & videt mysteria Dei illa ei ostendentis: & præuidet futura: & contẽplatur reuelationes, quales sancti: & efficit virtutes: & obtinet à Deo omnẽ petitionem. Alia quoque multa dixit de exercitatione. & quòd oportet expectare mortem tanquã vitã bonę translationis, & non imbecillitatem intueri corpoream: & nec vel quibuslibet obuiis implere ventrẽ. Nã qui, inquit, fuerit satiatus, eadem capit consilia quæ ij qui viuunt in deliciis: sed tentare oportet per exercitationem etiã appetitionum parare impatibilitatem. Nec quærat aliquis ea quæ sunt parata, & animi relaxationem: sed nunc sit imbecillus afflictúsq; & oppressus, vt regni Dei latitudinis pos-

Act. 14. ,, sideat hæreditatem. Oportet enim nos per multas
Matth. 7. ,, afflictiones intrare in regnũ Dei. Est enim, inquit,
,, angusta porta, & arcta via quæ ducit ad vitam: &
,, pauci sunt qui eã inueniant. &, Lata est via quę du-
,, cit ad perditionem: & multi sunt qui ingrediũtur
,, per eã. Et oportet, inquit, nos hic contemnere, cùm paulo pòst eamus ad vitam æternam. nec oportet

aliquem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

aliquem efferri ob ea quæ rectè à se gesta sunt, sed semper esse humilem, & longiores persequi solitudines, quãdo senserit se efferri. Habitatio enim propinqua vicis, eos etiã qui erant perfecti sępe offendit. Quod etiã psallit Dauid cui tale quid acciderat. Ecce elongaui fugiẽs, & habitaui in solitudine. Psalm. 54.
Expectabam eum qui saluum me facit à pusillanimitate & tẽpestate. Hoc autẽ accidit multis quoque ex nostris fratribus, & propter arrogantiã exciderunt à scopo.

NARRATIO ABBATIS IOANNIS DE EO QUI LAPSUS EST.

XLIIII. ERat enim, inquit, quidam monachus, qui in propinqua solitudine degebat in spelunca, & omnẽ ostenderat exercitationem, & propriis manibus panem sibi quærebat. Postquam autem permansit in orationibus, & profecit virtutibus, in seipso deinceps habuit fiduciã, fretus pulchro suæ vitæ instituto. Qui autem tentat, eũ quoque, sicut Iob, expetiit ad tentandum: & ei vespere præbet phantasiam formosæ mulieris errantis per solitudinem. Quæ cùm ostium inuenisset apertum, ingressa est speluncam. & procumbens ad viri genua, petiit vt sibi illic liceret quiescere, vt pote quòd nox eam apprehẽdisset. Ille autem cùm eius esset misertus, quod quidem non debuit, eam admisit in speluncam: & de errore illam est percõtatus. Illa verò & narrauit: & blanda ac fallacia verba

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

inſperſit: & ſermonem diu cum eo protraxit. Eum autẽ ſenſim neſcio quomodo pelliciebat ad amorem. pluráque deinceps verba inter ſe conferunt. ridéntque ac ſubrident. eúmque ipſa multo ſermone ſeduxit, & deinde cõtrectatione manus & genæ & ceruicis: & tandem exercitatorẽ redegit in ſeruitutem. Cùm autem ille internis verſaretur cogitationibus, deinde vt qui iam rem haberet in manibus, reputans opportunitatẽ & voluptatis explendę ſecuritatem, cogitationi aſſẽntitur, & tentat cum ea habere conſuetudinẽ, vt qui iam euaſiſſet inſipiens & equus in fœminas inſaniẽs. Illa verò cum repẽte magna voce exclamaſſet, euaſit euaneſcens ex eius manibus non ſecus ac vmbra aliqua. Riſus autẽ in aëre auditur multorũ dæmonum qui ipſum increpabant, & in fraudem induxerant, & magna voce
Luc. 14. » ad ipſum clamabant. Qui ſe exaltat, humiliabitur. Tu autem vſque ad cœlos quidem es exaltatus, humiliatus verò es vſq; ad abyſſos. Exinde ſurgit manè nocturnũ luctum attrahẽs: & cum totum diem tranſegiſſet in lamentatione, ſua deſperata ſalute, quod non debuit, in mundum reuerſus eſt. Hoc eſt enim maligni ſtudiũ, vt quando quempiã irriſerit, eum redigat ad inſipientiã, vt non poſsit deinceps ſurgere. Vnde ò filij, nõ eſt nobis conducibilis propinqua vicis habitatio: neque mulierũ collocutio, vt ex quibus oriatur memoria quæ non poteſt deleri, quam ex viſu attrahimus & collocutione. Sed neque debemus animum deſpondere, & nos ipſos detrudere ad deſperationem. Iam enim iam ij quo-

que

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

que qui non ſpem abiecerunt, non fuerunt priuati Dei miſericordis clementia.

DE FRATRE QVI DVCTVS fuit pœnitentia, eiuſdem Abbatis Ioannis narratio.

ERat enim, inquit, alius adoleſcẽs in ciuitate, qui multa mala fecerat, & grauiter peccauerat. Qui Dei nutu, propter multa peccata cõpunctus, veniens ad ſepulchra, priorem ſuã vitam defleuit, pronus cadens in faciem, & non audens vocẽ emittere, nec Deũ nominare, neque ſupplicare, ipſa quoque vita ſeipſum indignum exiſtimãs. Et cùm ante mortẽ ſe incluſiſſet in ſepulchris mortuorum, & ſuã vitam diceret, gemebat ex profundo cordis. Cum iam autẽ ab eo tempore præteriiſſet hebdomada, noctu ei adſiſtunt dæmones, qui eius vitæ prius damnũ attulerant, clamantes & dicentes. Vbi eſt ille ſceleſtus & profanus, qui libidinibus & laſciuiis exatiatus, nũc nobis intẽpeſtiuus, tẽperans & honeſtus repẽte apparuit: & quãdo nõ poteſt amplius, tunc vult eſſe Chriſtianus & probis cõpoſitíſque moribus? Ecquíd nã tibi boni amplius futurũ expectas, cùm ſis noſtris malis impletus? Nõ hinc cito exurges? Nõ venies ad ea quæ ſunt nobiſcum conſueta? Te manent ſcorta & caupones. Non venies, & frueris cupidinibus, cùm ſit cuncta alia tibi ſpes extincta? Velox ad te omnino veniet iudiciũ, qui ſic teipſum perimis. & cur miſer XLV.

 feſtinas

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

festinas ad supplicium ? Cur autem contendis tibi pœnas citius infligere? Multáq; alia dicentes. Noster es. in nostrum ordinẽ es relatus. exercuisti omnem iniquitatẽ. Tu es nobis omnibus obnoxius, & audes fugere ? Non assentieris ? Non respondebis? Non simul egredieris? Postquã autem ille cõstãs in fletibus, ne aures quidẽ eis præbebat, & nec verbũ respõdebat eum diu vrgentibus dæmonibus: postquam, inquam, nihil effecerunt, eadẽ sæpe illi dicẽtes, acceperũt eum mali & turpes dæmones, & totum eius corpus malè multarunt, eum grauiter flagris cędentes. & cùm eũ grauiter torsissent, abierũt eo relicto semimortuo. Ille autem nihilo secius immobilis iacebat vbi eum reliquerũt, rursus gemens postquã animum collegerat. Cùm autem eius necessarij eũ inuestigassent & inuenissent, & causam eius quod ipsius corpori acciderat didicissent, rogabant eum vt domum rediret. Is autem cùm vim ei sępe attulissent, restitit. Rursus autẽ sequẽti nocte eum iisdem de causis peius quã prius affecerũt dæmones. & ne sic quidem eius consanguinei ei persuadent vt emigret. dicens satius esse mori quã viuere in talibus vitæ maculis. Tertia nox propemodum fecit vt excederet ab hominibus, cùm crudelibus tormentis in eũ inuasissent dæmones, & eum vexassent vsque ad extremũ spiritum. Postquã autem viderunt eũ non cõcessisse, recesserunt homine relicto exanimi. Recedentes itaque exclamarunt, dicẽtes. Vicisti. vicisti. vicisti. Neque ei amplius aliquid mali occurrit: sed in purissimo sepulchro pu-

rè habitauit dum vixit, puram exercēs virtutem. Is Deo quoque fuit preciosus, & virtutibus, & miraculorum effectionibus. adeò vt & multos in admirationem induxerit, & ad zelũ adduxerit & æmulationem honestorũ institutorum. Hinc factũ est vt multi quoque ex iis qui de se valde desperauerant, bonas actiones aggressi sint, & se rectè gesserint. eisque factũ est id quod dicit scriptura. Omnis qui seipsum humiliat, exaltabitur. Luc. 14. Præcipuè ergo ò filij, exerceamus humilitatem, quæ est fundamentũ primum omniũ virtutum. Nobis autem multũ quoq; confert solitudo longior & remotior.

ALIA NARRATIO ABBATIS Ioannis, De eo qui lapsus, ductus est pœnitentia.

Fvit enim alius quoque monachus qui vlteriorem occuparat solitudinē, & multis annis se rectè & ex virtute gesserat. XLVII. Qui cùm esset deinceps senio affectus, tentabatur à dæmonũ insidiis. Silentiũ enim valde amplectebatur exercitator: & in orationibus & hymnis & multis contemplationibus diem trãsigebat: & visiones quasdam videbat, partim quidem vigilans, partim verò etiam in somnis. & somni propemodũ expers tenebatur à vita incorporea. non terrã plantans: neq; victus vllam curam gerens: neq; in plantis quęrens quod egenti præberet corpori. Sed neq; auium aucupium, neque vllum animal persequebatur: sed fi-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

ducia plenus, ex quo ex regione habitabili illuc migrarat, nullam habebat rationem vt ei permaneret corpus nutritũ. ſed omniũ oblitus, ſe perfecto ſuſtinebat in Deum deſiderio, expectans vocationẽ, & ex hoc mũdo migrationem: & vt plurimũ quidem alebatur delectatione eorũ quæ non cernũtur & ſperãtur. & neque diuturnitate ei corpus liquebatur: neque mœrebat triſtíſque erat anima: ſed in quodam honeſto ac venerãdo ſtatu bonũ habebat habitũ. Verum enimuero Deus eũ honorans, poſt prolixũ temporis interuallum, dabat ei ſuper menſam panem duorũ vel trium dierũ, vt & videretur, & eſſet, & eo vteretur. & ingrediens in ſpeluncam, quando ſentiebat corpus indigere, inueniebat nutrimentum. & cùm adoraſſet & cibum ſumpſiſſet, hymnis rurſus fruebatur, perſeuerans in precibus & cõtemplatione, indies germinans, & ſe tradens præſenti virtuti & futuræ ſpei, ſemper magis magíſque progrediens. & ferè iam de meliori ſua ſorte cõfidebat, tanquã iam eam haberet in manibus. quod etiam fuit ei cauſa lapſus, cũ propemodũ exciderit per eam quæ ipſum poſtea inuaſit tentationem. Quid enim non dicimus eius eum qui propè fuit caſum? Poſtquã enim ad hanc proceſsit cogitationem, paulatim imprudẽs eò deuenit vt exiſtimaret ſe eſſe pluris quã alios, & iã maius quid poſſidere quã alij homines. & cùm talis eſſet, iam deinceps in ſeipſo habuit fiduciam. Ei ergo gignitur haud ita diu pòſt primũ parua quædam animi remiſsio, vt ne videretur quidẽ eſſe remiſsio. Deinde

oritur

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

oritur maior negligentia, quę deinde eousque progressa est vt sentiretur. Nã & ex somno tardius surgebat ad hymnos: & erãt preces paulo ociosiores, nec hymnus adeò prolixus: & dicit ei anima se velle requiescere: & mens ei annuit: & fluctuabant & vagabantur ei cogitationes: & iam occultè aliquid absurdi meditabatur. sed prior assuefactio adhuc exercitatorem quodã modo abducebat, veluti quidam motus ex priori illa incitatione: & eũ interim cõseruabat. Et aliquando post solitas preces ingressus vespere, inuenit panẽ super mensam, qui ei suppeditabatur diuinitus: & se refecit. quo tẽpore nec illas execrabiles abiecit cogitationes. neque reputauit animã lædi à contemptione: neque cõuersus est ad quærendam mali curationem. sed parum duxit parum abesse quominus excideret ab iis quæ decet facere. Amor itaque cupiditatis eũ raptum cogitatione in regionẽ abduxit habitabilem. Cùm se tamen interim cohibuisset in diẽ sequentem, ad consuetam conuersus exercitationem, cùm orasset & hymnos dixisset, ingressus spelũcam, inuenit quidem panem sibi appositũ, sed non tam diligenter cõfectum nec tam purũ, sed sordidum & inquinatũ. Qui etsi esset id admiratus, & tristitia affectus, sumpsit tamen, & se refecit. Successit tertia nox, & triplex malum addidit. Etenim mẽs eius cito irrupit in cogitationes. Ita autem erat ei affecta memoria, vt videretur vnà cũ eo adesse fœmina & simul accumbere. & eam rem habebat in oculis, & eam veluti facere perseuerabat. Egressus tamen est tertio

quoque

quoque die ad opus, & preces, & hymnos: sed non habens amplius mũdas cogitationes. sed frequenter conuersus, in altũ tollebat oculos, eos huc & illuc torquens. eius enim pulchrũ opus interrũpebant memorię cupiditatum. Vespere ergo reuersus pane indigens, illũ quidem inuenit in mẽsa, veluti corrosum à muribus aut canibus, & foris siccas quasdam reliquias. Tũc ingemiscit quidem & lachrymatur: sed non quantũ satis esset ad coercendã nequitiam. Nutritúsque, non quantum volebat, se parabat ad quietem. Eum autem aceruatim inuaserunt cogitationes, eũ vndique circũdantes: & eius mentem oppugnant, & captiuũ statim in mũdum abducũt. Surgens autem iuit versus regionem quæ habitatur, ingrediẽs noctu per solitudinem. Cùm autem dies eum apprehendisset, & quæ habitatur regio adhuc procul abesset, & eum ęstus affligeret, defessus est. Vndiquaque autem in orbem considerans circunspicit, an alicubi appareret monasteriũ, in quod ingressus requiesceret. quod etiã accidit, eũ excipientibus quibusdam piis & fidelibus fratribus. qui cũ eum tanquam patrem germanũ aspexissent, vultum eius & pedes lauerũt: & cùm orassent, mensam apposuerũt: & rogarunt vt quę erant apposita sumeret cum charitate. Postquam autem se refecit, postularũt fratres vt verbum salutis ab eo acciperent, & quánam ratione possent seruari à laqueis diaboli, & quemadmodũ superarent turpes cogitationes. Is autem ipsos tanquã pater filios admonens, hortabatur vt essent fortes & cõstantes in

laboribus,

laboribus, vt qui essent paulopòst in summa quiete collocandi. Multa quoque alia cum eis dissterés de exercitatione, eos valde iuuit. Cùm autem cessasset ab admonitione, & se parumper collegisset, considerabat quemadmodũ alios admonens, se non admonebat nec corrigebat. & se esse victũ intelligens, cursu rursus rediit in solitudinem, seipsum deflens,
» & dicens. Nisi quia Dominus mihi opẽ tulit, pro- Psalm. 93.
» pemodum in inferno habitauit anima mea. Prope-
» modum in omne malũ sum redactus. propemodũ
» me in terra confecerunt. Et in eo factum est quod
» dictum est, Frater qui à fratre adiuuatur, est tanquã Prouer. 18.
» vrbs munita & excelsa, & tanquam murus qui nõ
» potest corruere. Quanquam ab hinc toto vitæ tempore luxit perpetuò, multatus mensa quæ ei dabatur diuinitus, & panem suũ quærens cum labore. Nam cùm se in spelunca inclusisset, & sibi saccũ & cinerem substrauisset, non prius è terra surrexit, nec cessauit flere, quã vocem angeli audiisset ei dicentẽ in somnis. Accepit Dominus tuam pœnitentiã, & tui est misertus: deinceps autẽ vide ne decipiaris. Ad te enim venient fratres quos admonuisti, & afferent ad te benedictiones. quas cũ acceperis, vesceris cũ ipsis, & perpetuò Deo ages gratias. Hęc ergo vobis narraui ò filij, vt humilitatẽ exerceatis, seu in paruis seu in magnis esse videamini. Hoc est enim
» primum præceptũ Seruatoris qui dicit. Beati pau- Matth. 6.
» peres spiritu, quoniã ipsorum est regnũ cœlorum. & ne decipiamini à dæmonibus qui vobis visa & phantasias excitant. Sed si quis ad vos venerit, aut

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

frater,aut amicus,aut mulier, aut pater, aut magi-
ſter,aut mater,aut ſoror, primũ extẽdite manus ad
orationem.& ſi ſit phantaſma,fugiet à vobis. Etſi
vos decipiant dæmones aut homines, vobis aſſen-
tantes & laudantes,ne eis pareatis, nec mente effe-
ramini.Nam me quoque ſæpe noctu ſic deceperũt
dæmones.& neque me ſinebant orare nec quieſce-
re,quaſdam mihi phantaſias præbentes tota nocte.
& manè illudentes humi procumbebant,dicentes.
Condona nobis Abbas,quòd tibi labores præbea-
Pſalm.6. „ mus tota nocte.Ego autẽ dicebam, Diſcedite à me
„ omnes qui operamini iniquitatẽ:ne tẽtetis ſeruum
Domini. Quare vos quoque ò filij,quietem perſe-
quamini, vos ſemper exercentes ad contemplatio-
nem: vt puram poſsideatis mentem Deũ rogantes.
Nam ille quoque eſt bonus exercitator,qui aſsiduè
in mũdo exercetur, & in honeſtis occupatur actio-
nibus.qui humanitatem oſtendit & clementiã,ho-
ſpitalitatémque & charitatẽ, & facit eleemoſynas,
& bene facit aduenientibus, & opem fert laboran-
tibus, & permanet citra vllã offenſionem. Eſt qui-
dem hic quoque valde bonus. Verſatur enim in a-
ctione, & præcepta exequitur:ſed in rebus terrenis
occupatur.His quidẽ certè præſtãtior eſt & maior
qui verſatur in cõtemplatione,qui à rebus agendis
ſe transfert ad intelligentiã,eas res aliis relinquens
prouidendas.Ipſe autem & ſeipſo abnegato, & ſui
oblitus, ſcrutatur cœleſtia, Deo omniũ ſolutus &
expeditus aſsiſtẽs,à nulla autẽ alia cura retro auul-
ſus. Qui eſt enim huiuſmodi,vnà cum Deo degit:
vnà

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.2.6.6

vnà cum Deo versatur, assiduis hymnis Deũ semper celebrans. Noui enim ego hominẽ in solitudine, qui decem annos cibi terreni nihil gustauit. sed ei angelus tertio quoque die cœlestem cibum ad eũ afferebat, & ei in os iniiciebat. ísq; erat ei instar cibi & potus. Scio quoq; ad hunc hominẽ in phantasia venisse dæmones, ostendentes angelicos exercitus, & currus ignis, & multos satellites tãquam alicuius regis veniẽtis: & ei dicẽtes, In omnibus te rectè & ex virtute gessisti ò homo. De cætero me adora: & tanquam Eliam te assumã. Dicebat autem apud se monachus. Adoro quotidie regem meũ & seruatorem: etsi hic esset ille, nõ hoc à me peteret. Postquam autem ei dixit quod habebat in animo. Dominum meũ & regem habeo, Deum, quẽ semper adoro: tu autẽ non es rex meus: ille protinus euanuit. Hæc autem tanquã de alio disserens, instituta vitæ suæ & res gestas volebat celare. Qui autẽ vnà cum eo erant patres, eum dicebãt hæc vidisse. Hæc & alia multa nobis narrans beatus Ioannes, & tres dies ad nonam vsque disserens, nostras curauit animas. Cùm autẽ dedisset nobis benedictiones, iussit ire in pace, nobis quoq; dicta quadam prophetia. Hodie, aiebat, venerũt Alexandriam epinicia maximè pij Theodosij, propter de medio sublatũ tyrannum Eugenium: & oportet imperatorem mori morte propria, quod quidem re vera ita fieri contigit. Licebat autem cernere multitudinẽ eorum qui cum ipso erãt monachorũ, in ecclesia, veluti quosdam iustorum choros, lucidis vestibus indutos, &

hymnis aſsiduis Deum glorificantes. Poſtquã autem multos quoque alios patres vidimus, venerũt fratres nobis annunciãtes conſummatum eſſe beatum Ioãnem modo quodã admirabili. Nam cùm iuſsiſſet vt tres dies neminem ſinerent ad ſe venire, genibus flexis ad orationem, conſummatus eſt, ad Deum veniens. Cui gloria in ſecula.

DE POEMANIE.

XLVII. IS quoq; cum Chriſti ancilla Pœmanie, quæ ad eum videndum acceſſerat, nõ eſt quidem collocutus: ſignificauit autẽ ei quoque quędam arcana. Ei autẽ pręcepit, dicens. Deſcendens à Thebaide, ne deflectas Alexandriam. quandoquidem futurum eſt vt cadas in tentationes. Ea autem magni Ioannis prædictionem vel nihili ducẽs, vel eius oblita, deflexit Alexandriam vt videret ciuitatem. In itinere autẽ prope vrbem Niciæ, ad eam acceſſerunt naues quieſcendi gratia. Egreſsi autẽ famuli, ex quadam inſolentia, cum illius loci habitatoribus, amentibus & profligatis hominibus, manus conſeruerunt. Qui quidem vnius quidem eunuchi digitum ſecuerunt: alium autem occiderũt: Dionyſium autem ſanctiſsimum epiſcopum, in fluuium, ignorantes, proiecerunt: & illam ipſam conuitiis & maledictis impetierunt: & reliquos omnes ſeruos ſauciarunt.

VITA

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

VITA ABBATIS AMMONA, & eorum qui cum ipſo erant.

VIdimus autẽ alium quoque virum Thebai- XLVIII.
de, nomine Ammonã, patrem ter mille monachorum. quos etiam nominabat Tabenneſiotas, qui habebant magnum vitæ agẽdæ inſtitutum. vt qui & ouillas pelles ferrẽt: & vultu tecto comederent: & ſe deorſum inclinantes, ne quis eos aſpiceret: & tantum exercerent ſilentium, vt viderentur eſſe in ſolitudine, vnoquoque occulte peragente ſuum vitę inſtitutũ: ſolum autem ſpecie quadam in menſa ſederent, conantes ſe inuicem latere. Aliqui enim ex his ſemel vel bis manũ ori admouebant, tangentes panem vel oleum, vel aliquid ex iis quæ erant appoſita. & cùm de vnoquoque obſonio ſemel guſtaſſent, contenti erãt hoc alimento. Alij autem panem ſenſim mandentes, alia autem accipientes citra ſimulationem, ſic perſeuerabant. Alij autem ius tantum ter guſtabant: à reliquis autem abſtinebant. quæ cùm, vt erat conſentaneum, eſſem admiratus, nõ prætermiſi eam quæ ex eis capitur vtilitatem.

DE ABBATE BE.

VIdimus autem alium quoque ſenem, qui XLIX.
lenitate ſuperabat omnes homines, nomine abbatem Be. De quo affirmabant fratres qui apud ipſum verſabãtur, eum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

nunquam iuraſſe, nunquam de aliquo mentitum eſſe, neq; aliquo verbo increpaſſe. neque iratū fuiſſe. erat enim eius vita valde quieta, & mores māſueti, vt qui ſtatum haberet angelicū. Erat autem valde quoque humilis, & ſeipſum vilipēdens. Cùm nos autem multū rogaremus, vt adhortatorium nobis ſermonem diceret, vix in animū induxit vt nobis pauca diſſereret de manſuetudine. Is, cū Hippopotamus aliquando vaſtaret vicinam regionem, ſtans propter fluuium, rogatus ab agricolis, viſa belua ingentis magnitudinis, ei pręcepit, dicens. Denuncio tibi in nomine Ieſu Chriſti, ne amplius vaſtes hanc regionem. Illa autem tanquā ab angelo loco pulſa, omnino euanuit. Sic etiam aliquādo abegit crocodilum.

DE ABBATE THEONA.

L. VIdimus etiam alium non procul à ciuitate, in ſolitudine, nomine Theona, virū ſanctū, in domuncula ſeorſum incluſum, qui tēpore X X X. annorū ſilentium exercuerat. Is cùm plurimas virtutes perageret, habebatur ab eis pro propheta. Exibat enim ad ipſum multitudo ægrotantium, quibus manus imponēs per feneſtrā, dimittebat eos abire ſaluos. Licebat enim videre ipſum habentem vultū Angeli, lætis oculis, & totum plenum maxima gratia. Is, cùm non multo antè tempore latrones eū noctu inuaſiſſent, exiſtimantes ſe multum auri apud eū inuenturos, & vellent eū occidere,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

cidere, precatus eſt. & manſerũt immobiles ad portas eius vſque ad matutinũ. Cùm turbæ autẽ manè ad eum acceſsiſſent, & eos igni mandare in animo haberent, vnũ tantum verbũ ad eos eſt locutus. Sinite eos abire ſanos. Sin minus: à me fugiet gratia curationũ. Ij verò ipſum audierunt. non audebant enim contra eũ dicere. & protinus abiere latrones ad ea quæ erant circũcirca monaſteria, mutati moribus, & de iis quæ fecerant ducti pœnitentia. Erat autem vir eruditus in triplici gratia ſermonum, in ſcriptis Romanis, Græcis, & Aegyptiacis, ſicut à multis & ab illo ipſo audiuimus. Cùm enim nos agnouiſſet eſſe hoſpites, ſcribens in tabella, Deo propter nos egit gratias. Comedebat autem ſemina non cocta. Noctu autem, vt aiunt, egrediebatur è cella, & congregabatur cum feris: & eas potabat ex ea quam habebat aqua. Erat enim videre veſtigia bubalorum, & onagrorum, & quarundam caprearum, circa eius monaſterium, quibus ſemper delectabatur.

DE ABBATE ELIA.

VIdimus autẽ alium quoque ſenem in ſo- LI.
litudine Antinoi, quæ eſt metropolis Thebaidis, Eliã nomine, qui natus erat centum & decem annos. Super eũ dicebant ſpiritũ Eliæ prophetæ requieuiſſe. Erat enim valde celebratus, vt qui in terribili illa ſolitudine egiſſet ſeptuaginta annos. Nõ poteſt autem oratio

pro

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

pro dignitate narrare asperam illam solitudinem, quæ est in monte in quo ille sedebat, nunquam descendens in eam quę habitatur regionem. Est enim quædam semita eorũ qui ad ipsum accedunt eiusmodi, vt vix posint insistere vestigiis ij qui accedunt. Erat autem sedens sub quadam petra in spelunca, adeò vt ipsum quoque videre esset formidabile. Tremebat autẽ iam totus, vt quẽ senectus opprimeret. Multa autem signa quotidie peragebat, nec cessabat mederi ęgrotantibus. Dicebant autem qui apud ipsum erant patres, neminem meminisse eius ascẽsus in montẽ. Comedebat autẽ in senectute tres vncias panis, & tres oleas vespere. In iuuentute autẽ semper semel comedebat in hebdomada.

VITA ABBATIS APOLLO.

LII. VIdimus autem alium quoque virum sanctũ in Thebaide, in finibus Hermipolis. in quam Seruator venit cum sancta Maria & Ioseph, implens
Esa.19. „ prophetiam Esaiæ quæ dicit. Ecce Dominus sedet
„ super nubem leuem: & veniet in Aegyptũ. & qua-
„ tientur manufacta Aegypti à facie eius, & cadent
„ in terram. Vidimus enim illic quoque templũ, in quo, ingresso vrbẽ Seruatore, ceciderunt omnia simulachra in faciẽ super terram. Vidimus autem illic in solitudine, virũ Apollo nomine, qui monasteria habebat super montem. Erat enim pater monachorum circiter quingentorum, qui erat valde clarus & celebratus in Thebaide: eràntq; eius magna

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

gna opera : & magnas virtutes per eũ faciebat Dominus. & plurima ſigna & admirabilia per eum efficiebantur. Hic enim cùm à pueritia multã oſtendiſſet exercitationẽ, in perfecta ætate talem eſt conſecutus gratiam. Cùm enim eſſet octogenarius, ſibi magnũ congregauit monaſterium virorũ perfectorum, qui poterant omnes ferè ſigna efficere. Is cùm quindecim annos natus à mundo ſeceſsiſſet, & quadraginta annos in ſolitudine tranſegiſſet, & in ea omnẽ virtutem exercuiſſet: viſus eſt poſtea audire Dei vocem dicentis ei. Apollo, Apollo, Per te ſapientiã ſapiẽtũ in Aegypto, & prudẽtiã ſtultarũ gentiũ abolebo. Perdes autẽ mihi cum eis etiam ſapiẽtes Babylonis: & de medio tolles omnẽ cultum dæmoniacum. & nunc vade in eam quæ habitatur regionem. Generabis enim mihi populũ peculiarẽ, æmulatorem bonorum operũ. Is autem reſpondẽs, dixit. Aufer à me Domine arrogantiã: ne forte elatus ſupra fraternitatem, multer omni bono opere. Ei autẽ rurſus dixit vox diuina. Mitte manũ tuam ſuper collum tuũ: & deinde pones eam, & infodies in arena. Is autem cùm ſtatim manũ miſiſſet ſuper collum, apprehendit paruũ Aethiopem: & eũ infodit in arena clamantem, & dicentem, Ego ſum dęmon ſuperbiæ. Et rurſus facta eſt vox ad eũ, dicens. Vade: quoniã quod à Deo petieris, accipies. Is autem cùm primũ hoc audiſſet, profectus eſt in eam quæ habitatur regionẽ, tempore Iuliani tyranni. & tunc venit in propinquam ſolitudinẽ. Cùm quandam autem paruã occupaſſet ſpeluncam, manebat

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

ſubter montem. Eius autem opus erat toto diurno ſpacio preces edere: noctu quidem cẽties: interdiu autem toties, flexis genibus. Eius autem alimentũ tunc quoque ſicut prius, admirabili & præter opinionem ratione à Deo ſuppeditabatur. Ei enim in ſolitudine per angelum afferebatur nutrimẽtum. Eius autem indumentum erat lebiton, & paruum linteũ in eius capite. Hæc enim ei manebant in ſolitudine, nec veteraſcebant. Erat autem in ſolitudine propinqua terræ quæ habitatur, faciẽs ſigna & virtutes admirabiles in virtute ſpiritus. quas propter miraculi inſignẽ magnitudinem nemo poteſt omnes dicere, ſicut audiuimus à ſenibus qui cum eo verſabantur, qui ipſi quoque erant viri perfecti, & præerant multis fratribus. Fuit itaque protinus clarus ac celebratus, tanquã nouus aliquis propheta vel apoſtolus qui veniſſet noſtro ſeculo. & cùm magna fama de eo ſparſa eſſet, omnes qui circũcirca habitabant monachi, ſemper ad eũ veniebant, & tanquã patri germano, dona ſuas offerebãt animas. Is autem alios quidẽ hortabatur ad contemplationem. alios verò inſtituebat vt perſequerẽtur virtutẽ quæ verſatur in actione. primũ oſtendens opere ea quæ ipſos facere admonebat ſermone. Sæpe enim eis oſtendens exercitationẽ, dominica ſolum cũ eis verſabatur. ipſe quidem non amplius ſumens quã olera quę ſua ſponte naſcuntur in terra. non panem interim vel legumẽ, non ex fructibus arborum aliquid comedens, nec quæcunq; igni admota veniũt in vſus hominũ. Cùm autem tempore Iuliani aliquando

quando audiisset, fratrẽ in exercitu captum vin ctũ teneri in custodia, accessit ad eũ cum fraternitate, rogans eum & admonens vt esset fortis & constãs in laboribus, & despiceret pericula sibi imminẽtia. Dicit enim esse sibi tẽpus certaminũ, vt tunc quoque mens eius probetur insultu tentationum. Postquam autẽ his verbis eius animũ confirmauit, adueniẽs Tribunus, qui quodã sceleris ferebatur impetu, cũ quidã ei de ipsis significasset, clausis portis custodiæ, & ipsum, & omnes qui cũ eo erant, monachos inclusit, tanquã futuros aptos ad militiã. & cùm eis quot satis essent custodes constituisset, domum rediit. nec auditione quidẽ ab eis rogari sustinens. Media autẽ nocte, lampadẽ ferens angelus apparet custodibus, lumine illustrans omnes qui erant in carcere, adeò vt prę stupore hiantes starent custodes. Qui cũ surrexissent, eos rogarunt vt omnes abirent, eis apertis ianuis. Fatebantur enim esse satius pro iis mori, quã quæ ad eos diuinitus venisset libertatẽ, qui citra rationẽ detinebantur, despicere. Tribunus itaque cũ magistratibus, manè veniens in custodiã, contendebat vt viri egrederẽtur è ciuitate. Dicebat enim domũ suam cecidisse terrę motu, & è suis seruis optimos oppressisse. Ij autem postquã audierunt, Deo gratias agentes, abierũt in solitudinẽ: erántque omnes simul, vt dicit Aposto-
,, lus, habentes cor vnũ & vnam animã. Docebat au- Act. 4.
tẽ quotidie ornari virtutibus, & machinas diaboli in cogitationibus in principio protinus propulsare. Contrito enim capite serpentis, totum corpus

eſt mortuum. Iubet enim Deus vt obſeruemus caput ſerpentis. Id autem eſt, ne in principio admittamus malas & turpes cogitationes. non ſolum vt obſcœnas animi noſtri phantaſias deleamus. Conari autem nos inuicem ſuperare virtutibus: & ne quis in his laudibus altero videatur inferior. Hoc autem, inquit, ſit vobis argumentum, profectus virtutum, quando fueritis vacui affectionibus & appetitionibus. hæc enim ſunt Chriſti donorum principium. Quando autem à Deo habuerit aliquis oſtenſionem miraculorum, ne nimium intumeſcat, nec efferatur cogitatione, tanquam ſit iam magis honoratus quàm alij. neque vt oſtentans quòd talem gratiam acceperit. Sin minus: ſeipſum decipit mente captus, & gratia multabitur. Habuit ergo hãc magnam doctrinam in ſermonibus, quam nos quoque ſæpe poſtea ab ipſo audiuimus. In operibus autẽ, efficiebat maiora. Omnis enim petitio ei ſtatim dabatur à Deo. Quinetiam videbat quaſdam reuelationes. Vidit enim ſuum fratrem natu maximum, qui ipſe quoque fuerat cõſummatus in ſolitudine, & ipſo pulchro vitæ inſtituto eum ſuperauerat, cum quo ipſe quoque lõgo tempore vixit in ſolitudine. Videbatur ergo eum videre ſedentem in eodem throno cũ apoſtolis, cùm ei reliquiſſet ſuarum virtutum hæreditatem. & ſic pro ipſo intercedebat, Deum rogans, vt eſſet velox eius tranſlatio. Viſus eſt autem ei dixiſſe Seruator, oportere eũ adhuc paruo tempore eſſe in terra ad multorum perfectionem, do-

nec multi fiant eius virtutis æmulatores. Magnus enim monachorum populus credetur eius fidei, & pius exercitus, vt gloriam dignam laboribus consequatur à potentiore. Hæc vidit, quę etiam euenerunt. Nam cùm multi vndique ex auditione ad cũ conuenissent monachi, & per eius doctrinã & conuersationẽ plurimi omnino mundo renunciassent, facta est fratrũ cohabitatio, cùm ad quingenti fratres simul apud ipsum cõmunem vitam haberent & vnam mensam, tota veste candidati. & in eis im-
" pleta est scriptura quæ dicit. Lætare desertũ sitiens. *Esa. 54.*
" erumpe & clama quę non parturis: quoniam mul-
" ti sunt filij desertæ magis quàm virum habentis.
Nam impletum quidem est hoc eloquium propheticum ex ecclesia quæ congregata est ex gentibus. Perfectum est autem in hac etiam Aegyptiaca solitudine, quæ plures filios Deo exhibet quàm terra quæ est habitata. Vbi enim sunt in vrbibus tot greges eorum qui salui fiunt, quot Deo exhibent quæ sunt in Aegypto solitudines? Quot sunt enim hic populi, tot sunt illic in desertis monachi. Ac mihi videtur dictum Apostoli etiam in ipsis
" esse impletum. Vbi enim abundauit peccatum, su- *Rom. 5.*
" perabundauit & gratia. Abundauit enim in Aegypto multus & impius idolorum cultus, adeò vt in nulla gẽte magis. Canes enim & simias & quædã colebant alia, & allia & cepe: & ex vilibus oleribus multa Deos existimabant. vt ipsum sanctũ patrem hęc narrantẽ audiuimus, & reddentẽ causam prioris ignorationis. Nam bouem quidẽ aiebat in

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

Deos referebant gentes quæ prius apud nos habitabant. quoniã per ipsum exercentes agriculturã, victum sibi parabant. aquã autem Nili, quoniã irrigat omnes agros. Terrã quoque colebant, vt quæ esset aliis omnibus regionibus fertilior. Reliquas autem abominationes, canes & simias, & reliquã omnem animantiũ & olerum colebant turpitudinem, quatenus eorũ vsus fuit eis occasio salutis, qui tẽpore Pharaonis homines occupatos tenuit, quãdo ille Israëlẽ persequens submersus est. Vnusquisque enim id in quo fuit occupatus, cùm Pharaonẽ non esset secutus, hoc in Deos retulit, dicens. Hoc fuit mihi Deus hodie, per quod effectũ est vt non perirem vnà cum Pharaone. Hæc quidẽ in sermonibus habuit sanctus Apollo. Ante sermones autẽ scribendum est quæ possedit in operibus. Fuerunt enim aliquando gentiles propè accolentes in locis omnibus: & decẽ pagi. & qui erant ei propinquiores, magis colebant dæmones. Erat autem tẽplum maximũ in vno vico, & simulachrum maximè insigne. Lignea autẽ erat hæc statua. Pompam autem ducebant, eã per vicos circunferẽtes sacerdotes, qui bacchabantur cũ multitudine, veluti pro aqua fluuiatili celebrantes mysteria. Accidit autem vt illo tempore illic adesset Apollo cũ paucis quibusdam fratribus. Postquã autem vidit multitudinẽ repente dæmoniacè furẽtem per regionẽ, flexis Seruatori genibus, fecit omnes gentiles repẽte immobiles. Cùm autẽ non possent ex illo loco progredi, alius alium trudentes, & ęstu toto die torrerentur, ignorantes

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

rantes vnde hoc eis euenisset, sacerdotes eorũ dixerunt esse quendam Christianũ habitantem in eorũ finibus sub solitudine, qui hæc faceret, dicentes de Apollo: & oportere ei supplicare. Sin minus: fore vt veniãt in periculũ. Postquam autem qui procul habitabant, auditis clamoribus & lamẽtationibus, accesserunt, & eos rogarunt, Quídnam est, dicentes, quod vobis repẽte accidit: quo pacto hoc factũ est? Illi autem dixerunt se nescire, nisi quòd virum habebant suspectũ, dicẽtes oportere illum placare. alij verò testabantur se eum vidisse accedentẽ: & sic rogarunt eos vt eis citò daretur auxiliũ, adductis bobus conati sunt mouere simulachrum. Id autem manebat tanquam immobile cum ipsis sacerdotibus. Cùm nullã ergo euadendi rationem inuenissent, miserunt per accolas legationẽ ad Apollo, vt illinc liberati ab errore recederent. His autẽ Apollo significatis, celerrimè descendit homo Dei: & cùm orasset, omnes soluit à vinculo. Hi autẽ omnes vno animo ad ipsum processerunt, vniuersorũ seruatori credẽtes & Deo qui facit admirabilia, idolo protinus igni mandato. Quos omnes catechesi institutos adiecit ecclesiis. Multi autem ex his in hodiernum vsque diem degũt in monasteriis. Huius autem rei fama peruasit in omnes partes: & multi crediderunt in Dominum. adeò vt nullus amplius gentilis nominetur in eius finibus. Nõ multo pòst autem tempore, duo pagi inter se bellum incipiũt cõmittere, pro agris decertantes. Postquam autem est Apollo renunciatum, statim ad eos descendit,

inter

inter eos pacem conciliaturus. Qui erant autem ex parte aduersa non parebant, sed contrà dicebant, freti vno latronũ principe, vt viro ad bellũ præstantissimo. Cùm eum ergo Apollo vidisset contra dicẽtem, dixit ei. Si parueris, ò amice, rogabo Dominum meũ vt tua peccata remittantur. Is autem vbi hoc audiuit, non cunctatus, abiectis armis, eius genibus aduolutus supplicauit: & pace facta eius intercessione, suos remisit ad propria. Cùm ij autem pacẽ egissent, & abiissent, insignis eorũ propugnator, Apollo de cętero sequebatur, promissum apertè exigens. Quẽ cũ assumpsisset beatus Apollo in propinqua solitudine, admonuit & hortatus est, vt patienti & cõstanti esset animo, posse enim Deũ ei condonare. Vbi autem nox aduenit, ambo viderũt in somnis se astare ante tribunal Christi. Vtriq; autem contemplabantur angelos Deũ vnà cum iustis adorãtes. Cúmque ipsi vnà cum eis procubuissent, patrem adorauerunt: & vox ad eos facta est Dei dicentis. Quæ est societas luci cum tenebris? aut quæ pars est fidelis cũ infideli? Quid verò stat cũ iusto homicida, cùm sit indignus tali contemplatione? Tu autem abi ò homo, tibi enim est concessus hic tardè natus perfuga. Qui cùm alia multa vidissent & audiissent admirabilia, quæ neque audet oratio dicere, neque auris audire, excitati annũciarunt iis qui cum eis conuersabantur. Omnes autẽ maxima inuasit admiratio, vtrisque vnã narrantibus visionem. Permansit autem cum exercitatoribus, is qui non erat amplius homicida, vsque ad mortẽ vitam

suam

ſuam corrigens, ex lupo in ſimplicem & innocentem agnũ mutatus. In eo quoque impleta eſt Eſaiæ
„ prophetia, dicentis. Lupi & agni ſimul paſcentur. Eſa.65.
„ & leo & bos ſimul comedent paleas. licebat enim illic quoque videre Aethiopes cũ monachis ſe exercentes, & multos virtutibus ſuperantes, & ſcripturam in eis impletã, quæ dicit. Aethiopia præueniet manum eius Deo. Psalm.67. Aliquando autem decertabant gentiles aduerſus Chriſtianos ruſticos pro ſuis finibus. erat autem multitudo vtrorumque armatorum. quibus adſtitit Apollo pacem inter eos concilians. Ei autem reſtitit gentiliũ in pugna princeps, qui erat vir grauis & ſæuus, affirmabat autẽ & dicebat ſe non eſſe daturũ pacem vſque ad mortem. Is autem ei dicit, Atq; adeò tibi fiat quod elegiſti. Nullus enim prẹter te occidetur. Tibi autem mortuo non erit terra ſepulchrum, ſed ventres ferarum & vulturũ te implebuntur. Atque adeò oratio effectum protinus eſt ſortita, cùm ex vtraque parte nullus ſit interfectus præter principem. Quem etiam cùm in arena tumulaſſent, manè inuenerunt membra laniata ab hyænis & vulturibus. Illi autẽ cùm vidiſſent miraculum, & euentũ eius quod dixerat, omnes Seruatorem deprecantes, eum prædicabant prophetam. Erat autẽ antea in mõtis ſpelunca ſanctus Apollo cum quinque aliis fratribus, qui primi fuerũt eius diſcipuli cùm recenter veniſſet è ſolitudine. Cùm autẽ aduentaſſet dies feſtus Paſchæ, & Dei cultum impleſſent, erant eſuri ea quæ inueniebantur. erant autem aliquot ſicci panes, & quæ-

dam olera reposita. Eis autem dixit Apollo. Si sumus fideles ò filij, & germani Christi filij: petat vnusquisque vestrũ à Deo id quod eius animo gratum est ad vescendũ. Illi verò ei vniuersum permiserunt, existimãtes se esse indignos tali gratia. Cùm læto autẽ vultu orasset, & omnes dixissent Amen, protinus noctu venerunt in speluncam quidã viri penitus incogniti, qui dicebant se venire à longinqua regione: & omnia ferebant, ea etiam de quibus ne auditione quidẽ acceperant, & quæ non nascũtur in Aegypto, orti fructus omnis generis, vuas & mala punica, & ficus intẽpestiuas. quinetiã quosdam inuentos mellis fauos, & vrnã recentis lactis. & nicolaos panes maximos, & puros lupinos è regione externa. Ij autẽ qui ea attulerant, cùm solummodo tradidissent, tãquam missi à viro magno & diuite, protinus properè recesserũt. Cùm quæ erant autem esculenta percepissent, ea illis suffecerunt vsque ad Pentecosten. adeò vt ipsi quoque mirarẽtur & dicerent fuisse ea verè à Deo missa. Quidam autem ex monachis rogabat patrem vt statim Deum pro ipso oraret, vt gratiã aliquam consequeretur. Cùm ipse autem orasset, ei datur gratia humilitatis & mansuetudinis, adeò vt mirarentur omnes eum esse tam mansuetũ. Has autem eius virtutes narrarunt nobis qui cum ipso erant fratres, hæc multis quoque attestantibus fratribus. Etenim cùm non multo antè tẽpore fuisset aliquando fames in Thebaide: qui autem ea loca accolebant populi audiissent, quòd qui erant apud eũ monachi, prẹter spem

Nicolai ab Augusto appellatæ sunt placentæ quæ donatæ ei fuerãt à Nicolao, qui Damasci habitabat. qui etiam scripsit ad Herodem Iudæorum Regem de gẽtibus mirabilibus. Ex bibliotheca Photij.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

omnem & opinionem alerentur: vno animo apud ipſum aderant cũ vxoribus & liberis, ſimul benedictionem petentes & alimentũ. Is autem nihil veritus ne cibus ei aliquando deeſſet, dabat omnibus venientibus, vnicuique quod in diẽ ſufficeret. Relictis autem tribus ſolis magnis ſportis cũ panibus, & fame inualeſcẽte, iubet ſportas afferri in mediũ, quas ipſo die erant eſuri monachi: & audientibus omnibus fratribus & populi multitudine, dixit magna voce. Non potens eſt manus Domini hæc implere? Hæc autẽ dicit ſpiritus ſanctus. Non deficiet panis ex his ſportis, donec nouo frumento fuerimus ſatiati. Et affirmarũt omnes qui tunc aderãt, eis panes ſuffeciſſe quatuor menſes. Similiter autem & in oleo & fruméto. adeò vt veniret Satanas, & ei diceret. Num tu es Elias, aut alius ex prophetis & apoſtolis, quòd hæc facias? Is autẽ dixit ipſi. Quid enim? Non homines ſancti fuerunt apoſtoli & prophetæ, qui hæc nobis tradiderunt? An tunc quidem aderat Deus, nunc autẽ peregre eſt profectus? Poteſt autẽ Deus hæc ſemper facere, & nihil erit quod ipſe non poſsit. Si ergo Deus eſt bonus: cur tu malus? Quid vero non oportet nos quoque dicere ea quæ vidimus? nempe quòd fratres ingrediebantur cum ſportis, ad menſas panes afferentes, & cùm comederent quingenti fratres ad ſatietatẽ, eas rurſus plenas accipiebant? Aliud quoque miraculum, quod vidẽtes obſtupuimus, par eſt dicere. Cùm enim ad eos veniſſemus ſpacio trium dierũ, cogniti ſumus, procul viſi à fratribus, qui ex eo au-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

dierant de noſtro ad eos aduẽtu . qui quidem properè accurrentes nobis venerunt obuiã, pſallentes. eſt enim hic mos apud omnes monachos. & cùm proni in terrã adoraſſent, nos deoſculati ſunt, nos ſibi inuicem oſtendentes, & dicentes. Ecce venerũt fratres, de quibus pater noſter dixit tribus antè diebus, dicendo, Poſt tres dies venient ad nos fratres, venientes Hieroſolymis. Et alij quidem nos deducebant. alij verò nos retro ſequebantur, pſallentes, donec prope ipſum venimus. Cùm autem audiiſſet pater vocẽ pſallentium, venit nobis obuiã, vt mos ei erat erga omnes fratres. & cùm nos vidiſſet, adorauit primus ſe in terra extendens. & cùm ſurrexiſſet, eſt oſculatus. & poſtquã introduxiſſet, orauit: & pedes noſtros manibus lauit propriis, & hortatus eſt ad refectionẽ. Hoc autem faciebat omnibus fratribus qui ad ipſum veniebãt. Qui enim cũ ipſo erant fratres, alimentũ non prius accipiebãt quàm eucharistiæ Christi communicaſſent. Hoc autem faciebant hora nona diei. Deinde cùm ſic comediſſent, ſedebant audientes eũ docentem omnia præcepta, vſque ad primum ſomnũ. Illinc alij quidem ex ipſis ſecedebant in ſolitudinem, ſcripturas tota nocte memoriter expromẽtes. Alij verò illic perſeuerabant, aſsiduis hymnis Deũ laudantes, ad diem vſq;. quos ego vidi his oculis, cùm veſpere hymnos cœpiſſent, vſque ad matutinũ non ceſſaſſe à cantu. Multi certè ex iis hora nona ſolum deſcẽdebant de monte: & euchariſtiam ſumentes, rurſus aſcendebant, contenti ſpiritali nutrimento vſque ad aliam nonam.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

nonam. Hoc autem multi ex iis faciebant multos dies. Licebat autem eos videre exultantes in ſolitudine. adeò vt nullã eiuſmodi aliam exultationem in terra videre liceat, nec lætitiam corpoream. Neque enim erat inter eos aliquis mœſtus aut triſtis. Sed ſi quis videbatur præ ſe ferre triſtitiam, ſtatim pater Apollo ex eo rogabat cauſam, & quæ erant in occulto vniuſcuiuſque cordis renũciabat. Dicebat autem, Non oportet eſſe triſtes propter ſalutẽ, cùm futuri ſimus hæredes regni cælorum. Triſtes autem, inquit, erunt gentiles. flebunt Iudæi. lugebunt peccatores. Iuſti autẽ lętabuntur. Et qui terrena quidem animo agitant, lætantur in rebus terrenis. nos autem qui tanta ſpe digni ſumus habiti, quemadmodum non lætamur perpetuò? cùm nobis Apoſtolus ſuadeat vt ſemper lætemur, & oremus ſine intermiſsione. Quis autem dixerit eius in ſermone gratiam, & reliquas eius virtutes, quas propter ſummũ miraculum ſiluimus, auditas vtiq; ex ipſo & ex aliis? Cùm autem de exercitatione & vitæ inſtituto nobiſcũ ſæpe ſeorſum diſſeruiſſet, ſępe etiã dixit de ſuſcipiendis monachis, quòd oportet adorare fratres aduenientes. Nõ enim ipſos, aiebat, ſed Deũ adoraſti. Vidiſti, enim inquit, fratrem tuum. vidiſti Dominũ Deũ tuũ. & hoc, inquit, ab Abrahã accepimus. & ꝙ oporteat, inquit, nonnũquã cogere fratres ad refectionẽ, à Lot accepimus qui coegit angelos. & quòd oportet, ſi fieri poteſt, monachos quotidie cõmunicare ſacramẽtis. Qui enim ſe ab eis procul amouet, Deus quoq; procul

1. Theſſ. 5.

Gen. 18.
Gen. 19.

ab eo recedit. Qui autem hoc facit aſsiduè, aſsiduè ſuſcipit Seruatorẽ. Eſt enim, inquit, vox ſalutaris,

Ioan. 6.

„ Qui comedit carnem meam, & bibit meũ ſangui-
„ nem, manet in me, & ego in eo. Hoc cõfert monachis ſalutaris paſsionis cõmemorationẽ continenter facientibus, quotidie etiã ſe præparare, vt omni ex parte digni ſint qui ſuſcipiant cœleſtia ſacramẽta: quandoquidem ſic quoque conſequimur remiſſionem peccatorum. Catholica autem & generalia ieiunia non licet ſoluere ſine ingenti neceſsitate. In quarta enim feria traditur Seruator: & in paraſceue crucifigitur. Qui ea ergo ſoluit, ſeruatorem vnà tradit, & vnà crucifigit. Sed ſi ad vos veniat frater qui opus habet vt reficiatur cùm ſit ieiuniũ, ipſi ſoli menſam apponite. Sin autẽ nolit: ne cogatis. Habemus enim cõmunem traditionem. Multũ autem reprehendebat eos qui ferrũ geſtabant, & comam nutriebant. Hi enim, inquit, ſe oſtentant, & quęrũt placere hominibus. cùm oporteat ipſos potius corpus ſoluere ieiuniis, & quod bonũ eſt facere in occulto. Ij verò non ſic, ſed ſe propalant omnibus. Et quid opus pluribus? Omnis enim eius doctrina eſt eius vitæ inſtituto ſimilis. quam nec quis ſcribere potuerit nec dicere. Plurima ergo nobiſcũ ſeorſum tota ſæpe hebdomada diſſerendo, tandẽ dimittens dixit. Habete pacem inter vos. ne ſeparemini in via. Cùm autẽ dixiſſet iis qui cum ipſo erant fratribus, quíſnã ex ipſis vellet nos deducere, ſanctus Apollo tribus viris delectis, qui valerẽt & ſermone & vitæ inſtituto, erántq; periti linguæ Græcæ & Romanę

Per ſacramentum altaris cõſequimur remiſsionem peccatorum.

&

& Aegyptiacæ, cum eis nos dimittens, iussit eis ne nos prius relinquerēt, quàm satisfactū esset nostro videndorū patrū desiderio. quos si quis vellet omnes videre, ad eos aspiciendos tota vita non sufficeret. Cùm nobis ergo benedixisset, amandauit, di-
„ cens. Bene dicat vos Dominus ex Sion: & videatis
„ bona Hierusalem omnibus diebus vitę vestrę. Nobis autem ambulantibus meridie per solitudinem, videmus tractū magni draconis, qui tanquā trabes erat protractus per arenam. Quem cū vidissemus, nos magnus timor inuasit. Qui autē nos ducebant fratres, hortati sunt ne timeremus, sed essemus bono animo, & sequeremur draconis vestigium. Videbitis enim fidem nostrā, cùm ipsi simus eū manu nostra superaturi. Multos enim, inquit, & dracones & cerastas manu interfecimus, sicut scriptum
„ est. In eis enim implebatur illud. Dedi vobis pote- Luc.10.
„ statem ambulandi super serpētes & scorpiones, &
„ super omnem potestatē inimici. Nos autem qui ferebamur incredulitate, & maiori eramus affecti formidine, rogabamus eos ne iremus per vestigia draconis, sed recta via. Vnus autem frater ex ipsis, magna animi alacritate, cū nos eo in loco dimisisset, profectus est in solitudinem, quærens beluam. Quam cùm inuenisset nō procul ab antro, magna voce exclamat draconē esse in spelunca: & vocabat ipsos, vt ad se venirent visuri quid esset euenturum. & hortantibus nos aliis fratribus ne timeremus, cum magno metu abiimus visuri beluam. Nobis autē repente occurrēs frater vnus, manu nos traxit

in

in ſuum monaſteriũ, dicens nos nõ poſſe ferre impetum beluæ, & maximè quòd nondũ vidiſſemus talem beluã & tam vaſta magnitudine, vt quæ ſit plus quàm quindecim cubitorum. Cùm nos ergo iuſsiſſet manere in loco, abiit ad fratrem, dicẽs ei vt recederet à cauerna. conabatur enim ille à loco nõ recedere, priuſquam interfeciſſet draconem. Cui cùm perſuaſiſſet, eũ ducit ad nos increpantem modicam noſtram fidem. Quieſcẽtes autem apud illum fratrem, qui circiter vnũ milliare remotũ habebat monaſteriũ, ſatis refecti ſumus.

Vita Abbatis Amun. LIII.

Ille autem nobis narrabat, in illo loco in quo ipſe ſedebat fuiſſe virum ſanctũ, cuius ipſe fuit diſcipulus, nomine Amun, qui in illo loco plurimas fecit virtutes. ad quem ſæpe latrones venientes, accipiebant eius panem & alimenta. Hæc ergo ægrè ferens, cùm vno die egreſſus eſſet in ſolitudinẽ, adduxit ſecũ duos magnos dracones, & iuſsit eis vt in eo loco manerent, & portam cuſtodirẽt. Homicidæ autem cùm pro more veniſſent, & vidiſſent miraculũ, præ ſtupore hiantes ceciderunt in faciem. Egreſſus autem inuenit eos mutos & ferè ſemimortuos. & cũ eos excitaſſet, probris eos afficit, dicens. Videte quantũ eſtis beſtiis agreſtiores. Nam iſti quidem propter Deum noſtræ parent voluntati. Vos autem neque Deum timuiſtis. neque Chriſtianorũ eſtis reueriti religionem. Introductis autẽ eis in cellam menſam appoſuit, & monuit vt mores mutarent. Illi autem ſurgentes, protinus multis viſi ſunt meliores. non multo pòſt autem ipſi quoque viſi ſunt eadẽ ſigna facere.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

facere. Aliquando autē, inquit, cùm vnus magnus draco propinquam vaſtaret regionē, & multa occideret animalia, quicunque habitabant iuxta ſolitudinem, omnes ſimul venerūt ad patrem, rogantes vt deleretur belua ex eorum regione. Is autē eos ita dimiſit, vt qui eis triſtitia affectis nihil prodeſſet. Manè autem ſurgens, venit in eum locum quo tranſitura erat belua. Poſtquā autem ter flexit genua ad orationē, in ipſum veniebat belua, magno cum ſtridore grauem emittens anhelitum, & intumeſcens ac ſibilans, tetrúmque edens ſpiritū. Is autem nihil territus, ad draconem conuerſus, dixit. Vincet te Ieſus Chriſtus, filius Dei viui, qui eſt magnum draconē victurus. Idque cùm dixiſſet, protinus diſruptus eſt draco, per os omne virus euomēs cū ſanguine. Cùm autē veniſſent ruſtici poſtridie, & illud magnum vidiſſent miraculum, & non ferrent ſpiritum, in animal multam arenam congeſſerunt, patre illic eis adſtante. ad draconē enim licet mortuū, non audebant accedere. Puer autē, inquit, paſcens cùm repente vidiſſet adhuc viuum draconem, ſtatim emota mente fuit exanimatus. Iacuit itaque puer nihil ſpirans in loco tota die in ſolitune. Cùm eum autem ſui veſpere inueniſſent parum ſpirantem, totum inflatū ex ecſtaſi, dedcunt ad patrem, ignorātes cauſam eius quod acciderat. Cùm is autem oraſſet, & eum vnxiſſet oleo, ſurrexit puer narrans id quod fuerat deprehenſum. Quare vir maximè motus, ad interimendum draconem eſt conuerſus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

VITA ABBATIS COPRE presbyteri.

LIIII. ERat autem illic quidam presbyter, qui monasteriũ propè habebat in solitudine, Copres nomine, vir sanctus, propè octogenarius, qui ipse quoque plures faciebat virtutes, morbis medens, & multas faciẽs curationes, & dæmones expellens, & res multas efficiens, atque adeò quasdam in nostris oculis. Is ergo postquã nos vidit, salutauit, & pro nobis orauit, & postquã pedes nostros lauisset, sciscitatus est à nobis quænam in mundo fierent. nos autem rogauimus vt ipse nobis potius exponeret sui vitæ instituti virtutes, & quo modo ei Deus est dona largitus, & quánam ratione fuisset particeps eius gratiæ. Is autẽ nulla eo nomine elatus superbia, nobis suam vitam narrauit, & maiorum suorũ qui ipsum superarunt, quorum ipse vitæ institutum est imitatus. Non est, inquit, ò fili, quod à me fit admirabile, si conferatur cum iis quæ in vita gesta sunt à patribus nostris. Et cũ narraret nobis Copres presbyter quę rectè & ex virtute gesta fuerãt à patribus, vnus ex fratribus nostris dormitans, vt qui iis quę dicebantur fidem nequaquam haberet, videt in eius manibus librum admirabilem scriptũ literis aureis, & canum virum adstantẽ, & minaciter ei dicentem. Non audis attentè lecturam, sed dormitas? Is autẽ conturbatus, nobis cum audiẽtibus statim quod viderat Romanè exposuit. Eo autem hæc nobis adhuc dicente, venit quidam

quidam rusticus habens cyathum arenæ, qui expectabat donec implesset narrationẽ. rogauimus autem nos presbyterũ, Quid sibi vult rusticus cum arena? nobis respõdit pater, dicens. Filioli mei, Nõ oportebat me gloriari apud vos, neque ea enũciare quæ gesta sunt à patribus: ne mẽte elati amittamus mercedem. propter studium autem vestrũ & vtilitatem, quòd tam procul ad nos venistis, non fraudabo vos vtilitate. sed quæ per nos Seruator gessit, narrabo præsentibus fratribus. Sterilis erat ager qui est prope nos: & rustici qui ipsum possidebant, seminantes, vix semen duplicatũ metebant. Vermis enim nascens in spica, totã messem corrumpebat. Agricolæ autẽ catechismo à nobis instituti, & effecti Christiani, rogarũt nos vt oraremus pro messe. Dixi autẽ eis. Si habetis fidem in Deũ, vel arena deserti fructũ vobis afferet. Ij autẽ nihil cunctati, cũ hac arena quæ à nobis calcatur sinus implessent, attulerũt, rogãtes vt benediceremus. Postquam autẽ sum precatus vt illis fieret secundũ ipsorũ fidẽ, ipsi eam cum frumento seminarunt in aruis suis. & repentè eorum ager ita multiplicauit fructũ, vt omnẽ superaret Aegyptum. Hoc ergo facere soliti, nobis quotannis exhibẽt molestiã. Vnum autem, inquit, magnũ miraculũ præbuit mihi Deus multis præsentibus. Cùm enim in ciuitatẽ aliquando descendissem, inueni quendã virum magũ, qui populos seduxerat. Cùm autem non possem ei publicè persuadere, dixi conuersus ad multitudinẽ. Magnum rogum in platea accẽdite, & ingrediamur in flam-

mam. & qui ex nobis illæsus à flamma manserit, is habet bonã fidem. Postquam autem hoc factũ est, & turbæ rogum citò accenderunt: ipsum mecum trahebant in ignem. Is autem dicit, Vnusquisq; seorsum ingrediatur: debésque primus ingredi qui iussisti. Cùm autem in nomine Christi signatus essem ingressus, flãma in hanc & illam partẽ diuisa, me nulla affecit molestia, cùm semihorã in ea essem moratus. Turbæ autem viso miraculo exclamarũt. & cogebant illum pyrã peruadere. is autẽ nolebat, timore affectus. Cùm eum autẽ accepissent populi, in medium protruserũt. & totus flãma ambustus, eiectus est è ciuitate: clamantibus populis. Planum viuentem exurite. Me autem turbæ accipientes, & laudibus prosequentes, deduxerunt in ecclesiam. Cùm autem ego aliquando per quoddã templum transirẽ, quidã ex gentibus suis idolis sacrificabãt. Dixi autẽ eis. Cur cùm sitis participes rationis, sacrificatis iis quæ carẽt ratione: vósque estis de cætero iis magis expertes rationis? Illi autẽ, vt qui rectè dixissem, me statim sunt secuti, credẽtes Seruatori. Cùm autẽ esset mihi aliquando ortus in agro propinquo, propter eã quæ ad nos veniebat fraternitatem, & quidã pauper eum operaretur, ingressus est quidã gentilis vt furaretur olera. Vbi verò ea suffuratus recessisset, eáq; tribus horis non potuisset coquere, sed mansissent in lebete qualia acceperat, vtpote quòd aqua minimè calefieret, vir se colligens, accepta olera ad nos detulit, rogans vt nobis cõdonaretur erratum, & vt fieret Christianus. quod etiã factum

factum est. Erãt autẽ hac ipsa hora hospites, fratres qui ad nos venerant. propter quos tẽpestiuè admodũ ad nos allata sunt olera. Quæ cùm comedissemus, egimus Domino gratias, duplici accepta lætitia, & ex salute hominis, & ex refectione fratrũ.

VITA ABBATIS SVRI.

ABbas autem Surus, inquit, & Esaias, & Pau- LV.
lus sibi inuicem repente occurrerunt ad fluuiũ, viri pij & egregij exercitatores, inuisuri magnum abbatem Anuph. Distabat autem eorũ interuallum tribus mãsionibus: & dicunt ad se inuicem. Ostendat vnusquisque nostrũ suum vitę institutũ, & quemadmodũ fuit in hac vita à Deo honoratus. Abbas autem Surus dixit eis. Peto à Deo donum, vt nos virtute spiritus indefessi ad locum perueniamus. & cùm ipse solũ orasset, inuẽtum est protinus paratum nauigium, & ventus secundus, & momento temporis inuenti sunt in loco, cũ aduerso flumine nauigassent.

VITA ABBATIS ESAIAE.

ESaias autem dicit eis. Et quid mirum ò a- LVI.
mici, si vir nobis occurrerit, qui vitam narret vniuscuiusque?

VITA ABBATIS PAVLI.

PAulus autem dicit eis. Si Deus nobis reuela- LVII.
uerit, quòd post tres dies assumit hominem? Cùm autem paulò vlterius processissent, vir eis ob-

uiam factus eos ſalutat. Paulus autem ei dicit. Dic nobis quæ rectè geſsiſti. Nam poſt craſtinũ diem abibis ad Deum.

VITA ABBATIS ANVPH.

LVIII. DIxit autem eis Anuph. Benedictus Deus qui mihi hæc quoque ſignificauit, & veſtrũ vitę inſtitutum & aduentũ. Cùm autem dixiſſet quæ vnuſquiſque eorũ rectè geſſerat, expoſuit deinceps quæ ipſe fecerat, dicens. Ex quo Seruatoris nomen profeſſus ſum in terra, ex ore meo non eſt egreſſum mẽdacium. humani cibi nihil ſumpſi, me cœleſti alimento alente quotidie angelo. nullius alterius rei cupiditas in cor meũ aſcendit, præterquã Dei. Nihil ex rebus terrenis occultauit mihi Deus, quod non ſignificarit & oſtẽderit meis oculis. Nõ interdiu ſomnum cepi. non noctu requieui, Deum quærens. Vnà mihi ſemper adfuit angelus, mundi oſtẽdens poteſtates. lumen cogitationis meæ nunquam fuit extinctum. omnem petitionem accepi à Deo protinus. Vidi ſæpenumero Deo aſsiſtentes myriades. Vidi choros iuſtorũ. Vidi martyrũ congeriem. Vidi monachorũ vitæ inſtitutionem. opus autem omniũ Deum laudabat. Vidi Satanam igni traditũ. Vidi angelos eius punitos. Vidi iuſtos lætantes in æternum. Hæc & multa alia narrans, tertio die tradit animam: eámque ſtatim ſuſcipientes angeli & chori martyrũ in cœlos ſuſtulerunt, ipſis videntibus & hymnos audientibus.

VITA

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

VITA ABBATIS HELLENIS.

QVidam autem alius pater, qui vocabatur LIX.
Abbas Hellen, cũ ab ineunte ætate se for-
titer exercuisset, sæpenumero ignem ge-
stabat in sinu, incitãs eos qui propè erant
fratres ad ostendenda signa, dicens eis. Si vos verè
exercetis, virtutis signa de cætero ostẽdite. Aliquã-
do autẽ cùm per se esset in solitudine, incessit eum
mellis desiderium: cùm verò illico fauos inuenisset
sub petra, dixit. Recede à me intẽperans cupiditas.
„ Scriptum est enim. Spiritu ambulate: & desideriũ *Galat.5.*
„ carnis nõ perficiẽtis. eísque relictis abiit. Cùm autẽ
iã tres hebdomadas ieiunasset in solitudine, inuẽ-
tis qui disiecti erant fructibus, dixit. Nõ comedã,
neque attingã aliquid ex iis. ne fratrẽ meum scan-
dalizem, nempe meã animam. Scriptum est enim,
Non in alimento solum viuet homo. Cùm autem *Matth.4.*
adhuc aliã ieiunasset hebdomadam, postea dormi- *Luc.4.*
tauit. & veniens angelus in somnis, ei dixit. Surge
& tolle ea quæ inueniuntur, & comede. Is autẽ sur-
rexit, & circunquaque aspiciens, videt fontẽ in or-
bem herbas delicatas germinasse. Cùm autem &
potum sumpsisset, & comedisset olera, affirmabat
nihil vnquam sibi fuisse iucundius. Cùm paruam
autem speluncã in loco inuenisset, mãsit illic pau-
cos dies ieiunus. Vbi autẽ egebat alimento, orabat
flexis genibus. ei autẽ protinus apponebãtur escu-
lenta omnia, & panis calidus, & oliuę, & varij fru-
ctus. Aliquando autem inuisit fratres suos: & cùm

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

eos multum monuisset, contendebat in desertum, afferens quædam ad vsum necessaria. Cùm autẽ vidisset quosdam onagros pascentes, ait ipsis. In nomine Iesu Christi, veniat vnus ex vobis, & suscipiat onus meum. Is autẽ statim ad ipsum accessit. Cùm autem supellectilem ei imposuisset, & ei insedisset, vno die peruenit ad speluncã. In sole verò ab eo positis panibus & fructibus, cùm ad ea venissent feræ vt solent ad fontẽ, & panes solum tetigissent, mortuæ sunt. Accessit enim aliquando ad quosdã monachos cùm esset dies dominicus, & dixit eis. Cur hodie non egistis synaxim? Cùm ij autẽ apertè dicerent, Eo quòd non venerit presbyter. Dixit autẽ eis. Ego ibo & eum vocabo. Ij autem dixerunt non posse aliquem transmittere alueum propter altitudinem. Quinetiam dicebant eo in loco esse beluã maximam, nempe crocodilũ, qui multos homines consumpserat. Is autẽ non cũctatus, statim surgens profectus est ad vadũ. Quem cùm belua statim tergo excepisset, transmisit. Cùm autem in agro inuenisset presbyterum, rogauit ne despiceret fraternitatem. Ille autem eũ videns multis consutis pannis obsitũ, rogauit vndénam pannũ habuisset, dicens. Habes vestem animę pulcherrimã ò frater. eiúsque humilitatẽ & frugalitatem admiratus, eũ secutus est abeuntem ad fluuiũ. Cùm autem qua trãsueherentur cymbam non inuenissent, vocem emisit abbas Hellen, aduocans crocodilum. Is autẽ ei statim obediens aderat, tergum substernens. Rogauit autem presbyterum vt cum eo ascenderet. Is vero timore

more

more affectus cùm vidisset beluã, retrocessit. Cùm autem eum teneret admiratio & eos qui trans fluuiũ habitabant fratres, videntes eũ cum belua trãsmittentem alueũ, ille ascendens in terram, vnà secũ attraxit beluam, dicens melius esse ei vt moreretur, quàm interemptarũ animarum acquireret supplicium. Ea autem cadens protinus est mortua. Tres autem dies permanens apud fratres, sedebat docẽs eos præcepta, & quæ erant occulta vniuscuiusque consilia apertè enuncians. hunc quidem dicens vexari à fornicatione, illum verò à vana gloria: alium à deliciis: alium ab ira. & alium quidẽ pronunciabat esse mitem, aliũ verò pacificum, illorũ quidem vitia, horum verò virtutes arguens. Hæc autem audientes, mirabantur dicendo re vera ita esse. Eis autem dixit, Parate nobis olera. Hodie enim ad nos venient plures fratres. Cùm illi autẽ adhuc pararẽt, superuenientes fratres se inuicem salutarũt. Rogauit autem eũ quidam ex fratribus, volens vnà cum eo degere in deserto. Eo autẽ dicente non posse illũ sustinere tentationes dæmonũ, is contentiosius se omnia toleraturũ asseuerauit. Cùm eum autem excepisset, iussit habitare in alia spelũca. Ad eum autem noctu aduentantes dæmones, eũ suffocare aggrediebantur, cùm eum primũ turpibus perturbassent cogitationibus. Ille autem excurrens renũciauit abbati Helleni quæ euenerant. Ipse autem cùm ei figuram impressisset, iussit eũ deinde manere securè. Cùm autem aliquando panes ei defecissent in spelunca, aduentans angelus in figura fratris, eius

attulit nutrimentũ. Rursus autem ipsum aliquando quærentes fratres decem numero, errabant per solitudinem, septimo iam die ieiuni permanentes. Cùm verò eos inuenisset, iussit in speluca refici. Illi verò eum victus admonuerunt. Ille qui nihil habebat quod eis apponeret, dixit eis. Potens est Deus mensam parare in deserto. Statim autẽ quidã adolescens pontone ipsis orãtibus pulsauit fores. Cùm autem aperuisset, viderũt adolescentem habentem magnam sportã panis & oliuarum. Iis autẽ susceptis, comederunt, Deo agentes gratias, cùm adolescens statim euanuisset. Hæc & alia multa miracula cũ nobis narrasset pater Copres, nósque benignè & humaniter tractasset, induxit in suũ ortũ, ostendens nobis palmas, & alias arbores frugiferas quas ipse plãtauit in solitudine, admonitus à fide rusticorum quibus dixit. Potest desertũ fructus producere iis qui fidem habent in Deũ. Postquam enim vidit, vt aiebat, eos qui arenam seminauerãt, & eorum agrum fructum tulisse, ipse quoque idem aggressus, idem est consecutus.

VITA ABBATIS APELLE.

LX. VIdimus autem alium quoque presbyterũ in partibus superioris regionis, Apellem nomine, virum iustum, qui fabricæ ærariæ artẽ primùm tractauit, & exinde conuersus est ad exercitationem. Is cùm ad eũ venisset diabolus in figura muliebri, quo tempore ad vsum monachorum

quædam tractabat fabrilia, ferrea lamina ex igne rapta, ídque manu propter festinationem, totũ eius vultũ & corpus combussit. eámque audierunt fratres vlulantem in cella. Ab eo tẽpore vir ille semper manu tenebat ferrũ ignitum, nec lędebatur. Is cùm nos benignè & humaniter accepisset, narrauit nobis de viris præclaris & Deo dignis qui cũ eo fuerant & erant adhuc superstites.

VITA ALTERIVS IOANNIS.

Est, inquit, in hac solitudine frater noster nomine Ioannes, alterius quidem iam ætatis, omnes autẽ monachos superãs virtutibus. LXI.
quẽ nemo potest citò inuenire, quòd semper in solitudinibus locum loco cõmutet. Is primùm stans tres annos sub quadã rupe, orauit perpetuò. non sedens omnino, non dormiens, nisi quantum somni stans suffurabatur. & dominica solum sumens eucharistiã, afferente ei presbytero, nihil aliud comedebat. Atque adeò cùm quodã die se Satanas transfigurasset in presbyterum, ad eũ abibat celerius, prę se ferẽs se ei velle dare eucharistiam. Cùm eum autẽ agnouisset beatus Ioãnes, dixit ei. O omnis fraudis & malitiæ pater, inimice omnis iustitiæ, non cessabis decipere animas Christianorum: sed audes sanctis insultare sacramentis? Is autem ipsi respondit. Parum abfuit quin te deiectum lucrifecerim. Nam sic quoque seduxi quendã ex tuis fratribus: & mẽte motũ deduxi ad insaniam. Pro quo cùm multi

iusti multũ rogassent, vix potuerunt efficere vt esset sanæ mẽtis. Hæcque cùm dixisset dæmon, ab eo recessit. Cùm autem essent disrupti eius pedes ex eo quòd tanto tẽpore stetisset immobilis, & exiret sanies, adueniens angelus tetigit eius corpus, dicens: Christus erit tibi verus cibus, & sanctus spiritus verus potus. Interim autẽ tibi sufficit spiritale nutrimentũ, ne repletus euomas. & cùm eũ curasset, dimouit à loco. Deinceps autẽ vitam egit in solitudine, circumiens, & herbis vescens. Dominica autẽ inueniebatur in eodem loco sumẽs cõmunionem. Cùm paucos autẽ palmæ ramos petiisset à presbytero, efficiebat cingula animalibus. Cũ verò vellet quidam claudus ad eum venire vt curaretur, & asinum solummodo inscẽdisset: vbi primũ eius pedes tetigere cingulum, fuerat autẽ à sancto viro factũ, fuit illico curatus. Alias autẽ ægrotis mãdabat benedictiones, & à morbis liberabãtur protinus. Porrò autẽ reuelatur de eius monasteriis, quòd quidã ex iis qui sunt in ipsis, vitam non rectè instituũt. & per presbyterum ad cunctos scribit epistolas. quòd illi quidem sunt ocio dediti, hi verò cõtendunt ad virtutem. & inuenta est sic se habere veritas. Scribit autẽ ad eorum quoque patres, quòd quidã ex his sunt de fratrum salute minus solliciti. alij verò eos quantũ satis est exhortantur. annunciauítq; vtrorũque honores & supplicia. Et rursus alios quoque prouocans ad statum perfectiorẽ, admonebat vt à sensilibus se trãsferrent ad ea quæ percipiuntur intelligẽtia. Tẽpus est enim, inquit, deinceps tale vitę

ostendere

ostendere institutum. Non debemus enim, inquit, omni tẽpore permanere pueri & infantes, sed iam nos perfectioribus applicare cogitationibus, & magni & excelsi animi virtutẽ attingere, & cęteras maximas virtutes aggredi. Hæc & cõplura alia nobis pater de patre narrabat, quæ quidem, propterea quod excedant miraculi modũ, omnia non scripsimus: non quòd non sint vera, sed propter incredulitatem aliquorum. Nos autẽ satis de his certiores facti sumus, cùm multi & magni viri ea nobis narrauerint qui suis viderunt oculis.

DE ABBATE PAPHNVTIO.

Vidimus autem locũ quoque Paphnutij Anachoretæ, viri magni & virtute præditi. qui haud ita multo abhinc tẽpore consummatus est in regione quæ est circa Heracleotas Thebaidis. de quo multi multa narrarunt. LXII.

DE TIBICINE.

IS enim post multam exercitationem Deum rogauit, vt ei significaretur cuínã ex iis sanctis qui se rectè gesserũt esset similis. Angelus autem visus ei dixit. Es similis tibicini qui degit in hac ciuitate. Is autem studiosè ad eũ profectus, eius vitæ institutum ab eo est sciscitatus, & omnia eius vitæ facta est perscrutatus. Is autem ei dixit id quod etiam erat verũ, se esse peccatorem, & ebriosum, & scortatorem, haud ita longo autem àb hinc tempore se ex arte latrocinandi eò contulisse. Cùm LXIII.

autē accuratè examinaretur quídnam vnquā rectè ab eo gestum esset, dixit se nullius rei honestæ sibi esse consciū, nisi quòd cùm aliquando latronis vitā ageret, Christi virginem cui erat à latronibus vitiū afferendum, liberauerit, & noctu ad vicum vsque reduxerit. Rursus autem, inquit, inueni aliquando formosam mulierem errantem in solitudine, fugatam ab apparitoribus & curialibus præsidis, propter publicum mariti debitū, & errorem suum deflētem. Sciscitatus sum autem ex ea causam fletus. Illa autem dixit, Ne me roges Domine, nec miserā examines: sed tanquam ancillā tuam abducas quo velis. Nam cùm maritus tēpore biennij ob debitū publicum trecentorū aureorum sepe fuerit flagellatus, & in carcere inclusus, & tres mihi charissimi filij abrepti fuerint, ego recedo fugitiua locū loco commutans. nunc autem etiam errans per solitudinem, sæpe inuenta, & assiduè flagellata, iam tres dies permansi ieiuna in solitudine. Ego autem eius sum miserta, inquit latro. & cùm eam deduxissem in speluncā, dedi ei trecētos aureos, & deduxi eam vsque ad ciuitatem, & eius maritum liberaui cum liberis citra vllum probrū & cōtumeliam. Cui respondit Paphnutius. Ego quidem nullius rei talis mihi sum cōscius. in exercitatione autem omnino audiisti me esse celebrem. Non enim vitam traduxi in ocio. Mihi ergo Deus de te reuelauit, te rebus gestis nihilo me esse inferiorem. Si ergo ò frater, non parua à diuinitate tui habetur ratio, ne tuā animam temerè neglexeris. Is autem statim proiectis quos

habuit

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

habuit in manibus tibiis, & lyræ muſicæ harmonia in ſpiritalem traducta melodiam, virũ ſecutus eſt in deſertum. Cùm autem tribus annis ſe pro viribus exercuiſſet, & in hymnis & orationibus vitæ ſuæ tempus peregiſſet, in cœlum iter direxit, & cũ choris angelorum & iuſtorum ordinibus connumeratus, requieuit.

DE PROTOCOMITE.

VBi ergo illũ qui ſe exercuerat virtutibus, LXIIII.
prius ad Deũ miſit, maiori & accuratiori vitæ inſtituto quàm prius eſſet ſibi impoſito, rogauit Deũ vt ſibi ſignificaretur cuínam ex ſanctis eſſet ſimilis. & rurſus vox diuina ad eũ facta eſt, dicens. Es ſimilis vicini pagi Protocomiti. Is autẽ ad eũ abiit celerrimè. & cùm ipſe pulſaſſet oſtium, proceſsit ille, vt ei mos erat, ad accipiendũ hoſpitem. & cùm pedes eius lauiſſet, & mẽſam appoſuiſſet, hortatus eſt vt veſceretur. Cùm autẽ facta eius ſciſcitaretur, & ei diceret, Narra mihi, ò homo, inſtitutum vitæ tuæ. multis enim monachis, vt mihi Deus oſtendit, euaſiſti ſuperior, ille dixit ſe eſſe peccatorem, & indignũ nomine monachorum. Cùm autem inſtaret percontari, homo reſpondit dicens. Non habeo quidem neceſſe narrare ea quæ à me facta ſunt. ſed quoniã dicis te à Deo veniſſe, quæ mihi adſunt referam. Iam agitur triceſimus annus ex quo me à mea vxore ſeparaui, cùm ter cũ ea ſolum habuiſſem conſuetudinem, & tres

ex ea

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

ex ea filios suscepissem, qui etiā mihi ad meos vsus inseruiunt. Hospitalitatem autem nunquam intermisi vsque in hodiernū diem. Nō gloriatur aliquis ex comitibus se hospitem ante me excepisse. Non egressus est pauper, nec hospes ex mea aula vacuis manibus, qui non prius rationi conueniente esset viatico sustentatus. Nō vidi pauperem infortunio affectum, cui non suppeditarim quod satis fuit solatij. Non accepi personā filij mei in iudicio. Non ingressi sunt in domū meā fructus alieni. Non fuit lis aliqua quam nō cōposuerim, & pacificauerim. Nō increpauit aliquis meos filios quòd se inhoneste gererēt. Non tetigerūt fructus alienos mei greges. Nō seminaui primus agros meos. sed cùm eos omnibus proposuissem cōmunes, colligebam ea quæ erant reliqua. Non concessi vt pauper opprimeretur à potentia diuitis. non affeci aliquem molestia in vita mea. nunquā malum iudicium protuli in aliquem. Hæc à me esse facta Deo volēte mihi sum conscius. Cùm autem viri virtutes audiisset
Psalm. 127. „ Paphnutius, eius caput osculatus est, dicens. Bene-
„ dicat te Dominus ex Sion: & videas bona Hieru-
„ salem omnibus diebus vitæ tuæ. In iis enim te rectè gessisti. Vnum autē tibi restat quod est caput virtutum, nempe Dei omni ex parte sapiens cognitio; quam non poteris sine labore consequi, nisi cùm teipsum à mūdo abnegaris, crucem accipias, & sequaris Seruatorem. Is autem vbi hæc audiit, statim nec suis quidem valere iussis, virum secutus est in montem. Et cùm venissent ad fluuium, scapha non

inuenta

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

inuenta iussit Paphnutius eũ flumen traiicere pedibus, quod propter altitudinẽ nemo illo tempore pedibus traiecerat. Cùm autem transiissent, & eis peruenisset aqua vsque ad cingulũ, constituit eum in quodam loco. Cùm se autem separasset, Deũ rogauit vt eiusmodi hominibus videretur præstantior. Non multo autẽ interiecto tempore, vidit viri animam assumi ab angelis, Deũ laudantibus & di-
" centibus. Beatus quem elegisti & assumpsisti. ha Psalm.64.
" bitabit in atriis tuis. & rursus iustis respõdentibus
" & dicentibus. Pax multa diligẽtibus legem tuam, Psalm.118.
" & non est eis scandalum. & tunc cognouit virum esse consummatum.

DE MERCATORE.

CVm autem perseueraret Abbas Paphnutius LXV.
Deum venerari precibus, & multiplicare ieiunia, rursus orauit vt sibi ostenderetur cuínam esset similis. Dicit ei rursus vox diuina. Similis es mercatori quærẽti bonas margaritas. Sed surge deinceps, & ne cunctare. Tibi enim occurret vir cui es assimilatus. Cùm ille autẽ descendisset, vidit virum quendam mercatorem Alexandrinũ, pium & Christi amãtem, vicies mille aureis negociantẽ, cum centum nauibus, descendentem ex superiore Thebaide, qui omnes suas facultates & merces distribuerat pauperibus. Is cum suis filiis decem saccos leguminũ ad eum afferebat. Et quid hæc, ò amice, ei dixit Paphnutius. Is autem dixit ipsi. Sunt

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

fructus meæ mercaturæ, qui Deo offeruntur ad iustam refectionẽ. Quid autẽ hæc, inquit ipsi Paphnutius, & tu nostro nomine nõ frueris? Is autẽ confessus est se ad id studiosè contendere. Ei respondit Paphnutius. Quousque ergo tu terrenã exerces negociationẽ, nec cœlestia attingis mercimonia? Sed hæc quidẽ es aliis dimissurus. tu verò iis te adiungens quæ sunt maximè opportuna, sequere Seruatorem, ad eũ venturus paulo pòst. Is verò nihil differẽs, iussit filios suos reliqua diuidere pauperibus. Ipse autem cùm in montẽ ascẽdisset, & seipsum in eo loco inclusisset, vbi duo priores cõsummati fuerãt, perseuerabat in orationibus. Paruo autẽ elapso tempore, relicto corpore factus est ciuis cœlestis. Postquam autem eũ quoq; præmisit in cœlos, ipse etiã despondit animũ, vt qui se non posset amplius exercere. Assistens autẽ angelus ei dixit. Huc deinceps accede tu quoq; ò beate, in æterna Dei tabernacula: venerunt enim prophetæ te in suos choros accepturi. Hoc autem nõ tibi prius declaraui, ne si fuisses elatus, de tuis detraheretur meritis. Cũ ergo vno solo die superuixisset, & per reuelationẽ ad eũ venissent quidã presbyteri, omnib⁹ illis narratis, tradidit animã. Apertè autẽ vidẽtes presbyteri eũ assumi in choris iustorũ & angelorũ, Deũ laudabant.

VITA ABBATIS APOLLONII.

LXVI. FVit in Thebaide quidam monachus nomine Apollonius. Is plurimas ostẽdit virtutes & facta egregia. Dignus quoque fuit habi-

tus

tus dono doctrinæ ſupra multos qui tunc fuere inſignes virtutibus. Is in tẽpore perſecutionis addens animum Chriſti confeſſoribus, multos effecit martyres. Porrò autem ipſe quoque comprehenſus cuſtodiebatur in carcere. ad quem veniebant qui ex gentibus erant nequiores, & cum eo diſputabant, inceſſebántque maledictis, & irritabant.

DE PHILEMONE MARTYRE, & iis qui cum ipſo fuere martyribus.

ERat autem quidam ex ipſis choraules, vir LXVII.
nequitiis famoſus, qui accedens eũ appetebat contumeliis, dicens eum impiũ & impoſtorem, & planũ, & qui ab omnibus habebatur odio, & qui debebat mori citius. Cui dicit Apollonius. Miſerebitur tui Dominus ò homo: & eorũ quę dicta ſunt, nihil tibi reputabitur ad peccatum. Hæc autẽ cùm audiiſſet ille choraules, Philemon nomine, mordebatur animo, à verbis eius cõpunctus. Statim autẽ ad tribunal profectus, coram iudice ſe ſiſtit, & ei dicit populo præſente. Iniuſtè facis ò iudex, qui viros pios & nulli culpę affines punis. Nihil enim mali faciunt nec dicũt Chriſtiani. Ille autem cùm ipſe hęc diceret, in principio quidẽ exiſtimabat eũ loqui ironicè & ludificari. Poſtquã autem eum vidit perſiſtere, Inſanis, inquit, ò homo, & mens tibi repente eſt emota. Ille autem, Non inſanio, inquit, ò iudex iniuſtiſsime. Sum enim Chriſtianus. Is autem multis blanditiis vnà cũ turba ei conabatur perſuadere. Poſtquam autẽ vidit immobilem,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

bilem, ei omne genus tormenta adhibuit. Cùm autem rapuisset Apollonium, & multis eũ affecisset contumelijs, ipsum torquebat tanquã planũ. Apollonius autẽ ei dixit. Optarem ò Iudex, vt tu & omnes præsentes hunc meum errorem sequeremini. Is autem eo hęc dicẽte, iussit ambos igni tradere toto inspiciẽte populo. Cùm autem in flãma essent præsente iudice, vocẽ ad Deũ emittit beatus Apollonius, toto populo audiẽte & iudice. Ne tradas Domine bestiis animam confitentem tibi: sed teipsum nobis apertè ostende. Nubes autẽ roscida & lucida adueniens, viros texit, igne extincto. Admiratę autem turbæ & ipse iudex, dicebant, Vnus est Deus Christianorũ. Maleficus verò quispiam hęc renunciat præsidi Alexãdriæ. Qui cũ crudeles quosdam & immanes elegisset protectores & apparitores, eos misit vt vinctos adducerent iudicem & Philemonem. Ducebatur ergo vnà cũ eis Apollonius, & quidam alij confessores. Cùm omnes autem iter ingrederentur, eum inuasit gratia, & cœpit docere milites. Vbi autem ipsi quoque cõpuncti, crediderũt Seruatori, erãt omnes vno animo vincti. Quos omnes cùm vidisset præses à fide nõ posse dimoueri, iussit proiici in profundum maris. Hoc autem fuit eis signum baptismatis. Cùm eos autẽ sui inuenissent disiectos in littore, fecerũt omnibus ædem vnam, vbi nunc multæ virtutes peraguntur. Tanta autẽ fuit viri gratia, vt de iis quæ esset precatus statim exaudiretur, eũ sic honorante Seruatore. Quẽ etiã nos in martyrio precati, vidimus, cum iis qui

Psalm. 73.

cum

cum ipso fuerunt testificati. & Deum adorantes, eorum tabernacula salutauimus in Thebaide.

VITA ABBATIS DIOSCVRI presbyteri.

VIdimus autem alium quoque presbyterũ in LXVIII.
Thebaide, nomine Dioscurũ, patrem centũ
monachorum. qui cùm ad Dei gratiã esset
accessurus, dicebat eis. Videte ne quis qui noctu
phantasiã habuit mulieris, audeat accedere ad san-
cta sacramẽta. Ne quis ex vobis visis & phantasiis
pulsus somniet. Nam qui absque phantasiis fiunt
fluxus seminis, casu fiũt. nec ex vniuscuiusq; libero
animi arbitrio insunt, sed absque voluntate. Proce-
dunt enim ex natura, & ex redundanti materia ex-
cernũtur. Quocirca nec sunt peccato obnoxij. Visæ
autẽ ac phantasiæ procedunt ex libera eligendi vo-
lũtate, & sunt argumentũ mali animi. Oportet au-
tem, inquit, monachum transilire etiam legem na-
turæ: corpus autem liquare, nec inueniri in vllo in-
quinamento carnis. sed carnem liquefacere, & non
concedere vt in ipsa redũdet materia, frequentibus
& prolixis ieiuniis. Sin minus autem, nos ad appe-
titiones & desideria incitant. Non oportet autem
monachum attingere appetitiones animi. In quo
enim differt à mundanis, quos sępe videmus absti-
nere à voluptatibus propter sanitatẽ corporis, aut
propter aliquas alias causas à ratione minimè alie-
nas? Quanto autem magis, inquit, curanda est ani-
mæ sanitas & spiritus? Deuenimus quoque ad LXIX.

Netrenſes, vbi multos & magnos vidimus Anachoretas: partim quidẽ indigenas, partim verò etiã hoſpites, qui ſe inuicem ſuperabant virtutibus, & magno ſtudio ſe exercebãt, & in vita ſe inuicẽ contendebant ſuperare. & alij quidẽ ex ipſis verſabantur in cõtemplatione, alij verò in actione. Cùm vidiſſent autem aliqui ex ipſis nos procul venientes, aliqui quidem nobis cum aqua occurrerũt. & alij quidẽ pedes noſtros lauabant. alij verò veſtes mundabant. alij verò ad cibum inuitabant. alij autem ad contemplationẽ & Dei cognitionẽ. & quod vnuſquiſque ex iis poterat, in eo ſtudebat nos iuuare. Et quid dixerit quiſpiã omnes eorũ virtutes, cùm nihil poſsit dicere pro dignitate? Habitant itaque locum deſertũ: & habent cellas magno inter ſe interuallo diſiunctas, vt nullus poſsit procul agnoſci ab altero. neque citò videri, nec vox audiri. ſed degunt in multa quiete, vnuſquiſq; per ſe incluſus. Solum autem ſabbato & dominico cõgregantur in eccleſiis: & ſeinuicem excipiunt. Multi autem ex iis ſæpe etiam quatuor dies inueniuntur in cellis, abſque eo quòd ſe videant inuicem, pręterquam in ſynaxi. Et alij quidem ex his veniebant ad ſynaxim à tertio & quarto lapide. tam longè ſunt remoti à ſe inuicem. Tantam autem habent inter ſe charitatem, etiam ſupra reliquam fraternitatem, vt multis qui cum ipſis ſalui eſſe voluerint, vnuſquiſque ſtudeat ſuam cellam eis dare ad ſe reficiendum.

DE ABBATE AMMONIO & iis qui erant cum ipso.

VIdimus autem patrem quoque eorũ qui LXX.
illic erant, nomine Ammoniũ, habẽtem eximias cellas, & atrium, & puteum, & reliqua necessaria. Cùm autem ad eũ venisset quidã frater qui volebat saluus fieri, & ei diceret vt ipsi inueniret cellam ad habitandum, illico egressus, præcepit ei ne egrederetur è cellis, donec ipsi inuenisset aptum habitaculũ. & cùm ipsi reliquisset omnia quæ habebat, cũ ipsis cellis, seipsum inclusit in paruam cellam. Quòd si plures erãt qui conueniebant volentes salui fieri, congregabat vniuersam fraternitatem. & illo quidem tradente lateres, hoc verò aquam, perficiebantur cellæ in vno die. Eos autem qui erant habitaturi in cellis, in ecclesiam vocabant ad conuiuia. Dúmque illi se recreant & exhilarant, vnusquisque cùm è sua cella ouillam suam pellem aut sportam pane vel cæteris implesset necessariis, deferebant ad nouas cellas. vt nulli nota esset vniuscuiusque oblatio. Noctu autem venientes habitaturi suas cellas, repente inueniebãt omnia necessaria. Multi autem ex ipsis neque panem comedebant nec fructus, sed solum intyba agrestia. Quidam autem ex ipsis tota nocte non dormiebant: sed sedentes vel stantes vsque ad manè, perseuerabant in oratione.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

VITA ABBATIS ISIDORI
& eorum qui erant cum ipſo.

LXXI. VIdimus autem in Thebaide monaſteriũ cuiuſdã magni Iſidori, quod intus habebat mille monachos. Habebat autem intus puteos & ortos, & quæcũque ſunt ad vſum neceſſaria, nemine egrediẽte extra monaſteriũ. Sed erat presbyter ianitor, qui nullũ permittebat egredi, neq; alium ingredi, præterquã ſi quis vellet vſque ad mortẽ illic permanere nuſquã progrediens. Porrò autem eos qui portã ingrediebantur, in paruo habitaculo excipiebat hoſpitio. & cũ manè dediſſet benedictiones, in pace deducebat. Duo autẽ ex ipſis presbyteri ſolũ exibãt, opera fratrũ adminiſtrantes, & referebant ea quæ erant ipſis ad vſum neceſſaria. Dixit autẽ mihi is qui portã cuſtodiebat presbyter, eos qui intus ſunt ſanctos eſſe tales, vt poſsint omnes ſigna efficere: & neminem ante deceſſum in morbum incidere: ſed quando vniuſcuiuſque veniſſet tranſlatio, id omnibus prius ſignificantem & ſe reclinantem, dormire.

VITA ABBATIS AMMONA
presbyteri.

LXXII. EST autem alia quoq; ſolitudo in Aegypto, maritima quidem, ſed difficillima. in qua multi & magni habitant Anachoretæ, quę eſt prope vrbẽ Diolcon. Vidimus autẽ illic presbyterum

terum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

terum virum sanctũ & valde humilem, & assiduè videntẽ visiones, nomine Ammonam. Is aliquãdo offerens Deo cultũ, videt angelũ stantem à dextris altaris, & signantem fratres accedẽtes ad gratiam, & scribẽtem in libro eorum nomina. Cùm autem non adfuissent aliqui in synaxi, vidit deleri eorum nomina, qui post tres dies sunt mortui. Eum sæpe torquentes dæmones, in tantã adduxerunt imbecillitatem, vt non posset ipse stare ad aram, nec offerre. Angelus autem veniẽs, eius manu apprehensa, protinus eum cõfirmauit, & sanũ ad arã statuit. Cuius tormenta cũ vidissent fratres, obstupuerunt.

DE ABBATE IOANNE.

Vidimus autem alium quoque in Diolco, LXXIII.
Ioannem nomine, patrem monasteriorum, qui ipse quoque multam habebat gratiam, & Abrahæ habitũ, & barbam Aaron. Efficiebat autem virtutes atque curationes: & qui multos curauit paralyticos & podagra laborantes.

VITA ABBATIS PITYRIONIS & eorum qui cum ipso erant.

Vidimus autem in Thebaide altum montem LXXIIII.
fluuio imminẽtem, valde terribilem & præcipitẽ: & monachos illic viuentes in speluncis. Eorum autem pater erat nomine Pityrion, qui fuit vnus ex discipulis Antonij, & tertius qui illũ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

locum excepit. qui quidem multas virtutes efficiebat, & efficaciter ſpiritus expellebat. Cũ enim ſucceſsiſſet Antonio & eius diſcipulo Ammonæ, meritò etiam ſucceſsit hæreditati donorũ. qui multos quidem alios quoque apud nos habuit ſermones, quinetiã de diſcretione ſpirituũ accuratè diſſeruit. dicens eſſe aliquos dæmones qui ſequuntur animi motus, & noſtras affectiones ad malum ſæpe conuertũt. Quiſquis ergo, ò filij, dicebat is nobis, vult exigere dæmones, prius in ſeruitutem rediget affectiones animi. Qualẽ enim quis ſuperarit affectionem, eius quoque expellit dæmonem. Oportet autem vos paulatim vincere affectiones, vt earum expellatis dæmones. Si quis ergo gulam ſuperauerit, expellit eius dæmonem. Is autẽ comedebat bis in hebdomada, dominica & quinta feria, paruum farinæ iuſculum: nec poterat aliquid aliud ſumere, propterea quòd ſuum habitum ita formaſſet.

VITA EVLOGII PRESBYTERI.

LXXV. VIdimus autem alium quoque presbyterum, nomine Eulogium. qui in offerendis Deo donis, tantam accepit gratiam cognitionis, vt vniuſcuiuſque ex iis qui accedebant monachis mẽtem cognoſceret. Is cùm ſæpe vidiſſet aliquos monachos ad aram acceſſuros, eos retinuit, dicens. Quomodo audetis ad ſancta accedere ſacramenta, cùm habeatis malas cogitationes? Et tu quidẽ hac nocte animo verſaſti tur-

pem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

pem fornicationis cogitationem. Alius autē in animo ſuo reputauit, dicens nihil referre an peccator an iuſtus accedat ad Dei gratiam. Alius autem de dono dubitauit, dicens, Nunquid me accedentem ſanctificabit? Parum ergo ſecedite à ſanctis sacramentis, & ex animo agite pœnitētiam, vt ſit vobis remiſsio peccatorum, & ſitis digni Chriſti cōmunione. Niſi enim primū mūdaueritis cogitationes, non poteritis ad Chriſti gratiam accedere.

VITA SERAPIONIS PRESBYTERI.

Vidimus verò etiam in partibus Arſenoitæ presbyterum quendā nomine Serapionem, patrem multorum monaſteriorum, & qui præeſt multæ fraternitati, vt qui ſint decies mille numero, magnámq; per fratres exequitur diſpenſationem, cùm omnes ſimul, tēpore meſsis, omnes ſuos fructus ad ipſum afferāt, quos pro meſsis mercede acceperunt, vnuſquiſq; frumenti annuos duodecim artabas, qui ſunt veluti quadraginta qui à nobis dicuntur modij. & ea ad miniſterium pauperum per ſe diſpenſat. adeò vt deinceps in ea quæ eſt circuncirca regione nullus ſit pauper, ſed etiam mittat ad eos qui ſunt Alexandriæ pauperes. Sed neque prædicti patres per totā Aegyptum vnquā neglexerunt hanc adminiſtrationem: ſed ex laboribus fraternitatis, nauigia plena frumēto & veſtimentis pauperibus miſerunt Alexandriā. propterea quòd rari eſſent apud ipſos qui egerent. LXXVI.

VITA ABBATIS POSIDONII.

LXXVII. POsidonij Thebani multa quidem sunt, eáque narratu difficilia, quemadmodum erat mitis, & in se exercendo acerrimus, & quãta fuerit in eo innocentia. Nescio an vllũ talem conuenerim. Vixi enim cũ eo anno vno in Bethleem, quando sedit vltra Pœmęnium. & multas vidi eius virtutes. Atque inter cætera ipse mihi quodam die narrauit. Cùm habitarim, inquit, in loco Porphyrite anno vno, toto anno nullũ hominem conueni: non audiui sermocinationẽ. non panem tetigi. nisi si quando paucis vterer dactylis, & sicubi herbas inuenirem agrestes. Quo quidem tempore cùm mei panes aliquãdo defecissent, egressus sum è spelũca, vt venirem in orbẽ terræ habitabilem. & cùm toto die ambulassem, vix aberã à spelũca duo millia. Cùm ergo circũspexissem, video equitem militis habitum præ se ferentem, habẽtem in capite galeam tiariferam. & cùm coniectassem eum esse militem, profectus sum vsque ad speluncã: & inueni canistrum vuarum & ficuum nuper decerptarum. Quem cùm accepissem, lętus veni ad speluncã, habens duobus mensibus cibos illos ad meã refectionem. Hoc autem miraculũ fecit beatus Posidonius in Bethleem. Quædã mulier grauida habebat spiritum immundũ, & in ipso tempore quo erat paritura, laborabat in partu, ipsam conterente spiritu. Cũ ergo à dæmone vexaretur mulier, aduenit eius maritus, & rogauit sanctũ illum vt adesset. & nobis.

bis ingressis ad orandum, cùm stetisset & precatus esset, post secundã genu flexionem, eiecit spiritum. Surgens autem dixit nobis, orate. modo enim expellitur immũdus spiritus. Oportet autem esse aliquod signum vt de eo fiamus certiores. Egrediens autem dæmon, diruit à fundamento totum aulæ parietem. Mulier autem sexennio non fuerat locuta. Postquam autem egressus est dæmon: & peperit, & locuta est.

DE HIERONYMO.

HVius sancti noui hanc quoque prophetiam. LXXVIII.
Hieronymus enim quidam presbyter habi- *Propter amici-*
tabat in illis locis, qui in sermone Romano *tiã quæ ei in-*
magna erat virtute ornatus, & præclaro ingenio. *tercedebat cũ*
sed tanta fuit eius inuidia, vt ab ea obrueretur vir- *Ruffino, vide-*
tus doctrinę. Cùm ergo multis diebus cum eo ver- *tur Palladius*
satus esset sanctus Posidonius, dicit mihi in aurem. *fuisse iniquior in Diuum Hieronymum.*
Ingenua quidem Paula quæ eius curã gerit, præ- *De Paula.* LXXIX.
morietur liberata ab eius inuidia. Vt autẽ arbitror,
propter hunc virum nõ habitabit vir sanctus in his
locis. sed eius peruadet inuidia vel vsq; ad propriũ
fratrẽ. Résque ita accidit. Etenim beatum Oxy- *De Oxyperẽ-*
perẽtium Italum is hinc expulit: & Petrum alium *tio.* LXXX.
quendam Aegyptium: & Symeonem, viros admi- *De Petro.* LXXXI.
rabiles, quos ego adnotaui. Narrauit mihi hic Po- *De Symeone.* LXXXII.
sidonius continentissimus & virtutis obseruantissimus, quòd quadraginta abhinc annis panem nõ gustasset, neque acceptæ iniuriæ sit recordatus vsq;

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

ad diei dimidiũ. Hæc sunt certamina & signa præclari Christi athletę Posidonij, quę fecit prouidentia eius quæ est omnium virtutum maxima. & in his est insignis finis vitæ huius beati.

VITA SERAPIONIS Sindonitæ.

LXXXIII. FVit alius quidam Serapion sindonites. nam præter sindonem nihil vnquã induebat. qui exercuit magnam possessionum & facultatum vacuitatem. Cùm esset autem imperitus literarũ, memoriter dicebat omnes scripturas. Et neq; ob possessionum egestatem & scripturarũ meditationem, potuit in cella quiescere. Non quòd traheretur à terrena materia: sed orbem terræ obiens, se rectè & ex virtute gerebat. Natus enim erat hac natura. Sunt enim naturarum non substantiarũ differentiæ. Narrabant itaque patres, quòd cùm quendam accepisset exercitatorem qui cum eo luderet, se in quadam vrbe gentilibus vẽdidit histrionibus viginti nũmis. & cùm signasset mũmos, eos apud se seruabat. Tandiu autẽ permãsit & seruiit mimis qui eũ emerant, donec eos fecit Christianos, & eos auulsit à theatro. præter panem & aquam nihil sumens, neque præ meditatione scripturarum ore silens. longo autem tẽpore primus compunctus est mimus. Deinde mima. Deinde vniuersa eorũ familia. Dictum est autẽ quòd quo tempore eũ ignorabant, lauabat pedes amborũ. Ambo ergo baptizati, à theatro recesserunt: & cùm ad vitam honestam

&

& piam processissent, virũ valde reuerebantur. Ei itaque dicunt. Adesdum frater. nos te liberabimus, quandoquidem ipse nos liberasti à turpi seruitute. Dicit ergo eis. Quãdoquidem Deus est operatus, & salua facta est vestra anima, vobis dicã mysteriũ actus. Ego vestræ animæ misertus, cùm essem liber exercitator genere Aegyptius, ea de causa meipsum vendidi, vt vos seruarem. Quoniã autem hoc fecit Deus, & per meã humilitatẽ salua euasit anima vestra, accipite aurum vestrũ, vt etiã aliis opem feram. Illi autem cùm multũ rogassent & affirmassent, dicendo, Te tanquam patrem & Dominũ habebimus, solum mane nobiscum, nõ potuerunt ei persuadere. Tunc dicunt ei. Da aurum pauperibus. nam id nobis fuit causa salutis. Sed saltẽ post annum nos inuisas. & sic ab iis abiit. Is frequentibus peregrinationibus peruenit in Græciam. & cũ tribus diebus moratus esset Athenis, non fuit qui ei panẽ præberet. Nam neque æs ferebat, neque perã, non pellem ouillam. nihil horũ. Cùm autẽ venisset quartus dies, valde esuriit. Res est enim grauis fames inuoluntaria, quæ adiutricem habet incredulitatem. & stans super tumulũ ciuitatis, in quo congregabantur qui erant viles & abiecti in ciuitate, cœpit vehementer & cũ planctu lamentari, & clamare. Viri Athenienses, ferte opem. Ad quẽ accurrentes omnes qui palliũ gestabant & pileum, dicũt ei. Quid habes, vndénã es, & quid pateris? Is verò dicit ipsis. Genere quidem sum Aegyptius. ex quo autẽ absum à vera mea patria, incidi in tres fœneratores.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

ratores. Et duo quidẽ à me recesserunt exsoluto eis debito: cùm non haberent de quo me accerserent. Vnus autẽ à me nõ discedit. Illi ergo studiosè quærentes de fœneratoribus vt eis satisfacerent, ipsum rogabãt, Vbi sunt? Quis est qui tibi exhibet molestiam? Ostende nobis eũ, vt tibi feramus auxilium. Tũc eis dicit. Molestiam mihi exhibuit auaritia & gula & fornicatio. Et à duobus quidẽ sum liberatus, auaritia scilicet & fornicatione. Neque enim aurũ habeo. neq; aliquid aliud possideo. non fruor deliciis quæ sunt nutrices huius morbi. Quocirca nihil mihi exhibent amplius molestię. A gula autẽ non possum recedere. Iam enim quatuor diebus nihil comedi. & mihi pergit venter molestiã exhibere, quęrens consuetum debitum, sine quo non possum viuere. Tunc quidã philosophi suspicati eum esse mendicum, dant ei nummũ. Quem acceptum posuit in officina panaria, & accepto pane recessit, statim profectus à ciuitate, & in eam non reuersus amplius. Tunc cognouerunt philosophi eum verè fuisse virtute præditũ. & cùm pistori dedissent precium panis, acceperũt nũmum. Cùm autem venisset in loca Lacedęmonis, audiuit quendã ex primis ciuitatis, esse Manichæũ simul cũ tota domo, alioqui virum bonũ. Ei rursus seipsum vendidit in primo actu. Et cũ intra duos annos ipsum abduxisset ab hæresi & eius vxorem, adduxit ad ecclesiã. Tũc eum amantes, nõ amplius habebant tanquam seruum, sed tanquam germanũ fratrem & patrem, & Deum laudabant. Post hæc seipsum coniecit in nauem

uem

uem tanquam Romam nauigaturũ. Nautæ autem coniicientes eũ vel intulisse sumptus, vel in auro habere quod expenderet, nihil aliud percontati eum exceperunt, alius aliũ existimãs accepisse eius vtensilia. Cùm autẽ ipsi enauigassent, & abessent quingentis stadiis ab Alexãdria, cœperũt vectores vesci circa occasum solis, cùm Nautę prius comedissent. Viderunt autẽ eum primo die nõ comedere: & putauerunt causam esse nauigationẽ. Similiter & secundo & tertio & quarto die. Quinto autẽ die vidẽt ipsum sedentẽ quietum, dum omnes comederent. & dicunt ei. Homo, cur non comedis? Is verò dicit eis. Quoniã non habeo quod edam. Cùm ergo inter se quæsiissent quis eius accepisset vtensilia vel impensas, vidissent autem neminẽ accepisse, neque enim habebat aliquid, cœperunt cũ eo contendere. Quomodo sic ingressus es absque impensis? Quomodo dabis nobis naulũ? Quónam autẽ aleris? Is verò eis dicit. Ego nihil habeo. Auferte me, & abiicite vbi inuenistis. Illi verò, Ne si centũ quidem aureos nobis dares, lubẽter hoc faceremus, cùm sit nobis ventus adeò secundus. Scopum ergo vrgeamus, peragentes quæ sunt nobis proposita. Sic fuit in naui, & eũ aluerunt Romã vsque. Cùm autẽ Romã venisset, curiosè indagauit quis esset in ciuitate magnus exercitator aut exercitatrix. Inter quos incidit in quendã Domnionẽ. cuius lectus curauit ægrotos post mortẽ. Cùm ergo in eũ incidisset, & ex eo vtilitatẽ accepisset, erat enim vir & moribus ornatus & eruditione, & ab eo didicisset quísnam

Vita Abbatis Domnionis. LXXXIIII.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

esset illic alius exercitator aut exercitatrix, cognouit esse quandam virginem silentium agentem & quiescentē, quæ iam vigintiquinque annis in cella erat inclusa, & cum nemine vnquā colloquebatur. Cùm autē eius domū didicisset, venit, & dicit vetulæ quæ ei inseruiebat. Dic virgini me necesse habere eā conuenire. Deus enim me misit. Cùm autē duos vel tres dies intermisisset, eā conuenit postea. & ei dixit. Quid sedes? Ea verò dicit ipsi. Nō sedeo, sed ambulo. Is verò dicit, Quo ambulas? Illa verò dicit, Ad Deū. Is aūt dicit. Viuísne, an es mortua? Illa verò ei dicit, Credo in Deū me esse mortuā. Qui enim carne viuit, non potest non ambulare. Is autē dicit ei. Vt me ergo certiorē reddas te esse mortuā, fac quod facio. Ea illi dicit. Impera mihi quæ possunt fieri, & faciam. Is autē dicit ei. Nihil est quod non posit mortuus, absque eo quòd nō potest esse impius. Tunc dicit ei, Descende & progredere. Ea verò respōdit. Iam agitur vicesimus quintus annus ex quo nō sum progressa: & cur progrediar? Ei autem dicit, Si mortua es mundo, & tibi mundus: idē est tibi progredi & nō progredi. Ergo progredere. Illa verò progressa est. & postquam progressa fuit vsque ad quandā ecclesiā, ei dicit in ecclesia. Si vis ergo me certiorē reddere quòd verè sis mortua, & nō amplius viuis placens hominibus: fac quod facio, & sciam te esse mortuā. Ei itaque dicit. Exuens sicut ego omnia vestiméta, ea impone humeris. & transi mediā ciuitatem, me in hoc habitu præeūte. Illa verò ei dicit. Hac re minime honesta multos

offendam:

offendam: & poterũt dicere me esse emotæ mentis & dæmoniacã. Is autem dicit ei. Et quid tibi est curæ, si dixerint te esse emotæ mentis & dæmoniacã? tu enim es eis mortua. Tũc illa ei dicit. Dic si quid aliud velis. neque enim ad hũc vsque modũ me venisse glorior. Tunc ei dicit. Ecce ergo, ne amplius te iactes, & tibi placeas, tanquã omnibus magis pia & mundo mortua. Ego enim sum te magis mortuus. & re ipsa ostendo me esse mortuũ mundo. Nã citra vllã animi perturbationẽ & pudorem hoc facio. Tunc cùm eã ad humilitatẽ instituisset, & eius fregisset arrogantiã, recessit. Sunt autẽ multa quoque alia quæ pertinent ad impatibilitatem. Is decedit cùm ageret annum ætatis sexagesimum, in ipsa Roma sepultus.

DE EVAGRIO CELEBRI Diacono.

DE Euagrio claro Christi diacono, qui vixit LXXXVI. instar apostolorum, non est æquum tacere. Sed ea literis mandare ad ædificationem eorum qui sunt lecturi, & ad bonitatis Seruatoris nostri gloriam, æquum arbitratus, ab alto expono, & quemadmodũ venerit ad institutum monasticum, & quomodo cũ se dignè exercuisset, moritur quinquaginta quatuor annos natus, in solitudine. Qui, „ vt scriptũ est, In breui consummatus, impleuit lon- *Sapien.4.* „ ga tempora. Fuit enim re vera eius anima grata Domino. Is genere quidẽ fuit Ponticus, ciuitatis Ibe-

 rorum,

rorum, filius presbyteri, lector promotus à sancto Basilio episcopo ecclesiæ Cæsareæ ad Argeũ. Post decessum autẽ sancti Basilij episcopi, attẽdens eius aptitudinẽ, sapientissimus, & à perturbationibus animi alienus, & omni doctrina clarus Gregorius episcopus Nyssenus, frater episcopi cui datur honor inter apostolos, eũ ordinat diaconum. Illinc cũ venisset sanctus Gregorius episcopus in magnã synodum Cõstantinopolitanã, relinquit eum beato Nectario episcopo, cùm esset omniũ disserendi artis peritissimus. Floruit ergo in magna ciuitate, in disputationibus iuueniliter exultans aduersus omnem hæresim. Accidit autẽ vt is qui propter morũ insignem bonitatẽ honorabatur à tota ciuitate, cõfigeretur à simulachro muliebris concupiscentiæ, vt ipse nobis narrauit postea cũ esset mens eius libera. Eum autẽ vicissim amauit muliercula. Erat autẽ ea vna ex primis. Euagrius autem, & Deũ timens, & suam veritus conscientiã, & habens ante oculos dedecus turpitudinis, & quam hæreses de alienis malis cõcipiunt lætitiã, Deum supplex rogauit vt ab ipso impediretur scopus quem sibi proposuerat mulier, quę eum vrgebat cupiditate, & eius insano tenebatur desiderio. Cúmque vellet ab ea recedere, non poterat, vt qui eius obsequij blandis detineretur vinculis. Haud multo post autẽ eam quæ præcessit orationẽ, antequam rem esset expertus, adstitit ei visio angelica præ se ferens speciem militum præfecti, quę eũ rapit, & ducit tanquam in iudiciũ, & cõiicit eũ in eam quæ dicitur custodiam, collari

ferreo

ferreo eius collo iniecto, & catena ferrea alligatis manibus, iis videlicet qui ad ipsum venerãt, ei causam minimè dicentibus. Ipse autẽ qui pungebatur conscientia, existimabat se ea subire eius gratia, arbitrans maritũ mulieris de hac re iudicẽ cõuenisse. Animi itaque admodũ anxius constitit Euagrius, dum de alia causa ageretur, & de aliis propter tale crimen haberetur quæstio. Post magnũ ergo illum metum & summũ animi angorem, angelus qui ab initio prębuerat visionẽ, ita transformatur vt videretur adesse germanus & sincerus amicus Euagrij, valde obstupefactus, & tristitia affectus ob tantam vinculorum infamiã, & dicens ei vincto inter catenas quadraginta reorũ. Cur cum tanta ignominia detineris cum reis, domine diacone? Ille ei dicit. Re vera quidẽ nescio: suspicor autem N. qui est ex pręfectis, me detulisse, motũ zelotypia citra vllam rationem. & vereor ne magistratus fuerit ab eo corruptus pecunia, & me maximo afficiat supplicio. Dicit ei is qui amici figurã susceperat. Si audias amicum, tibi consulo. Nõ tibi expedit degere in hac ciuitate. Dicit ei Euagrius, Si Deus me liberauerit ab hac calamitate, & me videris Constantinopoli, scias me iure subire hoc suppliciũ, & esse dignum alio maiore. Dicit ei amicus, Si ita habet, fero ad te sanctũ euãgelium. iura mihi in eo, quòd recedes ab hac ciuitate, & tuę animę curã geres: & te liberabo ab hac necessitate. Euagrius autẽ, Rogo te, inquit, iurabo vt volueris. me solũmodo libera ab hac nube tenebrosa. Interim autẽ ei affert sanctum euan-

 gelium,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

gelium, & exigit iuſiurandum. Euagrius autem ei iurat per euangeliũ verbis ſic cõceptis. Non manebo hic præter vnũ diem, ídque vt meas veſtes in nauem immittã. Cùm autem proceſsiſſet iuſiurandũ, ad ſe rediit ab ecſtaſi quę ei noctu euenerat. Cúmq; ſurrexiſſet, cogitauit. Etſi mihi fuit datum iuſiurãdum in ecſtaſi, iuraui tamen. Omnibus ergo quæ habebat in nauem coniectis, venit Hieroſolyma. & illic excipitur à beata Melania Romana. Rurſus cũ diabolus eius cor tanquam Pharaonis induraſſet, vtpote adoleſcentem & ætate luxuriantem, eũ rurſus inceſsit dubitatio, & animi fuit ancipitis, cùm tamen nemini quidquam dixiſſet. Quo factum eſt vt & veſtes rurſus mutaret, & in diſſerẽdo ei veternũ afferret vana gloria. Sed Deus qui impedit omnium noſtrũ interitum, ei rurſus attulit calamitatẽ, rurſus in febrẽ coniiciens. & deinde in longũ morbum, tempore ſemeſtri eius carnẽ macerans, quę ei afferebat impedimentũ ad virtutem, medicis dubitantibus, & nõ inuenientibus modum curationis. Dicit ergo ei beata Melanium. Nõ placet mihi fili, morbus tuus diuturnus. Dic ergo mihi quæ habes in animo. nõ eſt enim verus hic tuus morbus. Cõfeſſus eſt ergo ei rem quæ ſibi euenerat Conſtantinopoli. Dicit ei beata. Promitte mihi teſte Domino, te vitæ monaſticæ ſcopum eſſe ſecuturũ. & ego licet peccatrix, orabo Deum, vt detur tibi tempus cõmeatus, & vitæ terminus. Is autem eſt aſſenſus. Cùm ea autẽ oraſſet, intra paucos dies conualuit. cúmque is ſurrexiſſet, ab illa ipſa eſt amictu mona-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

ſtico indutus, & peregre proficiſcitur in montem Nitriæ qui eſt in Aegypto. In quo cùm habitaſſet biennio, tertio ingreditur ſolitudinẽ. Cùm itaque vixiſſet quatuordecim annis in iis quæ dicũtur cellis, comedebat quidẽ panis libram in die. trimeſtri autẽ tempore olei ſextarium: vir qui in molli delicata & lauta vita fuerat educatus. Faciebat autem cẽtum orationes: ſcribẽs annuatim precium ſolum eorũ quæ comedebat. eleganter enim ſcribebat celerem characterẽ. Cùm ergo intra quindecim annorum ſpacium mentẽ expiaſſet, dignus eſt habitus dono cognitionis & ſapientiæ, & diſcretionis ſpirituũ. Is cõpoſuit tres ſacros libros monachorũ, qui dicuntur Ἀντιῤῥητικά, hoc eſt, Cõtradictoria, ſuppeditans artes quibus ſit vtẽdum aduerſus dæmones. Ei aliquando grauẽ exhibuit moleſtiã dæmon fornicationis, vt ipſe nobis narrauit: & tota nocte ſtetit in puteo cùm eſſet hyems, adeò vt eius carnes cõcreſcerent. Aliquando autẽ rurſus ei moleſtiam exhibuit ſpiritus blaſphemiæ: & quadraginta diebus nõ eſt tectum ingreſſus, vt ipſe nobis narrauit. adeò vt corpus eius, non ſecus ac corpus ferarũ animantium, ſcateret muſcis. Ei tres apparuerunt dæmones in habitu clericorum, de fide cum eo inquirentes. Et vnus quidẽ dicebat eum eſſe Arrianum. alter verò Eunomianum. Tertius autẽ Apollinariſtam. & eos paucis ſuperauit ſpiritu ſapiẽtiæ. Rurſus cùm quodam die periiſſet clauis eccleſiæ, ſerra in cruce ſignata, manu trudens eã aperuit, Chriſto inuocato. Is à dæmonibus adeò fuit flagellatus, &

variorum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

variorum dęmonum tantam fecit experientiã, vt ij nõ posſint facilè enumerari. Vni ex discipulis suis, quæ post decem & octo annos erant euẽtura ei dixit, omnia ei prædicẽs in specie. Dicebat autem hic beatus, Ex quo veni in solitudinem, non tetigi lactucam. non minutũ olus. non aliquid viride. non fructum. non vuã. non lauacrum. non carnem. non panem. nõ vinum. neq; omnino aliquid ex iis quæ per ignem transeunt, præter quædã olera cruda, & modicum aquæ. Postea autem sextodecimo anno instituti vitæ suæ actæ absq; decoctione ignis, cùm caro, propter imbecillitatẽ corporis & stomachi, opus haberet vt aliquid sumeret quod per ignem transiisset, panem quidẽ tetigit, nequaquã autem sumpsit cocta olera. sed vel ptisanam, vel legumina duos annos. In his corpus consumebat hic beatus, viuificans animã sancto spiritu, in epiphaniis in ecclesia cõmunicans. Nobis autem narrabat hic generosus Christi athleta circa tẽpus mortis. Iã sunt tres anni ex quo non sum amplius vexatus à cupiditate carnis. Si autẽ post vitã ita ex virtute actã, & immensum laborẽ exercitationis, eúmq; vel maximè inflexibilem, & sobriã perpetuò orationẽ, hunc immortalem adeò inuasit bonis infestus & exitiosus dæmon: quid ab execrabili dæmone pati putamus eos qui sunt socordiores, propter suam negligentiam? Huic sancto significata est aliquando mors patris sui, & dicit ei qui renunciauit. Desine blasphemare: meus enim pater est immortalis. Deum autem dicebat. Hucusque est exactissimum

mum

mum & perfectiſsimum vitæ inſtitutum inſignis Euagrij.

VITA ABBATIS PIOR.

QVidam Pior nomine, Aegyptius genere, LXXXVII.
ætate iuuenis, cùm mundo renunciaſſet, exiit è domo paterna: & propter inſignẽ amorem ſpiritalem, Deo eſt profeſſus ſe nullum ex ſuis viſurũ amplius. Quinquaginta ergo pòſt annis, ſoror eius quæ cõſenuerat, & ab aliquo reſciuerat fratrem ſuũ viuere, veniebat in mentis emotæ periculum, niſi ipſum videret. Cùm autẽ nõ poſſet venire in vaſtum deſertum, rogauit illius loci epiſcopũ vt ſcriberet ad ſanctos patres qui erãt in ſolitudine, vt ipſum mitterent, & eum videret. Cũ ergo ei vis magna afferretur, patribus obediẽs, ſtatuit vno alio adſumpto, abire. & ſignificauit domui ſororis fratrẽ ſuum Pior aduenire, & foris ſtare. Cùm autẽ ſenſiſſet ſtrepitum oſtij, & quòd eius ſoror ei veniret obuiã, Pior clauſis oculis, clamauit ad ipſam. O ſoror N. Ego ſum Pior frater tuus, ego ſum: ecce, vide, aſpice quantum velis. Illa ergo facta certior, Deum glorificauit, & cùm multa feciſſet, non potuit ei perſuadere vt domum ingrederetur: ſed oratione facta in limine, reuerſus eſt in ſolitudinem, propriam patriam illic ſibi virtute comparans. Hoc eius fertur miraculũ, quòd cùm fodiſſet in loco quem ædificauit, inuenit aquã amariſsimã, & donec deceſsit illic permanſit, ſe aquæ concludens amaritudine, vt ſuam oſtenderet tolerantiam.

Multi autem monachi post eius mortem cùm in cella manere contendissent, non potuerunt vnum annum id efficere. Est enim locus terribilis, & alienus ab omni consolatione.

VITA ABBATIS MOYSIS Libyci.

LXXXVIII. MOyses Libycus fuit vir mitissimus, & maxima charitate præditus. Is dignus est habitus dono curationũ. Is hoc narrauit. In monasterio, inquit, eram valde iuuenis. & fodiebam maximum puteũ, latum viginti pedes. In eo cũ tres dies fodissemus viri octoginta, & venã consuetam, & quæ aspiciebatur transiissemus circa cubitum, aquam non inuenimus. Magna ergo affecti molestia, deliberabamus de desistendo ab opere. Dúmq; de eo deliberaremus, ad nos aduenies Pior ex vasta solitudine, in ipsa sexta hora æstus, cùm esset senex, indutus sua pelle ouilla. & cùm nos salutasset, dicit nobis post salutationẽ. Quid animũ abiecistis homines modicæ fidei? Vidi enim vos iam ab hesterno die abiecisse animũ. Quod cùm dixisset, in putei fossam statim demisit scalas, & cũ eis facit orationem. & accepto ligone, & tertio ictu incusso, dixit. Deus sanctorũ patriarcharum, ne irritũ & inutilem feceris laborem seruorum tuorum. sed mitte ad eos vsum aquæ. & statim aqua exiit, vt nos omnes ea aspergeremur. Et cùm rursus orasset, abiit, dicẽs, Hac de causa missus sum. & aperta est. Cùm autẽ illi vim facerent vt illic comederet, non potuit

in

in animum inducere, dicēs, Non ideo missus sum. Hæ sunt res admirabiles Pior præclaræ colūnæ tolerātiæ. & hic est finis illius virtutis, qui pro amaro fonte: fruitur perpetuo dulcedinis fluēto cum magno spiritali gaudio.

VITA ABBATIS CHRONII.

Qvidam qui dicebatur Chronius, ex vico LXXXIX.
qui dicitur Phœnix, cùm à suo vico qui est prope solitudinē, mensus esset decies mille quingētos passus dextero pede numeratos, illic precatus fodit puteū. & cùm aquam inuenisset pulcherrimam, quæ in profundo aberat quinque vlnis, illic quoq; sibi ædificauit paruum hospitiolū. & ex quo die seipsum collocauit in monasterio, Deum rogauit ne reuerteretur in locū qui habitatur. Cùm pauci autem anni præteriissent, dignus fuit habitus presbyteratu, circiter trecentorum virorum circa ipsum congregata fraternitate. Hęc ergo fertur eius virtus exercitationis, quòd cū sexaginta annis aræ assedisset fungēs sacerdotio, nō egressus est è deserto. nō extra laborē manuū comedit panē. Cū eo habitauit quidā Iacob è vicinis, *Vita Abbatis Iacobi.* XC.
qui cognominatus est Claudus, vir summa cognitione pręditus. Erāt autē ambo noti beati Antonij.

VITA ABBATIS PAPHNVtij Cephala.

Cvm ergo quodam die cōuenisset etiā Paph- XCI.
nutius qui dicebatur Cephala. qui quidem

habuit donum cognitionis diuinarum ſcripturarum, veteris & noui teſtamẽti, omnẽ eam interpretans, cùm non legiſſet ſcripturas: erat autem adeò modeſtus vt celaret virtutem propheticã. De quo dicitur, quòd octoginta annis non habuit ſimul duas tunicas. Cùm vnà hos conueniſſemus, ego & beati diaconi Euagrius & Albinus, quærebamus ſcire cauſas fratrum qui decidebant vel labebantur in honeſta vita.

DE CHEREMONE.

XCII. *De eo qui fodiebat puteũ.* ACcidit enim illis diebus vt Cheremon exercitator ſedens decederet, & inueniretur mortuus ſedens in cathedra, & tenens opus in manibus.
XCIII. Accidit etiam vt alius frater fodiens puteum, obrueretur à puteo.
XCIIII.
XCV. Accidit etiam vt alius veniens à Scete, ſiti aquæ moreretur.

DE STEPHANO LAPSO.

INter quos cõmemorauimus etiam Stephanum qui in turpem lapſus eſt intemperantiam. & Eucarpũ, & Heronem Alexandrinum. & Valentem Palæſtinum, & Ptolomæũ Aegyptium qui erat in Scete. Simul ergo rogauimus quænam eſſet cauſa, quòd qui ſic viuunt in ſolitudine: ex iis alij quidem mente decipiuntur, alij verò erumpunt in intemperantiam. Hoc ergo reſponſum nobis dedit ſanctus Paphnutius vir maxima

cognitione

cognitione prȩditus. Quæcunque fiunt, in duo diuiduntur. in Dei placitum, & Dei permiſsionem. Atque quæcunque quidem fiunt ex virtute ad Dei gloriam, ea fiunt Dei placito. Quæ verò damnoſa, periculoſa, & quæ infortunia & caſus important, ea fiũt Dei permiſsione. Permiſsio autẽ ex egeſtate rationis vel infidelitate eorum qui deſerũtur. Fieri enim nõ poteſt vt qui piè viuit & rectè cogitat, incidat in ignominiæ lapſus, vel impoſturæ dæmonum. Quicunque ergo prauo ſcopo ac inſtituto, nempe vt hominibus placeant, & arrogãti cogitatione, virtutẽ videntur aggredi, ij in caſus incidunt, Deo eos deſerẽte ad eorũ vtilitatem. vt cùm per derelictionem mutationẽ ſenſerint, aut propoſitũ, aut actionem corrigant. Nam aliquando quidem peccat propoſitum, quando fit malo ſcopo. vt ſæpe accidit intẽperantem prauo ſcopo facere eleemoſynã in adoleſcẽtulas propter turpem finem. & actionẽ eſſe rationi conſentaneã, vt Orphanæ, & quæ exercetur monachæ, dare auxiliũ. Accidit autem recto quoque ſcopo facere eleemoſynam, in ægrotos, vel eos qui euerſi ſunt bonis, vel eos qui conſenuerunt. ſed parcè & cum murmuratione. & eſſe ſcopũ quidem rectũ: actionem autem ſcopo indignã. Oportet enim miſericordem miſereri in hilaritate & largitate. Hoc quoque dicebat. In multis animis ſunt dotes quædam præcipuæ. In aliis quidem, bonitas ingenij. in aliis verò aptitudo ad exercitationẽ. ſed quando non fit propter ipſum bonũ & ex diuino ſcopo, neque actio, neque ingenij bonitas, neque ij

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

qui dotes habent præcipuas. non bonorum datori Deo aſcribentes, ſed ſuo libero arbitrio, ingenio, & ſufficientiæ: qui tales ſunt, relicti à prouidentia, incidunt in facta turpia, turpes perpeſsiones, probráque & dedecora. Derelicti ergo, per aduenientem humilitatem & pudorẽ, ſenſim neſcio quomodo expellũt arrogantiam quam ſuſceperant ex ea quæ virtus reputabatur. Qui enim eſt inflatus, qui de bonitate, inquam, ingenij effertur, & Deo nõ aſcribit bonitatem ingenij, neque eam quæ ſibi ſuppeditatur cognitionem, ſed vel ſuæ exercitationi, vel naturæ, abducit ab eo Deus angelum prouidentię. Quo auerſo, ſuperatus à viribus aduerſarij is qui effertur ob bonitatem ingenij, incidit in intemperantiam propter inſolentiam. vt ablata teſte temperantia, non videantur credibilia quæ dicuntur ab ipſis, fugientibus piis doctrinã quæ ex tali ore procedit, tanquam fontem qui ſcatet hirudinibus. vt impleatur quod ſcriptũ eſt, Peccatori autem dixit

Pſal. 49. » Deus. Cur tu enarras iuſtificationes meas, & aſſu-
» mis teſtamentũ meum per os tuũ? Eorũ enim animæ qui vitiis laborãt, ſunt re vera diuerſis fontibus aſsimiles. Nam qui ſunt gulæ & vino dediti, lutulentis fontibus. Qui verò tenentur auaritia & plura habendi cupiditate, fontibus ranas habentibus. Inuidi autem, qui habent aptitudinẽ cognitionis, fontibus ſerpẽtes habẽtibus, in quibus ſemper fluctuat ratio. propterea quòd nemo haurit ex ipſis, propter morũ acerbitatẽ. Quocirca tria rogat Dauid, bonitatẽ & diſciplinã & cognitionem. Nam

absq; bonitate cognitio est inutilis. Etsi correctus quidem fuerit is qui est huiusmodi, deposita causa derelictionis, nēpe arrogātia, & assūmpserit humilitatem & sui modū cognouerit. neq; aduersus aliquem se efferens, & Deo agens gratias, ad eū rursus reuertitur quæ testimonio fulcitur cognitio. Orationes enim spiritales, quæ nō habent vitam honestam & temperantem simul equitātem, sunt spicæ quæ à vento intereunt. quæ habent quidem figurā, sed ab eis ereptū est alimentū. Omnis ergo lapsus, siue fiat per linguā, siue per sensum, siue per actiones, siue per totū corpus, conuenienter proportioni arrogantiæ, fit per Dei derelictionem parcentis iis qui derelinquūtur. Si enim cum intemperantia, eorū quoque bonitati ingenij Dominus tulerit testimonium, suppeditando eloquentiam, dæmones ipsos facit superbia, se extollentes cum immūditia. Hæc autem vobis dico, ò viri, vt cùm videritis aliquem vita quidē peruersum, oratione autem aptū ad persuadendū, recordemini dęmonis qui in sacra scriptura cū Christo loquitur, & testimonij quod ,, dicit. Serpens autem erat prudētissimus omnium Gen. 2.
,, bestiarū quæ erāt super terrā. cui prudentia potius detrimentū attulit, cùm alia virtus nō concurreret. Oportet enim eū qui est fidelis & bonus, ea quidē animo sentire quæ dat Deus. loqui autem quæ sentit: facere autem quæ loquitur. Si enim cū veritate verborū non concurrat vitę cognatio, panis est sine sale, vt dicit Iob. Qui est autē talis, minimè comedetur. Quod si etiam comedatur, coniicit eum qui

comedit

Iob.6. ,, comedit in malã habitudinẽ. Si comedetur enim,
inquit, panis ſine ſale. etſi eſt guſtus in verbis inani-
bus, non impletis verborum teſtimonio. Ex dereli-
ctionibus ergo, vna quidem eſt, vt virtus occultata
manifeſtetur, vt virtus Iob. Deo reſpondente & di-
Iob.40. ,, cente. Ne reiicias iudicium meum. neque putes me
,, tibi aliter reſpõdiſſe: ſed vt iuſtus appareas. es enim
mihi notus qui noui occulta. Sed quoniam igno-
raris ab hominibus. ſuſpicãtur enim nonnunquã
me à te coli propter diuitias, ideo feci vt in caſum
incideres. Demeſſui diuitias, vt oſtendam eis tuam
gratiarũ actionẽ & philoſophiã. Alia autem pro-
pter auertendã ſuperbiam, vt in Paulo. Relictus eſt
enim Paulus caſibus, & colaphorũ incuſsionibus,
2.Cor.11. ,, & diuerſis iactatus afflictionibus. & dixit, Datus
eſt mihi ſtimulus carnis, vt me colaphizet. ne forte
extollar. ne forte cùm miraculis quies & rerũ ſuc-
ceſſus & honor ei accedens, eum in arrogãtiam in-
iiceret diabolicam. Superbia elatus relictus quoq;
eſt paralyticus propter peccatũ. Cui dixit Domi-
Ioan.5. ,, nus. Ecce ſanus factus es, noli amplius peccare. De-
relictus quoque eſt Iudas qui pluris fecerat pecu-
Act.1. ,, niam. Quocirca fuit etiam ſuffocatus. Derelictus
Gen.27. ,, quoque eſt Eſau, & incidit in intemperantiã, vt qui
ſtercus inteſtinorum præpoſuerit benedictioni pa-
ternæ. adeò vt cùm hæc omnia ſenſiſſet Paulus, di-
Rom.1. ,, xerit de aliquibus. Quoniam enim non probaue-
,, runt Deũ habere in cognitione, tradidit eos in re-
,, probum ſenſum, vt faciant quę non cõueniunt. De
aliis autem qui videbantur habere Dei cognitionẽ
cum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

cum mente corrupta & inani tumore, dicit, Quoniam enim cùm Deum cognouissent, nõ vt Deum glorificauerunt, aut gratias egerunt, tradidit eos Deus in passiones ignominiæ: adeò vt nos ex eo cognoscamus fieri non posse vt cadat aliquis in intemperantiam qui non fuerit derelictus à Dei prouidentia, propter negligentiam & socordiam eorum qui derelinquuntur, & deseruntur ad hoc vt hæc eis eueniant.

VITA ABBATIS SOLOMONIS.

IN Antinoi ciuitate regionis Thebaidis qua CXVI.
draginta annos versatus, eo tempore accepi etiam cognitionem eorũ quæ sunt illic monasteriorum. Nam circa ciuitatẽ sedẽt viri circiter bis mille, manibus viuentes, & se summè exercentes. In his sunt etiam Anachoretę qui seipsos incluserunt in speluncis rupiũ. Inter quos est Solomon vir mãsuetissimus & temperantissimus, & qui donum habet tolerantiæ. Is quinquaginta annos degit in spelunca, sibi victum suppeditans manibus: & didicit totam scripturam.

VITA ABBATIS DOROTHEI.

FVit etiam quidam Dorotheus, presbyter in XCVII.
alia spelunca habitans, qui in summa bonitate ipse quoq; vitam vixit inculpatam. dignúsque est habitus presbyteratu, & ministrat fratribus qui sunt in speluncis. Huic aliquãdo Mela-

nium iunior, magnæ Melaniæ neptis, de qua dicã postea, misit quingentos nummos, rogans eum vt ministraret fratribus. Is autem cùm tres solos accepisset, misit reliquos ad Dioclem Anachoretam, virum summa cognitione præditum, dicens. Est me sapientior frater Diocles, & potest eos integrè & innocẽter dispensare, vt qui me melius sciat eos quibus sit meritò ferendum auxilium. Nam hi mihi sufficiunt.

VITA ABBATIS DIOCLIS.

XCVIII. HIc Diocles in grammatica quidem primum eductus, cùm se postea dedisset philosophię, tandem trahente eum gratia, ætatis annum agens vicesimum octauũ, renunciauit quidẽ disciplinis liberalibus, se Christo verò cõiunxit. & iam tricesimum annum agit in spelunca. Is dicebat nobis quòd mens quæ cogitatione recessit à Dei contemplatione, fit vel dæmon, vel bestia. Nobis autẽ rogantibus quónam modo, sic dixit. Mens quæ recessit à Dei contemplatione, necessario incidit vel in dęmonem cupiditatis, vel in spiritum iræ. Et cupiditatem quidem dicebat beluinã, iram verò dæmoniacam. Cùm ego autem cõtradicerem: Quomodo fieri potest vt mens humana sit cum Deo sine intermissione? ipse dicebat, quòd in quacunque cogitatione vel re pia & diuina fuerit anima, ea est cum Deo.

VITA

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

VITA ABBATIS CAPITONIS.

PRope eum manebat quidã Capito à latronibus, qui cũ quinquaginta annos impleſſet in ſpeluncis, quatuor millibus longè ab vrbe Antinoi, non abiit à ſpelũca vſque ad fluuium Nilũ, dicens ſe non poſſe turbas cõuenire, eo quòd aduerſarius ei adhuc reſiſtat. XCIX.

VITA ANACHORETAE qui illudebatur.

CVm his vidimus etiam alterum Anachoretam, qui ipſe quoque erat ſimiliter in ſpelũca. Is in ſomnis illuſus oeſtro vanæ gloriæ, viciſsim illudebat eos qui decipiebantur, ventos paſcens. & habebat quidem in corpore temperantiam, & propter ſenectutem, & propter tempus, & forte etiam propter vanam gloriam: vanæ autem gloriæ intemperantia corruptus erat eius animus. C.

VITA SANCTI EPHRAIM diaconi.

AVdiiſti omnino de Ephraim diacono eccleſiæ Edeſſenorum. Fuit enim vnus ex iis qui digni ſunt, de quibus fiat mentio à ſanctis Chriſti ſeruis. Is cùm ſpiritus viã dignè peregiſſet, & à recta non declinaſſet, dignus eſt habitus gratia naturalis cognitionis, quam conſequitur Theologia, & poſtremo beatitudo. Cùm ergo vitam exercuiſſet quietam, & multis iam annis ædificaret eos CI.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

qui ventitabant, postea è cella progressus est hac de causa. Cùm magna fames inuasisset ciuitatem Edessenorum, misertus omnium qui peribant agrestium, processit ad eos qui erant diuites in ciuitate, & dicit eis. Cur non miseremini humanæ naturæ quæ interit? sed frumentum vestrum sinitis putrescere ad condemnationem animarum vestrarum? Se autem excusantes, dicunt. Non habemus cui credamus, ad hoc vt panem subministret esurientibus. Omnes enim res cauponantur. Is verò dicit eis. Quid ego vobis videor? erat autem apud omnes in magna existimatione, non falso, sed re vera. Ei itaque dicunt. Nouimus te hominem Dei. Mihi itaque de cętero credite. Ecce, me propter vos eligo hospitum exceptorem. Cúmque pecuniam accepisset, & in fixis vallis septum construxisset, & lectos ad trecentos statuisset, curabat eos qui famescebant. eos quidem qui deficiebant sepeliens, eorum verò qui spem vitę habebant curam gerens, & vt semel dicam, hospitium & ministerium propter famem quotidie exhibens ex iis quæ suppeditabantur. Impleto ergo anno cùm successisset fertilitas, & omnia rectè succederent, cùm nihil haberet amplius quod ageret, ingressus est in suam cellam. & post mensem est mortuus, cùm Deus ei hãc occasionem præbuisset instar coronæ in extremis diebus. Reliquit autem scripta quoque studio digna, quæ magnam viri virtutem testantur.

VITA

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

VITA ABBATIS IVLIANI.

AVdiui à quodã in illis partibus fuiſſe Iulia- CII.
num virũ maximæ exercitationis, qui cùm carnem ſuam ſupra modũ liquefeciſſet, oſſã ſolum & pellem circunferebat. Is in extremis finis ſui dignus eſt habitus gratia curationum.

VITA ABBATIS INNOCENTII.

DE beato Innocẽtio presbytero Olïueti, à mul CIII.
tis quidẽ audiiſti: nihilo ſecius autẽ à nobis quoq; audies, qui tres annos cũ eo viximus. Is fuit longè ſimpliciſsimus. Cùm autẽ is fuiſſet illuſtris in palatio inter magiſtratus Conſtantini imperatoris, mundo renunciauit, profectus à matrimonio. In quo etiam habuit filiũ, Paulum nomine domeſticũ, qui militabat. Is cùm peccaſſet in filiã presbyteri, imprecatus eſt proprio filio Innocentius, Deum rogans, & dicens. Domine, da ei ſpiritum: ne amplius inueniat eius caro tempus peccãdi. melius arbitratus eum pugnare cum dæmone quàm cum intemperantia. Quod etiam factũ eſt. Nam nunc quoque adhuc eſt in monte oliuarum, ferrum geſtans, & caſtigatus à ſpiritu. Hic Innocentius adeò fuit miſericors, (fortaſſe autẽ videbor etiã nugari dũ vera narro) vt ſæpe ſuffuraretur à fratribus, & daret egẽtibus. Fuit autẽ ſummè ſimplex & innocens. Is dignus eſt habitus dono aduerſus dæmones. & ad eũ aliquando adductus eſt nobis videntibus adoleſcens quẽ inuaſerat ſpiritus & paralyſis, vt ego cũ vidiſſem, voluerim apertè matrẽ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

expellere eius qui fuerat adductus, desperans eum posse curari. Accidit autẽ vt interim veniens senex hanc videret adstantẽ, deflentémque, & eiulantem propter inenarrabilem calamitatẽ filij. Lachrymatus ergo præclarus senex & commotus visceribus, accepto adolescẽte ingressus est in suũ martyrium, quod ipse ædificarat, in quo sitæ sunt reliquiæ Ioãnis Baptistę: & cùm pro eo orasset vsque ad horam nonam ab hora tertia, sanum reddidit adolescentẽ. & eodẽ die & paralysim expulit & dæmonẽ. Erat autẽ talis eius paralysis, vt spuens puer tergũ suum conspueret. ita erat inuersus. Aliud rursus fuit eius signũ. Quædam anus quæ ouem amiserat, accessit ad eum flens. Quam secutus dicit ei. Ostende mihi locum vbi amiseris. Ea verò ducit eum ad loca quę sunt circa Lazariũ. Stans ergo orauit. Qui suffurati autem erant adolescentes, ipsam prius occiderant. Dum ergo ipse oraret, nemine confitente, carne occultata in vinea, alicũde veniens coruus stetit supra furtum, & rursus euolauit. Cùm beatus autem animaduertisset, vidit mactatam victimã. Et sic iuuenes ad pedes eius accidentes confessi sunt se occidisse, & iustum precium fuit ab eis exactum.

VITA ABBATIS ADOLII.

CIIII. RVrsus noui Hierosolymis quendam nomine Adolium, genere Tarsensem. qui cùm venisset Hierosolyma, ingressus est viam valde immutabilem. non quam multi ingressi sunt, sed

secto

ſecto ſibi quodã nouo vitæ inſtituto. Se enim ſuper hominem exercuit. vt etiã ipſi dæmones horrentes eius auſteritatem, ne ad eũ quidem auderẽt accedere. Propter ſummã autem exercitationẽ & vigiliã, exiſtimatus eſt eſſe ſpectrũ. In quadrageſima enim comedebat poſt quinq; dies. toto autẽ alio tẽpore, vno die interiecto. Hæc autem fuit eius res magna. A veſpera vſque ad illud tẽpus quo cõgregabatur fraternitas in oratoriis, in olіueto, in colle aſſumptionis vnde aſcendit Ieſus, perpetuò ſtabat pſallẽs & orans, & ieiunabat. & ſiue pluebat, ſiue grandinabat, manebat immobilis. Impleto autem tẽpore cõſueto, excitatorio malleo pulſabat cellas omniũ, eos congregans ad oratoria. & in vnoquoque oratorio vnà cum eis pſallens vnam aut duas antiphonas, & vnà cum eis orans. & ſic die appropinquãte ibat in cellulam, & re vera fratribus eũ exuentibus, & veſtes exprimẽtibus tanquam eas lauaturi, eum aliis induebant. Et cùm quieuiſſet vſque ad horam tertiã, pſalmodia excitatus erat ei intentus vſque ad veſperã. Hæc eſt ergo virtus Adolij Tarſenſis, qui fuit conſummatus Hieroſolymis, & ibi dormiit.

DE ABRAMIO.

FVit quidam Abramius genere Aegyptius, qui vitam aſperrimã & maximè agreſtem egit in ſolitudine. Is animo ſauciatus ab intempeſtiua perſuaſione, veniens in eccleſiam, contendit cum presbyteris, dicẽs. Noctu à Chriſto or- c v.

dinatus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

dinatus ſum presbyter. Suſcipite me vt ſacerdotẽ. Patres cùm abduxiſſent eum à ſolitudine, & ad vitam deduxiſſent craſsiorem, & magis indifferentẽ, curarunt eum à ſuperbia, deducentes eũ ad cognitionem ſuæ imbecillitatis, illuſum à dæmonibus.

VITA ABBATIS ELPIDII.

CVI. IN Amorrhæorum ſpeluncis quæ ſunt in Hiericho, quas olim conſtruxerant fugientes Ieſum Naue, qui tunc populabatur alienigenas, in monte Luca fuit quidã Elpidius Cappadox genere, poſtea autem dignatus presbyteratu monaſterij, factus à Timotheo Chorepiſcopo Cappadociæ, viro ſufficientiſsimo. Is habitauit in quadam ſpelunca, & tantã in exercitatione oſtendit continentiam, vt omnes obſcuraret. Vixit enim viginti quinque annos, veſcens ſolum ſabbatis & dominicis. Stans autẽ totas noctes cantabat. Is tanquam regi apum futuro, in medio fraternitatis cohabitans, illum montem ædificauit: licebátque illic videre apud vnũquenque diuerſos modos vitæ exercitationis. Hunc aliquando Elpidium, & verè Elpidiũ, qui re vera ſpe gaudebat, & propter Chriſtum ſuſtinebat afflictionem, noctu pſallentem nobis vnà cũ eo pſallẽtibus, ipſum pupugit ſcorpius. Quem cũ calcaſſet ſtans, non mutauit habitũ corporis. tanta tolerãtia nullam duxit rationẽ doloris quem inuſsit ſcorpius. Porrò autem cùm quodam die quidam frater teneret fruſtum ſcalarum, id ac-

cepit ſanctus dum ſederet in margine montis, & infodit tanquam plantans, etſi non eſſet tempus. Vſque adeò autẽ creuit, & tam ampla vitis euaſit, vt tegeret totam eccleſiam.

VITA ABBATIS AENESII.

CVm hoc ſancto Dei athleta vnà etiam fuit CVII. cõſummatus inclitus Dei ſeruus Aeneſius, vir magnæ exiſtimationis, & qui fuit inſignis in exercitatione.

VITA ABBATIS EVSTATHII.

ET eius frater Euſtathius ei honore æqualis, CVIII. promptóque & alacri animo exercens vitæ certamina. Eò autem proceſsit beatus Elpidius impatibilitate corpus macerans, vt ſol eius oſſium fabricam perſpicuè oſtenderet. Fertur autem hoc quoq; in eius virtutis narrationibus à ſtudioſis eius diſcipulis, quòd totis viginti quinque annis non fuit conuerſus ad occidentem. etſi ſpeluncæ oſtium eſſet poſitum in montis cacumine. Neque poſt horam ſextam ſolem qui imminebat capiti, vidit vnquam inclinantem ad occidẽtem. Neque ſtellas quæ in occaſu oriuntur vidit viginti annis. Hic magnus athleta patientiæ, ex quo ingreſſus eſt ſpeluncam, non deſcendit de monte donec fuit ſepultus. Hæc ſunt cœleſtia facinora coronati & inuicti athletæ Elpidij, qui nunc degit in paradiſo.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

VITA ABBATIS SISINII.

CIX. HVius discipulus Sisinnius nomine, qui prodiit quidem ex seruili fortuna. fide autem liber, genere Cappadox. Oportet enim genera quoque significare ad gloriam Christi qui nos reddit claros genere, nósque deducit ad beatam & veram nobilitatẽ, nempe regnũ cœlorum. Hic cùm fuisset longo tempore apud beatũ Elpidium, acris athleta virtutũ exercitationis, vt qui sex vel septem annis didicisset viri virtutes, & fortitudinẽ laborũ in exercitatione, is postea seipsum inclusit monimẽto. In eo autẽ cõstitutus tres annos, perseuerauit in orationibus. non noctu, non interdiu sedens, nõ accũbens, non foras egrediẽs. Is assecutus est gratiã aduersus dęmones. Nunc autẽ reuersus in patriam, dignus est habitus presbyteratu, ab eo collecta fraternitate virorũ & mulierũ dato testimonio impatibilitatis per honestã vitæ institutionẽ. & mascula expulsa sua cupiditate, & fœminarũ mollicie constricta continentia. adeò vt impleatur quod scriptũ
Galat. 3. est. In Christo Iesu non est masculus & fœmina. nõ est seruus, nec liber. Est autem etiã insigniter hospitalis, etsi careat possessionibus, in vituperium diuitum qui minimè impertiuntur.

VITA ABBATIS GADDANA.

CX. NOui ego senem quendam Palæstinũ genere, Gaddanam nomine: qui toto vitæ suæ tempore vixit absq; tecto, vixit autem circa Iordanem.

danem. Hunc beatum eremitam, cùm Iudæi moti æmulatione, in locis quæ sunt circa mare mortuũ adorti, stricto gladio inuasissent, accidit vt tale fieret miraculum. Dum ensem extolleret, & vellet Gaddanę afferre interitum, exiccata est manus eius qui ensem tenebat. ísque illi ita cecidit vt non sentiret. Hoc auxiliũ à Deo latum est beato Gaddana.

VITA ABBATIS ELIAE.

RVrsus quidam Elias monachus probatissimus, in iisdem locis habitabat in spelunca. cxi.
& cùm esset vitæ honestissimæ & in primis religiosæ, vacabat continentiæ & orationi, omnes aduenientes benignè excipiens. Quodam ergo die cùm complures fratres ad eum accessissent, erat enim illac eis transeundum, ei panes defecerunt. iuránsque nobis affirmabat dicens, Propemodum sum exanimatus ob cibi penuriam. Ingressus ergo cellam mœrore animi confectus, quòd nescirem quemadmodum in eos qui aduentarant, implerem pro viribus mensuram charitatis, inueni tres recentes panes illic positos, quos lætus accepi & apposui. Cùm autem viginti viri comedissent ad satietatem, superfuit vnus panis. Eum autem cùm sustulissem, vsus sum eo viginti quinque diebus. Hæc Domini gratia facta est cum hospitali Elia. cuius laborum remunerationes paratæ sunt apud benignum Dominum.

DE SABBATIO.

CXII. Quidam Sabbatius nomine, Hierichuntinus genere, cùm haberet vxorẽ, propter Dei timorem adeò amauit monachos, vt ipſe obiret cellas & omnẽ ſolitudinẽ noctibus, & in vnoquoque monaſterio foris poneret vnum modiũ dactylorum, & olerũ quod ſatis eſſet, propterea quòd pane non veſcantur qui in Iordane ſunt exercitatores. Huic continentiũ monachorum dextero menſæ ſtratori, cũ is quodam die tuliſſet ſanctis quæ exercitationi erant neceſſaria, maligni æmulatione ei leo occurrit. inimico monachorum excitante immanẽ feram aduerſus miniſtrum monachorũ, ſtudente & illos priuare refectione, & hũc ſuo propoſito. Et cùm fera eũ cõprehẽdiſſet à lapide vnius ex monachis, ſuis vnguibus eum protruſit & euertit. Sed qui docuit in Daniele leones ieiunare, prohibuit ne eũ qui ſeruabat pręcepta deuoraret leo, etſi valde eſuriret. Quo factũ eſt vt accepto ſenis aſino recederet. Qui enim ei vitam donauerat, feræ quoque famem exatiauit.

DE PHILOROMO presbytero.

CXIII. Religioſiſsimum presbyterũ Deíque amantiſsimũ Philoromũ in Galatia cõuenimus, & cum eo lõgo tempore verſati ſumus, qui fuit vir exercitatiſsimus. Is ortus quidẽ eſt ex matre ſerua, patre verò libero. Tantam autem virtutũ

nobilitatem

nobilitatem oſtendit in vitæ Chriſtianæ inſtitutione, vt etiã ipſi qui ſunt in genere inſuperabiles, eius vitam angelis æqualẽ reuererentur, & efficacẽ virtutem exercitationis. Is mundo renunciauit in diebus Iuliani execrandi imperatoris. & liberè cũ hoc impio eſt locutus generoſus Chriſti athleta Philoromus. quem iuſsit radi, & à pueris ei ſtanti alapas impingi. Is verò rem fortiter & toleranter tulit, & ei egit gratias, vt ipſe nobis narrauit. Hunc præclarum virum in principio adortum eſt bellum fornicationis & gulæ, vt dicebat, quod tyrannidẽ exercens exagitat multitudinẽ. At is veluti immenſum incendiũ multa aqua extinxit, ſumma cura continentiæ, ferrum geſtando, & ſe concludendo, & abſtinendo à cibis, & vt ſemel dicã, ab omnibus coctis, & in his ſe fortiter gerẽdo ac tolerãdo propter ingluuiem. Qui cùm id vicerit, potuit hymnũ vi-
„ ctoriæ canere, ſic dicens. Exaltabo te Domine, quo- *Pſalm. 29.*
„ niam ſuſcepiſti me, & nõ lætificaſti inimicos meos
„ ſupra me. Hic à ſpiritu fornicationis variè oppugnatus, perſeuerauit quadraginta annos in monaſterio. Is autem narrabat, dicens. Triginta & duos annos nullum fructũ tetigi. Cùm autem, inquit, timiditas me ſummè oppugnaſſet, adeò vt vel interdiu pertimeſcerem, me incluſi ſex annos in monimento: & ea ratione euaſi ſuperior, ex impatibilitate bellum gerens cum ſpiritu qui mihi hanc imponebat ſeruitutem. Huius viri inſignis magnam curam gerebat beatus Baſilius Epiſcopus, qui delectabatur eius auſteritate, conſtantia, & in opere di-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

ligentia qui adhuc in hodiernũ diem à calamo & charta non recesſit, cùm ſit natus annum octogeſimum. Dixit hic beatus. Ex quo ſum initiatus & regeneratus ex ſpiritu & aqua, vſque in hodiernum diem, alienum panem gratis non comedi, ſed eum qui ex propriis laboribus ad nos venit diuinitus. Ducẽtos quinquaginta nummos ex opere manuũ mearum dedi iis qui erant manci ac mutili. neque vlli vnquam feci iniuriam. Is pedeſtri itinere venit Romam vſque ad orandũ in martyrio ſanctorum Petri & Pauli. Peruenit autem etiam vſque ad Alexandriam, cũ vouiſſet, in martyriũ venerãdi athletę Marci. Dignus autẽ inquit, ſum habitus, qui voti gratia, bis propriis pedibus venirem Hieroſolyma ad honoranda loca ſancta. & ipſe mihi ſuppeditaui impenſas. Dicebat autem nobis, vt vtilitatẽ ex eo caperemus. Non memini me vnquã animo à Deo meo receſsiſſe. Huius beati Philoromi talia ſunt certamina, & in his eſt inuicta victoria. & beatorum laborũ ei redditur finis, corona gloriæ immarceſcibilis.

VITA BEATI SEVERIANI & eius vxoris.

CXIIII. IN Ancyra Galatiæ, in ipſo loco cõtigit mihi alloqui quẽdam Seuerianũ vnà cum eius cõiuge Doſphoria. nec eorũ magnam habui experientiam. Ij quidẽ multa ſpe bona repleti ſunt, & ſuos fruſtrãtur filios, re vera in futura intuentes.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

Suorum enim prædiorum reditus consumunt in egenos, habentes quatuor filios & duas filias. quibus ne vitis quidem sarmentũ dederunt præterquã iis quæ nupserant. Dicebant autẽ reliquis suis filiis. Post nostrum decessum omnia sunt vestra. Quandiu autẽ sumus superstites, nos possessionũ nostrarum fructus colligemus, eos distribuẽtes ecclesiis, & monasteriis, & xenodochiis, & omnibus egẽtibus. In quibus hoc quoque est eorũ virtutis egregiæ. Cùm esset magna fames, & quæ omniũ hominum peruadebat viscera, illi tunc eas quę illic erant hæreses traduxerunt ad rectã opinionẽ. Nam cùm in multis prædiis horrea sua aperuissent, ea præbebant in alimẽtum pauperũ. adeò vt ex hac inexplicabili eorum benignitate in vnã rectæ fidei consonantiam cõuenerint qui erant hæreticæ opinionis. Deo gratias agentes ob simplicem eorũ fidem, & immensam beneficẽtiam. Alia autẽ exercitatio eorum erat admirabilis. Vestis eorũ habitus erat maximè venerandus. erátque in eis magna & quæ dici nequit victus tenuitas. erant valde modici sumptus. alimentorũ frugalitate cõtenti quantam vita requirebat. pietatem in Deum mirandũ in modũ exercentes: in agris degentes plurimo tẽpore: semper fugientes ciuitates, & vitia quæ ex eis oriũtur. ne ex iucunda cum turba conuersatione tumultus ciuiles attraherent, & exciderent à Dei proposito. Propter hæc omnia horum beatorũ rectę vitæ facinora, hinc iam intelligentibus oculis aspiciũt æterna bona quæ parata sunt à Dei gloria.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

VITA ELEEMONIS MONACHI.

CXV. VIdimus in hac ciuitate monachum patrem monasteriorũ, qui non inducebat in animũ cum vllo homine vel pauco tempore colloqui. Is vicesimũ annum agens in exercitatione, hoc habuit vitæ institutum, vt permaneret apud ciuitatis episcopum virum sanctissimũ. Est autem adeò benignus & misericors, vt etiam noctu circumeat, & misereatur eorum qui indigent. Is non negligit custodiam. nõ nosocomium. non Ptochium. nõ diuitem. nõ pauperem. sed fert opem omnibus. apud diuites quidẽ, vt immites & immisericordes, verba faciens de misericordia. vnicuique autem ex indigentibus prouidens quæ sunt necessaria. eos qui pugnant pacificans. nudis suppeditans indumẽta. ægrotis medicamẽta afferens ad curationẽ. Quod autem solet fieri in omnibus magnis ciuitatibus, in ea quoque fiũt. In porticu enim ecclesiæ iacet multitudo mãcorum ac mutilorũ quotidianum victũ emendicantiũ. qui partim quidem vxores non duxerunt, partim verò etiam duxerunt. Quodam ergo die accidit vt vnius horũ vxor pareret in porticu, & in ipsa hyeme. Ea ergo clamãte cũ ab illo intolerabili dolore pungeretur, audiuit hic beatus vlulatum, orans in ecclesia. & relictis sibi consuetis precibus, egressus respexit. & cùm neminẽ inuenisset qui illi adesset in hac necessitate, ipse functus est vice obstetricis. non abhorrens fastidiũ quod cõsequitur mulieres parientes. mulierum insensibilitatem

tem ei largiēte hac profundiſsima eleemoſyna. Atque veſtium quidem quibus eſt indutus precium non eſt vnius oboli. Cibus autẽ contendit cum veſtibus. libello autẽ non ſuſtinet incumbere, à lectionibus eum abducente clementia. Si quis ex fratribus ei librum donauerit, eum ſtatim vendit & diſtribuit pauperibus. Iis autẽ qui ſciſcitabãtur, Cur hæc vendis? dicebat. Quî poſſum meo perſuadere magiſtro me eius artem accuratè didiciſſe, niſi illo ipſo vſus fuero ad artem rectè exercendã? Hic immortalis cùm in hac actione hucuſq; permanſiſſet, perpetuò germinans memorię nomen reliquit illi, quæ eſt circũcirca regioni. Ipſe fruens æterno gaudio in regno cœlorum, recipiẽs digna pręmia beatis laboribus. & qui eſurientes hic nutriit, & nudis dedit veſtimenta, nunc apud bonorum operum remuneratorem fruitur omne genus deliciis.

VITA ABBATIS BISARIONIS.

FVit quidam ſenex, poſſeſsionibus carens, & miſericors, nomine Biſarion. Is cùm veniſſet in quendam vicum, vidit mendicum nudũ in foro mortuũ. vnam quidẽ ferens tunicam conuenienter euangelicę traditioni, & paruũ ſuperhumerale. Nihil enim poſsidebat præter hoc neceſſarium tegumentũ. Habebat autem ſemper quoque paruum euangeliũ ſub axilla, aut ad ſui faciendum periculum num perpetuò voci Domini obediret. aut potius geſtãs ſermonẽ quem erat opere execu- CXVI.

 tus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

tus. Tam admirabili enim vita vsus est hic vir & citra vllum dedecus, vt perinde ac terrestris angelus cœleste iter legitimè peregerit. Hic ergo cùm vidisset reliquias, se protinus exuens superhumerali, eo induit mortuũ. Et rursus cùm parum processisset, nudo egenti occurrit: & stetit apud se disceptãs, & sic ratiocinans. Quomodo ego quidẽ, qui mundo renunciaui veste induor, frater autem meus algore concrescit? Si ergo ego eum siuero exanimari, ero omnino causa mortis proximo. Quid ergo, exuẽs ne scindam, & partem distribuã, an totum dabo ei qui est factus ad Dei imaginẽ? Sed quid mihi & illi erit vtilis pars quæ scinditur? Et cùm apud se disceptasset, dixit. Damní ne aliquid patiemur, si plus quàm sit præceptũ faciamus? Generosus itaque hic athleta, prompto & alacri animo vocat pauperẽ in vestibulum: & cùm eũ dimisisset indutũ, stetit nudus, se operiens manibus, genua flectens & subsidens. solum habens sub axilla verbũ quod facit diuites. Eius autem consilio & prouidẽtia transiens quidam Irenarcha, agnouit senẽ. & dixit proximo suo socio. Respice illuc. Nõ est hic senex abbas Bisarion. Cùm is autẽ dixisset, maximè. de equo descẽdens, rogauit sanctũ, dicens, Quis te exuit? Ille verò dextera protendens euangelium, Hoc, inquit, me exuit. Statim autẽ se sua veste exuẽs Irenarcha, perfectum militem induit. & protinus gestans veluti quandam paruã vestem monachorũ, à mundo latens recessit. declinans laudem eius qui suũ vidisset vitæ institutũ. eum qui est ab occulto honorem celando

lando expectans. Hic ipse postquã omne præceptũ euangelicum rectè esset executus, cùm nihil huius mundi amplius haberet in animo, ad diuinorũ dictorum perfectiorẽ executionem, cùm in transitu vidisset pauperem, cursu in forũ cõtendit. vbi cùm paulisper constitisset, vendidit euangelium. Paucis igitur pòst diebus, qui cum eo erat abbatis discipulus Dulas nomine, rogauit senẽ, dicens. Quid paruo libello factum est ò abba. Cui senex placidè, verbum pulchrum admodũ & valde scitũ est locutus, sic dicens. Ne tristitia afficiaris, ò frater. Nam vt illic habeamus fiduciã, propter obediẽtiam, vendidi
„ ipsum sermonem, qui mihi semper dicebat. Vende Marc.10.
„ quę habes, & da pauperibus. Sunt autem alię quo- Luc.18.
que res plurimæ ex virtute gestæ huius magni patris. Cum quo nos quoque digni habeamur habere partem, gratia Christi, Amen.

VITA BEATAE MELANIAE Romanæ.

NEcessarium autem existimaui virilium quo- CXVII.
que & honestarũ mulierũ meminisse in hoc libro, quibus Deus ęqualia donauit præmia viris qui ex virtute vitam egere: & ipsis reddidit coronam eorũ qui ipsi placuerunt. ne molles tenerę́que reddãtur quæ sunt socordiores, & prætextum quærant & excusationem, tanquã quæ sint imbecilliores ad certamina virtutis, & ad honestam vitã agendam. Atq; multas quidẽ vidi pias ac religio-

 sas.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

ſas. & plurimas virtutis ergò cõueni & virgines & viduas. Inter quas erat etiã beatiſsima Melania Romana, quæ fuit quidem filia Marcelli conſularis, vxor cuiuſdam viri qui erat in magna auctoritate, cuius nominis nõ rectè memini. Hæc cùm eſſet vidua agẽs annum viceſimum, diuino amore digna fuit habita. & nemini quidquam dicens, prohibebatur enim iis tẽporibus Valente tenente imperiũ, cùm curaſſet vt filij ſui nominaretur tutor, ipſa acceptis ſuis mobilibus & in nauem iniectis, cum aliquot famulis & mulieribus, curſu nauigauit Alexandriam. & cùm illic res ſuas vẽdidiſſet, & in aurum minutum conuertiſſet, ingreſſa eſt in mõtem Netriæ, ſanctos patres conueniens, Pambo, & Orſiſium, & Sarapionem magnũ, & Paphnutiũ Scetiotem, & Iſidorum cõfeſſorem Epiſcopũ Hermipolis, & Dioſcurum. & verſata eſt apud eos circiter annum dimidiũ, obiens ſolitudinem, & videns omnes ſanctos. Poſt hęc autẽ cùm Auguſtalis Alexandriæ relegaſſet Iſidorum, & Pitimiũ, & Adelũ, & Paphnutiũ, & Pambo, & inter eos etiã Ammonium Parotiũ, & duodecim epiſcopos, & presbyteros, in Palæſtinã circa Diocæſaream, ipſa eos eſt ſecuta, eis ex ſuis propriis pecuniis ſubminiſtrans. Cùm autẽ prohiberentur miniſtri, vt narrabant: cõuenerunt enim ſanctũ Pitimiũ, Iſidorum, & Paphnutiũ, & Ammoniũ: hæc fortis mulier induta ſeruuli caracalla, veſpere eis ferebat quæ erãt ad vſum neceſſaria. Cùm autẽ id cognouiſſet conſularis Palęſtinæ, & vellet ſinum ſuũ implere, ſperauit fore vt
ei

ei fumo oculos præſtringeret, & ab ea aliquid exprimeret. eámque retentã coniecit in carcerẽ, ignorans eius libertatẽ. Hæc autem ſignificat ei, dicens. Ego illius quidem fui filia, huius verò vxor qui in terra fuit genere clarus: nũc autem ſum Chriſti ancilla. Neque meũ vilem habitũ deſpexeris. poſſum enim me ſi velim extollere. nec potes mihi hac in re fumo oculos pręſtringere, neque ex rebus meis aliquid accipere. Ne ergo forte ignorans in aliquod crimen incidas, quænã ſim tibi declaraui. Oportet enim aduerſus ſtolidos, tanquam cane & accipitre vti animi elatione, & in tẽpore eorum ſuperbiæ in ipſos immittere. Tunc certè iudex cùm hęc accepiſſet, ſe excuſauit, & eam adorauit: & iuſsit eam abſque vllo impedimento cum ſanctis viri verſari.

VITA RVFINI PRESBYTERI.

HAEc, poſtquam hi fuerunt reuocati, monaſterio ædificato Hieroſolymis, viginti ſeptẽ annos verſata eſt in Hieruſalem, habens cõuentũ virginum circiter ſexaginta. Cum qua vixit etiam nobiliſsimus & moribus ſimillimus & fortiſsimus Rufinus ex Aquilea ciuitate Italiæ. qui poſtea dignus eſt habitus presbyteratu. quo nõ eſt inuentus inter homines nec doctior nec mitior. viginti autem & ſeptẽ annis excipiebant eos qui veniebant Hieroſolyma voti cauſa, & epiſcopos & monachos & virgines, & omnes qui aduentabant, ſuis fouebant expenſis. Iuuerunt quoque habitum qui

CXVIII.

Rufini amicitia cauſam dediſſe videtur Palladio, vt eſſet in Hieronymum iniquior.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

qui eſt ſecundum Paulinum, circiter quadringentorum virorũ vitam monaſticã agentium. & omnem hæreticum ex Pneumatomachis, hoc eſt ex iis qui bellũ gerunt aduerſus ſanctum ſpiritũ, perſuaſum introduxerunt in eccleſiã. & clerum qui erat in eo loco, & donis & alimentis honorantes, ſic vitam tranſegerunt, neminẽ offendentes, ſed omnem propemodũ orbẽ terræ iuuantes. Atque de admirabili quidem & ſancta muliere Melania ſuperius quidẽ narraui attingendo leuiter. nihiloſecius autẽ reliqua, vel potius ea quæ teneo memoria de eius virtutibus, adtexã oratione. nempe inenarrabilem religioſiſsimæ mulieris beneficentiã, per quã cùm beatum incorruptionis indumẽtũ ſuis texuiſſet laboribus, & quæ nõ poteſt marceſcere gloriæ coronam, ſuis pecuniis, proprio ſuo capiti fabricata eſſet & induiſſet, cum multa fiducia hinc exceſsit ad Dominum. Me ergo incipientem narrare præclara huius beatæ facinora, ſi volo dicere quæ ſcio, tẽpus deficiet. Quantam quidem opũ materiam ea conſumpſit in egentes, cœleſti correpta deſiderio, non arbitror flammã ignis ſi in copioſam inciderit materiam, tantã poſſe exurere. Hoc autẽ nõ eſt meum ſolum narrare, ſed etiam eorũ qui Perſidem & Britanniam, & omnes habitant inſulas. Beneficiorum enim & largitionum huius immortalis fœminæ, non Occidens, non Oriens, non Septentrio fuit expers, nec Meridies. Triginta enim & ſeptem annos hoſpites excipiens, illis ea quæ erant vſui ſuis præbuit ſumptibus, eccleſiiſque & monaſteriis & hoſpitiis

ſpitiis

ſpitiis & carceribus. & vt ſemel dicã, nullus ex iis qui eam conuenit, non eſt aliquã partem eius opũ conſecutus. ſuppeditãtibus ei cõſanguineis, & ipſo filio, & curatoribus quotannis pecunias. Ea autem cùm in hoſpitalitate adeò perſeuerauerit, ne palmũ quidem terræ poſſedit. Non abſtracta eſt à cupiditate filij. non eam diuiſit à charitate in Chriſtũ vnigeniti filij deſiderium. Sed eius precibus adoleſcẽs & ad ſummã peruenit doctrinã, moribúſq; fuit ornatiſsimus, claróq; & illuſtri fuit matrimonio cõiunctus. & mundanos eſt honores conſecutus. qui duos quoque habuit filios, qui teſtarentur iuſtum matrimoniũ. Multis itaq; poſt annis cùm de neptis ſtatu audiiſſet, eã & nupſiſſe, & velle ſeculo renunciare: verita ne forte in aliquã malam abriperentur doctrinã, vel hæreſim, vel malam vitam, anus ſexaginta annos nata nauem aſcendit, & Cęſarea nauigans viginti dierum ſpacio Romã venit. Atque illic quidẽ cùm eſſet, beatiſsimum virũ & maximæ exiſtimationis clariſsimũ Aprianum, qui erat gentilis, catecheſi inſtituit, & Chriſtianum fecit. perſuaſitque vt contineret etiã cum ſua vxore, eius autem ſorore, Auita nomine. Cùm autẽ ſuam quoq; neptẽ confirmaſſet Melanium vnà cum eius marito Apriano, & catecheſi inſtituiſſet Albinam nurũ ſuam, vxorem autẽ ſui filij: & perſuaſiſſet his omnibus vendere quæ habebant, Roma eos eduxit: & ad honeſtum ac tranquillũ vitæ portum deduxit. Et ſic depugnauit aduerſus omnes beſtias, nempe eos qui erãt ordinis ſenatorij, & eorũ vxores prohibentes

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

hibentes eã renunciare reliquis ſuis ędibus. Chriſti
autẽ ancilla eis dicebat. Filij, pluſquã quadringẽtis
1. Ioan. 2. „ abhinc annis ſcriptũ eſt, Vltima hora eſt. Quid er-
„ go lubentes ac volẽtes immoramini in vanitate vi-
tę? ne forte veniant dies Antichriſti, & non poſsitis
frui veſtris opibus, & rebus maiorum veſtrorum?
Cúmq; omnes his verbis liberaſſet, duxit in Siciliã.
cúmque reliqua omnia ſua vẽdidiſſet, & preciũ ac-
cepiſſet, duxit Hieroſolyma. & cùm facultates di-
uiſiſſet, intra quadraginta dies dormiit in bona ſe-
nectute & ſumma manſuetudine, & venerãda me-
moria. relicto etiam monaſterio Hieroſolymis &
ſumptibus monaſterij. Poſtquã autẽ hi omnes Ro-
ma abſceſsiſſent qui catecheſi inſtituti fuerãt à bea-
ta Melania, barbarica quædam procella, quę etiã in
prophetis iã olim poſita fuerat, in Romã irruit. &
nec æneas quidẽ ſtatuas reliquit in foro. ſed omnia
barbarica diripiens inſolẽtia, corrupit. adeò vt Ro-
ma quæ mille & ducẽtis annis pulcherrima fuerat
& frequẽtiſsima, dirueretur, fierẽtque deſerta, & vt
ait Sibylla, ῥύμη, hoc eſt vicus, non Roma. Tunc qui
catecheſi fuerant inſtituti, & ei minimè aduerſati,
Deũ laudauerũt, qui rerum mutatione perſuaſiſſet
incredulis, quòd aliis omnibus redactis in ſeruitu-
tẽ, eæ ſolæ ſaluæ fuerint familiæ quæ Domino fue-
runt holocauſta ſtudio beatæ Melaniæ.

VITA PARVAE MELANIAE.

CXIX. NOn eſt autem iuſtum vt iunioris quoque in
carne Melaniæ vitã deſpiciamus, & neptis
magnæ

magnæ Melaniæ tantam virtutẽ tacitam prætereamus, quæ longè forte præſtat prudentibus & ſtudioſis vetulis. Hanc ergo ætate iuuenẽ, pietatis autem ſententia vetulam, parentes inuitam nuptũ dedere, eam iungentes matrimonio viro vrbis Romę primario. Hæc ſemper ſtimulata auię ſuę narrationibus, tantũ fuit ſauciata, vt matrimonio non poſſet inſeruire. Cùm autem ei nati eſſent duo filij maſculi, iíque deceſsiſſent, tantum eam cepit odiũ matrimonij, vt dixerit marito ſuo Pipiano filio Seueri qui erat ex Præfectis. Si volueris quidẽ mecum cohabitare vt ratio dictat tẽperantiæ, & te Dominũ agnoſco, & profiteor meã vitam eſſe in tua poteſtate. Sin autem hoc tibi graue videtur vtpote iuueni: res omnes meas tibi habe, & ſolũ ſine me eſſe liberam, vt ſatis faciã meo quod eſt ex Deo deſiderio, facta hæres eius quæ eſt ex Deo virtutis meæ auiæ, cuius etiã nomen gero. Si enim vellet nos Deus degere in hoc mundo, & frui rebus mũdanis, non filios mihi natos accepiſſet immaturos. Cùm autem longo tempore inter ſe contenderent, Deus poſtea miſertus adoleſcentis, ei quoq; zelum immiſit religionis, vt ipſe quoque mundi vniuerſę renunciaret terrenæ materiæ. adeò vt impletũ fuerit quod ſcri-
„ ptũ eſt ab Apoſtolo. Quid enim ſcis mulier an vi- 1. cor. 7.
„ rum ſeruabis? Vіceſimo ergo ſuæ ętatis anno mundo renũciat. Et primum quidẽ omnia ſua ſerica ſuperhumeralia tegumenta dedit altaribus. reliqua autẽ ſerica indumenta cùm cõſcidiſſet, res diuerſas fecit eccleſiaſticas. Argentum autẽ & aurum cùm

FF crediđiſſet

credidiſſet cuidam Paulo presbytero monacho, id per mare miſit ad Orientẽ. Atque Aegypto quidẽ & Thebaidi decies mille nũmos: Antiochiæ autẽ, & eius partibus nũmos decies mille: Palæſtinæ nũmos decies mille diſtribuit. Eccleſiis autẽ quæ ſunt in occidente, & monaſteriis, & xenodochiis, & omnibus egẽtibus per ſeipſam ſuppeditauit, & ſuppeditat his quadruplo plura. Liberauit autẽ ſeruorum qui voluerũt octo millia. Reliqui enim noluerunt: ſed maluerũt manere cum fratre eius. Omnes autem poſſeſsiones quas habuit in Hiſpania, & in Gallia, & in aliis ciuitatibus, cùm vẽdidiſſet, eas ad tres vſque nũmos diſtribuit. Quæ autẽ habebat in Sicilia, Campania, & Aphrica, ſibi reliquit vt ſuppeditare poſſet monaſteriis & egenis. Hæc eſt ſapientia in primis religioſæ, & quæ mentẽ ſenilem ſuſceperat de pecuniæ materia, Melaniæ iunioris. Hæc autem erat eius exercitatio. Poſt diem vnum comedebat. In principio autem poſt quinq;, variè ancillis ſuis ſeruiens. quas etiã ſecum vnà reddidit exercitatrices. Iam verò ipſa quoq; multos ex ſuis cognatis ducens ad zelum diuinũ, fecit vt ſimiliter atque ipſa religioſè Deum colerẽt. Hæc eſt vita iuuenis Melaniæ per Dominũ noſtrũ Ieſum Chriſtũ.

DE ALBINA.

CXX. HAbebat autem ſecum quoque matrem Albinam, quæ ſimiliter exercetur, & ſimiliter rurſus ſeorſum diſpergit ſuas pecunias. Habitant

bitant itaque in agris. aliquando quidem Siciliæ. aliquando verò Campanię cum eunuchis quindecim, & virginibus & ancillis.

DE OPIANO.

Similiter autē Opianus quoque eius quondam maritus, nunc autem in opere virtutis adiutor vnanimis, qui exercetur cū triginta monachis, & legit diuinas ſcripturas, ortóque colendo eſt intentus, & congreſsionibus. Non paruo autē nos honore affecerunt cùm Romā veniſſemus propter beatum Ioannem epiſcopū, nos reficientes, & abundātiſsimis viaticis excipientes, accerſentes æternā vitā Domini noſtri Ieſu Chriſti, & optimæ vitæ inſtitutionis. Ad eum acceſsit vir procōſu- laris, nomine Pammachius, qui cùm mūdo renunciaſſet, vitam egit optimā. & ſuas opes partim quidem viuus diſperſit, partim autē moriens reliquit pauperibus. Similiter etiam quidā nomine Macarius ex Vicaria. Conſtantius quoque aſſeſſor Præfectorū Italiæ, inſignes viri & eruditiſsimi, qui peruenerunt ad ſummū pietatis & religionis. quos exiſtimo adhuc nunc quoque eſſe in carne, optimā inſtituendæ vitæ rationē exercentes, beatámque vitam & nulli exitio obnoxiam expectātes. Inter quos fuit etiā Paula Romana mater Toxotij, vxor N. ad ſpiritalem vitæ inſtitutionem accōmodatiſſima. Cui impedimēto fuit Hieronymus quidam Dalmata. Nam cū poſſet ſuperare multas, ne dicā

CXXI.

De Pāmachio. CXXII.

De Macario. CXXIII.

De Conſtātio. CXXIIII.

De Paula Romana. CXXV.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

cunctas, vt quæ ad vitam ex virtute gerendam esset optimo ingenio prædita, eã sua inuidia impediit, ipsam trahẽs ad scopum proprium. Cuius filia nunc quoque exercetur in Bethleem, nomine Eustochium: quam ego non cõueni. Dicitur autem esse tẽperantissima, habens conuentum quinquaginta virginum. Inueni autem Veneream Balomeci comitis filiam, quæ onus cameli rectè dispersit, & liberata est à vulneribus quæ oriuntur ex materia. Et beatam Theodoram Tribuni filiam, quæ ad tantam processit egestatem possessionum, vt ipsa eleemosynã accipiens sit mortua. In monasterio Hesicha propter mare, noui mulierem nomine Vsiam, longè in omnibus honestissimam.

De Eustochio. CXXVI.
De Venerea. CXXVII.
De Theodora. CXXVIII.
De Vsia. CXXIX.

Et eius sororem Adoliam, quę ipsa quoque vixit in virtute, & non pro eius quidẽ dignitate, sed pro suarum viriũ facultate sibi vixit zelo Dei. Noui autem etiã Basianillam Candiani ducis exercitus filiam, quę ipsa pio & alacri animo virtutem exercuit, & in hodiernum vsque diem certamina acriter exequitur. Et Photinã virginem summè honestã, filiã Theoctisti presbyteri in Laodicea. Vidi autem Romæ quoque Asellam honestam Dei virginem, quæ honestè consenuit in monasterio, mulier longè mitissima, & quæ retinet conuentus, in quibus vidi & viros & mulieres catechesi recenter institutos. Vidi etiam beatã Auitam Deo dignã cum eius marito Priniano, & eorũ filia Eunomia, in omnibus Deo bene placentes, vt apertè facile traducti fuerint à dissoluta & voluptaria vita ad honestam

De Adolia. CXXX.
De Basanilla. CXXXI.
De Photina. CXXXII.
De Asella. CXXXIII.
De Auita. CXXXIIII.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6

neſtam & continentẽ vitæ inſtitutionẽ, in his quoque digni habiti vt in Chriſto dormirent, ab omni quidẽ peccato liberi, perfectè in honeſto certamine decertantes, in bona memoria vitam ſuam relinquentes. In ciuitate Ancyra, ſunt multæ quidẽ aliæ virgines, nempe ad decem millia, duo autem vel plura, quæ exercentur, & in omni virtutis inſtitutione militant. omnéſque temperantiæ legibus claræ & inſignes fœminæ, & diuinum certamen ſtudio exequentes. Inter quas principatum obtinet in pietate Magna honeſtiſsima fœmina & probiſsima. Quam neſcio quid ſim nominaturus, virginém ne an viduam. A matre enim vi viro coniuncta, eum tamen variis ineſcans dilationibus, & corporis morbos prætexens, à corruptionis vicio integra & intacta permanſit, vt dicunt eius neceſſarij. Cúmque paulo pòſt deceſsiſſet eius maritus, omnium ſimul facta eſt hæres vnica. & temporalibus deinceps cõmutans æterna, totã ſeipſam Deo obtulit. ſummè curã gerens vitæ quæ ſemper manet. ſuis famulis honeſtè imperans, agens vitam laborioſiſsimam & plenã temperantia. in congreſſu tam ſeuera vt ipſum eius aſpectũ reuererentur etiã excellentiſsimi epiſcopi propter inſignem pietatẽ & religionem. Atque ipſa quidem ſuperuacaneã & nimiam opum materiam, poſſeſsionũ vacuitatis igne conſumpſit. quæ autẽ ſupererant ea conſtituit ad ſubminiſtrationẽ, monaſteriis, ptochotrophiis, xenodochiis, eccleſiis, pauperibus, tranſeuntibus, epiſcopis, orphanis, viduis, & omnibus egentibus

De Magna. CXXXV.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.6.6